

1

EBITATU BY'ABALÊBI

Enshokolezi

Oluderho «mulêbi» luli luderho lwa cihabraniya. Lwanahugûlwa ntya: «Ohamagîrwe na Nnâmahanga» kandi erhi «Oyalîza Akanwa ka Nnâmahanga». Abalêbi bayishi oku bali nka kanwa ka Nnâmahanga. Co cirhuma barhangira ngasi mango kuhanûla n'ezi nderho: «Ntyo kwo Nyakasane adesire» erhi «Akanwa ka Nnâmahanga aka» na ntyo na ntyo.

Bitabu bini biderhwa bya «Balêbi Bakulu: Yeshayahu, Yeremiya, Ezekiyeli na Daniyeli. Hali na bindi bitabu ikumi na bibirhi biderhwa bya «Balêbi Basungunu» bulya biba byofôfi.

Enyigîrizo z'abalêbi zaliyerekiye bwenêne abantu b'amango gabo. Kanji kanji abalêbi bakag'ilêba ebyayîsh'ibâ. Nyamuzinda ayîshi ebyayîsh'ibâ byoshi. Nyamuzinda analengereza entumwa yage emanye ebyayîsh'iba byoshi. Abalêbi badesire binwa binji biyerekiye Masiha n'ebiyerekiye amango mazinda. Rhwe rhukola rhulama ago mango amalêbi gayunjulire, rwanahash'imanya bwinjinja ago malêbi kulusha abalêbi bâgo.

Erhi rhwankakengêra ebi rhwadesire oku bulêbi byoshi, rwanayumva oku Ebibliya ederha mpu Mûsa ye mulêbi murhanzi na mukulu kulusha abandi boshi. Abandi balêbi b'enyuma bali baganda ba Mûsa, nka Yozwe, Debora, Samweli n'abandi n'abandi. Hali abalêbi barhayandikaga citabu, hali n'abalêbi bayandisire. Omulêbi Amosi alamaga omu mwâka gwa 750 embere ly'okuburhwa kwa Kristu. Abalêbi bakulu babirhi bahanûlaga olubaga lwa Israheli embere lululizibwe e Babiloni, bwo Yesha'yahu na Yeremiya. Ago mango gonênê, Hozeya, Mikeyo, Nahumu, Sofoniya na Hahakuki nabo bajabayigîriza. Omulêbi mukulu w'amango gw'okululizibwa ye Ezekiyeli. Abalêbi bakozire enyuma ly'okurhenga e Babiloni bwo Hageyo na Zakariya. Malakiya, Abudiya, Yoweli, Yona na Daniyeli nabo bakulikira.

Abalêbi bakag'isêgereza bwenêne kuli ebi binwa binene bisharhu: okuyemêra Nyamuzinda muguma yêne, akalamo nkana kashingânîne n'idini ly'emurhima, Masiya. Daniyeli abwine okuyîsha kwa «Mwene-Omuntu» oku bitû by'emalunga. Mwene-Omuntu âyîsh' ihâbwa okurhegeka amashanja goshi n' obwâmi bwâge bwayôrha ho ensiku n'amango. Endagâno Mpyahya eyerekeza ebyo binwa by'abalêbi byoshi kuli Yezu Kristu.

YESHAYAHU YE RHUKOMERA OKUDERHA IZAYA

Enshokolezi

Yeshayahu ahamagalwa na Nyamuzinda omu ka-Nyamuzinda k'e Yeruza/emu omu mwâka gwa 740 embere ly'okuburhwa kwa Yezu Kristu, mpu amanyise oku Israheli na Yuda bayîsh'ihanwa erhi kurhashimba amarhegeko ga Nyamu-zinda kurhuma.

Yeshayahu ajira ogwo mukolo Nyamuzinda amuhâga myaka makumi ani. Ago mango obwâmi bwa Asuru bwali buzibu bwenêne. Abâmi b'eburhambi bacihira haguma mpu Iyo balwisa Asuru. Yeshayahu arhola omuhigo gw' okurhabâla ana-bwîra abo bâmi mpu balangalire Nyamuzinda yêne. /zaya amanyisa omwanzi gw'okuburhwa kwa Emanûweli, Mucunguzi w'igulu (c. 6-12).

Yeshayahu ye mulêbi mukulu bwenêne kulusha abandi balêbi boshi. Ayigiriza oku Nyamuzinda ali mwimâna. Bulya Israheli arhayemeraga Nyamuzinda, âyi-sh'itwirwa olubanja n'okuherêrekeziwba. Cikwône abâyîsh'isigala bâyi-sh'igalukira Nyamuzinda n'okucungulwa (4, 3).

Omulêbi Yeshayahu ali murhegesi mukulu w'ishanja lyâge na ntyo bantu banji bamukulikira ciru omu myâka yakulikiraga. Abo bemezi bayushûla emyandiko yâge. Ntyo ecigabi ca kabirhi (c. 40-55) cayandikagwa n'omulêbi walondaga Yeshayahu amango Babeli alibahebire omu buja. Oyo mulêbi ayaliza oku ecihugo bâyûbakamwo hano barhenga omu buja ciri hofi, n'oku Yeruzalemu âyûbakwa buhyahya. Eco citabu ciderhwa «citabu c'okurhulirira kwa Israheli.

Ecigabi ca kasharhu (c. 55-66) ciyushula eca kabirhi, bene Israheli bamayûs'igaluka e Yeruzalemu. Cikwône babona oku barhebirwe, bulya barhayûbaka-ga aka-Nyamuzinda n'ecishagala erhi Basamariya

barhuma. Omulêbi ababwîra mpu kuli kwa bulagirire bagalukire Nyamuzinda omu lugendo lwabo. Ama-nyisa irenge lya Nyamuzinda amango gw'okulinda Omucunguzi.

EBIRIMWO

1. Ecigabi c'omulêbi Yeshayahu: cigabi 1-39
2. Okurhulirira kwa /sraheli: cigabi 40-55
3. Abalêbi bamanyisa oku Israheli ayîsh'iyagaluka: cigabi 56-66 .

I. Yuda ahêkwa lubanja

Izîno ly'ecitabu

¹ Obulêbi Yeshayahu, mwene Amotsi abonaga, buyerekîre Yuda na Yeruzalemu, oku ngoma ya Ūziyahu, na Yotami, na Ahazi, na Hizekiyahu^a, bâmi ba Yuda.

Olubaga lurhasîma

² Mwe malunga, muyumve, nawe we igulu, orhege amarhiwiri, bulya Nyaka-sane odesire, erhi: «Nalîsize abana nanabàlera, ci bôhe bangomera. ³ Enkafu enamanye nnayo, n'endogomi enamanye eciranga ca nnawabo; Israheli yehe arhajira bumanye, olubaga lwâni lurhayumva. ⁴ Yajewe! ishanja linya-byâha, olubaga luyunjwire mabî, iburha lya banyankola-maligo, abana b'emihera! Bajahisire Nyakasane, bagayaguza Omwimana w'Israheli; bamuhindamulira omugongo. ⁵ Ngahi mwankacishûrhirwa, mwe bantahwa-bugoma? Irhwe lyoshi liri lilwâla, n'omurhima gwoshi gwarhozire. ⁶ Kurhangirira oku nshando z'amagulu kuhika oku irhwe, nta cirumbu cigu-maguma: ci bironda byône n'ebibande n'ebihulu byadwa masira, bi-rhasâg'ijakwo bufumu, erhi kurhubwa, erhi kuhirwakwo amavurha. ⁷ Ecihugo cinyu cikola bwerûle, ebishagala binyu byadûlisirwe muliro, aba- nya-mahanga balîre amashwa ginyu erhi munadwîrhe mwasinza: aba- nya-mahanga bagayoniremwo, bagasiga bwâmwa. ⁸ Mwâli wa Siyoni^b asigîre yêne nka cifumba omu lukoma lw'emizâbîbu, nka higombe omu ishwa ly'emirhandagule, nka cishagala cigorhe. ⁹ Acibiga Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe arhali arhulekîre amahûnga g'emisigala, rhwankabîre aka Sodomo rhunashushe Gomora.

Obulyâlya

¹⁰ Yumvi akanwa ka Nyakasane, wâni baluzi b'e Sodomo murhege okurhwiri, muyumve irhegeko lya Nyamuzinda wirhu, mwe lu-baga lw'e Gomora. ¹¹ «Bici gwankwanana omwandu gw'enterekêro zinyu?» Nyakasane okudesire. «Ntamire n'embâgwa z'enganda-buzi n'amashushi g'amanina; omuko gw'empanzi n'ogw'abana-buzi n'ogw'ebihebe, ntagukwirirwa! ¹² Nka muyishir'ibona obusu bwâni, ndi ommubwîra mpu mulabarhe omu byôgo byâni? ¹³ Muleke okukalerha entûlo za busha! Omugi gw'enshangî ntacigubonakwo! Emyêzi mihyahya, esabato n'endêko zinyu, obubi n'ensiku nkulu, ntabikwirirwal ¹⁴ Emyêzi yinyu mihyahya n'ensiku nkulu zinyu, ntabibâkwo: byantamize, ntakanacibirembere. ¹⁵ Mukalambûla amaboko, nnambwikire obusu bwâni ndek'ibona; ciru mwankayushûla emisengero, niono ntayiyumvirhiza: bulya amaboko ginyu gayunjwîre muko. ¹⁶ Mucishuke, mucicêse! Murhenze obubi bw'ebijiro binyu omu masû gâni! Muleke okukakola amabi; ¹⁷ muyige okukûjira aminja! Mulongereze obushinganyanya, mufungire odwi-rhe walibuzibwa! Muhalire enfûzi, mufungire omukana! ¹⁸ Muyishe rhuje kadali, kwo Nyakasane adesire. Ebyâha binyu bikaba bidu-kwire nka mwambalo gwa kaduku, byahinduka byêru nka lubula; bikaba bidukulîze nka mugôla, byayeruha nka boya bwêru! ¹⁹ Mukayemera okuba bumvi, mwalya oku minja g'ecihugo. ²⁰ Ci mukalahira, mukaba cikanyi-cirhagomba, mwahungumuka n-engôrho, bulya kanwa ka Nyakasane kakudesire.

Yeruzalemu acesibwa

²¹ Kurhigi cahindusire nka mukazi wa cishungu^c, cirya cishagala cemêzi? Cali ciyunjwire burhimanya,

^a**1.1** Aga mazino g'Abayahudi, ecigreki n'enfarasè n'ecilatini byagayegwire n'enshòko yago, cihebraniya, ci rhwaciseza oku gayegeza hofi n'oku bagaderha omu cihebrahiya. munkwa oku Abadahwa baburhwa b'e Bukavu na C.D.P.C.L. bo barhuhaga binji omu kuhindula Bibliya omu mashi, rhulole *Ebibliya Ntagatifu*, Verbum Bible, Kinshasa 1992. Osiyasi ye Ūziyahu; Ahaz ye Akazi; Hizekiyahu ye Hezekiyahu

^b**1.8** Mwâli wa Siyoni, kwo kuderha Yeruzalemu.

^c**1.21** Ahala hône ho Yesha'yahu ashushanyize Israheli nka mukazi wa cishungu. Yehe Hozeya

muli co mwo obushinganyanya bwahandaga, lero buno cikola ca bisi ba bantu! ²² Ensaranga zâwe zahindusire mazi ga cûma, irivayi lyâwe likola nshanjire ya mîshi. ²³ Abaluzi bâwe babire bagoma na bira b'ebishambo boshi boshi babire banyakushundira omu nshoho zâbo na ba-nyakulomo-kera empembo. Enfûzi barhayiha lubanja n'endûlu y'omukana barhayirhega kurhwiri. ²⁴ Co cirhumire, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, Nyamwegemerwa w'Israheli okudesire: Neci: nacihôla oku bashombanyi bâni, nageza olwihôlo omu bânzi bâni! ²⁵ Nâkulambûlirakwo okuboko kwâni, nâkushukula weshi, nkurhenzekwo izinga lyâwe lyoshi. ²⁶ Abacîrânuzi bawe nâshub'ibahindula nk'oku banayôrhaga burhanzi, n'abahanûzi bâwe nka kulya bali mîra. Enyuma z'aho bâkakuderha «Cishagala ca bushinganyanya», «lugo lwa bemezi». ²⁷ Siyoni ayôkolwa n'obwirhonzi, n'abantu bâge bacîyunjuzize bayôkolwa n'obushinganyanya. ²⁸ Ci abagoma n'abanya-byâha, haguma bahungumukira! Abagomera Nyakasane bagukumuka.

Emirhi y'amahêro

²⁹ Neci, enshonyi zâmmubumba kuli erya mirhi yinyu y'amahêro mulimbira, mwâgwarhwa n'eza mêmè kuli glya masâne nrucikubagira. ³⁰ Bulya kwo mwabâ ak'eyo mirhi y'amahêro amango ehungumusire ebibabi, erhi nk'obusâne amango buyumusire buzira mîshi. ³¹ Omuntu muzibu alembaguka nka bwâso n'omukolo gwâge gube nka nkunyekunye: byombi byasingônokera haguma, na ntaye wâzimya omuli-ro.

Jesaja/Isaiah 1: ¹

חֲזֹן וְשִׁעָרָיו בְּנֵי אֱמֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־הַיְּהוּדָה וִירוּשָׁלַם בַּיּוֹם עָזְזָהּ וַיֹּתֵם אֶחָד חֲזָקָתָהּ מִלְכִּי הַיְּהוּדָה: 2 שְׁמֵעוּ שְׁמִיעוּ וְהִאֲזִינוּ אָרְץ כִּי יִהְיֶה דִבָּר בְּנִים גְּדֹלָתִי וְרוֹמְמָתִי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי: 3 יָדַע שׁוֹר קִנְהוֹ וְחִמּוֹר אֲבוֹס בְּעֵלָיו יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עִמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן: 4 הָיוּ גֹי חֹטָא עִם קָבֵד עוֹן זָרַע מְרָעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נֶאֱצָו אֶת־קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל קָזְרוּ אַחֲוֹר: 5 עַל מֶה תִּכְּזוּ עוֹד תוֹסִיפוּ סָרָה כֹּל־רֹאשׁ לַחֲלִי וְכֹל־לֵב דָּן: 6 מִכֶּפֶר־רָגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מֵתֶם פָּצַע וְחִבּוּרָה וּמִקָּה טְרִיהַ לֹא־זָרוּ וְלֹא חָבְשׁוּ וְלֹא רָכְכָה בְּשִׁמּוֹן: 7 אֲרָצְכֶם שְׁמֵמָה עֲרִיכֶם שְׂרָפוֹת אֲשֶׁר אֲדַמְתֶּם לִנְגֹדְכֶם זָרִים אֲכָלִים אֹתָהּ וְשִׁמְמָה כְּמִהֲפַקֵּת זָרִים: 8 וְנוֹתַרְהָ בַת־צִיּוֹן כְּסִסְכָּה בְּכָרֶם כְּמִלּוּגָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה: 9 לֹא־לִי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לִנִּי שְׂרִיד כְּמַעַט כְּסֶדֶם הָיִינוּ לַעֲמֻרָה דְּמִינוּ: 10 שְׁמֵעוּ דְּבַר־יְהוָה קִצְיִי סֶדֶם הָאֲזִינוּ תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עֲמֻרָה: 11 לִמָּה־לִּי רִב־זִבְחֵיכֶם יֹאמֶר יְהוָה שְׁבַעֲתִי עֲלוֹת אֵילִים וְחִלְבִּי מִרְאִים וְדֹם פְּרִים וְכִבְשִׁים וְעִתּוּדִים לֹא חֲפָצְתִּי: 12 כִּי תִבְאוּ לִרְאוֹת פָּגִי מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רִמָּס חֲצָרִי: 13 לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחַת־שָׁוֶן קִטְרַת תוֹעֵבָה הִיא לִי חֹדֶשׁ וְשִׁבְתִּי קָרָא מִקְרָא לֹא־אוּכַל אֲנִי וְעַצְרָה: 14 חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנָאָה נִפְשִׁי הִיוּ עָלַי לְטָרַח נִלְאִיתִי נִשְׂאָ: 15 וּבְפָרְשֵׁיכֶם כְּפִיכֶם אֵעָלִים עֵינִי מִכֶּם גַּם כִּי־תִרְבוּ תִפְלֶה אֵינִי שְׁמַע יְדִיכֶם דְּמִים מִלֹּא: 16 רָחֲצוּ הַזֹּכֹר הַסִּירוּ רַע מֵעַלְלֵיכֶם מִנְגֹד עֵינִי חֲדָלִי הֲרַע: 17 לִמְדוּ הֵיטֵב דְּרָשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁר־חֲמוֹץ שִׁפְטוֹ יְתוֹם רִיבֹו אֶלְמָנָה: 18 לֹא־כֹזֵב וְנִזְקָה יֹאמֶר יְהוָה אִם־יְהִיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשִׁנִּים כְּשִׁלְג יִלְבִּינוּ אִם־יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצִמְרֵי יִהְיוּ: 19 אִם־תֵּאָבֹו וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב הָאָרֶץ תֵּאֲכֹלוּ: 20 אִם־תִּמְאָנוּ וּמִרְיָתֶם חָרַב תֵּאֲכֹלוּ כִּי כִּי יְהוָה דִּבֶּר: 21 אִיכָּה הִיְתָה לִזְנוּהָ קִרְיָה נְאֻמָּה מִלְּאִיתִי מִשְׁפָּט צֶדֶק יִלְוּ בָּהּ וְעֵתָה מִרְצָחִים: 22 כִּסְפָּךְ הִנֵּה לִסְיָגִים סָבָאךְ מִהוֹל בְּמִים: 23 שְׂרִיר סוּרָרִים וְחִבְרִי גִבֹּרִים כְּלֹא אֶהֱבֶה שָׂחַד וְרָדֶף שְׁלֵמָנִים יְתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אֶלְמָנָה לֹא־יָבֹוא אֲלֵיהֶם: 24 לָכֵן יָאֵם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל הוּא אֲנַחֶם מִצָּרִי וְנִזְקָמָה מֵאוֹיְבֵי: 25 וְאֲשִׁיבָה יְדִי עָלָיָךְ וְאֶצְלֶךְ כְּבֹר סִיגֶיךָ וְאֶסִּירָה כֹּל־בְּדִילֶיךָ: 26 וְאֲשִׁיבָה שְׁפֹטֶיךָ כְּבִרְאשְׁנָה וְיַעֲצִירָה כְּבַתְחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקְרָא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נְאֻמָּה: 27 צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדֶּה וְשִׁבְיָהּ בְּצִדְקָה: 28 וְשִׁבְרֵי פִשְׁעִים וְחֲטָאִים יִחָדּוּ וְעֲזָבִי יְהוָה יָכֹלוּ: 29 כִּי יִבְשׁוּ מֵאֵילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתִחַפְּרוּ מִהַגְנוֹת אֲשֶׁר בְּחִרְתֶּם: 30 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלֶּה נִבְלָת עֲלֶה וְכִגְלָה אֲשֶׁר־מִים אֵין לָהּ: 31 וְהָיָה הַחֶסֶן לְנִעְרָת וּפְעֻלָּה לְנִינְיוֹץ וּבְעֵרֹו שְׁנֵיהֶם יִחָדּוּ וְאֵין מִכְּבָּה: 32

2

Yeruzalemu, ishubûkiro ly'amashanja

¹ Obulêbi Yesha'yahu, mwene Amotsi abonaga, buyerekire Yuda na Yeruzalcemu. ² Kwânacibe, omu nsiku zayisha, entondo y'aka-Nyamuzinda yâhirwa e-nyanya y'ezindi ntondo, erhaluke orhurhondo rhwoshi. Amashanja goshi gayi-sh'ikâshubûkira emunda eri. ³ Mashanja manji gayîsh'ilongôlerayo, gaderhe, mpu: «Yîshi rhusôkere e- bwa ntondo ya Nyakasane, ebwa nyumpa ya Nyamuzinda wa Yakobo. Arhuyigîriza enjira zage, nirhu rhushimhe enjira zage!» Bulya e Siyoni yo irhegeko lirhenga, n'e Yeruzalemu yo erhenga akanwa ka Nyakasa-ne. ⁴ Abâ mucîranuzi w'amashanja, anabè mutwî w'emmanja w'amashanja manji. Engôrho zâbo bâzitulemwo enfuka, n'amatumu gâbo bâgatulamwo emigushu. Nta ishanja lyânacimôlere elyâbo engôrho, na ntâbo bâcîyigîrize oku-lwa amatumu. ⁵ Bene Yakobo. yîshi, rhulambagire omu bulangashane bwa Nyakasane!

Olusiku lwa Nyakasane

⁶ Neci, wâlekerîre olubaga lwâwe, enyumpa ya Yakobo, bulya bakola bayunjulamwo abashonga ak'ab'ebuzûk'izûba n'abakurungu aka emwa Abafilistini, banakola bayinjibana n'abana b'amashanja

g'ihanga. ⁷ Ecihugo ciyunjwîre marhale n'amasholo: obuhirhi bwâco burhacigwerhi lugero! Ecihugo ciyunjwîre biterusi: engâlè^d zâco zirhankaciganjwa! ⁸ Ecihugo ciyunjwîre nshusho za banyamuzinda b'obwihambe: bakola ba-fukamira ebyajiragwa n'enfune zâbo, eby'eminwe yâbo yakolaga. ⁹ Eco co carhumaga iburha ly'Adamu lyafunyâla n'abantu bahwêra oku idaho: nâwe orhabâbaliraga! ¹⁰ Yongoberera omu lwâla. ocifulike omu katulo, oyâke obukunizi bwa Nyakasane n'omulazo gw'irenge lyâgel ¹¹ Amasû g'abacibonyi gayubûbya, obucibone bw'abantu bwâbona eza mêmè; Nyakasane yêne waj'irenge olwo lusiku. ¹² Neci, lwâyisha olusiku^e Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe agombya nga-si yeshi ocibona n'ocihira enyanya, amufunyâze; ¹³ agomhya emirhi y'e Libano yoshi, elya elihûsire kuhika oku nkuba karhî, n'emirhi y'e Bashani yoshi; ¹⁴ agombya entondo elihûsire yoshi n'orhurhondo rhulîrî rhwoshi; ¹⁵ agombya ngasi munâra muliri na ngasi lugurhu luzibuzibu; ¹⁶ agombya amârho g'e Tarsi goshi na ngasi nkuge za citwîro cidârhi. ¹⁷ Obucibone bw'iburha ly'Adamu bwagomba, n'abantu bafôkanana bafunyâla; Nyakasane yêne waj'irenge olwo lusiku. ¹⁸ Ci enshusho za banyamuzinda b'obwihambe zahirigirha zoshi. ¹⁹ Bayongoberera omu nkunda z'enyâla n'omu idaho, mpu bayâke obukunizi bwa Nyakasane n'omulazo gw'irenge lyage, amango anayimuke mpu ageze igulu mw'omusisi. ²⁰ Olwo lusiku, abantu banarhôle enshusho z'arnarhale n'amasholo za ba-nyamuzinda bâbo b'obwihambe, zirya bone batulaga mpu bakâz'iziha-ramya, bâzikwêbe amalindye na bakubukubu, ²¹ bâcîjire omu nkunda z'enyâla n'omu myongobana y'amabuye erhi bwôba bwa Nyakasane n'obw'omulazo gw'irenge lyâge burhuma, amango anayimuke mpu ageze igulu mw'omusisi. ²² Kuziga muleke okucikubagira omuntu, oyîsa omuka emazûlu: kalamo kaci agwerhage?

Jesaja/Isaiah 2: ¹

הַדְּבַר אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעִיָּהוּ בֶן-אֲמוּץ עַל-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: 2 וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָלוֹן יְהוָה הָר בֵּית-יְהוָה בְּרָאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂא מִגְּבֻעוֹת וְנָהָרוּ אֲלָיו כָּל-הַגּוֹיִם: 3 וְהָלְלוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לָכֵן וְנִעְלָה אֶל-הַר יְהוָה אֶל-בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וִירָנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכָּה בְּאַרְחֵתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדְבַר-יְהוָה מִירוּשָׁלַם: 4 וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִים לַעַמִּים רַבִּים וְכָתַתוּ חֲרֻבוֹתָם לְאֵתִים וְחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא-יִשָּׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חֶרֶב וְלֹא-יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה: 5 בֵּית יַעֲקֹב לָכֵן וְנִלְכָּה בְּאֹר יְהוָה: 6 כִּי נִטְשָׁתָה עִמָּךְ בֵּית יַעֲקֹב כִּי מָלְאוּ מִקְדָּם וַעֲנָנִים כְּפֹלְשֵׁתִים וּבִילְדֵי נְכָרִים יִשְׁפִּיקוּ: 7 וְתַמְלֵא אֶרֶצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאִין הָצָה לְאַצְרֵתוֹ וְתַמְלֵא אֶרֶצוֹ סוֹסִים וְאִין הָצָה לְמַרְכָּבָתָיו: 8 וְתַמְלֵא אֶרֶצוֹ אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲוּוּ לְאֲשֶׁר עָשָׂו אֲצַבְעֵתָיו: 9 וַיִּשָּׂח אָדָם וַיִּשְׁפֹּל-אִישׁ וְאֶל-תִּשְׁאָה לָהֶם: 10 בְּזֹא בְצוֹר וְהִטְמִן בְּעֶפְרַם מִפְּנֵי פֶחַד יְהוָה וּמִהֲדָר גָּאֹן: 11 עַיִנִּי גְבַהּוּת אָדָם שָׁפֹל וְשָׁח רֹוֹם אֲנָשִׁים וְנִשְׁגָּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא: 12 כִּי יוֹם לִיהוָה צְבָאוֹת עַל כָּל-גָּאֹן וְגַם עַל כָּל-נִשְׂא וְשָׁפֹל: 13 וְעַל כָּל-אֶרֶץ הַלְבָּנוֹן הַרְמִים וְהַנִּשְׂאִים וְעַל כָּל-אֲלֹנֵי הַבְּשֵׁן: 14 וְעַל כָּל-הָהָרִים הַרְמִים וְעַל כָּל-הַגְּבֻעוֹת הַנִּשְׂאֹת: 15 וְעַל כָּל-מִגְדָּל גְּבָה וְעַל כָּל-חֹמֶה בְּצוּרָה: 16 וְעַל כָּל-אֲנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל-שִׁכְנוֹת הַחֲמָדָה: 17 וְשָׁח גְּבַהּוּת הָאָדָם וְשָׁפֹל רֹוֹם אֲנָשִׁים וְנִשְׁגָּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא: 18 וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יִחְלָף: 19 וְזָבָא בַּמַּעְרוֹת צִרִים וּבַמַּחֲלוֹת עֶפְרַם מִפְּנֵי פֶחַד יְהוָה וּמִהֲדָר גָּאֹן: 20 בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁלֹךְ הָאָדָם אֶת אֱלִילֵי כֶסֶף וְאֶת אֱלִילֵי זָהָב וְאֲשֶׁר עָשָׂו-לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַחֲפָר פְּרוֹת וְלַעֲטָלִפִּים: 21 לְבֹא בְּנִקְרוֹת הַצִּרִים וּבִסְעֵפֵי הַפְּלָעִים מִפְּנֵי פֶחַד יְהוָה וּמִהֲדָר גָּאֹן: 22 וְקוֹמוּ לַעֲרֹךְ הָאֶרֶץ: 22 חֲדָלוּ לָכֵן מִן-הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בָאֵפוֹ כִּי-בִמָּה נִחְשָׁב הוּא: פ

3

Ishabâbè e Yeruzalemu

¹ Ala oku Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe akola anyaga Yeruzalemu na Yuda ngasi nsimikiro na ngasi burhabâle bwa mugati n'obw'amîshi. ² entwâlî n'omulwî, omutwî w'emmanja n'omulêbi, omushonga n'omugu-la, ³ omukulu w'abasirika makumi arhanu n'omurhonyi, omuhanûzi, omusho-nga n'omufumu. ⁴ Nabahâ abana barho babe bo babarhambula n'ebirhaba bibe byo bibarhegeka. ⁵ Olubaga lukola lwakalyâna, ngasi muntu owâbo, ngasi muguma omulu-ngu wâge; omwana murho akâlimbira omushosi, n'omugalugalu akâlimbira omuluzi. ⁶ Omuntu anarhulube mwene wâbo, omu nyumpa y'ishe, amubwire, erhi: «We gwerhe ecishûli, oyishe, obe murhambo wirhu, orhegeke ebira bigûkâ!» ⁷ Olwo lusiku, owâbo naye anashuze, aderhe, erhi: «Ntaba mufumu; aha mwâni harhayimbwa kalyo erhi cishûli; murhanjiraga murhambo w'olubaga!» ⁸ Neci, Yeruzalemu adwîrhe adungubêja na Yuda ahindagîre, bulya ebi-nwa byâbo n'ebijiro byâbo birhayerekiri Nyakasane, kuhika bagomera obusû bw'irenge lyâge. ⁹ Okulola kwâbo kwône kunabashobeke; aka Sodomo, bône banaje bayi-mba obubi bwâbo, babule oku bankabufulika. Bali bahanya, bulya bonene bacilerhera amahanya! ¹⁰ Mubwîre omushinganyanya oku ali muny'iragi; bulya

^d2.7 Ezo ngâlè ziri za kurhabâla. Omu kulâba amango ecihugo câli ciyôlolosire kuli mwâmi: Yerobwâmi (2 8am 14. 25: 2 Nga 26. 7; 27. 3). Obunji bw'engâlè buyerekine oku banacikubagira emisi yâbo, obwemêre babuheba enyuma. Omu nsiku zâyisha. Nyamubâho alonzize aherêrekeze engâlè n'ebiterusi (Rhulole muli Yoz 3,1; Am 2, 15; 4, 10; Hoz 14, 4).

^e2.12 Olusiku lwa Nyakasane: olole Am 5. 18; Iz 13, 9; Eze 7. 10; Sof 1, 15.

ayîsh'ilya omukolo gw'ebijiro byâge! ¹¹ Buhanya bwâge omuntu mubi, nyankola-maligo; bulya anagalulirwe nk'oku ebijiro by'amaboko gâge bikwânîne! ¹² Wâni lubaga lwâni! Mwana wa cirhaba okola olurhambula; bakazi bakola balurhegeka! Wâni lubaga lwâni! Abarhegesi bâwe bo badwîrhe bakuhabula n'oku-vonyola enjira zâwe! ¹³ Nyakasane ayimanzire mpu aje lubanja, ayimanzire mpu atwîre embaga oluhanja. ¹⁴ Nyakasane akola aja lubanja boshi n'abagula n'abarhambo b'olubaga lwâge: «Mwe mwasherezize olukoma lw'emizâbîbu: ebi mwanagaga omukenyi, omu nyumpa zinyu biri. ¹⁵ Carhuma mudwîrhe mwandibuziza olubaga n'okulabarhanya abakenyi?» Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

Abakazi b'e Yeruzalemu

¹⁶ Nyakasane adesire, erhi: Kulya kuba abana-nyere b'e Siyoni badwîrhe bacîbona, baja bagenda bakuba igosi n'amasû g'obushumya, baja bagendera oku mano enyanya banajegeza amashondo gabali emagulu, ¹⁷ Nyakasane akola ahira ebibungu omu marhwe g'abana-nyere b'e Siyoni anabamôme emikungu. ¹⁸ Olwo lusiku Nyakasane abanyaga ebibalimbamwo: orhugondo rhwabo rhw'amagulu, ensanamu z'izûba n'ez'omwêzi, ¹⁹ orhugondo rhw'omu marhwiri, emilinga n'engole, ²⁰ ebimane, enyerere, emikaba, amaho-ngo n'enshanga, ²¹ orhugondo rhw'omu minwe n'orh'oku mazûlu, ²² cemyambalo y'olusiku lukulu n'ebihundikirwa, ebitambara by'ebirhugo. ' n'enshoho z'okufumbarhwa, ²³ ebilolero, emyambalo yalangashana, e-nsirha n'eshela. ²⁴ Ahali h'omugavu, byâba bibolereza; ahali h'omukaba, lwâba lukoba; ahali h'emviri mpunge, lyâba irhwe lihalanguzè; ahali h'akanzu, bwâba busunzu; ahali h'obwinja, yâba myokêro.

Abakana b'e Yeruzalemu

²⁵ Abalume bâwe bayirhwa n'engôrho n'entwali zâwe zahwêra omu bîrha. ²⁶ Emihango yâwe yalaka enalakûle, na hano okola oli omu mirhânnyo, ovondame omu katulo.

Jesaja/Isaiah 3: 1

כִּי הִנֵּה הָאָדָם יְהוָה צְבָאוֹת מְסִיר מִירוּשָׁלַם וּמִיְהוּדָה מִשְׁעָן וּמִשְׁעִנָּה כָּל מִשְׁעָן-לָחֶם וְכָל מִשְׁעָן-מִים: 2 גְּבוּר וְאִישׁ מִלְחָמָה שֹׁפֵט וְנָבִיא וְקָסָם וְזֶקֶן: 3 שֹׁר־חֲמִשִּׁים וְנִשְׂוֹא פָגִים וְיוֹעֵץ וְחָכָם חֲרָשִׁים וְנָבוֹן לַחֹשׁ: 4 וְנִתְּתִי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלִילִים יִמְשְׁלוּ-בָם: 5 וְנָגַשׁ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יִרְהָבוּ הַנֶּעֱר בַּזֶּקֶן וְהַנִּקְלָה בַּנֶּכֶד: 6 כִּי-יִתְפָּשׂ אִישׁ בְּאֹחִיו בֵּית אָבִיו שְׂמֵלָה לָהּ קָצִין תִּהְיֶה-לָּנוּ וְהַמְכָּשֶׁלָה הַזֹּאת תִּסַּח יָדָךְ: 7 יֵשָׁא בָיִם הֵהוּא לֹא-מֶלֶךְ לֹא-אֶהְיָ חֹבֵשׁ וּבְבִיתִי אֵין לָחֶם וְאֵין שְׂמֵלָה לֹא תִשְׁמְנִי קָצִין עָם: 8 כִּי כִשְׁלָה יְרוּשָׁלַם וְיְהוּדָה נָפְלָה כִּי-לִשְׁוֹגִים וּמַעֲלִילִים אֶל-יְהוָה לְמַרּוֹת עָנִי כְבוֹדוֹ: 9 הִכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָם וְחִטָּאתָם כִּסְּדָם הִגִּידוּ לֹא כִחַדּוּ אֹיֵי לִנְפְשָׁם כִּי-גָמְלוּ לָהֶם רָעָה: 10 אֲמָרוּ צְדִיק כִּי-טוֹב כִּי-פָרִי מַעֲלִילֵיהֶם יֵאָכֵלוּ: 11 אֹיֵי לְרָשָׁע רַע כִּי-גָמֹל יִדּוּ יַעֲשֶׂה לוֹ: 12 עָמִי נִגְשִׂיו מַעֲוִל וְנָשִׁים מְשֻׁלוּ בּוֹ עָמִי מְאֻשְׁרִיךְ מִתְעִים וְדָרָךְ אַרְחֻתֶיךָ בִּלְעָד: 13 וְנָצַב לְרִיב יְהוָה וְעָמְדָה לְדִין עַמִּים: 14 יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יִבּוֹא עִם-זִקְנֵי עָמּוֹ וּשְׂרָיו וְאֶתְּלָ בְּעֶרְתָּם הַלָּרֶם גָּזַלְתָּ הָעֵנִי בְּבִיתְכֶם: 15 מֶלֶכְךָ תִּדְכָּאוּ עָמִי וּפְנֵי עַנְיִים תִּטְחֹנוּ נְאֻם-אֲדָנִי יְהוָה צְבָאוֹת: 16 וְיֵאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן וְתִלְכְּנָה נְטוּיֹת גְּרוֹן וּמִשְׁקָרוֹת עֵינֵיהֶם הַלּוֹךְ וְסִפְּף תִּלְכְּנָה וּבִרְגִלֵיהֶם תַּעֲכֹסְנָה: 17 וְשִׁפְחָ אֲדָנִי קָדְקֵד בְּנוֹת צִיּוֹן וְיְהוָה פָּתְחֵן יַעֲרָה: 18 בָּיִם הֵהוּא יִסִּיר אֲדָנִי אֶת תַּפְאָרֶת הַעֲכָסִים וְהַשְׁבִּיטִים וְהַשְׁהֲרִיגִים: 19 הַנְּטִיפוֹת וְהַשִּׁיחוֹת וְהַרְעֵלוֹת: 20 הַפְּאָרִים וְהַצְעָדוֹת וְהַקְּשָׁרִים וּבְתֵי הַנֶּפֶשׁ וְהַלְחָשִׁים: 21 הַטְּבָעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף: 22 הַמַּחְלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת וְהַמַּטְפָּחוֹת וְהַחֲרִיטִים: 23 וְהַגְּלִינִים וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת וְהַרְדִּידִים: 24 וְהִיהִי תִסַּח בָּשָׂם מִקֵּי יְהוָה וְתִסַּח חֲלוּרָה נִקְפָּה וְתִסַּח מַעֲשֶׂה מְקֻשָּׁר קִרְחָה וְתִסַּח פְּתִיל מִחֲגֶרֶת שֶׁקֶ כִּי-תִסַּח יָפִי: 25 מִתֵּיבָה בְּחֶרֶב יִפְּלוּ וּגְבוּרֶיךָ בְּמִלְחָמָה: 26 וְאֵנִי וְאֲבָלִי פְתִיחָה וְנִקְחָה לְאַרְץ תִּשָּׁב:

4

¹ Olwo lusiku, bakazi nda barhuluba mulume muguma^f, bamubwîre, mpu: «Rhwakâlya ebiryo birhu rhunayambale emyambalo yirhu, casînga orhuyemerere okuheka izîno lyâwe; orhukûle ensho- nyi!»

Siyoni alaganyibwa Omucunguzi

² Olwo lusiku, emburho Nyakasane ameza yâba bukuze n'irenge, n'e-myaka yayêra omu cihugo yâba mulimbo na bulangashane bw'amahûnga gasigîre omu Israheli. ³ Okubundi amahûnga g'omu Siyoni n'emisigala y'omu Yeruzalemu bâde-rhwa «batagatifu», balya boshi bali bandike omu citabu c'obuzîne omu Yeruzalemu. ⁴ Mango Nyakasane âba amarhenza izinga ly'abana-nyere b'e Siyoni n'okushuka omuko gwabulagîrwe omu Yeruzalemu n'omûka g'obucîrânuzi bwâge n'omûka gw'engulumira y'omuliro gwâge, ⁵ Nyamuzinda ahira oku ntondo ya Siyoni na kuli ngasi boshi bâkubugânana ecitû mûshi, n'omugi

^f 4.1 Bakazi nda oku mulume muguma, bulya balume banji bafû n'ebîrha na banji baja ornu mpamikwa. Bene Israheli babona oku ntako bankacibona iburha. Hano abwo bakazi babona ntyo, bâlonza mulume muguma akâbakûla enshonyi.

gwalangashana nka muliro budufu; bulya irenge Iya Nya-kasane lyâbwîkîra byoshi; ⁶ na mûshi endâro yakâjira ecihôho amango g'akalengerêrê, mwo bânakaz'ikayâkîra ecihûsi n'enkuba. Jesaja/Isaiah 4: ¹

וְהָיָה יְהוָה לְשֵׁם בָּאֵשׁ אֲחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֹאמֹר לְחַמְנוּ נֹאכֵל וְשָׂמְלֵנוּ נִלְבָּשׁ רֶק יִקְרָא שְׁמִי עָלֵינוּ אֲדָף חֲרָפְתָּנוּ: 20 בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה יִצְמַח יְהוָה לְצָבִי וּלְקָבוֹד וּפְרִי הָאָרֶץ לְגֵאוֹן וּלְתַפְאֻרֶת לְפָלִיטָה יִשְׂרָאֵל: 3 וְהִנֵּה הַנֶּשֶׁאֶר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קָדוֹשׁ יֹאמֶר לֹא כָל־הַכֶּתֹּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלַם: 4 אֲמֹר רַחֵץ אֲדָנִי אֶת צִאֵת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דָּמִי יְרוּשָׁלַם יָדִים מִקְרָבָה בְּרוּם מִשְׁפָּט וּבְרוּם בָּעֵר: 5 וְיִבְרָא יְהוָה עַל־כָּל־מְזֹן הָרֶ־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאָהּ עֲגוֹן יוֹמָם וְעֶשֶׂן וְגִגָּה אֲשֶׁר לְהִבָּה לַיְלָה כִּי עַל־כָּל־קָבוֹד חֲפָה: 6 וְסָכָה תִהְיֶה לְצֹל־יוֹמָם מִחֶרֶב וּלְמַחֲסָה וּלְמִסְתָּוֹר מִדָּרָם וּמִמָּקָר: פ

5

Olwimbo lw'olukoma lw'emizâbîbu

¹ Nkola nayimbira omwîra wâni olwimbo, lwo lwimbo omuzigirwa wâni ayimbiraga olukoma lwâge lw'emizâbîbu. Omuzigirwa wâni ali agwerhe olukoma lwâge lw'emizâbîbu oku mwandagalo gw'entondo eyêra bwenêne. ² Aguhînga, ashandâza amabuye, arhwêramwo emizâbîbu midukula. Ayûbakamwo omutungo, ahumbamwo n'olwîna lw'omukenzi. Alangalira mpu olukoma lwâge lwayânamwo emizâbîbu minja, ci lwôhe ; lwayâna emizâbîbu mibi. ³ Mwe muba muno Yeruzalemu, ninyu bantu ba Yuda, muntwîrage nâni olubanja, nie rhwe n'olukoma lwâni lw'emizâbîbu. ⁴ Bici nal'inkwânîne okujirira olukoma lwâni lw'emizâbîbu, nabula n'okulujirirabyo? Carhumaga nnangalira nti lwanyanira emizâbîbu mi-nja, lwôhe lwabul'iyâna emizâbîbu mibi? ⁵ Niehe nkolaga nammubwîra kurhi najirira olukoma lwâni: nalukûlakwo olugurhu, lusigale bwerûle, nashâba ecôgo câlwo, lulabarhwe n'abage-ra. ⁶ Nalujira bigûkâ, lurhacife lwâkolwîrwe erhi kushogolerwa; emisihwe n'emishugi yâkaz'ilumeramwo; narhegeka ebitû irhondo birhacihîra bikaluniêsakwo enkuba.» ⁷ Neci! olukoma lw'emizâbîbu lwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, yo nyumpa y'Israheli; nabo abantu ba Yuda, yo mburho arhonyagya. Abalingakwo obushinganyanya, ci bôhe baba banyankola-maligo; abalonzakwo oburhondekezi, ci zâba ndûlû.

Amahanya

⁸ Buhanya bwâbo abakâja bayushula enyumpa oku yindi banaja bananika ishwa olu lindi! Buzinda erhi barhôzire hoshi hoshi, erhi bône bakola bali omu cihugo. ⁹ Nayumvirhe Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe acîgasha, erhi: «Mbo fâ ecihango câni, nyumpa mwandu zirhashâbûka, ezo ndâro nyinjinja na nnênênê zirhasigala bigûkâ! ¹⁰ Bulya enshumba y'olukoma lw'emizâbîbu yakaz'ikandwamwo mirengo makumi abirhi yône ya mamvu; na hakajira owarhwêra ntanda igana za mburho, arhasarûle ezirhali ntanda ikumi zône.» ¹¹ Buhanya bwâbo balya bakaz'ija bazukira oku mamvu makândirire, bali-nde bahika budufu bagalikwo banakola balimwo orukara! ¹² Ennanga, enzenze, engoma n'orhurhera, n'endalwe, byône balegerera; ci ebijiro bya Nyakasane barhabikwîrirwa, barhanabona emikolo y'e- nfune zâge. ¹³ Co cirhumire olubaga lwâni lukola lwahêkwa buja, kulya kuba barha-twâga ihuzi-huzi, abaluzi bâlwo bâhwa n'ishali n'orhutu rhw'abantu rhuhungumuke n'enyôrha! ¹⁴ Co cirhumire wakuzimu ayâshama, ayâshamize akanwa karhalusa oluge-ro; abaluzi n'olubaga bakwebwamwo haguma n'ecihogêro câbo n'ama-sâmo gâbo. ¹⁵ Abantu bayûnama, balume obudaka; bene-Adamu bafunyâla, n'amasû g'abacibonyi gakomakomya. ¹⁶ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ajîrenge omu buçîrânuzi bwâge; Nyamubâho mwimâna ayerekana obwimâna bwâge omu bushinganya-nya bwâge. ¹⁷ Abanabuzi bayâbukira omu bigûkâ nka kulya biyâbukira ebulambo, n'abanahene bâkakereramwo akahasi. ¹⁸ Buhanya bwâbo abayisha bakulula obubî n'emigozi y'obulyâlya n'ecâha nka kula bakulula engâlê. ¹⁹ Bo balya bakaz'idêrha, mpu: «K'arhajiraga duba! K'ebi ajira arhabijiraga nirhu rhukabona! Guyishage gunayunjule gulya muhigo gw'Omutaga-tifu w'Israheli, nirhu rhumanye!» ²⁰ Buhanya bwâbo abadwîrhe baderha ehinja mpu hibî n'ehibî mpu hyo hi-nja! Banabul'icikebwa ehiri hyêru mpu hyo hiru n'ehîru mpu hyo hyêru. Ehinunu banahihindule mpu hyo hyalula n'ehyalula mpu hyo hinunu. ²¹ Buhanya bwâbo abacîbona mpu bali barhimanya n'okucîkunga ba-nya-bukengêre! ²² Buhanya bwâbo entwâli omu kunywa n'abalenga omu kukanda amamvu makali! ²³ Bayêza nyankola-maligo nka amabahongera n'omwêru-kwêru bamuyîme olubanja! ²⁴ Neci, nka kula engulumira y'omuliro efonfomera ebijangala, nka kula ehyasi hyumu hihirigirha omu ngulumira y'omuliro, ntyo kwo emizi yâbo yâba bibolereza n'obwâso bwâbo buhinduke katulo, kulya kuba bânénaguzize irhegeko Iya Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe banagayaguza omwimâna w'Israheli.

Oburhe bwa Nyakasane

²⁵ Okwo kwarhuma oburhe bwa Nyakasane buyâkira olubaga lwâge, âlule-ngereza okuboko ânaluhibaguliza; entondo zâgeramwo omusisi n'emirhumba y'abantu yalambama omu njira nka camvu. Ci okôla ku-rharhuma oburhe bwâge bwarhûla n'okuboko kwâge kurhayôrha kula-mbûle.

Nyakasane arhumira olubaga lwâge ababisha

²⁶ Akola akema ishanja⁹ ly'ihanga, âliyâkuza kurhenga aha kafende-fende k'igulu. Ly'eryo liyiruka, liyishire buhena. ²⁷ Lirhalimwo murhamâ erhi owardungubêja; ntaye wahungahunga na ntaye ogwerhwe n'iro; ntaye omukaba gufundusire omu cibunu na ntaye omugozzi gw'enkwerho gushwekusire. ²⁸ Emyampi yalyo eri migoye n'emierho yalyo eri mifôle; ensenyi z'ebiterusi byâlyo ziri nzibuzibu nka nshagabuye, n'emizizi y'engâlê zâlyo yayisha yahûma nka mpûsi ya kalemêra. ²⁹ Omulûmbo gwâlyo guli nka gwa ntale; lyayisha lyalumba nka micûka ya ntale; lidwîrhe lyalumba lyancirhunika oku nsimba yalyo, liyigendane na ntaye wâderhe mpu ayilikûza. ³⁰ Olwo lusiku lyâlûmbira olubaga nka kulya enyanja enalumba. Banasinze ecihugo, babone ekola ndunduli na mirhanyo, n'obulangashane erhi bwahwerîre omu bitû.

Jesaja/Isaiah 5: 1

אַשִׁירָה נָא לִידִידִי שִׁירַת דִּוִד לְכַרְמִי כֶּרֶם הִנֵּה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שֵׁמֶן: 2 וַיַּעֲזֹקְהוּ וַיִּסְקְלוּהוּ וַיַּטְעוּהוּ שִׂרְקָן וַיִּבְנוּ מִגְדָּל בְּתוֹכֹוּ וְגַם־יִקְבּ חֶצֶב בּוֹ וַיִּקְוּ לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאַשְׁמִים: 3 וַנַּעֲתֶה יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ יְהוּדָה שִׁפְטוֹ־נָא בֵּינִי וּבֵין כֶּרְמִי: 4 מִה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עֲשִׂיתִי בּוֹ מְדוּעַ קִנִּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאַשְׁמִים: 5 וַנַּעֲתֶה אוֹדִיעָה־נָא אֶתְכֶם אֶת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי הִסֵּר מְשׁוֹכְתוֹ וְהִנֵּה לְבַעַר פֶּרֶץ גָּדֹר וְהִנֵּה לְמֶרְקָס: 6 וְאַשְׁיִיתוֹ בָּתָּה לֹא יִזְמַר וְלֹא יַעֲדָר וְעַלָּה שְׁמִיר וְשִׁית וְעַל הָעֵבִים אֲצִלָּה מִהַמְטִיר עָלָיו מָטָר: 7 כִּי לָרֶם יִהְיֶה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ יְהוּדָה נָטַע שְׁעָשׂוּעִיו וַיִּקְוּ לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׁפָּח לְצַדִּיקָה וְהִנֵּה צַעֲקָה: 8 וְהוּא מְגִיעִי בֵּית בְּבִית שָׂדֶה בְּשָׂדֶה יִקְרִיבוּ עַד אֶפֶס מָלוֹם וְהוֹשַׁבְתֶּם לְבַדְכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: 9 וּבְאֲזָנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת אִם־לֹא בְּתִים רַבִּים לְשֹׁמֵר יִהְיֶה גְדָלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב: 10 כִּי עֲשִׂיתִי צַמְדֵי־כֶּרֶם יַעֲשׂוּ בֵּת אֶחָת וְזָרַע חֲמֵר יַעֲשֶׂה אִיפָּה: 11 הוּא מִשְׁכִּימִי בְּבֶקֶר שֶׁכֶר יִרְדְּפוּ מֵאַחֲרֵי בִנְשָׁף יֵין יִדְלִיקֶם: 12 וְהִנֵּה כָּזוֹר וְנָכֹל תֵּף וְחִלְלִיל יֵין מִשְׁתִּיָּהֶם וְאֵת פֶּעַל יְהוָה לֹא יִבִּיטוּ וּמַעֲשֶׂה יְדָיו לֹא רָאוּ: 13 לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי־דַעַת וּכְבוֹדוֹ מִתִּי רָעַב וְהִמּוֹנוֹ צָחָה צֶמָא: 14 לָכֵן הִרְחִיבָה שְׂאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעָרָה פִּיהָ לְבִלְי־חֶק וַיִּרְדַּ הַדָּגָה וְהַמּוֹנָה וְשִׂאוֹנָה וְעַלָּה בָּהּ: 15 וַיִּשָּׁח אֶדָם וַיִּשְׁפֹּל־אִישׁ וְעִיגִי גְבוּהִים תִּשְׁפֹּלְנָה: 16 וַיִּגְבֶּה יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה: 17 וַיִּרְעוּ כְּבָשִׂים קְדָבָרָם וְחִרְבוֹת מַחִים גָּרִים יֵאָכְלוּ: 18 הוּא מִשְׁכִּי הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשָּׂוֵא וּכְעֻבוֹת הָעֲגֹלָה חֲטָאָה: 19 הָאֲמָרִים יִמְהָרוּ וְיִחַשְׁשׁוּ מַעֲשֵׂהוּ לִמְעַן נִרְאֶה וְתִקְרַב וְתִבְּאוּהָ עַצַּת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנִדְעָה: 20 הוּא הָאֲמָרִים לְכַע טוֹב וּלְטוֹב רַע שְׂמִים חֶשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֶשֶׁךְ שְׂמִים מֵר לְמַתוֹק וּמַתוֹק לְמָר: 21 הוּא חֲכָמִים בְּעִינֵיהֶם וְנִגְדָּה פִּיהֶם נִבְּנִים: 22 הוּא גְבוּרִים לְשִׁתוֹת יֵין וְאַנְשֵׁי־חַיִל לְמִסָּה שֶׁכֶר: 23 מַצְדִּיקֵי רֶשַׁע עֹקֵב שֹׂחַד וְצַדִּיקֵי צְדִיקִים יִסִּירוּ מִמֶּנּוּ: 24 לָכֵן כָּאֵלֶּל קֵשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ וְחֹשֶׁשׁ לְהִבְהִי: 25 יִרְפָּה שֶׁרָשָׁם כִּמְקֵי יִהְיֶה וּפְרֻחָם כְּאֶבֶק יַעֲלֶה כִּי מֵאִסּוֹ אֵת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֵת אֲמַרְתִּי קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נֶאֱצַו: 25 עַל־כֵּן חָרָה אֶף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיִּטּ יְדוֹ עָלָיו וַיִּלְהוּ וַיִּרְגְּזוּ הַהָרִים וְתִהְיֶה נִבְלָתָם כְּסוּחָה בְּקֶרֶב חוּצוֹת בְּכִל־זֶאֶת לֹא־שָׁב אֹפּוֹ וְעוֹד יְדוֹ נִטְוָה: 26 וַיִּנְשָׂא־גֹס לְגוֹיִם מִרְחוֹק וַיִּשְׁרַק לוֹ מִקְצֶה הָאָרֶץ וְהִנֵּה מִהֲרָה קָל יָבוֹא: 27 אֵין־עֶרְף וְאֵין־פֹּשֶׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן וְלֹא נִפְתַּח אֲזוֹר חִלְצִיו וְלֹא נִתַּק שְׁרָרָה נְעָלוֹ: 28 אֲשֶׁר חֲצִיו שְׁנוֹנִים וְכָל־קִשְׁתֵּיהֶם דֶּרֶכֹּת פְּרָסוֹת סוֹסִיו כָּצֹר נִחְשָׁבוּ וּגְלָגְלִיו כְּסוּפָה: 29 וַיִּשְׁאַגָּה לוֹ כְּלָבִיא וַיִּשָּׂא כְּפִירִים וַיִּנְהָם וַיֵּאחֲזֵז טָרֶף וַיִּפְלִיט וְאֵין מִצִּיל: 30 וַיִּנְהָם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כְּנֶהֱמַת־יֵם וְנִבֵּט לְאַרְץ וְהִנֵּה־חֶשֶׁךְ צָר וְאוֹר חֶשֶׁךְ בְּעִרְפִּיהָ: 31

6

Yeshayahu ahamagalwa

¹ Omwaka mwâmi Uziyahu afagamwo, nanacibona Nyakasane erhi atamire oku ntebe yâge ndîri y'obwâmi, n'erhi ecikwi c'omwambalo gwâge cibo-mbire aka-Nyamuzinda. ² Baserafi bali bayimanzire aha nyanya zâge, na ngasi muguma ali agwerhe byubi ndarhu: bibirhi bya kucîbwîka obusû, bibirhi bya kucîbwîka amagulu na bibirhi bya kubalala. ³ Erhi banadwîrhe bayakûzanya, mpu: «Mwimâna, Mwimâna, Mwimâna, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe! Igulu lyoshi liyunjwire irenge lyâge.» ⁴ Ebiriba by'omuhango byadirimana erhi kushakanya kw'eryo izû ku-rhuma, n'aka-Nyamuzinda koshi kayunjula mugî. ⁵ Nanaciderha obwo, nti: «Namajâkwo obuhanya! Lêro namahera! Bulya ndi muntu wa kanwa kazi-nzire, olubaga mbâmwo luli lwa kanwa kazinzire. n'amasu gani ganabul'isinzâ- kwo Mwâmi Nyamuzinda w'Emirhwe!» ⁶ Okuhandi muguma wa muli balya Baserafi ayisha abalalira emunda ndi, erhi afumbasire isese adahulaga n'orhugondôzo oku muliro g'oku luhêro. ⁷ A-mpuma oku kanwa anambwîra, erhi: «Obu ehi hyamakuhiha oku kanwa, obubî bwâwe bwamarhenga n'ecâha câwe camakûlwa.» ⁸ Okubundi nanaciyumva izû Iya Nyakasane lyaderha, erhi: «Ndi narhuma? Ndi warhugendera?» ⁹ Nanacishuza, nti: «Nie ono, ontumel!» ⁹ Ambwîra, erhi: «Genda, oj'ibwîra olu lubaga, erhi: Mwakaz'iyumvirhiza, murhânayumve; mwakaz'ilolêreza, murhânabone. ¹⁰ Ozidohye omurhima gw'olu lubaga, obafûnike amarhwiri onabazibye amasû, Iyo barhabone n'amasû gâbo, banalek'iyumva

⁹5.26 Ishanja l'ihanga: Kwo kuderha bantu b'e Asuru. Nnâmahanga amabakema mpu bayishe bahane Abayahudi. Lola muli Yoz 1, 7-9; 10, 23.

n'amarhwiri gâbo, Iyo n'omurhima gwâbo guruhacîrhegêze, Iyo barhahinduke binja, Iyo ntanabafu-mya!»
¹¹ Nanaciderha, nti: «Kuhika mangaci, Yagirwa?» Anshuza, erhi: «Kuhika engo ziyorhe bwâmwa, zibule abazibêramwo; kuhika enyumpa ziyorhe bûmu, buzira mûntu; kuhika amashwa gahinduke bwerûle bw'irungu. ¹² Nyakasane alufiriza abantu kuli, ecihugo cisigale bwerûle cinahâmbe. ¹³ N'erhi hankasigala cihimbi ciguma ca kali ikumi, nabo bânahungumuka! Ci nka kula omutudu n'omuhumbahumha bikatûbwa, ecigundu cinasigale, ntyo kwo ecigundu câyîsh'iba mburho ntagatifu.»

Jesaja/Isaiah 6: ¹

בשנת־מות המלך עז־יהו ואֶרְאָה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וְנֹשָׂא וְשׁוּלָיו מְלָאִים אֶת־הַיְכָל: ² שָׁרְפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לִּי שֹׁשׁ כְּנָפִים שֹׁשׁ כְּנָפִים לֶאֱחָד בְּשֵׁתִים: ³ וְכִסֵּה כִסֵּה רַגְלָיו וּבְשֵׁתִים יַעֲוֹף: ⁴ וְיָנֹעַ אַמּוֹת הַסָּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא וְהַבִּיִּת: ⁵ וְיִמְלֹא עָשָׁן: ⁶ וְיִנְעַף אֱלִי אֶחָד מִן־הַשָּׂרְפִים וַיֵּבֶדּוּ רֹצֶפֶה בְּמִלְקָתָם לֶקַח מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ: ⁷ וַיִּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר הִנֵּה נֹגַע זֶה עַל־שִׁפְתֶיךָ וְסֹר עֲוֹנְךָ וְחַטֹּאתֶיךָ תִּכְפֹּר: ⁸ וְאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֲמַר אֶת־מִי אֲשַׁלַּח וּמִי יֵלֶךְ־לִנִּי וְאֲמַר הִנֵּה שְׁלַחְנִי: ⁹ וַיֹּאמֶר לֹךְ וְאֲמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה שִׁמְעוּ שְׁמוּעַ וְאַל־תִּבְיִנוּ וְרָאוּ וְאַל־תִּדְעוּ: ¹⁰ הַשִּׁמְעֵן לִב־הָעָם הַזֶּה וְאֶזְרִי הַכֶּבֶד וְעִינָיו הַשֹּׁעַ פֶּן־יֵרָאֶה בְּעֵינָיו וּבְאֲזָנָיו יִשְׁמַע וּלְבָבוֹ יִבִּין וְשֹׁב וְרָפָא לוֹ: ¹¹ וְאֲמַר עַד־מִתִּי אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר עַד אֲשַׁר אִם־שָׂאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבְתֵיבִים מֵאֵין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאָה שְׁמָמָה: ¹² וְרַחֵק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וְרִבְּהָ הַעֲזֹבָה בְּקֶרֶב הָאֶרֶץ: ¹³ וְעוֹד בָּהּ עֲשֵׂרָה וְשִׁבְעָה וְהִיתָה לְבָעֵר כְּאֵלֶּה וְכֵאלֶּה אֲשֶׁר בְּשִׁלְכֹת מִצְרַת בָּם זָרַע קֹדֶשׁ מִצְבָּתָה: פ

7

Yeshayahu emwa mwâmi Ahazi

¹ Oku ngoma ya Ahazi, mwene Yotami, mwene Uziyahu, mwâmi w'e Yudeya, Rasoni, mwâmi w'e Aramu, bo na Pekahi, mwene Ramalyahu, mwâmi w'Israheli, banayisha barhabâlîre Yeruzalemu mpu bamulwîse, ci bayabirwa. ² Omwanzi gwanacihika oku bwâmi bwa Daudi, mpu: «Aramu ahika omu cihugo c'Efrayimu.» Omurhima gwa mwâmi n'omurhima gw'olubaga gwarhondêra gwadûrha omu nda nka kula emirhi endundagana emuzirhu n'empûsi. ³ Nyakasane anacibwîra Yeshayahu, erhi: «Yimuka, oje emunda Ahazi ali, mwe na mugala wâwe Sheyari-Yashubu, aha buzinda bw'omugezi gw'eciyanja ciri enyanya, oku njira ejire ornu ishwa Iya Cimeshûla. ⁴ Omubwire, erhi: «Omanyeye warhemuka, orhayôbohaga, orharhâga omurhima erhi orhwo ruhimbiri rhubiri rhw'enshâli rhudwîrhe rhwatumbûka mugir rhurhuma n'obwôba bw'okuyufûka kwa Rasoni, na Aramu, na mwene Ramalyahu. ⁵ Kulya kuba Aramu, bona Efrayimu na mwene Ramalyahu bahizire okukuheza, mpu: ⁶ «Rhurhêre Yuda, rhumurhemule, rhumugwârhe rhunamuyîmikemwo mwene Tabeli», ⁷ Nyakasane Nvumuzinda adesire, erhi: «Okwôla kurhashîkane, okwôla kurhâbe ⁸ Bulya irhwe Iya Aramu, ye Damasko, n'irhwe Iya Damasko, ye Rasoni. Hacisigire myaka makumi gali ndarhu n'irhanu yône, omu Efrayimu murhâcibe lubaga. ⁹ Irhwe Iya Efrayimu, ye Samâriya, n'irhwe Iya Samâriya, ye mwene Remalyahu. Mukaba murhasêziri omu buyemere, nta nsimiko mwankabona!»

Ecimanyiso ca Emanûweli

¹⁰ Nyakasane ashub'ibwîra Ahazi, erhi: ¹¹ «Hûna Nyakasane Nyamuzinda wâwe ecimanyîso c'omu kuzimu erhi c'oku nkuba emalunga.» ¹² Ahazi anaci-shuza, erhi: «Ntahûne bici, ntarhangula Nyakasane.» ¹³ Lero Yeshayahu amubwîra, erhi: «Yumvagi, wâni bene Daudi! Ka mubwînage oku okurhamya abantu kuli kunyi, obûla mwalonza okurhamya Nnawirhu Nyamuzinda? ¹⁴ Nyakasane yene akolaga ammuha ecimanyîso^h. Alagîco: Omwana-nyere mubikira amaba izîmi, amaburha omugala, amanamuyirika izîno Iya Emanûweli.. ¹⁵ Ayîsh'ikâlya amarha n'obûci, kuhika amanye okulahira ehibi n'okucîshoga ehinja. ¹⁶ Ci embere nyamwana amanye okulahira ehibi n'okucîshoga ehinja, eco cihugo c'abôla bâmi bombi badwîrhe bakujugumya, casigala bigûkâ. ¹⁷ Nyakasane akulerhera, we n'olubaga lwâwe n'omulala gwa sho, ensiku zirha-sâg'ibonekana bundi kurhenga Efrayimu acîberûla kuli Yuda (mwâmi w'e Asîriya).»

Okumanyisa oku hâba ecirhêro

¹⁸ Olwo lusiku Nyakasane ayâkûza ensusi ziri ebuzinda bw'enyîshi z'e Mîsiri n'enjuci ziri omu cihugo c'e Asîriya. ¹⁹ Zayisha, zije zagwa zoshi-zoshi omu nyîshi z'oku manga n'omu myo-ngobana y'amabuye, omu ngasi ishaka n'omu ngasi bulambo bwa kahasi. ²⁰ Olwo lusiku, n'olugembe agend'irhiza ishiriza ly'Olwîshi, ye mwâmi w'e Asîriya, Nyakasane âmôma irhwe n'obwôya buli oku magulu, ciru n'obwânwa. ²¹ Olwo

^h7.14 Obwo bwo bulêbi bukulu buyerekire Omucunguzi Mwâmi Yezu. Emanûweli kwo kude-rha: Nyamuzinda-haguma-nirhu.

lusiku, ngasi muntu ashweka ndaku nguma na mpene ibirhi. ²² Na kulya kuba amarha gayish'iluga, bakalya amashanza. Ngasi boshi bânâsigale omu cihugo, bakâlya amashanza n'obûci. ²³ Olwo lusiku, ngasi ishwa lyalimwo magulu cihumbi ca mizâbîbu gankafâ ecihumbi c'ensaranga, lyahinduka marhadu na mishugi. ²⁴ Bakaz'ijâmwo n'emyampi n'emihherho, bulya ecihugo coshi cashuba ma-rhadu na mishûgi. ²⁵ Entondo bakâg'ihingamwo n'enfuka zône, ntaye wacigerêze mpu azigeramwo erhi kuyôboha amarhadu n'emishûgi kurhuma: zashuba magisha ga nkafu na lwâbuko lwa bibuzi.

Jesaja/Isaiah 7: ¹

וְהָיָה בַּיּוֹם אֲחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רָצִין מֶלֶךְ־אַרְם וּפְקִחַ בֶּן־רַמְלִיָּהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לְמַלְחָמָה עָלָיו וְלֹא יָכַל לְהִלָּחֵם עָלָיו: 2 וַיֵּגֶד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר גָּחָה אָרַם עַל־אַפְרַיִם וַיֵּנַע לָבֹב וּלְבָב עַמּוֹ כְּנוּעַ עֲצִי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ: 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יִשְׁעִיָּהוּ צֶא־נָא לְקִרְאֵת אֲחָז וְשָׁאֵר יְשׁוּבֵי בְּנֵי־אֵל־קֶצֶה תַעֲלֶת הַבְּרֶכֶה הָעֲלִינָה אֶל־מַסְלַת שְׂדֵה כּוֹכָב: 4 וְאַמְרַת אֵלָיו הֲשֹׁמֵר וְהַשְׁקִט אֶל־תִּירָא וּלְבָבְךָ אֶל־יָרֵךְ מִשְׁנֵי זַנְבוֹת הָאוֹדִים הַעֲשִׂנִים הָאֵלֶּה בְּחִיר־אָף רָצִין וְאַרְם וּבֶן־רַמְלִיָּהוּ: 5 וַיֵּן כִּי־יַעַץ עָלָיו אָרַם רָעָה אֶפְרַיִם וּבֶן־רַמְלִיָּהוּ לֵאמֹר: 6 נַעֲלֶה בִּיהוּדָה וְנִקְיִצְנָה וְנִבְקַעְנָה אֶלָּנוּ וְנִמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֵת בֶּן־טַבָּאֵל: 7 כִּי אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה לֹא תִקְוֶם וְלֹא תִהְיֶה: 8 כִּי רָאשׁ אָרַם דָּמָשֶׁק וְרָאשׁ דָּמָשֶׁק רָצִין וְעֹלֹד שְׁשִׁים וְחֹמֶשׁ שָׁנָה יָחַת אֶפְרַיִם מֵעַם: 9 וְרָאשׁ אֶפְרַיִם שְׁמִרֹן וְרָאשׁ שְׁמִרֹן בֶּן־רַמְלִיָּהוּ אִם לֹא תֵאמְרִינוּ כִּי לֹא תֵאמְנוּ: 10 וַיִּזְוֶה יְהוָה דָּבָר אֶל־אֲחָז לֵאמֹר: 11 שְׂאֵל־לָךְ אוֹת מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַעֲמֵק שְׂאֵלָה אוֹ הַגִּבָּה לְמַעַל: 12 וַיֹּאמֶר אֲחָז לֹא־אֲשָׁאֵל וְלֹא־אֲנֹסָה אֶת־יְהוָה: 13 וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּנָא דָּבָר דָּגֹד הַמַּעֲט מִכֶּם הַלְּאוֹת אֲנֹשִׁים כִּי תִלְאוּ גַם אֶת־אֱלֹהֵי: 14 לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי הוּא לָכֵם אוֹת הַגָּה הַעֲלָמָה כִּרְהַר וַיִּלְדֶּת בֵּן וְקִרְאֵת שְׁמוֹ עֲמֻנּוּ אֵל: 15 חֲמָאָה וְדָבָשׁ יִאֲכַל לְדַעְתּוֹ מָאוֹס בָּרַע וּבְחֹר בָּטוֹב בָּרַע וּבְחֹר בָּטוֹב תַּעֲרֹב תַּעֲרֹב הַאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲתָה קֹץ מִפְּנֵי שְׁנֵי מַלְכֶיהָ: 17 יָבִיא יְהוָה עָלֶיךָ וְעַל־עַמְּךָ וְעַל־בֵּית אָבִיךָ יָמִים אֲשֶׁר לֹא־בָא לְמִיָּם סוּר־אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה אֵת מֶלֶךְ אֲשׁוּר: 18 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׂרָאֵל יְהוָה לְזָבוּב אֲשֶׁר בִּקְצֶה יֹאכֵל מִצְרַיִם וְלִדְבוּרָה אֲשֶׁר בְּאַרְץ אֲשׁוּר: 19 וְזָבָהּ וְנָחָה כָּל־בְּנוֹתֶיהָ הַבְּתוֹת וּבְנֵי־הָסֻלְעִים וּבְכָל הַנְּעֻצִּים וּבְכָל הַנְּהַלִּים: 20 בַּיּוֹם הַהוּא יִגְלַח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְׂכִּירָה בְּעֶבְרִי נֶהַר בְּמֶלֶךְ אֲשׁוּר אֶת־הָרָאשׁ וְשָׁעַר הַרְגָלִים וְגַם אֶת־הַזֶּקֶן תִּסְפֶּה: 21 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִחִי־אִישׁ עֲגֹלַת בָּקָר וְשִׁתִּי־צֶאֱן: 22 וְהָיָה מִרְבַּע עֲשׂוֹת חֶלֶב יִאֲכַל חֲמָאָה כִּי־חֲמָאָה וְדָבָשׁ יִאֲכַל כָּל־הַנּוֹתָר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: 23 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי־כֹל־מְקוֹם אֲשֶׁר יְהִי־שָׁם אֶלֶף גֶּפֶן בְּאֵלֶף כֶּסֶף לְשִׁמִּיר וְלִשְׂמִיר יְהִי: 24 בַּחֲצִים וּבְקִשְׁת׃ יָבוֹא שָׁמָּה כִּי־שִׁמִּיר וְשִׂית תִּהְיֶה כֹל־הָאָרֶץ: 25 וְכָל־הַהָרִים אֲשֶׁר בַּמִּעְדָּר יַעֲדִירוּ לֹא־תָבוֹא שָׁמָּה יִרְאֵת שִׁמִּיר וְשִׂית וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וְלִמְרָמָס שָׁה: 26

8

Okuburhwa kwa Maher-Shalal-Hash-Baz

¹ Nyakasane anacimbwîra, erhi: Orhôle olupaho lunênênè, oyandikekwo na kala kalâmu abantu bakolesa, erhi: Maher-Shalal-Hash-Baz. ² Nanacyanka bahamîrizi babirhi bankacîkubagirwa, bo Uriya, mudâhwa, na Zakariya, mwene Yeberekiya. ³ Okubundi nanacyegera omulêbi-kazi. A-rhôla izîmi, aburha omwana-rhabana. Nyakasane anacimbwîra, erhi: «Omuyîrike izînoⁱ Iya Maher-Shalal-Hash-Baz. ⁴ Bulya embere oyo mwana amanye okudada, mpu «larha», erhi «nyâma», baba erhi bahesire obugale bw'e Damasko n'eminyago y'e Samâriya embere z'omwâmi w'e Asîriya.

Silowè na Efrata

⁵ Nyakasane ashub'imbwîra, erhi: ⁶ «Obu olu lubaga lwagayire amîshi ga Silowè, agahulula bunyi-bunyi, lwabul'ikadirhimana embere za Rasoni na mwene Ramalyahu. ⁷ omanyage oku akola abarhulirakwo amîshi g'Olwîshi, mîshi ga muhûsi munene na manji bwenêne, ye mwâmi w'e Asîriya n'irenge lyâge lyo-shi. Lwayisha lwagera oku mibunda yalo yoshi, luyunjulire kuhika oku bikunguzo byalo byoshi. ⁸ Lwacihandalika-handalika, lwaja cingana omu Iya Yuda, lwabirira, lwa- gera omu kagarhî, kuhika omu igosi, na mw'okwo kuja lwashanjûla e-myarô yalwo, lulinde luyunjuza ecihugo câwe coshi, wâni Emanûweli! ⁹ Mumanye, mwe mhaga mweshi, munajugumane! Murhege amarhwiri, mwe bihugo b'ihanga mweshi! Muyambale emirasano yinyu, munaju-gumane! Muyambale emirasano yinyu, munajugumane! ¹⁰ Muhige emihigo: yafananda; muderhe akanwa: karhâgwarhe, bulya «Nyamuzinda ali haguma nirhu.»

Obugo bwa Yeshayahu

¹¹ Neci, ntyâla kwo Nyakasane ambwîzire erhi angwarhira oku kuboko, a-ntonda mpu ntashimbaga amajira g'olu lubaga, erhi: ¹² «Murhaderhaga «bugoma» ngasi koshi olula lubaga luderha «bugoma»; murhayôbohaga ebi badwîrhe bayôboha, murhajugumanaga. ¹³ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, ye mukwânîne okuderha mutagati-fu, yêne mukwanine okurhinya. ¹⁴ Ye wâba luhêro, ibuye ly'okusarhaza na lwâla lw'okuhirimya enyumpa ibirhi z'Israheli; âba mugozî na murhego oku bantu b'e Yeruzalemu. ¹⁵ Banji

ⁱ8.3 Nyakasane akahâna izîno erhi hali ecirhumire. Abana bakag'iyîrikwa omu kushimba nk'oku babusirwe erhi omu kushimba oku Nyamuzinda âmurheganyize (Murh 30, 6...).

bâsârhalâ, bâhirima banavunike, bâgwa omu murhego banagwaârhwê. ¹⁶ Obwo buhamîrizi obuhamike, ezo nyigîrizo ozihirekwo eciziriko omu mu-rhima gw'abashimbulizi bâni.» ¹⁷ Ncîkubagire Nyakasane ofulisire bene Yakobo obusû bwâge, ye na-ngalire. ¹⁸ Niono n'abana Nyakasane ampâga, rhuli bimanyîso na birhangâzo omu Israheli, byarhenga emwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ojira e-ndâro yage oku ntondo ya Siyoni. ¹⁹ Neci, bammubwîra, mpu: «Muj'idôsa abazimu n'abashonga bakaz'ihwe-hwerheza n'okushungûrha. K'olubaga lurhakwânîni ludôse banyamuzi-nda bâlwo n'okurhûla olw'abazîne emw'abafu?» ²⁰ Ako kanwa bakaderha mpu bayigîrize banahamîrize, ci barhakâbona buce!

Abarhakabona buce

²¹ Bâgeragera omu cihugo, bagogomirwe, n'enda yayekemba; na hano i-shali liba lyamabaluma bwenêne, bakunira, barhondêre okuhehêrera mwâmi wâbo na Nyamuzinda wâbo. Bâgalamira emalunga; ²² kandi bashub'ilola oku idaho: barhabona erhali mirhanyo n'omwizimya, endûnduli y'okujugumya n'obudufu burhagwerhi hya bulangashane ciru n'ehisungunu. ²³ Ka gurhali mwizimya guciri omu cihugo cirimwo emirhanyo?

Omuluzi w'omurhula

Omu nsiku ntanzi, Nyakasane abonêsize ecihugo ca Zabuloni n'eca Nefuta-li enshonyi; omu nsiku zâyisha, âkuza enjira y'oku nyanja, ishiriza Iya Yordani, n'ecihugo c'olubaga.

Jesaja/Isaiah 8: ¹

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְחִי-לִּי גִדּוֹל וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט אֲנֹשׁ לְמַהֵר שָׁלַל תֵּשֶׁבֶת בָּז: 2 וְאַעֲיִדָה לִּי עֲדִים נְאֻמִּים אֶת אֹרְיָה הַכֹּהֵן וְאֶת־זַכְרִיָּה בֶן יִבְרָקִיָּה: 3 וְאַקְרֹב אֶל־הַנְּבִיאָה וְתֵהָר וְתִלְדַּבּוּר וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מִהֵר שָׁלַל תֵּשֶׁבֶת בָּז: 4 אֲזִי בְטָרֶם יֵדַע הַזֶּעֶר קְרָא אֲבִי וְאִמִּי יִשְׂאוּ אֶת־חִיל דְּמִשְׁקָא וְאֶת שָׁלַל שְׁמֵרֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר: 5 וַיֹּסֶף יְהוָה דְּבַר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר: 6 יֵעַן כִּי מֵאֵס הָעָם הַזֶּה אֶת מִי הַשְׁלֵם הַהֲלֹכִים לֹאֹט וּמִשּׁוֹשׁ אֶת־רִצְיוֹן וּבֶן־רַמְלָה: 7 וְלֹכֵן הִנֵּה אֲדִנִּי מַעֲלָה עֲלֵיכֶם אֶת־מִי הַנֶּכֶר הַעֲצוּמִים וְהַרְבֵּים אֶת־מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדוֹ וְעָלָה עַל־כָּל־אֲפִיקָיו וְהִלָּךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו: 8 וְחִלָּף בִּיהוּדָה שְׂטָף וְעָבַר עַד־צֹאֵר יִגִּיעַ וְהִיא מִטּוֹת כְּנָפָיו מְלֵא רֶחֶב־אַרְצָה עֲמֻנָּה אֵל: 9 וְרָעוּ עַמִּים וְחָתוּ וְהִאֲזִינוּ לָל מְרֻסָּי־אַרְץ הַתִּאֲזָרוּ וְחָתוּ הַתִּאֲזָרוּ וְחָתוּ: 10 עָצוּ עֵצָה וְתִפְּרוּ דְּבָרוֹ דְּבַר וְלֹא יָקוּם כִּי עֲמֻנָּה אֵל: 11 כִּי לֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי כְּחֻזְקַת הַיָּד וְיִסְרִינִי מִלֶּכֶת בְּדֶרֶךְ הָעָם־הַזֶּה לֵאמֹר: 12 לֹא־תִאֲמָרוּן קִשֶׁר לָקַל אֲשֶׁר־יֹאמַר הָעָם הַזֶּה קִשֶׁר וְאֶת־מִוֶּרְאוֹ לֹא־תִירָאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ: 13 אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֱתוֹ תַקְדִּישׁוּ וְהוּא מוֹרָאֲכֶם וְהוּא מַעֲרָצְכֶם: 14 וְהִיא לְמַקְדָּשׁ וְלִאֲבֹן נִגָּף וְלִצֹּר מְכֻשׁוֹל לִשְׂנֵי בְתֵי יִשְׂרָאֵל לִפֶּחַ וְלִמּוֹקֶשׁ לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם: 15 וְכִשְׁלוֹ בָּם רַבִּים וְנִפְּלוּ וְנִשְׁבְּרוּ וְנִוְקְשׁוּ וְנִלְכְּדוּ: 16 צוֹר תַעֲזֹדָה חֲתוּם תִּנּוֹרָה בְּלִמְדָּה: 17 וְחִלָּתִי לִיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו מִבְּיַת יַעֲקֹב וְקִוִּיתִי־לוֹ: 18 הִנֵּה אֲנִלִּי וְהִילָדִים אֲשֶׁר גִּתְּנִלִּי יְהוָה לֹא־תוֹתֵם וְלִמּוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל מֵעַם יְהוָה צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהָר צִיּוֹן: 19 וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֲבוֹת וְאֶל־הַיְדֵעָנִים הַמַּצְפְּצִפִּים וְהַמְהִיגִים הַלֹּא־עִם אֶל־אֱלֹהֵיוּ: יְדַרְשׁ בְּעַד הַחַיִּים אֶל־הַמֵּתִים: 20 וְלִתְעוֹדָה אִם־לֹא יֹאמְרוּ כְּדֶבֶר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־לוֹ שֹׁחַר: 21 וְעָבַר בָּהּ נִקְשָׁה וְרָעַב וְהָיָה כִּי־יִרְעַב וְהִתְקַצֵּף וְקָלַל בְּמִלְּפוֹ וּבִאֱלֹהֵיוּ וּפְגַה לְמַעַלְהָ: 22 וְאֶל־אַרְצָה יֵבִיט וְהִנֵּה צָרָה וְחִשְׁכָה מַעוֹף צוֹקָה וְאַפְלָה מִבְּנָח: 23 כִּי לֹא מוֹעֵף לֹאֲשֶׁר מוֹצֵק לֹה כַּעַת הָרִאשׁוֹן הָקֹל אֶרְצָה זִבְלוֹן: 18 וְאַרְצָה נִפְתְּלִי וְהִאֲחֻלּוֹן הַכְּבִיד דְּרָךְ הַיָּם עָבַר הִירְדֵן גִּלְיָה הַגּוֹיִם:

9

¹ Olubaga lwâyishaga lwagenda omu mwizimya, lwâbwine obumoleke bu-nene; nabo abâli omu cihugo c'empehema¹, obulangashane bwâbamole-kire. ² Waluzize olubaga, wayushûla amasîma galwo bacîshingira embere zâwe nka kula bacîshinga abadwîrhe basârûla, nka kula bacîshinga abadwi-rhe bagaba eby'obuhagwê. ³ Bulya omuzigo gwali gubagogomire, omurhamba gwabali aha lurhugo, akarhi k'owakag'ibalibuza, wabivungunyula nka lulya lusiku lwa Ma-diyani. ⁴ Bulya ngasi nkwerho z'abarhabâzi zilabarha ecihugo n'ebishûli byâbo biyunjwire muko byoshi, byâkwebwa omu muliro, bisingônoke. ⁵ Bulya neci omwana arhuburhîrwe, omwana-rhabana aruhîrwe; obu-rhegesi bumuli ebirhugo; izîno bamuyîrisire mpu ye: «Muhanûzi w'okurhangâza, Ntwâli ya Nyamuzinda, Mubusi w'ensiku n'amango, Muluzi w'omurhûla!» ⁶ Oburhegesi bwâge bwagandâza n'omurhûla gurhakacyîrha oku ntebe y'obwâmi bwa Daudi n'omu bwâmi bwâge. Obwâmi bwâge bwayîma-ngira bunasimikire oku bushinganyanya n'obwimâna kurhenga bunôla kuhika ensiku n'amango. Buzigire bwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe bwâkola ebyôla.

Obuhane bwa Efrayimu

⁷ Nyakasane arhumire Yakobo akanwa, karhinda kuli Israheli. ⁸ Olubaga lwoshi lwâkamanya, bene Efrayimu na ngasi bayûbaka omu Samâriya, bakag'ikaderha omu bucîbone bwâbo n'omu murhima gwaâbo gubangalire, mpu: ⁹ «Amadafali gahongosire, rhukolaga rhwayûbaka n'amabuye marhe-ndêze;

¹9.1 9, 1: Okuhika kwa Kristu e Galileya kwayunjuliza obwo bulêbi (Mt 4, 13-16).

emituḁu yatūbirwe, rhukola rhwayihingūla n'emirhi mizibuzibu!»¹⁰ Ci Nyakasane amabarhulirakwo abaluzi ba Rasoni, amarhwālihya aba-shombanyi bâbo: ¹¹Ebuzūk'izūba, Aramu; ebuzikiro, Abafilistini: bamafōmera Israheli, babumba amarhama. Ci okwōla kurharhume oburhe bwāge bwātwwika n'okuboko kwāge kurhayōrha kulambūle. ¹²Ci kwōnene olubaga lurhagalukaga emwa olyāla walushurhaga, lurhashibiriraga Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe. ¹³Okwo kwarhuma Nyakasane atwa Israheli irhwe n'omucira, ecigundu n'amashami omu lusiku luguma. ¹⁴Omugula n'omurhambo, bo irhwe; n'omulēbi oj'ayigīriza ebyo'obu-nywesi, gwo mucira. ¹⁵Ebirongōzi by'olu lubaga baluhabwire, na banyakulongozibwa nabo baāshimba enjira mbi. ¹⁶Co cirhumire Nyakasane arhacibabalire emisole yābu, arhacife enfūzi zābo n'abakana bâbo lukogo; bulya boshi boshi bali bagoma na ba-nyakola-maligo, na nta kanwa karhaciderha mabi. Ci okwōla kurha-rhume oburhe bwāge bwatwwika n'okuboko kwāge kurhayōrhe kula-mbūle. ¹⁷Neci, obubi kwo buyōca nka muliro, bunafōmere emishūgi n'amakereērhe, bunayōkēre amashaka g'omu muzirhu, busōkeze n'ebitū by'omugi emalunga. ¹⁸Ecihugo camahya mabira erhi bukunizi bwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe burhuma, n'olubaga lwo lukola nshāli z'omuliro. Ntaye wacifa mwene wabo lukogo. ¹⁹Bātwwire ecihimbi c'ebwa kuboko kulyo, ishali lirhahwe; bājabwire ecindi cihimbi ebwa kulembe, barhayigurhe. Ngasi muguma adwīrhe afōrha omunyafu gw'okuboko kw'omulungu wāge. ²⁰Menashē adwīrhe alyā Efrayimu, naye Efrayimu adwīrhe alyā Menashē; bo-rnbi bamarhēra Yuda. Ci okwōla kurharhume oburhe bwāge bwatwwika n'okuboko kwage kurhayōrhe kulambūle.

העם ההלכים בחוֹשֶׁה ראו אור גדול ישיב בארץ צלמות אור נגה עליהם: 2 הרבית הגוי לא הגדלת השמחה שמחו לפניך כשמתח בקציר כאשר יגילו בחלקם שלל: 3 כי את־על סבלו ואת מטה שכלו שבת הנגש בו החתת כיום מדין: 4 כי כל־סאון סאן ברעש ושמלה מגוללה בדם ויהיה לשרפה מאכלת אש: 5 כי ילד ילד לנו בן נתן לנו ותהי המשנה על־שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אביעד שר־שלום: 6 למרבה המשנה ושלום אין־לך על־כפא דוד ועל־ממלכתו להכין אתה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד־עולם קנאת יהוה צבאות תעשה־זאת: 7 דבר שלח אדני בעקב ונפל בישראל: 8 וידעו העם כלו אפרים ויושב שומון בגאון ובגדל לבב לאמר: 9 לבנים נפלו וגזית נבנה שקמים גדעו וארזים נחליף: 10 ויששב יהוה את־צרי רצין עליו ואת־איביו יסכסה: 11 ארם מקדם ופלשתים מאחור ויאכלו את־ישראל בכל־פה בכל־זאת לא־שב אף ועוד ידו נטויה: 12 והעם לא־שב עד־המפקה ואת־יהוה צבאות לא דרשו: 13 ויכרת יהוה מישראל ראש וזקב כפה ואגמון יום אחד: 14 זקן ונשוא־פנים הוא הראש ונביא מורה־שקר הוא הזקב: 15 ויהיו מאשרי העם־הזה מתעים ומאשריו מבלעים: 16 על־כן על־בחוריו לא־ישמחו אדני ואת־יתמיו ואת־אלמנתיו לא יחם כי כלו חרף ומרע וכל־פה דבר נבלה בכל־זאת לא־שב אף ועוד ידו נטויה: 17 כי־בערה כאש רשעה שמיר ושיית תאכל ותצת בסבכי הניר ויתאבכו גאות עשן: 18 בעברת יהוה צבאות נעתם ארץ ויהי העם כפאלים אש אש אל־אחיו לא יחמלו: 19 וגזר על־ימיו ורעב יאכל משאול ולא שבעו איש בשר־זרעו ויבא: 20 מנשה את־אפרים ואפרים יאכל מנשה יחדו ומה על־יהודה בכל־זאת לא־שב אף ועוד ידו נטויה: 21

¹ Buhanya bwabo abajira amarhegeko g'obubi, na nka bayandika, bayandike ebinwa by'okurhindibuza ababo. ² Balya bayîma abanyinyi obucîranuzi n'okunyaga abakenyi b'omu lu-baga lwâni olubanja, na ntyo balibuze abakana^k n'okunyagûza e-nfuzi! ³ Lero bici mwanajire olusiku lw'obuhane, amango obuhanya bwarhe-nga erhali hofi bwâmmurhindakwo? Emwa ndi mwâyâkire Iyo mu-bona oburhabâle? Ngahi mwabîke obuhirhi bwinyu? ⁴ Nta kundi kucimmusigalîre okurhali kugonya irhwe nka bigorogo nisi erhi okurhibukira oku idaho omu kagarhî k'emifû. Ci okwôla kurharhume oburhe bwâge bwatwîka n'okuboko kwâge kurhayôrha kulambuûe.

⁵ Buhanya bwâge Asîriya, ye karhi kw'obukunizi bwâni, ye buhiri bw'olwihôlo lwâni! ⁶ Ye ntumire nti agend'ihana olubaga lw'endyâlya, ye ntegesire nti aj'ilwîsa olubaga ludwîrhe lwasholoshonza obukunizi bwâni, Iyo alunyaga analunyagûse, alulabarhe nka bijondo by'omu njira. ⁷ Ci yehe arhayumvagya ntyo arhanarhimanyagya ntyo omu murhima gwâge, bulya omu murhima gwâge ali alonzize okumalira n'okuhe-rêrekeza omwandu gw'amashanja. ⁸ Kali kwo akaz'iderha, mpu: «Ka abarhambo bâni boshi barhali bâni? ⁹ Kalno, ka arhali aka Kûrikemishi? Hamati, ka arhali aka Arapadi? Samâriya, ka arhali aka Damasko? ¹⁰ kulya okuboko kwâni kwarhibukiraga oku mâmi gaharâmya ba- nyamuzinda bw'obwihambe, agagwerhe enshusho zilushire ez'e Ye-ruzalemu n'e Samâriya obunji; ¹¹ kulya nakoleraga Samâriya na banyamuzinda bâge bw'obwihambe, ka ntakukolere Yeruzalemu n'enshusho zâge?» ¹² Ci hano Nyakasane aba amayûsa omukolo gwâge gwoshi oku ntondo y'e Siyoni n'omu Yeruzalemu, Iyo avîsh'ihana omulà gw'omurhima guyunjîwîre bucîbone gw'omwâmi w'e Asîriya n'obugayanyi bw'amasû

gâge garhahimwa okulimbirana. ¹³ Bulya âdesire, erhi: «Misi ya kuboko kwâni yampaga n'oburhimanya bwâni, bulya ndi murhimanya! Natwire oku bihugo by'amashanja, nahagula embîko zâbo, na nka ntwaîli y'okunali, narhenzize abâmi oku ntebe zâbo. ¹⁴ Nka kula bagwarhira akanyunyi omu lwogo, enfune zâni zanyazire obuhirhi bw'amashanja, na nka kula barhologola amaji majandike, nashamasire igulu lyoshi. Nta cubi cahinyize, nta mulomo gwabu-mbirwe mpu gwavigîra.» ¹⁵ Ka embasha enalimbire oyifumbasire? Ka olukero lwankaderha mpu lulushire odwîrhe walukolesa? Ka akarhi kankahash'ihugunya owakalengeza, nisi erhi obuhiri buhash'ihinya olurhali lushâli? ¹⁶ Okwola kwo kurhumire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe arhumira abo bayunjwire mashushi obuhorho, irenge lyâge lyayâsa amakala, ebe ngulumira ya muliro. ¹⁷ Obulangashane bw'Israheli bwahinduka muliro, n'Omutagatifu wâge ahinduka ngulumira yagulumiza enamalîre emishûgi yâge n'amake-rêrhe gâge omu lusiku luguma. ¹⁸ Obwinja bw'omuzirhu gwâge n'obw'obusâne bwâge bw'emirehe abusingônola lwoshi lwoshi; bwashusha n'omulwâla wayumûka. ¹⁹ Emisigala y'emirhi y'omu muzirhu gwâge yaba minyi bwenêne, ciru n'omwana anahash'iyiganya.

Amâhunga gasigala

²⁰ Olwo lusiku, amahûnga g'Israheli ab'omu nyumpa ya Yakôbo hafume olufu, baleka okukâyegemera olya okabashûrha; ci bakola bakâyegemera okunali Nyakasane, Mwimâna w'Israheli. ²¹ Amâhunga ganagaluke, amâhunga g'omu nyumpa ya Yakobo gânaga-lukire Nyamuzinda Ciri-misi. ²² Neci, ciru olubaga lwâwe lucibâga lunji nka mushenyi gw'omu nyanja, wâni Israheli, mâhunga gâgaluka. Okuherêrekera kwalalîrwe, obu-shinganyanya bwâshimba enjira yabwo. ²³ Bulya okwôla kuherêrekera kurhegesirwe, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ayunjuza akanwa kâge omu cihugo coshi.

Obukunda Lulema

²⁴ Co cirhumire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe kwo amaderha ntya: «We lubaga lwâni luba omu Siyoni, orhayôbohaga Asîriya! A-dwîrhe akushûrha akarhi, adwîrhe akurhimba obuhiri nka kulya kw'abanya-Mîsiri. ²⁵ Bulya hindi hitya hyône oburhe bwayûrha, ohukunizi bwâni bwâbamalîra.» ²⁶ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe azunguziza Asîriya kw'akarhi, nka kulya ashûrha Madiyani aha lwâla lwa Horebu; nka kulya akoleraga abanya Mîsiri, kwo alengeza akarhi kâge oku nyanja. ²⁷ Olwo lusiku, omuzigo gw'Asîriya gwakurhenga aha lurhugo, n'omurhamba gwâge gwakurhenga omu igosi, n'ahali h'omurhamba, bukola bwaba buhirhi.

Omushomhanyi ahika hofi ²⁸ Y'oyo wahika aha Ayati, y'oyo wagera e Migroni; amasiga emizigo yâge e Mikimasi. ²⁹ Bamayikira omugezi, mpu: «Aha Geba ho rhwahanda!» Rama amageramw'omusisi; Gibeya, cishagala ca Saulo, amakul'idârhi. ³⁰ Obande endûlu, Bat-Galimu! Nawe Layisha, orhege okurhwiri! Yajewe, Anatoti! ³¹ Mademena anacîyâkîre, nabo abantu b'e Gebimu bacîfulisire. ³² Ene Iyo nêne ayimanga aha Nobu, azunguze okuboko kwâge ebw'e- ntondo ya mwâli wa Siyoni, hyo hirhondo hya Yeruzalemu. ³³ Ala oku Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe akola atwa amashami n'embasha: amalîri gamatûbwa, n'agalîhûsire gâmalambikwa oku idaho. ³⁴ Amashaka g'omu muzirhu gamakondwa n'omugushu, naye Libano amahôngoka n'irenge lyâge lyoshi.

Jesaja/Isaiah 10: ¹ הוֹי הַחֲקִיקִים חֲקִיקֵי־אֵן וּמַכְתָּבִים עַל כְּתָבוֹ: 2 לַהֲטֹט מִדִּין דְּלִים וּלְגָזֵל מִשְׁפָּט עֲנִי עַמִּי לְהִיּוֹת אֲלֻמֹּת שְׁלָלִים וְאֶת־יְתוּמִים יִבְזֹ: 3 וּמִה־תַּעֲשֶׂי לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוּאָה מִמֶּרְחֵק תִּבְּאוּ עַל־מִי תִּנּוּסוּ לַעֲזֹרָה וְאֵנָּה תַּעֲזְבוּ כְּבוֹדְכֶם: 4 בְּלִיתִי כָרַע תַּחַת אֲסִיר וְתַחַת הַרֹגִים יָפְלוּ בְּכָל־זֶמֶת לֹא־שָׁב אָפוּ וְעוֹד יָדוּ נְטִיָּה: 5 הוֹי אֲשׁוּר שֹׁבֵט אֶפְרַיִם וּמִטָּה־הוּא בִּיָּדָם זַעֲמִי: 6 בִּגְדֵי חֲנֹף אֲשַׁלְחֵנּוּ וְעַל־עַם עִבְרָתִי אֲצַנֵּנּוּ לְשַׁלֵּל וּלְבַז בָּז וּלְשִׁימוּ מֶרְמֶס כְּחֶמֶר חוֹצוֹת: 7 וְהוּא לֹא־כֵן יִדְמָה וּלְבָבוֹ לֹא־כֵן יִחְשָׁב כִּי לְהַשְׁמִיד בְּלִבּוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מַעֵט: 8 כִּי יֹאמֶר הֲלֹא שָׂרִי יַחֲדוּ מְלָכִים: 9 הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כָּלָנוּ אִם־לֹא כְּאַרְפַּד חֲמַת אִם־לֹא כְּדַמְשֶׁק שְׁמָרוֹן: 10 כְּאַשּׁוּר מִצָּעָה יָדִי לְמַמְלַכַת הָאֲלִיל וּפְסִילֵיהֶם מִיְּרוּשָׁלַם וּמִשְׁמָרוֹן: 11 הֲלֹא כְּאַשּׁוּר עָשִׂיתִי לְשִׁמְרוֹן וּלְאֲלִילִיָּה כֵן אַעֲשֶׂה לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצָבִיָּה: 12 וְהִנֵּה כִּי־יִבְצַע אֲדֹנִי אֶת־כָּל־מַעֲשָׂהוּ בְּהֶר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם אֶפְקֹד עַל־פְּרִי־גִדְלִי לִבָּב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְעַל־תַּפְאֶרֶת רוֹם עֵינָיו: 13 כִּי אֹמֵר בִּכְחַיִּי דִּי עָשִׂיתִי וּבְחֻמָּתִי כִּי נִבְנֹתִי וְאֶסִּירָה גְבוּלֹת עַמִּים וְעִתִּידִיתִיהֶם שׁוֹשְׁתִי וְאוֹרִיד כַּאֲבִיר יוֹשְׁבֵיהֶם: 14 וְתַמְצֵא כֶּקֶן: 15 דִּי לְחִיל הָעַמִּים וְכָאֲסֹף בִּיצִים עֲזָבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי אֶסְפֶּתִי וְלֹא הִיא נִגְדַּד כֶּנֶף וּפָצָה פֶּה וּמִצָּפָף: 15 הִנֵּה־תִפְאֶרֶת הַגִּרְזָן עַל הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמַּשׂוֹר עַל־מִנִּיפּוֹ כִּהְנִיף שֹׁבֵט וְאֶת־מְרִמּוֹ כִּהְרִים מִטָּה לֹא־עָץ: 16 לָכֵן יִשְׁלַח הָאֲדֹן יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמָנוֹ רָזוֹן וְתַחַת כְּבֹדוֹ יִקְדַּד כִּיקוֹד אֵשׁ: 17 וְהִנֵּה אֹרֶז־יִשְׂרָאֵל לֹאֵשׁ וּקְדוּשׁוֹ לְהַכֶּה וּבַעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד: 18 וְכָבוֹד יַעֲרֹ וְכֶרֶם לֹא יִמְנָשׁ וְעַד־בֶּשֶׂר יִכְלֶה וְהִנֵּה כֶּמֶס נֶסֶס: 19 וְשָׂעַר עָץ יַעֲרֹ מִסְפָּר יִהְיֶה וְנֶעַר יִכְתֹּבֵם: 20 וְהִנֵּה בְּיוֹם הַהוּא לֹא־יִסְוִיף עוֹד שָׂעַר יִשְׂרָאֵל וּפְלִיטֵת בֵּית־יַעֲקֹב לְהַשְׁעֵן עַל־מִכְּהוֹ וְנִשְׁעֵן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמְתּוֹ: 21 שָׂעַר יָשׁוּב שָׂעַר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גְּבוּר: 22 כִּי אִם־יִהְיֶה עִמָּה יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם שָׂעַר יָשׁוּב בּוֹ כְּלִיֹּן חֲרוֹץ שׁוֹטֵף צִדְקָה: 23 כִּי כָלָה וְנִחְרָצָה אֲדֹנִי יְהוָה צְבָאוֹת עֲשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ: 24 לָכֵן זֶה־אֹמֵר אֲדֹנִי יְהוָה צְבָאוֹת אֶל־תִּירָא עַמִּי יִשְׁעֵב צִיּוֹן מֵאַשּׁוּר בְּשֹׁבֵט יָכֶה וּמִטָּהוּ יִשָּׂא־עַלֶּיךָ בְּדֶרֶךְ מַצָּרִים: 25 כִּי־עוֹד מַעֵט מִזֶּעַר וְכָלָה זָעַם וְאֶפְרַיִם עַל־תִּבְלִיתָם: 26 וְעוֹדֶר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַנְתּוֹ מִדִּין בְּצוּר עוֹרֵב וּמִטָּהוּ עַל־הֵם וְנִשְׁאוּ בְּדֶרֶךְ מַצָּרִים: 27 וְהִנֵּה בְּיוֹם הַהוּא יִסּוּר סִבְלֹ מַעַל שִׁכְמָךְ וְעָלָו מַעַל צוּאֲרָךְ וְחִבְּלָו עַל מַפְנֵי־שִׁמּוֹן: 28 בָּא עַל־עֵיַת

עבר במגוריו למקמחש יפקיד כליו: 29 עברו מעברה גבע מלון לנו חרדה הרמה גבעת שאול נסה: 30 צהלי קולך בתגלים הקשיבי לישיה עניה ענתות: 31 נדדה מדמנה ישבי הגבים העיזו: 32 עוד היום בנב לעמד ינפף ידו הר בית ציון גבעת ירושלם: 33 הגה האדון יהנה צבאות מסעף פארה במערצה ורמי הקומה גדועים והגבהים ישפלו: 34 ונקף סבכי הער בברזל והלבנון באדיר יפול: 35

11

Omwâmi w'omurhûla

¹ Ihaji Iyarhenga oku cikundukundu ca Yese¹, ishami limerêra lyamera oku mizi yâge, ² Omûka gwa Nyakasane gwamudekererakwo: mûka gw'oburhimanya n'obukengere, mûka gw'ihano n'emisi, mûka gw'obumanye n'okurhinya Nyakasane; ³ gwamulangûla okukarhinya Nyakasane. Arhakatwa olubanja omu kukulikira ebi amasu gadwîrhe gabona, arhanakacîranula omu kushimba ebi amarhwiri gadwîrhe gayumva. ⁴ Akâtwire abazamba olubanja okushingânîne, anakacîranulira abantu banyinyi b'omu cihugo okukwânîne. Anyulika igulu n'omunyuli gw'akanwa kâge, anarhingamire ngasi nyankola-maligo n'omûka gw'ekanwa kâge. ⁵ Obushinganyanya gwo gwâba mukaba gwâge, n'okuli gube mwirhero gwâge. ⁶ Nyamugunga ayâbukira haguma n'omwana-buzi, n'engwi elâle aha burhambi bw'omwana-hene. Akanina, omwana w'entale n'embogo, byakaja buso baguma^m, n'omwana murho abiyâbule. ⁷ Enkafu n'engoromora byakâkerera haguma, n'amanina gâbo galâle haguma: entale yâkakerâ akahasi nka nkafu. ⁸ Ecirhaba cakârhabira oku mwina gwa cibugusha, n'omwana murho alikire okuboko omu mwina gw'empiri. ⁹ Nta bubi na nta buligo bwacikolwe oku ntondo yani ntagatifu yoshi, bulya ecihugo cayunjula bumanye bwa Nyakasane, nka kula omuhengere gw'enyanja guyunjulira mîshi.

Okuyâgaluka kw'abacisigire

¹⁰ Mw'olwo lusiku, ecikundukundu ca Yese cayâlagala, cibe cêrekanè c'embaga; amashanja gacilongeza aha nshi n'aha nyanya, n'endâro yaco yayunjul'irenge. ¹¹ Mw'olwo lusiku, Nyakasane ayash'ilambula okuboko, mpu lyo alikuza abasigire bw'omu lubaga lwâge; balya bâge bacisigire omu Asîriya n'omu Mîsiri, omu Patrosi n'omu Kushi n'omu Elamu, omu Sinazi n'omu Hamati n'omu birhwa by'enyanja, ¹² Ayimangiza amashanja ecimanyîso; ashubûza abalulize bw'omu Israheli, anashubûze bene Yuda bashandabine omu mpande ini z'igulu. ¹³ Lero obumvu bwa Efrayimu bwanahirigirha obwo, n'abashombanyi ba Yuda bahungumuke. Efrayimu arhakacîbikira Yuda bumvu na Yu-da arhakacishomba Efrayimu. ¹⁴ Barhibukirakwo Abafilistini olunda lw'ebuzikiro bw'izûba, haguma bagend'ihagula amashanja g'ebushoshokero. Bâgwarha Edomu na Mowabu, na bene Amoni babashiga. ¹⁵ Nyakasane ayumya enshumo z'e Mîsiri, alambulire okuboko kwâge oku lwîshi, analurhunike n'omuhûsi gw'omûka gwâge. Alugabanya- mwo migezi nda, lyo bahash'ikaluyikira buzira kuhogol'enkwerho. ¹⁶ Hânabe omulimbwa gw'abasigire b'omu lubaga lwâge, balya bâbe baciri omu Asîriya, nka kulya byabâga erhi Israheli arhenga e Mîsiri.

Jesaja/Isaiah 11: ¹

וַיֵּצֵא חֹטֵר מִגִּזְעוֹ יֵשׁוּ וְנֹצֵר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרֹה: 2 וְנָתַתָּה עָלָיו רוּחַ יְהוָה וְבִינָה רוּחַ עֲצָה וְגִבּוֹרָה רוּחַ דָּעַת וְיִרְאַת יְהוָה: 3 וְהָרִיחוּ בִּירְאָתוֹ יְהוָה וְלֹא-לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא-לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יִוָּכֵחַ: 4 וְשִׁפְטוֹ בְּצִדִּיק דְּלִים וְהוֹכִים בְּמִישׁוֹר לַעֲנוּי־אָרֶץ וְהָקֵה-אָרֶץ בְּשִׁבְט פִּי וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע: 5 וְהָיָה צִדִּיק אֲזוּר מִתְגִּי וְהָאֲמֹנָה אֲזוּר חֲלָצִיו: 6 וְגֵר זָבַב עִם-כָּבֹשׁ וְנֹמֵר עִם-גִּדִּי יִרְבֶּץ וְלַעֲלֹל וּכְפִיר וּמְרִיא יִחַדוּ וְנֹעַר קֶטֶן נָהָג בָּם: 7 וּפְרָה וְדָב תִּרְשְׁינָה יִחַדוּ יִרְבְּצוּ יִלְדִּיָּהּ וְאִרְיָה כְּבֹקֵר יֹאכֵל-תֵּבָב: 8 וְשֹׁשְׁעָה יִנְקֶה עַל-חֵר פֶּתֶן וְעַל מְאוֹרֵת צָפְעוֹנִי גְמוּל יְדוֹ הִדָּה: 9 לֹא-יִרְעוּ וְלֹא-יִשְׁחִיתוּ בְּכָל-חֵר קִדְשִׁי כִּי-מִלְאָה הָאָרֶץ דַּעַת אֶת-יְהוָה כָּמִים לָהֶם מְכֻסִּים: 10 וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא שָׂרֵשׁ יֵשׁוּ אֲשֶׁר עָמַד לְנֶס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרָשׁוּ וְהִיתָה מְנוּחָתוֹ כְּבוֹד: 11 וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָיו שִׁנִּית יְדוֹ לִקְנוֹת אֶת-שָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאֵר מֵאֲשׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס וּמִלּוּשׁ וּמִעֵלָם וּמִשְׁנַעַר וּמִמֶּלֶת וּמֵאֲרָם הֵימָּן: 12 וְנִשְׂאָ גֵל לְגוֹיִם וְאֶסְף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וְנִפְצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאֲרָבַע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ: 13 וְסָרָה קִנְיַת אֲפֹרִים וְצִרִי יְהוּדָה יִכְרֹתוּ אֲפֹרִים לֹא-יִקְנָא אֶת-יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא-יִצֹר אֶת-אֲפֹרִים: 14 וְעָפּוּ בְּכַתֵּף פִּלְשֹׁתִים יִמָּה יִחַדוּ יִבְזוּ אֶת-בְּנֵי-הַגִּידִם אֲדוּם וּמוֹאָב מִשְׁלֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם: 15 וְהִחָרִים יְהוָה אֶת לָשׁוֹן יִשְׁמַר וְהִנֵּף יְדוֹ עַל-הַנֶּקֶר בְּעֵינֵם רִחוּ וְהָלֹךְ לִשְׁבָעָה נְחָלִים: 16 וְהִדְרִיר בְּנָעִלִים: 17 וְהִתְרַחֵם מִסְּלָה לְשָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאֵר מֵאֲשׁוּר כְּאֲשֶׁר הִיתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלִיתוֹ מֵאֲרָץ מִצְרַיִם:

12

^{11.1} Kurhondêrera kw'olu lukere lwa burhanzi kuhika lwa kali mwenda, bishambîrwe biyerekîre obulêbi bw'Omucunguzi.

^{11.6} Ezo nyiganyo zihugwire oku omu nsiku z'obucunguzi, rhwashub'iyishilama n'omurhûla nka kulya byâli omu ishwa ly'amasîma.

Olulanga lw'okuvug'omunkwa

¹ Mw'olwôla lusiku wanâderhe, erhi: «Namakukuza, Nyakasane!

Wali onkunirire, ci obukunizi bwâwe bwârhwîre, wanantulirîze.

² Nyamuzinda ye bucire bwâni: Ye ncîkubagîre, ntaco nacyîboha;
bu-lya Nyakasane yo misi yâni lwo na lwimbo lwâni, ye bucire bwâni.

³ Mwanadôme amîshi n'omwishingo aha maliba g'obucire.»

⁴ Mw'olwôla lusiku mwanâderhe, erhi «Mukuze Nyakasane,
mushenge izîno lyâge; mumanyise emikolo yâge omu mashanja;
muhamagaze oku izîno lyâge liri likulu bwenêne!

⁵ Muyimbire Nyakasane,

bulya ajizire ebirhangâzo bimanyikine omu igulu lyoshi.

⁶ Mucîshinge, mubande orhubûli, mwe muba omu Siyoni,
bulya O-mwimâna w'Israheli ajirîrenge ekarhî kinyu.

Jesaja/Isaiah 12

¹ וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אֲדָרָךְ יְהוָה כִּי אָנֹכֶת בִּי יֵשֶׁב אֶפְרַיִם וְתִנְחַמְנִי:

² הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֲבֹטָח וְלֹא אֶפְחָד כִּי־עָזִי וְזַמְרָתִי יְהוָה וְיִהְיֶה־לִּי לִישׁוּעָה:

³ וְשִׂאֲבָתָם־מִיָּם בְּשִׁשְׁוֹן מִמַּעַיְנִי הִישׁוּעָה:

⁴ וְאָמַרְתָּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בְּשִׁמּוֹ הוֹדִיעוּ הוֹדִיעוּ עָלֵינוּ הַזִּכִּירוּ כִּי נִשְׁגָּב שָׁמוֹ:

⁵ זָמְרוּ יְהוָה כִּי גְאוּת עָשָׂה מִידַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ:

⁶ צַהֲלִי וְרָנִי יוֹשְׁבֵת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבָּךְ קִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל: פ

13

Obulêbi buyerekire Babiloni

¹ Obulêbi buyerekire Babiloni Yeshayahu, mwene Amotsi abonaga. ² Muyimanz'ecimanyîso oku ntondo erhalikwo hyasi, muhamagaz'emu-nda bali; mubakeme n'okuboko, bayîshe, bagerere omu mihango y'abaluzi. ³ Niene ntegesire balya banterekîrwe; nie nnampamagîre entwâli zâni omu bukunizi bwâni, bo balwî bâni b'enkwîra. ⁴ Muyumve ecihogêro cinene oku ntondo: ciri nka ca lubaga mwandu! Muyumve ecihogêro c'amâmi n'amashanja gashubuzinye: Nyakasa-ne Nyamuzinda w'Emirhwe oyo waj'agera ekarhî k'ebigâmba by'abalwî bâge. ⁵ Barhenga omu cihugo c'ihanga n'ebuzinda bw'emalunga, Nyakasane n'emirasano akolêsa omu bukunizi bwâge, mpu aherêrekeze igulu lyoshi. ⁶ Muband'endûlu, bulya olusiku lwa Nyakasane luli hofi, luyîshire nka kaheza k'Ogala-byoshi. ⁷ Co cirhumire ngasi maboko gârha enjingo na ngasi bantu batwîka omurhima. ⁸ Barhunzirwe n'obwôba, badwîrhe bageramwo ogwa nyugunyu banalîbwa n'amalumwa; badwîrhe baciluma olulimi n'okuyumva emikero ak'omukazi oli buburha; badwîrhe balolanakwo banarhangire; amalanga gâbo gadukulîze nka muliro. ⁹ Olusiku lwa Nyakasane lw'olwo luyîruka, lusiku ludârhi, luyunjwire bukunizi n'oburhe n'obukali; lwahindula igulu lishube irungu lu-naherêrekeze abanyabyâha. ¹⁰ Neci, enyenyêzi z'oku nkuba n'ebirundo byâzo zahusa okulangashana; izûba lyashuba mwizimya aha kuzûka kwâlyo, n'omwêzi gwaleka okukamoleka. ¹¹ Nahanira igulu obubî bwâlyo na banyankola-maligo mbahanire obugo-ma bwâbo; nayûsa obucîbone bwa bacikanyi-cirhagomba, na- mperêrekeze omulimbo gw'abâmi balibuza abashi bâbo. ¹² Abantu banyihuka kulusha amasholo garhalimwo muvange, na bene Adamu banyihuka kulusha amasholo g'e Ofiri. ¹³ Neci, amalunga gadundagana, igulu lijugume omu makondo gâlyo, e-rhi bukunizi bwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe burhuma, olusiku omutula gwâge mudârhi gwabasha. ¹⁴ Nka kashafu kayâka omuhivi, nka bibuzi birhagwerhi cayâbula. ngasi muguma ashubira emwa bene wâbo, ngasi muntu ayâkira ornu cihugo câbo. ¹⁵ Ngasi abanabugânwe batumirhwa, n'abanagwârhwê bahirima oku bwoji bw'engôrho. ¹⁶ Abana bâbo b'ebirhaba bahinagirwa omu masû gâbo, enyumpa zâbo zahagulwa, na bakâbo bakolerwe ebikongo. ¹⁷ Ala oku nâbasunikakwo Abamedi, abarhalonza nsaranga barhana-shibirira masholo. ¹⁸ Emirhwe yamalîra abana bâbo b'emisole, barhayumva bwonjo oku mburho y'omu nda, barhafa abana barho lukogo. ¹⁹ Babiloni, irenge ly'amâmi, mulimbo gw'Abakaldeyi, kw'aba nka kulya Sodom na Gomora bâbâga, erhi Nyamuzinda âbaherêrekeza. ²⁰ Arhakacyîubakwamwo bundi, nta muntu wacigwîkemwo endâro ku-rhcnga iburha kuhika oku lindi. Omuharâbu arhakacigwîkamwo ecihando câge, n'abangere

barhakacilâzamwo amaso gâbo. ²¹ Nsimba z'omu irungu zo zâyîsh'icibêramwo, ebirifufu byayunjula omu nyumpa zabo, zashuba nyôgo za nyunda, n'ebihebe byâkasâ-miramwo. ²² Banyamugunga bayîsh'ikâyanira omu ndârô zâbo na banyambwe omu ntûmba zâbo. Amango gâge gali hofi n'ensiku zâge zirhacilegame.

Jesaja/Isaiah 13: ¹

מִשָּׂא בָבֶל אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעֶיהָ בֶּן־אֲמוֹץ: 2 עַל הַר־נִשְׁפָּה שְׂאוֹ־נֶס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הַיִּפוּ יָד וַיָּבֹאוּ פִתְחֵי נְדִיבִים: 3 אֲנִי צִוִּיתִי לְמַקְדָּשִׁי גַם קָרָאתִי גְבוּרִי לֵאמֹר לֹא־פִי עֲלֵיָי גְּאוּתִי: 4 קוֹל הַמָּוֶן בְּהָרִים דְּמוֹת עֶם־רֶב קוֹל שְׁאוֹן מִמְּלֻכּוֹת גּוֹיִם נְאֻסִּים יְהוָה צְבָאוֹת מִפְּקֹד צָבָא מִלְחָמָה: 5 בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם יְהוָה וְכֹל זַעֲמֹו לַחֲבֹל כָּל־הָאָרֶץ: 6 הִלִּילֹו כִי קָרֹוב יוֹם יְהוָה כְּשֶׁד מִשְׁדֵּי יָבֹוא: 7 עַל־כֵּן כָּל־יְיָדִים תִּרְפִּינָה וְכָל־לֵב אָגוּשׁ יִמָּס: 8 וְנִבְהָלֹו צִירִים וְחִבְלִים יִחַזְזוּ כִּי־לֹדָה יִחִלְוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְגִי לַהֲבִים פְּנִיָהֶם: 9 הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא אֲכַזְרִי וְעֵבְרָה וְחָלוּן אֶף לְשׁוֹם הָאָרֶץ לְשִׁמָּה וְחִסָּאִיהָ יִשְׁמִיד מִמֶּנָּה: 10 כִּי־כֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכִסְיֵיהֶם לֹא יִהְיוּ אוֹרָם חֹשֶׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצִאתֹו וְיָרֵחַ לֹא־יָגִיעַ אוֹרֹו: 11 וּפִקְדוֹתַי עַל־תִּבְלָה רָעָה וְעַל־רָשָׁעִים עֹוֶגֶם וְהַשְׁבִּיתִי גְּאוֹן זֵדִים וְגִאֲוֹת עֲרִיצִים אֲשֻׁפִּיל: 12 אוֹקִיר אָגוּשׁ מִפֶּז וְאֶדָם מִכֶּתֶם אוֹפִיר: 13 עַל־כֵּן שָׁמַיִם אֲרָגִיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ בְּעֵבְרָתָהּ יְהוָה צְבָאוֹת וּבַיּוֹם חָלוּן אָפֹו: 14 וְהָיָה כִּכְבִּי מִדָּח וְכִצָּאן וְאִין מִקְבָּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יָפֹנוּ וְאִישׁ אֶל־אֲרָצֹו יָנוּסוּ: 15 כָּל־הַנֶּמֶצָא יִדְקָר וְכָל־הַנִּסְפָּה יִפּוֹל בְּחֶרֶב: 16 וְעַל־לִיָּהֶם יִרְטָשׁוּ לַעֲיִינֵיהֶם יִשְׁסֹו בְּתִיָּהֶם וְנִשְׁיָהֶם תִּשְׁגְּלָנָהּ 17 הַנְּגִי מַעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מִדֵּי אֲשֶׁר־קִסְף לֹא יִחְשְׁבוּ וְזָהָב לֹא יִחְפְּצוּ־בּוּ: 18 וְקִשְׁתּוֹת נְעָרִים תִּרְטָשְׁנָה וּפְרִי־בָטָן לֹא יִרְחֲמוּ עַל־בָּנִים לֹא־תִחַסּוּ עֵינָם: 19 וְהָיָה בָבֶל צָבִי מִמְּלֻכּוֹת תִּפְאָרֶת גְּאוֹן כְּשֶׁדִּים כְּמַהֲפֶכֶת אֱלֹהִים אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עַמְרָה: 20 לֹא־תִשָּׁב לְנֹצַח וְלֹא תִשָּׁן עַד־דּוֹר וָדוֹר וְלֹא־יִהְיֶה לָהּ שֵׁם עָרָבִי וְרַעִים לֹא־יִרְבְּצוּ שָׁם: 21 וְיִרְבְּצוּ־שָׁם צִיִּים וּמִלֹּא בְּתִיָּהֶם אֲחִים וְשָׂכְנוּ שָׁם בָּנוֹת יַעֲזָה וְשַׁעֲרֵיהֶם יִרְקְדוּ־שָׁם: 22 וְעֵנָה אֵיִם בְּאֶלְמוֹתֶיהָ וְתַנִּים בְּהִיקְלִי עֹנֵג וְקָרֹוב לְבֹוא עֲתָה וְיָמִיהָ לֹא יִמָּשְׁכוּ:

14

Okugaluka kw'abalulize

¹ Neci, Nyakasane âbabalira Yakobo ânashub'icishoga Israheli; aâshub'ibadekereza omu cihugo câbo. Abantu b'embuga bacîgusha hagu- 14, 1: Obu bulêbi buyalîzize oku bene-Israheli bamagaluka omu cihugo câbo, barhenga erubu-ngo, ma nabo banalungane n'enyumpa ya Yakobo. ² Embaga zayîsh'ibarihôla, zi-bahêke emwâbo; enyumpa y'Israheli yâbarhambula omu cihugo ca Nyakasane, ebajire baja, abalume n'abakazi. Abakâg'ibakolêsa nka bigorogo, bâbajira bigorogo, banarhambule abâli babarhambwîre.

Okufa kw'omwâmi w'e Babiloni

³ Olusiku Nyakasane akugalulira omuluhûko enyuma ly'amalumwa n'ama- libuko n'obuja budârhi wâlimwo, ⁴ wâyimbîsa olu lwimbo lw'okutwa omwâmi w'e Babiloni akanego, erhi: «Kurhigi amayûrha olya wâjaga alibuzanya? Kurhigi bwamayûrha obucîbone bwâge? ⁵ Nyakasane avunyangwire omunyûli gwa banyankola-maligo n'akarhi k'abarhegesi, ⁶ balya bâkâg'ihimbaguliza embaga burhahusa omu bukunizi bunene, bâkarhambula amashanja n'omujina n'okugalibuza burhagoheka. ⁷ Igulu lyoshi lyamarhamûka lyandarhûlûla; lidwîrhe lyayimba enyimbo z'enshagali. ⁸ Ciru n'ensidano n'emirhi y'e Libano nayo eri omu mwishingo erhi we orhumire, mpu: «Kurhenga okumbire lugali, kakonda-mirhi a-rhakacisôkera enola munda al'irhutwa! ⁹ Idako, wakuzimu adwîrhe acîshinga erhi we orhuma, mpu akuya-nkirire. Akol'azûsa ebizunguzungu we orhumire, ngasi bâli bakulire ababo en'igulu; âyimusa oku ntebe zâbo abâmi b'amashanja boshi. ¹⁰ Boshi babumbûl'akanwa, bakubwîre, mpu: «Yoo! Ka nâwe wâmajô-njolekana akirhu, onakola orhushushire! ¹¹ Irengi lyâwe lyayandagalîre ekuzimu haguma n'omulya gw'ennanga zâwe. Emivunyu yo ekola ncingo ogwishirekwo, n'obulyôka bwo bukola bushiro bukubwisire! ¹² Kurhi wahonyirage emalunga, wâni nyenyêzi cilangashana, mugala w'omucêracêra? Kurhi wahenganukirage oku idaho, wâni lugalika mashanja? ¹³ K'arhali w'olya wakâg'icidesa emurhima, erhi: «Nkola nasôka mpîke emalunga, entebe yâni nagend'iyigwîka enyanya ly'enyenyêzi za Nyamuzinda. Naj'ibwârhalâ oku ntondo y'endêko, emunda mwênê ahekera! ¹⁴ Nasôkera enyanya ly'ebitû, nyumânane n'Ow'Enyanya!» ¹⁵ Ci omu kuzimu mwo wabungulukîre, kuhika aha nteberhebe y'o-mwîna. ¹⁶ Ngasi bâkubona, badwîrhe bakusinza, bakulolêreze, mpu: «Kali olya muntu wakazâg'ijugumya igulu oyu, olya wakazâg'ihirimy'amâmi? ¹⁷ Ahindwîre igulu bwerûlê, ashâba ebishagala, arhanazigaga bayigulira ababohe empamikwa! ¹⁸ Abâmi boshi b'amashanja kuluhûka bâluhûkîra boshi n'irengi ngasi muguma omu nshinda zâbo. ¹⁹ Ci wêhb bakukabulire buzira cûsho nk'ishami libozire, omu kagarhî k'abalindamboho bâyrhagwa n'engôrho bânakabulirwa oku ma-buye g'enshinda, nka mufu gudwîrhe gwalabarhwa, ²⁰ Ci wêhe orhababugâne omu nshinda, bulyala washerêzize ecihugo câwe, wamalira olubaga lwâwel Nta mango iburha lya banya-nkola-maligo lyânâciderhwe. ²¹ Murheganyize abagala aha babanigûliza erhi bubi bw'ishe burhuma, lyo balek'iyimuka mpu bayîmc omu igulu banabumbe ecihugo ngo!» ²² Nabayimukira, kwo adesire

Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, mperêrekeze izîno Iya Babiloni na ngasi ebi asigaline byoshi, nahana n'iburha, kwo Nyakasane adesire.²³ Namuhindula acîbere i-shubûkiro Iya mihangali anashube luziba; namuhajira na kaheza w'echiyajiro, kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.»

Obulêbi buyerekire Asîriya

²⁴ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe acîgashire, aderha. erhi: «Ncci, oku nahigaga kwo byanaha, oku nâlaliraga kwo nânajira. ²⁵ Navungunyula Asîriya muno cihugo câni. namurhindagirira oku nto-ndo zâni. Omushigo gwage gukola gwayûrha n'omuzigo gwâge gu-kola gwabarhenga aha lurhugo.» ²⁶ Ogwo gwo muhigo nâhigîre igulu lyoshi, okwo kwo kuhoko nâlambulîre oku mashanja goshi. ²⁷ Nka Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe amarhola omuhigo, ndi wa- nkacimurhanga? Nk'amalambûla okuboko, ndi wankacikugalula?

Nâwe Filistiya, oband'endûlu!

²⁸ Obula bulêbi buli bwa gulya mwâka mwâmi Ahazi afâgamwo: ²⁹ «Mumanye mwankacishinga mweshi, wâni Bafilistini, mpu akarhi kakâg'imushûrha kavunisire, bulya omu cisiki c'enjoka mwârhangâ empiri, n'omw'iji lyâyo murhenge enkuba-joka yaja yabalala nka kanyunyi. ³⁰ Abagalugalu balya bayîgurhe, n'abakenyi baluhûka n'omurhûla, ci iburha lyâwe nalihungumula n'ishali, na ngasi abasigala, nabaniguûza. ³¹ Obande endûlu, wâni muhango, obande akahababo, wâni lugo! Ogeremw'omusisi weshi weshi, wâni Filistiya! Bulya olunda lw'e mwênê erhenzire omugî, n'abarhabâzi barhalimwo osigir'enyuma.» ³² Kurhigi bashuza entumwa z'olwo lubaga? Oku Nyakasane ye wayûba-kaga Siyoni, mwo abakenyi b'omu luhaga lwâge bakâyakira. Jesaja/Isaiah 14: ¹

כִּי יִרְחֹם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וְבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־אֲדָמָתָם וְנָלְחָה הָגֵל עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב: 2 וְלִקְחֻם עַמִּים וְהִבְיָאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בְּיַת־יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמָת יְהוָה לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שָׂבִים לְשִׁבְיָם וְרָדוּ בְּגִשְׁיָהֶם: 3 וְהָיָה בְּיוֹם הַגִּים יְהוָה לֹךְ מֵעֶצְבֶּךָ וּמִרִגְזְךָ וּמִן־הַעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עָבַדְתָּ: 4 וְנִשְׁאָת הַמֶּשֶׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאִמְרַת אִיר שְׁבַת נִגְשׁ שְׁבַתָּה מִדְּהָבָה: 5 שֹׁבֵר יְהוָה מִטָּה רָשָׁעִים שֹׁבֵט מִשְׁלִים: 6 מִכָּה עַמִּים בַּעֲבֹרָה מִכַּת בִּלְתִּי סָרָה רִדָּה בָּאָה גוֹלִים מִרִדָּף בְּלִי חֹשֶׁךְ: 7 גִּתָּה שְׁקֻטָּה כֹּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רָגָה: 8 גַּם־בְּרוּשִׁים שָׁמְחוּ לֹךְ אֶרֶץ לִבְנוֹן מֵאֵז שְׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֶּרֶת עָלֵינוּ: 9 שְׂאוֹל מִתַּחַת רִגְזָה לֹךְ לִקְרָאת בּוֹאֵךְ עוֹרֵר לֹךְ רָפָאִים כֹּל־עֲתוּדֵי אֶרֶץ הַקִּים מִכְּסֹאוֹתָם כֹּל מֶלֶךְ גּוֹיִם: 10 כָּל־עֵנִי וְיִאֲמְרוּ אֵלָיו גַּם־אַתָּה חָלִיתָ כְּמוֹנוֹ אֵלֵינוּ נִמְשַׁלְתָּ: 11 הוֹרֵד שְׂאוֹל גְּאוֹנֶךָ הַמֵּית נְבִלָיִךְ תַּחְתִּיךָ יֵצֵעַ רָמָה וּמִכְסִּיךָ תוֹלַעַה: 12 אִיר נָפְלַת מִשְׁמַיִם הִילַל בֶּן־שֹׁחַר נִגְדַּעַת לֶאֱרֶץ חוֹלֶשׁ עַל־גּוֹיִם: 13 וְאַתָּה אִמְרַת בְּלִבְבְּךָ הַשָּׁמַיִם אֲעֹלָה מִמֶּעַל לְכֹכְבֵי־אֵל אֲרִים כִּסְאִי וְאֶשֶׁב בְּהֵר־מוֹשֶׁד בִּירְכָתִי צִפּוֹן: 14 אֲעֹלָה עַל־בְּמֹתִי עַב אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן: 15 אֶךְ אֶל־שְׂאוֹל תוֹרֵד אֶל־ירְכָתִי־בּוֹר: 16 רֹאִיךְ אֵלָיו יִשְׁלַחוּ אֵלָיו יִתְבּוֹנְנוּ הָעָה הַאִישׁ מִרְגִּז הָאָרֶץ מִרְעִישׁ מִמְּלָכוֹת: 17 שָׁם תִּבֵּל כַּמְדָּבָר וְעָרְיוּ הָרִגְס אֲסִירָיו לֹא־פָתַח בֵּיתָה: 18 כֹּל־מֶלֶךְ גּוֹיִם כָּל־שָׂבִי בְּכַבֹּד אִישׁ בְּבֵיתוֹ: 19 וְאַתָּה הַשְׁלַכְתָּ מִקְּבָרְךָ כְּנֹצַר נִתְעַב לְבוּשׁ הָרִגְס מִטְעֵנִי חָרַב יוֹרֵדִי אֶל־אֲבִיבִי־בּוֹר כְּפָגֶר מוֹבָס: 20 לֹא־תִחַד אֶתֶם בְּקִבּוּרָה כִּי־אֶרְצֶךָ שַׁחַת עִמָּךְ הִרְגִּיתָ לֹא־יִקְרָא לְעוֹלָם זֶרַע מִרְעִים: 21 הִכִּינוּ לִבְנֵי מִטְבָּח בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם בִּלְיָקְמוּ וְיִרְשׁוּ אֶרֶץ וּמִלְאוּ פִי־תִבֵּל עָרִים: 22 וְקִמְתִּי עֲלֵיהֶם נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבָל שָׁם וְשָׂאֵר וְגִין וְגֵד נָאֻם־יְהוָה: 23 וְשִׁמְתִּיהָ לְמוֹרָשׁ קֹדֶד וְאֶגְמִי־מַיִם וְטֹאטְאֲתִיהָ בְּמִטְאֲטָא הַשָּׁמַד נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: 24 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא כֹאֲשֶׁר דָּמִיתִי כֵן הִלֵּיתִי וְכֹאֲשֶׁר יַעֲזִיתִי הִיא תִקּוֹם: 25 לְשֹׁבֵר אֲשׁוּר בְּאֶרֶץ וְעַל־הֶרֶ אֲבוּסִנוּ וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עָלָיו וְסָבְלוּ מֵעַל שְׁכֻמוֹ יִסּוּר: 26 זָאֵת הָעֶצָה הַיְעוּצָה עַל־כֹּל־הָאָרֶץ זָאֵת הַיָּד הַנְּטִיָּה עַל־כֹּל־הַגּוֹיִם: 27 כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יַעַץ וּמִי יִפֹּר וְיִדּוּ הַנְּטִיָּה וּמִי יִשְׁבִּנָּה: 28 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחֻז הִיא הַמִּשָּׂא הַזֶּה: 29 אֶל־תִּשְׁמָחִי פִלִּישַׁת כָּלֹךְ כִּי נִשְׁבַּר שֹׁבֵט מִכָּה כִּי־מִשְׁרֹשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפַע וּפְרָיו שָׁרָף מַעוֹפָף: 30 וְרָעוּ בְּכוֹרֵי דָלִים וְאֲבִיוֹנִים לְבִטָּח יִרְצֻוּ וְהַמֵּתִי בְּרַעַב שִׁרְשָׁף וְשִׁאֲרֵיתֶךָ יִהְיֶה: 31 הִלֵּילִי שְׁעַר זַעֲקִי־עִיר נְמוֹד פִּלִּישַׁת כָּלֹךְ כִּי מִצִּפּוֹן עָשָׂן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד בְּמוֹעֲדֵי: 32 וְיָמָה־יַעֲנָה מִלֶּאכִי־גוֹי כִּי יְהוָה יִסֹּד צִיּוֹן וְהָיָה יְחִסּוּ עַמִּי עִמּוֹ: 3

15

Obuhanya bwa Mowabu

¹ Obulêbi buyerekîre Mowabu. «Neci, obudufu anyagagwamwo. Ar-Mowabu ahererekera. Neci, obudufu anyagagwamwo, Kir-Mowabu aherêrekera. ² Bakola basôkera ebwa mahêro e Diboni mpu bagend'ilakirayo. E Nebo n'e Madaba, Mowabu ali omu mulenge: amarhwe goshi gali makungûle, n'amânwa goshi gali mamôme. ³ Abagera omu njira, masunzu bayambirhe; oku burhungiri bw'enyu-mpa n'omungo, boshi badwîrhe babanda endûlu banadubula emirenge. ⁴ Heshiboni na Eleyâle badwîrhe bayâma; izû lyâbo lidwîrhe lyayu-mvikana kuhika e Yahasi. Co cirhumire abalwî b'e Mowabu badwîrhe babanda oruhababo; yeshi yeshi anajongonosire. ⁵ Omurhima gwâni gudwîrhe gwalakira Mowabu: abantu bâge bâbo baja bayâka kuhika e Sowari n'Egalati-Shelishiya! Omurhezi gwa Luhiti badwîrhe bagusôka erhi banaja balaka; omu njira y'e Horo--Nayimi bayisha babanda endûlu! ⁶ Amîshi ga Nimurimu gâganyire; olubala lwâyumire, akahasi kahirigi-rhe, harhaciymbwa hyasi hibishi! ⁷ Okwo kwarhuma

ebirugu byàli bicisigire, ebi bàli bacijire babíka, babyíkirana ishiriza ly'omugezi gw'Emirhanda. ⁸ Ncci, akahababo kabo kalumíre hoshi omu cihugo ca Mowabu, enduúu zâbo zahisire cingana e Egalayimu, zayumvikine cingana e Beri--Elimu. ⁹ Amíshi ga Dimoni gakola gayunjwíre muko! Ci nacishulira Dimoni obundi buhanya: entale zâciguga oku bâfumire olufu lw'e Mowabu, na kuli balya bâba bacisigire omu cihugo!»

Jesaja/Isaiah 15: ¹

משא מואב כִּי בָלִיל שָׂדֶד עַר מוֹאֵב נִדְמָה כִּי בָלִיל שָׂדֶד קִיר־מוֹאֵב נִדְמָה: 2 עֲלֵה הַבֵּית וְדִבֵּן הַבְּמוֹת לִבְנֵי עַל־נָבוֹ וְעַל מִידְבָּא מוֹאֵב יִלְלִיל בְּכָל־רֹאשֵׁי קַרְחָה כָּל־זָקֵן גְּרוּשָׁה: 3 בְּחֻצֹתָיו תִּגְרוּ שֶׁק עַל גְּלוּתָהּ וּבְרַחֲבֹתֶיהָ כָּלָה יִלְלִיל יֶרֶד בְּבָכִי: 4 וּתְזַעַק חֲשֹׁבֹן וְאֶל־עֲלֵה עַד־יָהּ נִשְׁמַע קוֹלָם עַל־כֵּן חֲלָצִי מוֹאֵב יִרְעוּ נַפְשׁוֹ יָרֵעָה לוֹ: 5 לִבִּי לְמוֹאֵב יִזְעַק בְּרִיחָה עַד־צֶעַר עֲגֹלַת שְׁלֹשִׁיָּה כִּי מַעֲלָה הַלוֹחֶת בְּכָל־יַעֲלֵה־בֹו כִּי דֶרֶךְ חֹרָנִים זַעֲקַת־שֹׁבֵר יַעֲרֹ: 6 כִּי־מִי נִמְרִים מִשְׁמֹת יֵהִיו כִּי־יִבֹּשׁ חֲצִיר כָּלָה דָּשָׁא יִרָק לֹא הָיָה: 7 עַל־כֵּן יִתְרָה עֲשָׂה וּפְקֻדָּתָם עַל גִּסְלֵי הָעֶרְבִים יִשְׁאוּם: 8 כִּי־הִקִּיפָה הַזַּעֲקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאֵב עַד־אֲגִלִּים יִלְלֵתָהּ וּבְאֵר אֵילִים יִלְלֵתָהּ: 9 כִּי מִי דִמּוֹן מְלֹא דָם כִּי־אִשִּׁית עַל־דִּמּוֹן נוֹסְפוֹת לְפִלִּיטַת מוֹאֵב אַרְלָה וְלִשְׁאֲרֵית אֲדָמָה:

16

Mowabu ahûna Yeruzalemu oburhabâle

¹ Kurhenga e Sela, omu irungu, kuhika oku ntondo y'omwana-nyere Siyoni, murhumire mwâmi w'ecihugo omwana-buzi. ² Nka binyunyi byaja byayâka, nka byananyunyi bishabîrwe olôgo, ntyo kwo bali abana-nyere b'e Mowabu aha mazîko ga Amoni! ³ Badwîrhe baderha, mpu: «Muje ihano, murhôle omuhigo! Mûshi kalengerêre, ecihôho câwe ocihindule mwizimya gwa budufu; ofuli-ke ababunga, omanyе wankafulûla abayisha bayâka! ⁴ Ababunga b'e Mowabu oyemere babere aha mwâwe; obe lwâkiro lwâbo embere za kashâba! Neci, kashâba ahirigisire, ishabâbe lyaâhwir, na kaheza arhaciri omu cihugo! ⁵ Entebe y'obwâmi yâsimikira oku lukogo; n'omu cihando ca Daudi, omucîranuzi mwikubagirwa w'okulongereza obushinganyanya n'e- by'okuli, abwârhalu kuli eyo ntebe.» ⁶ Rhwayumvirhe emyanzi y'obucibone bwa Mowabu, mpu arhahimwa kucibona; rhwayumva emyanzi y'omuhimbo gwâge, n'obucibone bwâge, n'omumino gwâge, n'ey'obucîtime bwâge.

Endûlu ya Mowabu

⁷ Co cirhumire abantu b'e Mowabu badwîrhe balakira Mowabu; boshi boshi badwîrhe babanda endûlu. Emigati y'emizâbîbu y'e Kir-Harê-seti yo badwîrhe balakira banazanyirwe! ⁸ Neci, enkoma z'emizâbîbu y'e Heshiboni zayumusire, n'olukoma lw'e- mizâbîbu y'e Sibima, eyi irivayi lyâyo lyakazâg'ijimbîsa abarhegesi b'amashanja, kwo na kwo. Yakazâg'ilanda kuhika e Yazeri, ehabu-kire omu irungu, n'amashami gayo galande, garhaluke enyanja. ⁹ Co cirhumire ndwîrhe nalakira olukoma lw'emizâbîbu y'e Sibima rhwe n'abantu b'e Yazeri. Nakudômerera n'emirenge, wâni Heshiboni, na nâwe Eleyali, bulya akahababoⁿ kayumvikine omu busarûle bw-âwe n'omu myâka yâwe. ¹⁰ Omwishingo n'enshagali byâhirigisire omu mashwa, n'omu nkorna z'emizâbîbu murhaciyumvikana nyimbo nisi erhi izû ly'enshagali. Abakânzi barhacikandira irivayi omu mikenzi; izû ly'enshagali li-rhaciyumvikana. ¹¹ Co cirhumire âmalâ gâni gadwîrhe gadogoma nka lulanga erhi Mowa-bu orhuma, n'omurhima gwâni gudwîrhe gwahumagirira Kir-Harêseti. ¹² Bayîsh'ibona Mowabu aj'ayahagira, âsôkera oku ntondo, âgend'ishe-ngera omu luhêro lwâge; ci arhamira busha.» ¹³ Ako ko kanwa Nyakasane aderhaga kuli Mowabu kurhenga mîra. ¹⁴ Ci na bunoôa Nyakasane adesire, erhi: «Anyuma lya myâka isharhu, nka kula baganja emyâka y'omulimya, irenge lya Mowabu lyalaba-rhwa, ciru akaba abantu bage bali mwandu. Asigalana amahunga garhankagerwa bici.»

Jesaja/Isaiah 16: ¹

שְׁלַח־כֹּר מִשְׁלֵ־אֶרֶץ מִסְלַע מִדְבָּרָה אֶל־הָרַ בַּת־צִיּוֹן: 2 וְהָיָה כְעוֹף־נוֹדָד קָן מִשְׁלַח תְּהִינָה בְּנוֹת מוֹאֵב מַעֲבֹרַת לֶאֱרֹנוֹן: 3 הִבִּיאֻ עֲצָה עֲשׂוּ פְלִילָה שִׁיתִי כָלִיל צֶלֶךְ בְּתוֹךְ צִהְרִים סִתְרִי נִדְחִים נִדָּד אֶל־תְּגִלָּה: 4 יִגְוֹרוּ בָךְ נִדְחֵי מוֹאֵב הַיִּסְתֵּר לְמוֹ מִפְּנֵי שׂוֹדֵד כִּי־אֶפֶס הַמֶּלֶךְ כָּלָה שָׂדֶ תִּמּוֹ רִמָּס מִן־הָאֶרֶץ: 5 וְהוֹכֹן בְּחֹסֶד כְּפֹא יִשָּׁב עָלָיו בְּאֶמֶת בְּאֶהֱל דָּד שֹׁפֵט וְדָרַשׁ מִשְׁפָּט וּמִהָרָה צֶדֶק: 6 מִשְׁמַעֲנִי גְאוֹן־מוֹאֵב גֵּא מֵאֵד גְּאוֹתוֹ וּגְאוֹנוֹ וְעִבְרָתוֹ לֹא־כֵן בְּדָיו: 7 לָכֵן יִלְלִיל מוֹאֵב לְמוֹאֵב כָּלָה יִלְלִיל לֹא־שִׁישִׁי קִיר־חֲרָשֶׁת תִּהְיֶה אֶרֶץ־נִקְאִים: 8 כִּי שְׂדֵמוֹת חֲשֹׁבֹן אִמְלִל גֹּפֶן שִׁבְמָה בַּעֲלֵי גוֹיִם הִלְמוּ שְׂרוּקֶיהָ עַד־יַעֲרֹ נִגְעוּ תַעֲנוּ מִדְבָּר שְׁלַחֲוֹתֶיהָ נִטְשׁוּ עֲבָרֵי יָם: 9 עַל־כֵּן אֲבָכָה בְּבָכִי יַעֲרֹ גֹפֶן שִׁבְמָה אֲרִינֶךְ דִּמְעָתִי חֲשֹׁבֹן וְאֶל־עֲלֵהָ כִּי עַל־קִיָּצָה וְעַל־קִצְיָהּ הֵינָד נָפַל: 10 וְנֶאֱסַף שִׁמְחָה וְגִיל מִן־הַכְּרָמִל וּבְכֻרָמִים לֹא־יִרְנֹן לֹא יִרְעַע לֵן בִּיקְרִים לֹא־יִדְלֹךְ הַדֶּרֶךְ הֵינָד הַשְּׁבֵתִי: 11 עַל־כֵּן מַעֲי לְמוֹאֵב כְּכֹזֵר יִהְיֶה וְקֶרֶב־לִקְרִי חֲרָשׁ: 12 וְהָיָה כִּי־נִרְאָה מוֹאֵב עַל־הַבְּמָה וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יִקָּל: 13 זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאֵב מֵאֶז: 14 וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בְּשִׁלֵּשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׁלִיר וְנִקְלָה כְּבֹוד מוֹאֵב בְּכָל הַהִמּוֹן הָרֹב וְשֹׁאֵר מַעֲט מִזֶּרֶע לֹא כִבִּיר: 15

ⁿ16.9 Kahababo ka bushagaluke k'abasârûla emizâbîbu.

Obulêbi buyerekire Damasko n'Israheli

¹ Obulêbi buyerekire Damasko. Ala oku Damasko lurhaciri lugo, cikola cirundu ca bijonjolekeza. ² Engo zâge zajandisirwe, zikola zicibêra lwâbuko lwa masô; gakâz'i-shiramamwo harhanajire owagahugûga. ³ Nta nyumpa nzibuzibu ziciri omu Efrayimu, na nta bwâmi buciri omu Damasko. Irengi ly'abasigala omu Asîriya lyâgererwa oku irengi lya bene Israheli. Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Emi-rhwe. ⁴ Olwo lusiku, irengi lya Yakobo lyâfananda, n'amashushi g'oku mubiri gwâge gayûmirira. ⁵ Kwo byâyîsh'iba nka kula abasârûzi basârûla emburho, nka kula ama-boko gâbo gasârûla emihuli. Kwo byâbe nka kula bahumbûza emihuli omu lubanda lwa Refayimi. ⁶ Harhacibonekane ebirhali bisigaliza by'okurhumbûla, nka kula banahungumula amalehe g'omuzeti: malehe abirhi erhi asharhu oku irhwêrhwe, ani erhi arhanu omu mashami g'omulehe. Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli. ⁷ Olwo lusiku, omuntu ahindulira Lulema wâge obusù, n'amasù gâge gakasinza Omwimâna w'Israheli. ⁸ Arhakacyerekeza amasû ebwa mpêro, eyo mikolo yâjiragwa n'emi-nwe yâge: emitungo y'amahêro n'orhujo rhw'okuyôkera enshangi. ⁹ Olwo lusiku, engo akâg'icifulikamwo zashuba bigûkà, nka kulya engo z'Abamoriti n'Abahiviti zâbâga embere za bene Israheli. Ntyo obuhanya bwanaja oku bundi. ¹⁰ Kulya kuba wâiybagire Nyamuzinda Muciza wâwe, orhanayîbukaga Kabuye, lwâkiro lwâwe, okolaga odwîrhe warhwera emirhi y'amasîma n'okuhinga emburho z'ihanga. ¹¹ Olusiku warhweraga, onameze, na sêzi buca, wânabona emburho yâwe ekola yayâsa; ci emyâka wâsârûlaga yâhirigirha olusiku lw'obuhanya, n'obwo buhanya burhankahash'ibukwa. ¹² Yajewe! Kavango ka mbaga mwandu! Kavango kali nka mulaba gwahûsa omu nyanja! Kavango ka mashanja, kali nka mukungulo gw'omwandu gw'amîshi. ¹³ Akavango k'amashanja kali nka mukungulo gw'omwandu gw'amîshi, ci Nyakasane amagakankamira: gamayâkira kuli, gamayehûlwa nka kula ehyasi hy'omu ntongo hiyehûlwa n'empûsi, nka kula kalemêra w'omutulo aye hûlwa n'empûsi ya kadaga. ¹⁴ Bijingo, erhi mirhanyo; embere bucâmule, erhi ntâco cicihali! Eco co cigabi ca balya bayîsh'ikârhusokôla, ogwo gwo mwânya gwa balya bayîsh'ikârhuagula.

Jesaja/Isaiah 17: ¹

משא דמשק הנה דמשק מוסר מעיר והיתה מעי מפלה: 2 עזבות ערי ערער לעדרים תהינה ורצו ואין מחריד: 3 ונשבת מבצר מאפרים וממלכה מדמשק ושאר ארם ככבוד בני ישראל: יהיו נאם יהנה צבאות: 4 והנה ביום ההוא ידל כבוד יעקב ומשמן בשחי ירצה: 5 והנה פאסף קציר קמה וזרעו שבילים יקצור והנה כמלקט שבילים בעמק רפאים: 6 ונשאר בו עוללת כנקף זית שנים שלשה גרגרים בראש אמיר ארבעה חמשה בסעפיה פריה נאם יהנה אלהי ישראל: 7 ביום ההוא ישעה האדם על-עשהו ועיניו אל-קדוש ישראל תראינה: 8 ולא ישעה אל-המזבחות מעשה ידיו ואשר עשו אצבעתיו לא יראו והאשרים והחמנים: 9 ביום ההוא יהיה ערי מעזו כעזובת החרש והאמיר אשר עזבו מפני בני ישראל והיתה שממה: 10 כי שכתת אלהי ישעה ויצור מעזו לא זכרת על-כן תטע נטעי נעמנים וזמרת זר תזרענו: 11 ביום נטעך תשגשגי ובבקר זרעך תפריח יד קציר ביום נחלה וכאב אנוש: 12 הוי המון עמים רבים כהמות ימים יחמיין ושאו לאמים כשאו מים כבירים ישאון: 13 לאמים כשאו מים רבים ישאו ויגער בו וגם ממרחק ורדף קמץ הרים לפני-רום וכגלגל לפני סופה: 14 לעת ערב והנה בלהה בטרם בקר איגו זה חלק שוסינו וגורל לבזינו: 15

Obulêbi buyerekire Kushi

¹ Yajewe! Eci cihugo cakubakubwamwo ebyûbi^o, ishiriza ly'enyîshi z'e Kushi! ² We kârhumâ abaja-bugo bagera omu nyanja, mpu bagende omu maârho g'enfinjo omu mîshi! Kanyîrizi, mwe baja-bugo babidu, emwa liry'ishanja ly'abantu balî-balî bagwerhe omubiri gwalangashana, liry'ishanja lirinhywa eno munda n'ihanga, liry'ishanja lya ba-ntagagajwa na lya bahula-mbaga, omu cihugo cirhulukanyîrwe n'e-nyîshi^p. ³ Mw'oyo mweshi, mwe muli hanôla igulu, mwe muyûbaka eno igulu, amango bayîmanza ecimanyîso oku ntongo, musinze, irhondo izû ly'omushekera likashakânya, munayumvirhize! ⁴ Bulyala ntya kwo Nyakasane ambwîzire, erhi: «Kurahenga aha ndi, nakâlâba burhadûndagana, nk'idûrhu likali omu bulangashane, nka citû, c'olumê omu idûrhu amango basârûla. ⁵ Neci, embere basârûle, gala mango amashami gaba gamayâsa, ama-ngo obwâso bukola buhindusire bihadu, banaje barhema amashami gayunjwîre malehe n'omugushu, barhôle ebidurhu, bakabulire amâsi. ⁶ Ebyo byoshi byalekerwa

^o18.1 Omu cihugo c'e Mîsiri n'e Kushi mwâli migû minji.

^p18.2 Yeshayahu abwîzire abarhambo b'e Mîsiri baleke okukaz'ikoza abantu, mpu barhabalire Asuru; cikwône bagaluke emwâbo e Mîsiri.

enkongôro z'omu ntondo n'ensimba z'eruba-la. Aho ho enkongôro zakâshubukira amango g'ecanda n'ensimba z'erubala zoshi amango g'empondo. ⁷ Muli agôla mango, bâlerhera Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe entûlo zarhenga emwa liry'ishanja ly'abantu balî-balî bagwerhe omubiri gwalangashana, liry'ishanja lirhinywa eno munda n'ihanga, liry'islrnnja lya bantagagajwa na lya bakahula-mbaga, omu cihugo cirhulukanyirwe n'e-nyîshi. Ezo ntûlo bazihêka omu ndâro y'izîno lya Nyakasane Nyamuzi-nda w'Emirhwe, oku ntondo ya Siyoni.

Jesaja/Isaiah 18: ¹

הוֹי אֶרֶץ צִלְצֵל כְּנָפִים אֲשֶׁר מַעְבֵּר לְנְהַר־יְכוֹשׁ: 2 הַשִּׁלַּח בָּיָם צִיִּים וּבְכִלֵי-גִמְאָ עַל-פְּנֵי-מִיָּם לָכוּ מִלְאָכִים קָלִים אֶל-גּוֹי מִמָּשָׁךְ וּמוֹרָט אֶל-עַם נוֹרָא מִן-הוּא וְהִלְאָה גּוֹי קוֹ-קֹו וּמִבּוֹסָה אֲשֶׁר-בָּזְאוּ נְהָרִים אֶרֶץ: 3 כָּל-יֹשְׁבֵי תֵבֶל וְשָׁכְנֵי אֶרֶץ כְּנַשְׂא-גֹס הָרִים תִּרְאוּ וְתִקְלַע שׁוֹפָר תִּשְׁמַע: 4 כִּי לֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹי אֲשִׁקּוּסָה וְאַבְיָסָה בְּמִכּוֹנֵי כְּהִם צַח עַל־אֹר כְּעַב טַל בְּהִם קִצִּיר: 5 כִּי-לִפְנֵי קִצִּיר כְּתִם-פֹּרַח וּבִסֵּר גִּמְל יְהוָה נִצָּה וְכִרְת הַזִּלְזִלִים בְּמִזְמֹרוֹת וְאֶת-הַנְּטִישׁוֹת הַסִּיר הַתָּז: 6 יַעֲזֹבוּ יַחְדּוֹ לַעֲשֵׂי הָרִים וְלִבְהֻמַּת הָאֶרֶץ וְקָץ עָלָיו הָעֵיט וְכָל-בְּהֻמַּת הָאֶרֶץ עָלָיו תִּתְקַרֵּף: 7 בְּעֵת הַהִיא יִבְל־שֵׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עִם מִמָּשָׁךְ וּמוֹרָט וּמַעַם נוֹרָא מִן-הוּא וְהִלְאָה גּוֹי קוֹ-קֹו וּמִבּוֹסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אֶרֶץ אֶל-מְקוֹם שֵׁם-יְהוָה צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן: 8

19

Obulêbi buyerekire Misiri

¹ Obulebi buyerekire Misiri. Ala oku Nyakasane amashonera oku citû cibidu, amaj'e Misiri. Banyamuzinda b'obwihambe b'e Misiri bamadûndagana embere zâge, n'abanya-Misiri omurhima gwamabarhoga omu nda. ² Nkola nakoza abanya-Misiri bone na nnène; bâlwisanya bone na nnène: ngasi muntu alwisa mwene wâbo, ngasi muntu âlwisa omulungu wâge, ecishagala câlwisa ecâbo cishagala, n'obwâmi bulwise o-bwâbo bwâmi. ³ Omûka gwa Misiri gwamurhengamwo, n'emihigo yâge nayitulutu-mbya. Bâgwira okudôsa banyamuzinda b'obwihambe, n'abazimu. n'emyômoka n'abashonga. ⁴ Nalikirira Misiri omu maboko g'omurhegesi mudârhi, n'omwâmi muminya ayîma muli bo. Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe. ⁵ Amîshi gâhirigirha omu nyanja, olwîshi lwâgana lunayumuke. ⁶ Emibunda yakaz'ibaya, amîshi g'omu nyîshi z'e Misiri gaja gahonga n'okuyuma amasheke n'amashâsha gayumûka. ⁷ Amalambo gali eburhambi bwa Nili n'agali hala Nili acilohera omu nyanja, na ngasi ebi Nili ameza byoshi byâyumûka, bihekwe n'e- mpûsi binahirigirhe. ⁸ Abashâna balaka banalakûle; ngasi bakweba olulobo omu Nili baja boshi omu mishîbo; na balya boshi bakaz'ilambulira orhweshe rhwâbo omu mîshi, bazânwa. ⁹ Ngasi bakâg'ihinga ecitâni bâtulutumba; abakazi bakûg'izâbûla ecitâni n'abalume bakâg'icihunga, batulûla n'entânya. ¹⁰ Abalusi b'emyenda bâgogomerwa, ngasi boshi bakûla omushego omu mukolo gwâbo batwîka omurhima. ¹¹ Neci, kwo binali, abaluzi b'e Sowâni bacibêra bingolongolo! Abagula b'omu bahanuzi ba Faraoni badwîrhe basinga ihano ly'obuhwinja. Kurhigi mwankahash'ibwîra Faraoni, mpu: «Ndi mugala w'abagula, nkomoka y'oku bâmi ba mîra? » ¹² Ngahi baligi abagula bâwe? Lero bakubwîrizagye banakumanyise mi-gabo mici Nyakasane Nyamuzinda w'emirhwe ahigire aba-nya-Misiri. ¹³ Abaluzi b'e Sowâni bashubire bingolongolo; abaluzi b'e Nofu badwîrhe bacirheba bone; nabo abarhambo b'ebishagala byâge badwîrhe bahabula Misiri. ¹⁴ Nyakasane anabahiziremwo omurhima gw'ecizungu; badwîrhe baha-bula Misiri omu bijiro byâge byoshi, nka kula omulalwe aja ada-ndabagana emunda aja ashalira. ¹⁵ N'omu Misiri murhacijirika mukolo, oli ogu irhwe lyankajira, oli ogu omucira gwankajira, oli ogu ecigundu nisi erhi ogu amashushi ga-nkajira.

Okuciyunjuza kw'abanya-Misiri

¹⁶ Mw'olwôla lusiku, abanya-Misiri baba nka kula abakazi bayôrha: bâjugu-ma banarhemuke n'obwôba babona Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe abadundira okuboko^q. ¹⁷ Ecihugo ca Yuda cashuba côba kuli Misiri: ngasi ma-ngo ânayumve baciderha, ânageremwo omusisi akengera omuhigo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe amuhigiraga. ¹⁸ Mw'olwo lusiku, omu cihugo c'e Misiri mwâbe bishagala birhanu byakaderha olulimi lw'e Kanani binakacîgashira Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe. Ciguma ca muli byo caderhwa «Cishagala c'Izûba». ¹⁹ Mw'olwôla lusiku, omu kagarhî k'ecihugo c'e Misiri mwâba oluheêro lurherekîrwe Nyakasane, na hofi h'olubibi bagwîka ibuye ly'okuyîbuka Nyakasane. ²⁰ Caba cimanyiso ca kuhamîriza Nyakasane Nyamuzinda w'Emi-rhwe omu cihugo c'e Misiri. Amango balakira Nyakasane mpu abarhabâle oku babisha babalibuzâ, âbarhumira Omucunguzi wabacinga anabalikûze. ²¹ Olwo lusiku Nyakasane acimanyîsa oku banya-Misiri, nabo abanya-Misiri bamanya Nyakasane; bâkâmulerhera

^q19.16 Emyanzi y'obucunguzi eyigirizibwe oku bantu boshi, ci arhali ya bene Israheli bône. (Lola muli Iz 40-45; Yer 44, 1).

enterekêro n'entûlo; bâkâjirira Nyakasane ebiragâne banabiyûkirize. ²² Nyakasane âshûrha abanya-Misiri; âshûrha anafumye; bâgaluka emunda Nyakasane ali, naye âbayumvirhiza anabafumye. ²³ Olwo lusiku, haba omulimbwa gwarhenga e Misiri guje e Asîriya; ab'e Asîriya bakâj'e Misiri n'abanya-Misiri baj'e Asîriya, n'abanya-Misiri bâkaz'irhumikira Asîriya; gwâba mugisho omu kagarhî k'igulu. ²⁴ Olwo lusiku, Israheli aba w'omu basharhu boshi na Misiri n'Asîriya; gwâba mugisho omu kagarhî k'igu-lu. ²⁵ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ânabagishe aderhe, erhi: «Agishwe Misiri, lubaga lwâni, n'Asîriya, mukolo gw'amaboko gâni, n'Israheli, cigabi câni c'omwîmo».

Jesaja/Isaiah 19: 1

משא מצרים הנה יהיה רכב על-עב קל ובא מצרים ונעו אליה מצרים מפניו ולבב מצרים ימס בקרבן: 2 וסוסותי מצרים במצרים ונלחמו איש-באחייו ואיש ברעהו עיר בעיר ממלכה בממלכה: 3 ונבקה רוס-מצרים בקרבן ועצתו אכלע ודרשו אל-האלילים ואל-האטים ואל-האבות ואל-הידענים: 4 וספרתי את-מצרים ביד אדנים קשה ומלך עז ימשל-בם נאם האדון יהוה צבאות: 5 ונשתוממים מהם ונהר יתקרב ויבש: 6 והאזניחו נהרות דללו וחרבו יארי מצור קנה וסוף קמלו: 7 ערות על-יאור על-פי יאור וכל מזרע יאור יבש נדף ואינו: 8 ואנו הדיגים ואכלו כל-משליכי ביאור סכה ופרשי מקמרת על-פני-מים אמללו: 9 ובשו עבדי פשתים שריקות וארגים חור: 10 והיו שתתיה מדכאים כל-עשי שחר אגמי-גפס: 11 אר-אולים שרי צען חכמי יעצי פרעה עצה נבערה אין תאמרו אל-פרעה בן-חכמים אני בן-מלכי-קדם: 12 אינם אפוא חכמים ויגידו גא לך וידעו מה-יעץ יהוה צבאות על-מצרים: 13 ונאלו שרי צען נשאו שרי גף התעו את-מצרים פגת שבטיה: 14 והנה מסר בקרבה רוס עושים והתעו את-מצרים בכל-מעשהו כהתעו שפור בקיאו: 15 ולא-יהיה למצרים מעשה אשר יעשה ראש וזנב פה ואגמון: 16 ביום ההוא יהיה מצרים כנשים וחרדו ופחד מפני תנופת יד-יהוה צבאות אשר-הוא מגיף עליו: 17 והיתה אדמת יהודה למצרים לחגא כל אשר יזכיר אתה אליו יפחד מפני עצת יהוה צבאות אשר-הוא יועץ עליו: 18 ביום ההוא יהיו חמש ערים בארץ מצרים מדברות שפת כנען ונשבעות ליהוה צבאות עיר הקרס יאמר לאחת: 19 ביום ההוא יהיה מזבח ליהוה בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל-גבולה ליהוה: 20 והנה לאות ולעד ליהוה צבאות בארץ מצרים כי-יצעקו אל-יהוה מפני לחצים וישלח להם מושיע ורב והצילים: 21 ונודע יהוה למצרים וידעו מצרים את-יהוה ביום ההוא ועבדו זבח ומנחה וקדרו-גדר ליהוה ושלמו: 22 ונגף יהוה את-מצרים נגף ורפוא ושבב עד-יהוה ונעתר להם ורפאם: 23 ביום ההוא תהיה מסלה ממצרים אשורה ובא-אשור במצרים ומצרים באשור ועבדו מצרים את-אשור: 24 ביום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ: 25 אשר ברכו יהוה צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתי ישראל: 26

20

Misiri ahimwa n'Asîriya

¹ Omwâka omukulu w'abasirika ahikaga aha Ashidodi arhumirwe na Saragoni, mwâmi w'e Asîriya, anacigorha olwo lugo analugwârha. ² Mw'ago mango, Nyakasane anaciderhera omu kanwa ka Yeshayahu, mwene Amo-tsi, erhi: «Genda, ofundûle oyo sunzu okuli ecibunu, ohogole n'ekwerho zikuli emagulu.» Anacikujira: akâj'agenda bushugunu na buzira nkwerho. ³ Okuha-ndi Nyakasane anaciderha, erhi: «Nka kulyâla omurhumisi wâni Yeshayahu ajag'agenda bushugunu na buzira nkwerho myâka isharhu, mpu abe cimanyîso na bulêbi kuli Misiri na Kushi, ⁴ ntyo kw'ornwâmi w'e Asîriya âyish'ihêka ebikorogo by'e Misiri n'empira z'e Kushi, emisole n'abashosi, bushugunu, buzira nkwerho n'amahiji mabwikûle: zibe nshonyi za Misiri! ⁵ Bazânwa n'e- nshonyi zibabumbe erhi Kushi bakazâg'icikubagira orhuma na Misiri wakazâg'ibalimbîsa. ⁶ Olwo lusiku, abantu baba luno lunda lw'emashinji bânaderhe, mpu: «Alaga oku bâbire balyâla rhwakag'icikubagira, balyâla rhwakâg'ilonza okuyakira emwabo nti barhurhabâle banarhulikûze oku mwâmi w'e Asîriya! Lero ngahi rhwacig'ilongeza obucire?»

Jesaja/Isaiah 20: 1

בשנת בא תרתן אשדודא בשלח אלו סרגון מלך אשור וילחם באשדוד וילכדה: 2 בעת ההיא דבר יהוה ביד ישעיהו בן-אמוץ לאמר לך ופתחת השלח מעל מתניך ונעלך תחלץ מעל רגליך ויעש לך הלך ערום ויחף: 3 ויניאמר יהוה כאשר הלך עבדי ישעיהו ערום ויחף שלש שנים אות ומופת על-מצרים ועל-כוש: 4 ונהג מלך-אשור את-שבי מצרים ואת-גלות כוש נערים וזקנים ערום ויחף וחשופי שתי ערות מצרים: 5 וחתו ובושו מכוש מבטם ומן-מצרים תפארתם: 6 ואמר ישוב האי הנה ביום ההוא הנה-כה מבטנו אשר-נסנו שם לעזרה להנצל מפני מלך אשור ואיר נמלט אגחנו: 7

21

Okuhongoka kwa Babiloni

¹ Obulêbi buyerekire irungu liri ebwa nyanja. Nka kula empûsi ya kalemêra ehûkiza omu Negebu, kwo bârhenga ebw'irungu, omu cihugo c'ecôba. ² Ali nyamanja w'obulêbi nafululirwe: «Omulenzi adwîrhe aja alenganya n'omuhaguzi adwîrhe ahagula. Cirhunikage, wâni Elamu! Ogorhage, wâni Medi!» Nâhulisa ngasi mirenge. ³ Okwo kwo kurhumire ensiko zâni zidwîrhe zadirhimana, ngwerhwe n'emikero nka mukazi waling'iburha. Amalumwa garhankacinzigir'okuyumva n'obwôba burhankaci-nzigir'okubona. ⁴ Omurhima

gwâni gwâkangusire, ecôba canshamwire. Ecajingwe nakag'icîfinja nti cinderhere ehibohôlolo, campindukîre côba. ⁵ Barheganyize ecîbo, balambulirekwo emyenda; bakola badwîrhe balya bananywa. «Yimuki, mwe barhambo b'abasirika! rheganyi empenzi zinyu!» ⁶ Bulyala kwo Nyakasane ambwizire ntya, erhi: «Kanya, orhume omu-ntu waja bulâbi! Ebi akabona, abimanyise! ⁷ Akalangîra ebiterusi, n'abashona oku biterusi babiri babiri, n'abandi bashonyire oku ndogomi, abandi oku ngamiya, anabe masù, alabe bwinjinja». ⁸ Omulêbi anacyama. erhi: «Yagirwa, ndegerera omûshi gwoshi ndi ebulâbi, n'obudufu bwoshi erhi nyimanzire burhahinga ndi ebulâbi! ⁹ Ci yamashusha engabo y'abasirika bashonyire oku biterusi, bibiri bihi-ri!» Ashubiza, aderha, erhi: «Ahongosire, ahongosire, olya Babilo-ni! Enshusho za banyamuzinda bâge b'obwihambe zo ezo buvu-nguvungu oku idaho!» ¹⁰ We nahuzire nka kula banahula engano omu cibuga, oku namanyisîbwe na Nyakasane w'Emirhwe, Nyamuzinda w'Israheli, kwo nkubwizire.

Ohulehi buyerekire Edomu

¹¹ Obulêbi buyerekire Duma. Kurhenga Seyiri badwîrhe banyakûza, mpu: «Wâni mulanzi. ngahi obudufu bwahika? Wâni mulanzi, ngahi obudufu bwahika?» ¹² Naye omulanzi ashûza, erhi: «Obuce buyîruka, na kandi obudufu. Mukalonza okudôsa, mudôse, mushib'igalukaf»

Obulêbi buyerekire Arabiya

¹³ Obulêbi omu Arabiya. Omu mashaka, omu Arabiya mwo mwalaâa, mwe mizinzi y'Abadedani. ¹⁴ Abagwerhwe n'enyôrha, mubahekere amîshi! Mwcebantu b'e Terna, abaja bayâka, mubahêkere ebiryo! ¹⁵ Bulya baja bayâka engôrho, engôrho nyomole, n'omuherho mufôle; baja bayâka obukali bw'ebîrhâ. ¹⁶ Neci, ntyala kwo Nyakasane ambwîzire, erhi: «Hacisigire mwâka mu guma, lusiku oku lundi, irenge Iya Kedari lihirigirhe lyoshi lyoshi. ¹⁷ Na muli gulya mwandu gw'entwâli z'abalwî b'emihherho b'e Kedari, mâhunga gône gâsigala, bulya Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli okudesire».

Jesaja/Isaiah 21:

מִשָּׂא מִדְּבָרִים כְּסוּפֹת בְּנֶגֶב לְחֵלֶף מִמִּדְבָּר בָּא מֵאַרְץ נֹרָאָה: 2 תְּזוּת קִשָּׁה הַגְדֹּלִי הַבּוֹגֵדוּ בּוֹגֵד וְהַשּׂוֹדֵדוּ שׂוֹדֵד עָלַי עֵלֶם צוּרִי מִדִּי כָל־אַנְחָתָה הַשְּׁבֵתִי: 3 עַל־כֵּן מָלְאוּ מִתְּנִי חֲלָלָה צִירִים אֲחֻזֹּנִי כְצִירִי, יוֹלֵדָה נַעֲוִיתִי מִשְׁמַע נְבִלָתִי מֵרָאוֹת: 4 תַּעֲנֶה לִבִּי פְלִצוֹת בְּעֵתְתִנִּי אֶת נִשְׁפָּף חֲשָׁקִי שֵׁם לִי לְחֶרֶדָה: 5 עֶרְךָ הַשְּׁלֶחֶן צָפָה הַצִּפִּית אֲכֹל שְׂתֵה קוֹמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁחוּ מִגֶּן: 6 פֶּכִי כֹה אֶמַר אֵלַי אֲדֹנָי לֹךְ הַעֲמֵד הַמִּצְפָּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יִגִּיד: 7 וְרָאָה רָכֹב צֶמֶד פָּרָשִׁים רָכֹב חֲמֹר רָכֹב גָּמֵל וְהַקִּשְׁיִב קִשֵּׁב רֶב־קוֹשֵׁב: 8 וְיִקְרָא אֲרִיָּה עַל־מִצְפָּה אֲדֹנָי אֲנִי עֹמֵד תִּמְיֵד יוֹמָם וְעַל־מִשְׁמֶרֶתִי אֲנִי נֹצֵב כָּל־הַלֵּילוֹת: 9 וְהִנֵּה־זֶה בָּא רָכֹב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נִפְלָה נִפְלָה בְּבִל וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהִים שֶׁבַר לְאַרְץ: 10 מִדְּשֵׁתִי וּבֶן־גִּרְנִי אֲשֶׁר שְׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִגַּדְתִּי לָכֵם: 11 מִשָּׂא דוֹמָה אֵלַי קָרָא מִשְׁעִיר שִׁמְרֵי מִה־מְלִילָה שִׁמְרֵי מִה־מְלִיל: 12 אֶמַר שִׁמְרֵי אֶתָּה בָּקֹר וְגַם־לִילָה אִם־תִּבְעֵינוּ בְּעֵינֵי שְׁבוּ אֶתִּי: 13 מִשָּׂא בְּעֶרֶב בִּיעַר בְּעֶרֶב תֵּלִינוּ אֲרָחוֹת דָּדָנִים: 14 לְקִרְאָת צֶמָא הִתִּינוּ מִים יִשְׁבִּי אֲרָץ תֵּימָא בְּלַחְמוֹ קִדְמֵנוּ נָדָד: 15 כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָגְדוּ מִפְּנֵי חֲרָב נְטוּשָׁה וּמִפְּנֵי קִשְׁת דְּרוּלָה וּמִפְּנֵי כָבֵד מִלְחָמָה: 16 כִּי־זֶה אֶמַר אֲדֹנָי אֵלַי בְּעוֹד שָׁנָה כִּשְׁנֵי שָׁנִיר וְכָל־כְּבוֹד קִדָּר: 17 וַיִּשְׁאַר מִסֶּפֶר־קִשְׁת גְּבוּרִי בְּנִי־קִדָּר יִמְעֹטוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל דִּבֶּר: 18

22

Yeruzalemu arhondwa

¹ Obulêbi buyerekire «Olubanda lw'Okubonekerwa». ² Cirhumire mwasôkera mweshi oku nyumpa, ² wâni lugo lushâmîra bwenêne, lugo lwa kadugundu, lugo lwa masîma? Emifu yâwe erhali ngôrho yayiyisire, arhali oku ntambala yafirîre. ³ Abarhambo b'abasirika bâwe baciyaîkire boshi caligumiza, bagwârhwâ n'abafôla emiherho; abantu bâwe boshi bâbagwarhîre mpira haguma bâli bakola mpu bayâkira kufî. ⁴ Co carhumaga nderha, nti: «Murhandolagakwo, muleke ndake ndakûle! Murhacirhamagya mpu mwantûliriza kw'obu buhanya bwarhogire mwâli w'olubaga lwâni». ⁵ Bulya luli lusiku lwa côba, lwa kurhindibuka n'okubonêsibwa eza mêmè, lusiku lurhumirwe na Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe. Omu Lubanda lw'Okubonekerwa, enkûta zahongosire banakola badwîrhe balongeza oburhabâle ebwa ntondo. ⁶ Elamu amacîbambîza emyampi, n'abantu bashonyire oku ngâlè n'oku biterusi, naye Kiri amaharhamwo empenzi, ⁷ Orhubanda rhwâwe rhulushire orhundi obwinja rhuyunjwire ngâlè, nabo banakushona oku biterusi bakuhandîre aha luso. ⁸ Na ntyôla Yuda arhacigwrhi cafungira^s. Olwo lusiku, wâyerekeza amasû ebwa nnundo y'emirasano mibike omu nyumpa y'omu mizirhu! ⁹ N'emirhule eri omu lugo lwa Daudi, mwabwine oku eri minji! Mwacihakire amîshi omu ciyanja ciri ah'idako. ¹⁰ Mwaganjire enyumpa ziri omu Yeruzalemu,

^{22.1} Yeshayahu ashambire ehi binwa erhi Hezekiyahu amayusihima abanya Asuru, mwaka gwa 701 e-mbere z'okuburhwa kwa Yezu.

^{s22.8} Mwakengire oku cibikira amîshi muhako, ci, mwayibagira okuhûna oburhabâle emwa Nyamuzinda.

mwanahongola enyumpa mpu lyo muzibuhya enkûta. ¹¹ Mwanaciyûbaka ecibîkiro ekarhî k'enkûta zombi, mpu lyo mushâhulizamwo amîshi g'eciyanja ca mîfa. Ci murhaciderhaga mpu mwayerekeza amasû emw'olya okola ebyo byoshi, olya wabirheganyagya kurhenga mîra, murhamubonaga. ¹² Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ali ammulalisire olwo lusiku mpu mulake munabande endûlu, mukungûlwe irhwe munayambalc su-nzu. ¹³ Ci gwâba mwishingo n'obushagaluke: okubâga enkafu, okuniga ebibuzi. okulya enyama n'okunywa amamvu, mpu: «Rhulye rhunanywe, bulya irhondo rhwacifira!» ¹⁴ Nyamuzinda w'Emirhwe anacinfululira aka kanwa, ambwira, erhi: «Eco câha cirhakababaliwira kuhika okufa kwinyu», kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

Obulâhi buyerekire Shebena

¹⁵ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe anacimbwira, erhi: «Kanya. oje emunda Shebena ali, ye murhindisi w'ecôgo ca mwâmi omubwire, erhi: ¹⁶ «Mwânya mucu ojira hanôla na ndi wakuhâga akashambala, obûla waciîhumbiraho enshinda», obûla wayigôya burherema, n'obûla waciîrhendêzeza icumbi omu lwâla? ¹⁷ Ala oku Nyakasane akola akudundaganya, akukwêbe kulî, wâni sho! anakurhulube bwinjinja, ¹⁸ akuzingezinge anakuhirike oje wahananguka nk'ibâle lyahonera omu bulamho bugali-gali. Yo wafira eyo munda, we n'engâle olimbira, we okâhemula cçôgo ca nhamwinyu! ¹⁹ Nâkunyaga ecikono câwe, nnankurhenze aha mwâwe. ²⁰ Na muli olwo lusiku lwonênè, nâhamagala omurhumisi wâni Eliyakimu, mwene Hilikiyahu. ²¹ Nâmuyambika ecishûli câwe, mmukenyeze olunigi lwâwe, nnamuhè obuhashe bwâwe, abe y'ishe w'abantu b'omu Yeruzalemu n'ab'omu nyumpa ya Yuda, ²² Namuhira olwîgulo lw'enyumpa ya Daudi aha lurhugo, akaz'ihamûla, na ntaye wacihamike, akazihamika, na ntaye wacihamûle. ²³ Namugwîka nka lubambo omu budaka buzihu, abe ntebe y'irenge omu nyumpa y'ishe. ²⁴ Ye irenge ly'enyumpa y'ishe lyoshi lyâmananakwo, abahusi n'aba-na, n'orhulugu rhutya-rhutya, kurhenga orhubehe kuhika oku rhubindi rhwa ngasi lubero. ²⁵ Muli olwôla lusiku, kanwa ka Nyamuzinda w'Emirhwe, lulya lubambo lugwîke omu budaka buzibu lwamanyuka, lu-shuguke lunarhoge, na gulya muzigo gwakag'imananakwo, gwarhihuka, bulya kwo Nyakasane adesire ntyo.

Jesaja/Isaiah 22: ¹

משא גיא חזיון מה־לך אפוא כִּי־עֲלִית כָּלֶךָ לַגָּזוֹת: 2 תִּשְׁאָלוּתוֹ מִלֵּאָה עִיר הוֹמָיָה קִרְיָה עֲלִיָּה חֲלִילֶיךָ לֹא חֲלִיל־חֶרֶב וְלֹא מָתִי מִלְחָמָה: 3 כָּל־קִצְיֶיךָ נִדְדוּ־יָחַד מִקֶּשֶׁת אֶסְרוּ כָל־נִמְצָאֶיךָ אֶסְרוּ יָחַד מִרְחוֹק בְּרָחוּ: 4 עַל־כֵּן אֶמְרֹתִי שָׁעוּ מִנִּי אֶמְרִי בִבְכִי אֶל־תֵּאֵצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל־שֵׁד בֶּת־עַמִּי: 5 כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמִבּוֹסָה וּמִבּוֹלָה לְאֹדֶיךָ יִהְיֶה צָבָאוֹת בִּגְיָא חֲזִיוֹן מִקְרָקֶרְךָ קֹר וְשׁוֹעַ אֶל־הַהָר: 6 וְעַיִלֹם נָשָׂא אִשְׁפָּה בִּרְכָב אֲדָם פְּרָשִׁים וְקִיר עָרָה מִגֹּן: 7 וְיִהְיֶה מִבְּחֶרֶעַמְקֶיךָ מִלֵּאוֹ רֶכֶב וְהַפְּרָשִׁים שֶׁתִּשְׁתּוּ הַשְּׁעָרָה: 8 וַיִּגְלֹל אֶת מִסְכָּה יְהוָה וַתִּבָּטֵל בָּיוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר: 9 וְאֵת בְּקִיעֵי עֵיר־דָּוִד רָאִיתָם כִּי־רָבוּ וַתִּקְבְּצוּ אֶת־מִי הַבְּרָכָה הַתְּחִתּוֹנָה: 10 וְאֶת־בֵּתִי יְרוּשָׁלַם סָפְרָתָם וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים לְבַצֵּר הַחוּמָה: 11 וּמִקְוָהָ עֲשִׂיתָם בֵּין הַחֲמֹלִים לְמִי הַבְּרָכָה הַיִּשְׁנָה וְלֹא הַבְּטָחָם אֶל־עֲשִׂיָּה וַיִּצְרָה מִרְחוֹק לֹא רָאִיתָם: 12 וַיִּקְרָא אֲדֹנִי יִהְיֶה צָבָאוֹת בָּיוֹם הַהוּא לְכָל־וְלִמְסָפָד וְלִקְרָחָה וְלַחֲגֹר שָׁק: 13 וְהִנֵּהוּ שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה הִלְגוּ בִּקְרָ וְשִׁחֹט צֹאן אֶכֶל בָּשָׂר וְשִׁתּוֹת יֵין אֶכֹּל וְשִׁתּוֹ כִּי מִחֵר נִמּוּת: 14 וַיִּגְלָה בְּאֲזְנֵי יִהְיֶה צָבָאוֹת אִם־יִזְכָּר הָעוֹן הַזֶּה לְכֵם עַד־תִּמָּתוּן אֶמְרֵי אֲדֹנִי יִהְיֶה צָבָאוֹת: 15 כֹּה אֶמְרֵי אֲדֹנִי יִהְיֶה צָבָאוֹת לִרְ־בָא אֶל־הַסֶּכֶן הַזֶּה עַל־הַבָּיִת: 16 מִה־לֶּךָ פֶּה וּמִי לֶךָ פֶּה כִּי־חִצְבֶּת לֶךָ פֶּה גִבֹּר חֲצָבִי מְרוֹם קִבְרוֹ חֲקֵנִי בְּסֹלַע מִשְׁכָּן לִי: 17 הִנֵּה הִנֵּה מִטְּלָלֶךָ טִלְטֵלָה גִבֹּר וְעַתָּה עָטָה: 18 צִנּוֹף יִצְנַף צִנּוֹף כְּדוֹר אֶל־אַרְץ רַחֲבַת יָדַיִם שָׁמָּה תִּמּוּת וְשָׁמָּה מִרְכָּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קָלוּן בֵּית אֲדֹנִיךָ: 19 וְהִדְפַּתִּיךָ מִמִּצְרָיִם וּמִמִּעֲמֻדֶיךָ הִרְסֹף: 20 וְהִנֵּה בָיוֹם הַהוּא וְקִרְאֹתִי לַעֲבָדִי לְאֱלֹהִים בְּן־חֲלָקִיָּהוּ: 21 וְהִלְבַּשְׁתִּיו כְּתוֹנֶת וְאַבְנֶתָּךְ אֲחֻזָּתִי וּמִמְשַׁלְתֶּךָ אֶתֵּן בְּיָדִי וְהִנֵּה לְאֵב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וְלִבְיַת יְהוָה: 22 וְנִתְּנָתִי מִפְּתַח בֵּית־דָּוִד עַל־שֹׁכְמֹ וּפְתַח וְאֵין סֹגֵר וְאֵין פֶּתַח: 23 וְתִקְעֶתִּי יָתֵד בְּמִקְוֹם נְאֻמָּן וְהִנֵּה לְכָסֵּא כְבוֹד לְבֵית אֲבִיו: 24 וְתִלְוִי עָלָיו כָּל־כְּבוֹד בֵּית־אֲבִיו הַצָּאֲצָאִים וְהַצְּפֹעוֹת כָּל־כְּלִי הַקֶּטָן מִכְּלִי הָאֲגָזוֹת וְעַד כָּל־כְּלִי הַנְּבָלִים: 25 בָּיוֹם הַהוּא נָאֻם יִהְיֶה צָבָאוֹת תִּמְשֹׁל הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמִקְוֹם נְאֻמָּן וְנִגְדָּעָה וְנִפְלָה וְנִכְרַתְּ הַמִּשָּׂא אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יִהְיֶה דִבְרִי: 26

23

Obulêbi buyerekire Tiri

¹ Obulebi buycrckire Tiri. Mwe mârho g'e Tarsisi muhubulize mwayaâma, bulya olwâkiro lwinyu lwashabirwe: nta nyumpa ecisigire! Erhi ba-rhenga e Kitimi lyo bâyumvirhe ogwôla mwanzi. ² Murhungwe n'obwôba, mwe muyûbaka eburhamhi bw'enyanya mwe barhimbûzi b'e Sidoni, mwe abaja-bugo binyu bakâyikira e- nyanja! ³ Emburho z'e Nili n'emyâka y'eburhambi bw'Olwîshi bakazâg'igereza omu nyanja ngali, bwo bwâli buhirhi bwâge! ye wali cibuye c'amashanja. ⁴ Enshonyi zikubumbe, wâni Sidoni, lugerêro lw'oku nyanja! Bulya enyanja yamaderha, mpu: «Ntafumbaga izîmi. ntaburhaga, ntanaleraga bana-rhahana erhi bana-nyere!» ⁵ Olusiku ogwo mwanzi gwâmanyibwa omu Misiri, bâgeramwo omusisi bayumva ebyabire e Tiri. ⁶ Muyikirire e Tarsisi, muje mwayâma, mwe muyûbaka oku burhambi bw'enyanya. ⁷ Ka co cishagala cinyu mwakâg'ilimbira eco, cîrya cishagala càsingagwa kurhenga

mîra-mîra; ciryā cishagala cakag'ihika omu bihugo by'ekuli cagend'iyûbakayo? ⁸ Ndi warholaga muhigo gwa bene ogwôla kuli Tiri wakâg'igaba ama-shungwe g'abâmi, n'abarhimbûzi bâge bali baluzi n'abaguzi bâge bali bantu ba lukengwa hano igulu? ⁹ Nyamuzinda w'Emirhwe ye warhōlaga ogwo muhigo, mpu afunyâze obucibone bwa ngasi balya boshi balonza okukuzibwa, anarhōhye ngasi bakulu b'eno igulu. ¹⁰ Ohingage ecihugo câwe, nk'oku bajira oku burhambi bwa Nili, wâni munyere w'e Tarsisi, bulya nta izîko lichali! ¹¹ Nyakasane alambulire okuboko kwâge oku nyanja, ajugumya amâmi. Arhegesire mpu amâkiro g'omu Kanani gahongolwê. ¹² Anaciderha, erhi: «Orhakaciderha mpu wacîbona, bulya washerire, wâni munyere w'e Sidoni! Yimuka, oyîkirire e Kitimi! Ci ciru n'eyo munda nta buholo wâbuganayo!» ¹³ Loli ecihugo c'Abanya-Kaldeya: olwo lubaga lurhacihabâ. Asîriya alujizire ishubûkiro lya misimbi; bali erhi bâgwîsiremwo emitungo, banayûbakamwo enyumpa nzibu-zibu, ci abihindwire cisinga ca bujonjolekeza. ¹⁴ Mubande endûlu, mwe mârho g'e Tarsisi, bulya olwâkiro lwinyu lwahongosire! ¹⁵ Okuhandi obwo Tiri âyôrha ayibagirwe myâka makumi gali nda, ma-ngo gali nka kalamo k'omwâmi. Enyuma y'eyôla myâka makumi gali nda Tiri âhinduka lwimbo lw'omukazi w'ecishungu: ¹⁶ «Rhôla olulanga, ozunguluke olugo, wâni mukazi w'ecishungu mwi-bagire! Ozihe bwinjinja, oyimbe onayimbize, lyo bashub'ikuyibu-ka!» ¹⁷ Okuhandi, enyuma za myâka makumi gali nda, Nyakasane âyîsh'i-rhangula Tiri, naye anashub'ikâkamarha oluhembo lwâge, ana-shuh'ikahusha n'amâmi goshi g'omu bihugo biba en'igulu. ¹⁸ Ci obu-nguke bwâge n'oluhembo lwâge byakayîsh'irherekêrwa Nyakasane: bi-rhakalundikwa birhakanabikwa muhako, ci obuyunguke bwage bwakûhûbwa halya bayorha baha cmalanga ga Nyakasane, lyo babona eci balya bayigurhe n'emyambalo y'obulimbi.

Jesaja/Isaiah 23: 1

מִשָּׂא צָר הִילִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרָשִׁישׁ כִּי־שָׁדַד מִבֵּית מִבּוֹא מֵאָרֶץ כְּתִים נִגְלָה־לָמוֹ: 2 דָּמוֹ יִשְׁבִּי אֵי סֹחַר צִדּוֹן עָבַר יָם מִלְּאוֹר: 3 וּבָמִים רַבִּים זָרַע שָׂחַר קָצִיר יָאוֹר תִּבּוֹאֲתָה וְתָהִי סֹחַר גּוֹיִם: 4 בּוֹשֵׁי צִדּוֹן כִּי־אָמַר יָם מַעֲזוֹ הֵים לֹא־מֵר לֹא־תִלְתִּי וְלֹא־גִדְלִתִּי בְּחוּרִים רוֹמְמִתִּי בְּתוֹלוֹת: 5 כִּכְאֲשֶׁר־שָׁמַע לְמַצְגִּים יִחִילוּ כְּשָׁמַע צָר: 6 עֲבָרוּ תְּרָשִׁישָׁה הִילִילוּ יִשְׁבִּי אֵי: 7 הִזְזֹת לָכֶם עַל־יָהּ קִימִי־קָדָם קִדְמָתָהּ יְבִלֶהָ רִגְלֶיהָ מִרְחוֹק לְגוֹר: 8 מִי יַעַץ זֹאת עַל־צָר הַמַּעֲטִירָה אֲשֶׁר סֹחְרֶיהָ שָׂרִים כְּנַעֲנִיה נִכְבְּדִי־אָרֶץ: 9 יְהוָה צְבָאוֹת יַעֲצֶה לְסַלֵּל גָּאוֹן כָּל־צָבִי לְהַקֵּל כָּל־נִכְבְּדִי־אָרֶץ: 10 עֲבָרִי אֶרֶץ אֶרֶץ כִּי־אֵר בְּתִרְשִׁישׁ אֵין מִזַּח עוֹד: 11 יָדוֹ נָטָה עַל־הָיָם הַרְגִּז מִמְּלֻכּוֹת יְהוָה אֶנָּה אֶל־כְּנָעַן לְשִׁמְד מַעֲזָנֶיהָ: 12 וְיֹאמַר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלוֹז הַמַּעֲשָׂקָה בְּתוֹלֵת בְּתִצִּדּוֹן כְּתִיִּים קוֹמִי עֲבָרִי גַם־שָׁם לֹא־יִנּוּחַ לָךְ: 13 הֵן אֶרֶץ כְּשָׂדִים זֶה הָעַם לֹא הִיא אֲשֶׁר יִסְדָּה לְצִיִּים הַקִּימוּ בְּחִינּוֹ עָרָו אֲרָמְנוֹתֶיהָ שָׁמָּה לְמִפְלָה: 14 הִילִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרָשִׁישׁ כִּי שָׁדַד מַעֲזָן: 15 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צָר שְׂבָעִים שָׁנָה כִּימִי מֶלֶךְ אֶחָד מִלְּךְ שְׂבָעִים שָׁנָה יְהִי: 16 קִשְׁרֵת הַזּוּגָה: 17 קָחִי כְּנֹר סָבִי עִיר זֹנוּהָ נִשְׁכַּחַת הַיִּטִּיבִי נֶגֶן הַרְבֵּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזְכְּרִי: 17 וְהָיָה מִקֵּץ שְׂבָעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צָר וְשָׁבָה וְלֹא־תִנָּגַח אֶת־כָּל־מִמְלָכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: 18 וְהָיָה סֹחְרָה וְאֶתְנָנָה קָדַשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יִחְסֹן כִּי לַיִּשְׂרָאֵל לְפָנֶי יְהוָה יְהִי סֹחְרָה לְאָלֵל לְשָׁבָה וְלִמְכָּסָה עֵתִיק: 19

24

Obuhane bw'igulu

¹ Ala oku Nyakasane amashereza igulu amanalishâba, amabindamya obusû bwâlyo amanashandabanya abalibâmwo. ² Oku byâbâ oku mudâhwa kwo byâbâ n'oku lubaga, oku byâbâ kuli nnaka kwo byâbâ n'oku muja wâge, oku byâbâ oku mugoli kwo byâbâ n'oku muja-kazi wage, oku byâbâ oku waguza kwo byâbâ. n'oku wagula, oku byâbâ oku wahoza kwo byâbâ n'oku wacihoza, oku byâbâ oku walibirwe omwenda, kwo byâbâ n'oku wagulire. ³ Igulu lyamasherera okurhankaderhwa, lyamahagulwa bwa nkwira; neci, Nyakasane odesire akôla kanwa. ⁴ Igulu liri omu mishîbo, lyâbengire; igulu lyâsherire, lyâshâbûsire; amalunga nago gabengire haguma n'igulu. ⁵ Igulu lyahemwirwe n'amagulu g'abalibâmwo, bulya bavunyire amarhegeko, barhajiraga ebishingânîne, banavuna endagâno y'ensiku n'amango. ⁶ Okwo kwarhuma igulu lihehêrwa n'obuhane burhogera abalibâmwo; okwo kwarhuma abalibâmwo bahungumuka, n'abasigire gakola mâhunga gone.

Olwimbo oku cishagala cishûbusire

⁷ Amamvu g'omurhobo gali omu mishîbo, enkoma z'emizâbîbu zagânu-sire, n'entwâli z'enshagali zidwîrhe zaniha. ⁸ Obushagaluke bw'abarhimba engoma bwahwîre, olubi lw'abantu bali oku nsiku nkulu lwahirigisire, n'omuhimbo gw'olulanga gwadumire. ⁹ Barhacinywa mamvu nka bayimba, amamvu gakola galulira baluganywa. ¹⁰ Lukola bijonjolekeza, lulya lugo lulimbira obusha; enyumpa zoshi ziri mpamike, zirhankacihash'ijibwâmwo. ¹¹ Abantu bakola baja balakira amamvu omu njira; enshagali yazimangine lwoshi; amasîma gahirigisire omu cihugo. ¹² Nyamanja wa bigûkâ yene okola osigire omu lugo; olumvi lwâlo lwajonjolekine, lukola luba mulangabulê. ¹³ Neci, okwâbâ omu mashanja ga hano igulu, kwâyîsh'iba nka kula owaja atwa amashami g'amalehe g'omuzeti, nka kula owaja ahumbûza emizâbîbu

bamayus'isârûla. ¹⁴ Ci bôhe badwîrhe bayakûza n'izu linene, banashamambira irenge Iya Nyakasane kurhenga ebuzikiro bw'izûba. ¹⁵ Badwîrhe bakuza Nyakasane ebushoshokero bw'izûba, badwîrhe bakuza izîno Iya Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli oku birhwa by'omu nyanja. ¹⁶ Kurheng'emunda igulu lihekera, rhwamayumva bayimba, mpu; «Ireng'e oku Mushinganyanya!»

Entambala nzinda

Ci niehe nanaciderha, nti: «Lero namahera! lero nieshi oyu! namajakwo obuhanya! Abalenzi balenganyize! abalenzi badwîrhe balyâlyânya!» ¹⁷ Ecôba, enyenga n'omurhego bidwîrhe byammulinda; mwe muba en'i-gulu! ¹⁸ Owaderhe mpu ayâka ecôba, arhogere omu nyenga, anagwârhwê n'omurhego. Neci, emihango y'amîshi g'emalunga yamayîguka, n'ebiriba by'igulu byamajuguma. ¹⁹ Igulu lyahanyusire, lyacibêrire bijonjolekeza; igulu lidwîrhe lyadunga, lyanaadungadunga. ²⁰ Igulu lidwîrhe lyadândabagana nka mulalwe, lidwîrhe lyadundagana nka cifumba. Obubi bwâlyo buligogomize; likola lyahenanguka, lirhakacizûka. ²¹ Mw'olwo lusiku, Nyakasane ahana omurhwe guli omu malunga^t enyanya, na hano idako abâmi bali en'igulu. ²² Bayîsh'ishubûzibwa omu mwîna nka bigorogo; bayîsh'ihêkwa omu mpamikwa, na hano hagera nsiku zirhali nyi, bâhâhwa obuhane bwâbo. ²³ Omwezi gwanâtulûle n'izûba enshonyi zilibumbe, bulya Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ye wanâyîme oku ntondo ya Siyoni n'aha Yeruzalemu; irenge lyâge lyanalangashanire embere z'abagula bâge.

Jesaja/Isaiah 24:

הָיָה יְהוָה בֹּזֵק הָאָרֶץ וּבֹלֵקָהּ וְעָנָה פְּנֵיהָ וְהִפִּיץ יִשְׁבִּיהָ: 2 וְהָיָה כַעַם כְּפֶלֶךְ כְּאֶדְנִי כַשְׁפָּחָה כְּגִבְרֶתָהּ כְּקוֹנָהּ כְּמוֹכֵר כְּמִלְוֶה כְּלֹא כְנֶשֶׁה כְּאִשֶּׁר נָשָׂא בּוֹ: 3 הַבֹּזֵק תִּבְזֹק הָאָרֶץ וְהַבֹּזֵז תִּבְזֹז כִּי יִהְיֶה דָבָר אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: 4 אֲבֵלָה וְגִבְלָה הָאָרֶץ אֲמִלְלָה נִבְלָה תִּבְלֶל אֲמִלְלוּ מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ: 5 וְהָאָרֶץ חֲנֹפָה תַּחַת יִשְׁבִּיהָ כִּי־עֲבָרוּ תֹרֹת חֲלָפּוֹ חֹק הַפָּרוֹ בְּרִית עֹלָם: 6 עַל־כֵּן אֵלֶּה אֲקַלֶּה אֶרֶץ וְיִאֲשִׁמוּ יֹשְׁבֵיהָ עַל־כֵּן חֹרֶן יֹשְׁבֵי אֶרֶץ וְנִשְׁאָר אֲנוֹשׁ מִזֶּעֶר: 7 אֲבֵל תִּירוֹשׁ אֲמִלְלָה־גֶּפֶן נֶאֱנָחוּ כָל־שִׁמְחֵי־לֵב: 8 שְׁבֶת מִשׁוֹשׁ תָּפִים חִדַּל שָׁאוֹן עַל־יָדַיִם שְׁבֶת מִשׁוֹשׁ כְּנֹר: 9 בִּשְׂרִיר לֹא יִשְׁתַּוְּוִין יִמֵּר שֹׁכֵר לִשְׁתִּי: 10 וְנִשְׁבְּרָה קִרְיַת־תְּהוֹ סֶגֶר כָּל־בֵּית מְבוֹא: 11 וְצֹחָה עַל־הַיִּין בְּחוֹצוֹת עָרְבָה כָל־שִׁמְחָה גִּלָּה מִשׁוֹשׁ הָאָרֶץ: 12 נִשְׁאָר בְּעִיר שְׁמָה וּשְׁמָהּ יִכְתֹּשׁ־שָׁעָר: 13 כִּי לֹא יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים כְּנֶקֶף זֵית כְּעֹלָלֶת אִם־כֶּלֶה בְּצִיר: 14 הֵמָּה יִשְׁאֲוּ קוֹלָם יִלְנוּ בְּגִאֹן יִהְיֶה צֶהָל מַיִם: 15 עַל־כֵּן בְּאֵרִים כִּבְדּוֹ יִהְיֶה בְּאֵי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 16 מִכְנֹף הָאָרֶץ זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ צְבִי לְצִדִּיק וְאִמֵּר רִזִּי־לִי רִזִּי־לִי אֲוִי לִי בְּגִדִים בְּגָדוֹ וּבְגָדִים בְּגָדוֹ: 17 פָּחַד וּפֶחַת וּפָח עָלֶיהָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ: 18 לִיְהוָה הָיָה הַיָּם מִקּוֹל הַפֶּחַח יִפֹּל אֶל־הַפֶּחַח וְהַעֲלֹה מִתּוֹךְ הַפֶּחַח יִלְכֹּד בְּפֹחַ כִּי־אֲרָבוֹת מִמְרוֹם נִפְתְּחוּ וְיִרְעָשׁוּ מוֹסְדֵי אֶרֶץ: 19 רָעָה הַתְּרַעָעָה הָאָרֶץ פֹּר הַתְּפֹרָרָה אֶרֶץ מוֹט הַתְּמוֹטָטָה אֶרֶץ: 20 נֹעַ תְּנוּעַ אֶרֶץ כְּשֹׁפֹר וְהַתְּנוּדָה כְּמִלּוּגָה וְכִבְדַּ עָלֶיהָ פִּשְׁעָה וְנִפְלָה וְלֹא־תִסִּיף קוֹם: 21 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צָבָא הַמְרוֹם בְּמִרְוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה: 22 וְאֶסְפוּ אֶסְפָּה אֶסִּיר עַל־בֹּר וְסִגְרוּ עַל־מִסְגֵּר וּמִרְבַּי מַיִם יִפְקְדוּ: 23 וְחִפְּרָה הַלְבָנָה וּבֹשֶׁה חֲסִמָּה כִּי־מֶלֶךְ יִהְיֶה צָבָאוֹת בְּהֵר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְגִגְד זִקְנָיו כְּבֹד: 24

25

Olwimbo lw'okuvuga omunkwa

¹ Nyakasane, we Nyamuzinda wâni, nnonzize okuyâliza irenge lyâwe n'okukuza izîno lyâwe, bulya wayunjuzize emihigo y'okurhangâza wali olalire okujira kurhenga mîra, mihigo ekomîre enakwânîne okucikubagirwa. ² Neci, ecishagala wacihindwire cirundo ca mabuye, n'olugo luzibuzibu waluhindula nsinga ya bishahukiza. Olugerêro lw'ababisha lurhaciri lugo, lurhakanacifâ lwayûbasirwe. ³ Co cirhumire olubaga lwa baciri-misi lwayâliza irenge lyâwe, n'olugo lw'amashanja garhinywa lwakuyôboha. Bulya we lwâkiro lw'omuzamba, we nyamwegemerwa w'omukenyi omu bulagirire bwâge, we kacîkirizo k'enkuba y'ecihonzi, we cihôho c'okulanga oku idûrhu ly'izûba. Bulya omûka gw'abantu bakali kwo guli nka cihonzi c'amango g'e- mpôndo. ⁴ Nka kula idûrhu oku idaho liyumûsire, kwo kuhubya akavulindi k'ababisha; nka kula idûrhu omu cihôho c'ecitû, kwo n'ecihogêro c'abantu bakali cizimangana.

Ishega lirheganyizibwe amashanja goshi

⁶ Kuli eyira ntondo, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ârheganyiza amashanja goshi ishega ly'enyama zashushagira, ishega ly'amamvu manunu, n'enyama zaja zajembuka omongo, n'amamvu gasho-ngwire. ⁷ Kuli erya ntondo, asharhula omwenda gwâli gubwisire amashanja goshi, n'ecishiro (ecibambwa) cali cifunisire embaga zoshi. ⁸ Ahirigisa olufu ensiku n'amango, Nyakasane Nyamuzinda ahorhola emirenge oku ngasi busû, akûla olubaga !wâge enshonyi omu igulu lyoshi. Neci, Nyakasane yene okudesire! ⁹ Muli olwôla lusiku banâderhe, mpu: «Ye oyo, ye Nyamuzinda wirhu, ye rhwâli rhulangalire oku arhuciza; ye Nyakasane rhwacîkubagiraga. Rhusime rhunacîshingire obucunguzi bwâge. ¹⁰ Okuboko kwa Nyakasane

^t24.21 Omurhwe guli omu malunga enyanya: kwo kuderha nyenyêzi.

kwadekerera kw'eyi ntondo». Mowabu yehe alabarhirwa ahanali, nka kula banalabarhira ebyasi omu mwina gw'ecamvu. ¹¹ Omu kagarhi k'entondo, alambûla amaboko, nka kula owayôga agalambûla; ci obucibone bwâge bwafunyâla, ciru amaboko gâge gankacisêza bwenêne. ¹² Enkûta zâwe nzibuzibu azikundula, azijonjole anazihenangulire oku idaho omu katulo.

Jesaja/Isaiah 25:

יהוה אלהי אתה ארוממך אוֹדָה שְׁמֶךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא עֲצוֹת מַרְחֹק אֲמוֹנָה אֲמֹן: 2 כִּי שָׁמַת מַעִיר לָגֵל קָרְיָה בְּצוּרָה לְמַפְלָה אֲרָמוֹן זָרִים מַעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבְנֶה: 3 עַל־כֵּן יִכְבְּדוּךָ עַם־עַז קָרְיָת גִּזְיִים עָרִיצִים יִירָאוּךָ: 4 כִּי־הָיִיתָ מַעֲזוֹ לְדָל מַעֲזוֹ לְאֲבִיוֹן בְּצוּרָתוֹ מִחֹסֶה מִזֶּרֶם צֶל מַחֲרֵב כִּי רֹחַ עָרִיצִים כָּזָרָם קִיר: 5 כִּכְחָרֵב בְּצִיּוֹן שְׂאוֹן זָרִים תִּכְנִיעַ חָרֵב בְּצֶל עֵב זָמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה: 6 וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־הַעַמִּים בְּהָר הַזֶּה מִשְׁתָּה שְׂמָנִים מִשְׁתָּה שְׂמָרִים שְׂמָנִים מִמֶּחֱלִים שְׂמָרִים מִזִּקְקִים: 7 וּבִלְעַל בְּהָר הַזֶּה כִּי־הָלוֹט הָלוֹט עַל־כָּל־הַעַמִּים וְהַמִּסְכָּה הַנְּסוּכָה עַל־כָּל־הַגִּזְיִים: 8 בְּלַע הַמָּוֶת לִנְצַח וּמָחָה אֲדָנִי יְהוָה דְּמָעָה מֵעַל כָּל־פְּגִימִים וְחָרַפְתָּ עַמּוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דָּבָר: 9 וְאָמַר בְּיוֹם הַהוּא הִנֵּה אֶלְהִינוּ זֶה קִיְנוֹנוֹ לֹא יוֹשִׁיעֵנו זֶה יְהוָה קִיְנוֹנוֹ לֹא נִגִּילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ: 10 כִּי־תִתְּנוּ יַד־יְהוָה בְּהָר הַזֶּה וְנִדְּוֹשׁ מוֹאֵב תַּחֲתָיו כְּהַדוֹשׁ מִתְּבֵן בְּמִי מִדְּמָנָה: 11 וּפָרַשׁ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ כְּאִשָּׁר יִפְרֹשׁ הַשֹּׁחַה לַשִּׁחוֹת וְהִשְׁפִּיל גְּאֻלוֹ עַם אֲרָבוֹת יִדְּיוֹ: 12 וּמִכְבָּר מִשָּׁגֵב חוֹמֹתָיִךְ הַשָּׁח הַשְׁפִּיל הִגִּיעַ לְאָרֶץ עַד־עֶפְרָיִם:

26

Olwimbo lw'okukuza Nyakasane

¹ Muli olwôla lusiku, omu cihugo ca Yuda bayimba, mpu: «Rhugwerhe olugo luzibuzibu! Aluzungulusize olukûta n'ecûgo mpu Iyo arhufungira. ² Muhamûle enyumvi: olubaga lushinganyanya lugere, lwo lubaga lurhahemuka! ³ Buzibu olanga omurhûla, bulya we bacikubagira. ⁴ Mukâcikubagira Nyakasane ensiku zoshi, bulya Nyakasane abâ lwâla lw'ensiku n'amango. ⁵ Neci, ahenangwire abâli bayubasire oku ntondo, n'ecishagala câli cilengerire acirhimba oku idaho, acivumvuza omu katulo. ⁶ Carhindagirwa n'amagulu, amagulu g'abagalugalû n'enshando z'abazamba». ⁷ Enjira y'omushinganyanya buba bwirhonzi, we otwîra omushinganyanya enjira nnongêdu. ⁸ Ncci, omu njira y'obucîranuzi bwâwe mwo rhwakazâg'ikulindira, Yagirwa Nyakasane! Okuderha izîno lyâwe n'okukuyîbuka kwo omurhima gwirhu gucîfinja. ⁹ Omurhima gwâni we gucîfinja budufu, n'omûka gundimwo we gulongereza. Bulya amango otwîra igulu emanja, Iyo abantu b'en'igulu bamanya obushinganyanya. ¹⁰ Erhi bankababalira nyankola-maligo, arhankayigîriraho obushinganyanya; omu cihugo c'obwirhonzi, yehe anakajira ebigalugalû, arhankanabona obukulu bw'irenge Iya Nyakasane. ¹¹ Yagirwa Nyakasane, okuboko kwâwe kuli kulambûle, ci bôhe barhadwîrhi bakubona! Bacibona kurhi oyagalwa n'olu lubaga, n'enshonyi zibabumbe! Neci, omuliro gurheganyizîbwe abanzi bâwe, nabo gwâbafonfo-mera! ¹² Yagirwa Nyakasane, we orhushobûza omurhûla, n'ebijiro birhu byoshi, wene orhukolerabyo. ¹³ Yagirwa Nyakasane, Nyamuzinda wirhu, abandi barhegesi barhali we barhurhambwîre; ci izîno lyâwe dolodolo rhukola rhugashâniza. ¹⁴ Banyakwigendera barhakac'ishubiramw'omûka, ebizunguzungu birhakac'ifûla! Bulya wabahanyire wanabamalira, wazâza ciru n'izîno lyâbo. ¹⁵ Wayushwîre olubaga, Yagirwa Nyakasane! Wayushwîre olubaga, wayerekana irenge lyâwe; watundugusire embibi z'ecihugo zoshi. ¹⁶ Yagirwa Nyakasane. omu marhabi, bâkubirikire; erhi bagogomerwa n'obuhane bwâwe, bâgwira bakushenga. ¹⁷ Nka kula omukazi oli izîmi, erhi amango gâge g'okuburha gahika, ayâma erhi mikero erhuma, ntyôlaa kwo nirhu rhwâli rhuyosire embere zâwe, Yagirwa Nyakasa-ne! ¹⁸ Rhwâbire izîmi, rhwâyumva emikero, ci rhwâbâ nk'abamaburha empûsi! Nta bucire rhwalerhire cihugo, na nta bantu bahyahya rhwâburhire igulu! ¹⁹ Abafu bâwe bâshubiramw'omûka, n'emirhumba yâbo yafûka. Zûki, muyimbe n'omwishingo, mwe mugwishîre omu katulo! Bulya olume lwâwe luli lume Iwa bulangashane, n'igulu lyâshub'iburha balya bâli bakola bizunguzungu».

Obukunizi bwa Nyakasane

²⁰ «Kanya, lubaga lwâni. oje omu nyumpa zâwe, onaciŷigalirekwo enyumvi; orhang'icîfulika kasanzi kasungunu kuhika obukunizi bugere. ²¹ Bulya, ala oku Nyakasane oyo wamahuluka omu ndâro yâge, mpu ayîsh'ihana amabî g'abantu ba hano igulu. Nalyo idaho likola lyâshala omuko lyanywire, lirhakanaciderha mpu lyafulika abantu balyo banizirwe.

Jesaja/Isaiah 26:

בְּיוֹם הַהוּא יוֹשֵׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאָרֶץ יְהוּדָה עִיר עַד־לָנוּ יִשׁוּעָה יִשִּׁית חוֹמוֹת וְחָל: 2 פִּתְחוּ שַׁעֲרִים וַיָּבֹא גוֹי־צִדִּיק שֹׁמֵר אֲמָנִים: 3 צִיָּר סֶמוֹךְ תִּצָּר שְׁלוֹם שְׁלוֹם כִּי בֶן בְּטוֹחַ: 4 בְּטוֹחוֹ בִּיהוָה עַד־יִגֵּד כִּי בָּיָה יְהוָה צוֹר עוֹלָמִים: 5 כִּי הֵשֵׁחַ יִשְׁבִּי מְרוֹם קָרְיָה נִשְׁגָּבָה יִשְׁפִּילָנָה יִשְׁפִּילָה עַד־אָרֶץ יִגְעֲנָה עַד־עֶפְרָיִם: 6 תִּתְּרַמְסְנָה רִגְלֵי רַגְלִי עַנִּי פַעַמִּי דְלִים: 7 אֲרַח לְצִדִּיק מִיִּשְׂרָאֵל יִשָּׁר מַעְגַּל צִדִּיק תִּפְלֹס: 8 אֲרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִיְנוֹךְ לְשִׁמְךָ וְלִזְכָּרְךָ תִּאֲזוּת־נֶפֶשׁ: 9 נִפְשִׁי אֲוִיתִיךָ בְּלִילָה אֶפְרוֹחִי בְּקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ לִי כְּאִשָּׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לְאָרֶץ צִדִּיק לְמַדּוֹ יִשְׁבִּי תִבֵּל: 10 יְחֹן רָשַׁע בַּל־לִמַּד צִדִּיק בְּאָרֶץ נִכְחוֹת יַעֲלֵל וּבַל־יִרְאֶה גְּאוֹת יְהוָה: 11 יְהוָה רַחֵם יִדְּךָ בַל־יִחַזְיוּ יִחְזוּ וַיִּבְשׁוּ קִנְאֹתֶיךָ אֶפְרָאשׁ צָרִיךָ תִּאֲכָלֶם: 12 יְהוָה תִּשְׁפֹּת שְׁלוֹם לָנוּ כִּי גַם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָעִלְתָּ לָנוּ: 13 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעֻלּוֹנוֹ

אָדניס זולתה לבד־בה נזכיר שמה: 14 מתים בל־יחיו רפאים בל־יקמו לכן פקדת ותשמידם ותאבד כל־זכר למו: 15 ספת לגוי יהוה יספת לגוי נכבדת רחוקת כל־קצו־ארץ: 16 יהוה בצר פקדוך צקון לחש מוסרך למו: 17 כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה בן היינו מפניך יהוה: 18 הרינו חלנו כמו ילדנו רוח ישועת בל־נעשה ארץ ובל־יפלו ישבי תבל: 19 יחיו מתוך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שכני עפר כי טל אורת טלך וארץ רפאים תפיל: 20 לך עמי בא בחדריך וסגר דלתריך בערך חבי כמעט־רגע עד־יעבור זעם: 21 כי־הנה יהוה יצא ממקומו לפקד עון ישב־הארץ עליו וגלתה הארץ את־דמיה ולא־תכסה עוד על־הרוגיה: 22

27

¹ Olwo lusiku, n'engôrho yâge nyôji, nnênênè na nzibuzibu Nyakasane ahana Leviyatani, olya wanjoka okaj'ayongobera, Leviyatani, olya wanjoka w'ebinzongo; âyîrha wankuba-joka w'omu nyanja.

Nyakasane n'olukoma lwage lw'emizâbîbu

² Olwo lusiku, olukoma lw'emizâbîbu minunu^u, muluyimbire! ³ Niene Nyakasane, nie mulanzi walwo, nnankaludômerera ngasi mango; ndulanga mûshi na budufu lyo balek'ilushereza. ⁴ -Ntagwerhi lugurhu. Ye ndigi wanjira nshube mishugi na mashaka? -Nalutulira ebîrha nnaludûlike muliro. ⁵ Ci abayâkira obulanzi bwâni, bajira omurhûla nâni, bajira omurhûla nâni!

Okubabalirwa n'okuhanwa kwa Yakobo

⁶ Omu nsiku zâyisha, Yakobo amerakwo emizl, Israheli ayâsa obwâso anajekwo amashami. anayunjuze igulu malehe gâge. ⁷ Ka amushusire empimbo nka kulya ashurhaga abakâg'imushûrha? Erhi nisi amuyîrha nka kulya ayirhaga abakâg'imuyîrha? ⁸ Abahanyire erhi abakaga n'okubaluliza; abalibirhakwo n'omûka gwâge mudârhi guli nka mpûsi yebushoshokero bw'izûba! ⁹ Neci, ntyo kw'obubî bwa Yakobo bwazâzibwa; obwo bwo bunguke abona omu kubabalirwa ecâha câge: amabuye g'oluhêro lwâge goshi agavungunyula gabe nka birabuye bya ngwa! Emitungo y'amahêro n'orhujo rhw'okuyôkera enshangi birhakacifâ byabonekîne. ¹⁰ Neci, cirya cishagala cizibu-zibu cirhacyimbwâmwo rnuntu: cikola cicibêra bigûkâ na mushaka nk'irungu. Mwo amanina gakola gayâbuka, mwo gakola gashiramira n'okukerera akahasi. ¹¹ Amashami nka gamayuma banagavune, abakazi banayishe, bagadûlike muliro. Kwo binali, olu lubaga lurhajira bukengere: co cirhumire omulêmi walwo arhalufa bonjo, n'owalubambaga ârhalubabalire.

Okugaluka kwa bene-Israheli

¹² Olwo lusiku, Nyakasane ârhangira okuhûla emyaka yâge, kurhenga oku lwîshi lwa Efrata kuhika aha lushûmo lw'e Misiri. Ninyu mwâyîsh'ija mwarhòlagulwa muguma muguma, mwe, bene Israheli. ¹³ Olwo lusiku, omu mushekera munene, na balya bâli baherire omu cihugo c' Asîriya n'abâli bashandabine omu cihugo c'e Misiri bâyîsha, bâkaz'iharamya Nyakasane oku ntondo yâge ntagatifu y'e Yeruza-lemu. Jesaja/Isaiah 27: ¹

ביום ההוא יפקד יהוה בחרבו הקשה והגדולה והחזקה על לוינת נחש ברם ועל לוינת נחש עקלתון והרג את־התנין אשר בים: 2 ביום ההוא כרם חמד ענ־לה: 3 אגן יהוה נצלה לרגעים אשקנה פן יפקד עליה לילה ויום אצרה: 4 חמה אין לי מי־יתנני שמיר שית במלחמה אפשעה בה אציתנה יחד: 5 או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה־לי: 6 הבאים ישרש יעקב יצין ופרח ישראל ומלאו פני־תבל תנובה: 7 הכממת מכהו הכהו אם־כנהג הרגיו הרג: 8 בסאסא בשלחה תריבנה הגה ברוחו הקשה ביום קדים: 9 לכן בזאת יכפר עון־יעקב וזה כל־פרי הסר חטאתו בשוממו כל־אבני מזבח כאבני־גר מנפלות לא־יקמו אשרים וחמנים: 10 כי עיר בצורה בוד נה משלח ונעטב כמדבר שם ירעה עגל ושם ירבה וכלה סעפיה: 11 ביבש קצירה תשברנה נשים באות מאירות אותה כי לא עם־בינות הוא על־כן לא־ירחמנו עשהו ויצרו לא יחננו: 12 והיה ביום ההוא יחבט יהוה משבילת הנהר עד־גמל מצרים ואתם תלקטו לאחד אחד בני ישראל: 13 והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכאו האבדים בארץ אשור והנדסים בארץ מצרים והשתחויו ליהוה בקר הקדש בירושלם:

28

Obuhanya bwarhibukira Samâriya

¹ Buhanya oku cimanè c'obucîbone c'abalalwe b'omu Samâriya n'oku bwâso buyumûsire bw'irenge alimbira, enyanya ly'akabanda kayêra bwenêne, mwe mukaz'iyôrha mulalusire! 2 Ala oku arhumirwe na Nyakasane omulume w'entwâli. Ali nka muhûsi gwa lubula, nka mulaba gwâja gwahongola ebintu byoshi, nka nkuba ya cihônzi yaja yahulula; âlika okuboko, âbindulire byoshi oku idaho. ³ Câlabarhwa n'amagulu cirya cimanè abalalwe b'omu Efrayimu balimbira! ⁴ Na bulya bwâso buyumûsire bw'irenge alimbira,

^u27.2 Olukoma lw'emizâbîbu minunu ye Israheli, cikwône Israheli odesirwe ahâla, ali Israheli mweme-zi; arhali Israheli w'omugoma badesire omu cigabi ca 4, 1-7.

enyanya y'akabanda kayêra bwenêne, kwo bwâbâ nk'irehe ly'omutini liyezire embere ecanda cibe: olilangîre, analidôrhola, alimiranguse.⁵ Olwôla lusiku, Nyakasane Nyamuzinda w'emirhwe, yêne ashuba cimanê c'irenge n'ishungwê ly'obulimbi ly'amâhunga gasigire g'olubaga lwage;⁶ ye wâbwiriza abatwi b'emanja obushinganyanya, anabe burhwâli bwa balya bahagalikira ababisha aha muhango gw'ecishagala.

Abalêbi b'obunywesi

⁷ Abâla nabo badwîrhe baderhaguza erhi idivayi lirhuma, badwîrhe baja badungadunga erhi mamvu makali garhuma: abadâhwa n'aba-lêbi bakola baderhaguza erhi marnvu rnakali garhuma, badwîrhe bazâbalikanya erhi idivayi lirhuma, badwîrhe baja badungadunga e-rhi mamvu makali garhuma, badwîrhe bahahabuka omu rnalêbi gâbo n'okunegemba nka batwa emanja.⁸ Neci, ebîbo byâbo byoshi biyunjwire bishaliza byahûsa; nta hantu hacîre!⁹ «Ndi alonz'iyigîriza obumanye? Ndi alonz'ihugûlira obulêbi? Ka bana baciûs'inenêsa amonka, balya bacirhenga oku mabêre ga bannina?»¹⁰ Mpu: Irhegeko oku irhegeko, irhegeko oku irhegeko; ihano oku ihano, ihano oku ihano; hitya hala, hitya halîra!¹¹ Neci, omu nderho ziri nka za mwana wadada n'omu lulimi lw'ihanga mwo yehe akola akaganiza olu lubaga.¹² Ali erhi ababwîzire, erhi: «Obuluhûkiro obu; leki oluhire aluhûke! Ahantu h'obuholo aha!» Ci bôhe barhalonzagya okuyumva.¹³ Lero Nyakasane akola ababwîa aka kanwa, erhi: «Irhegeko oku irhegeko, irhegeko oku irhegeko; ihano oku ihano, ihano oku ihano; hitya ahala, hitya halîra», Iyo baja bazuzurhira banahenganuka, bavunike, bagwe omu murhego banagwârhwê.

Abahanûzi bahi

¹⁴ Co cirhumire, muyumve akanwa ka Nyakasane, mwe bagalalambi murhambula olûla lubaga lw'e Yeruzalemu.¹⁵ Munakaderha, mpu: «Rhawajizire eciragâne rhwe n'olufu, rhwanywîre ecihango rhwe n'okuzimu. Obuhanya bwazûka, burharhujire kurhi, bulya obunywesi bwo rhwajizire lwâkiro lwirhu, n'obulyâlya bwo rhwajizire mwêgemero gwirhu».¹⁶ Co cirhumire, ntyâla kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda: «Ala oku mpizire omu Siyoni enshangabuye, ibuye-kaboko-ka-nyumpa, Iya citwîro cidârhi, ibuye-ciriba; ngasi ocîlikubagire arhankahuligana».¹⁷ Obwimâna bwo najira mulengo gwâni, n'obushinganyanya bwo bwâbâ lugero lwâni. Ci olubula lwahyajira olwâkiro lwinyu lw'obunywesi n'amîshi gâyunjuliza omwêgemero gwinyu.¹⁸ Eciragâne cinyu mwe n'olufu cavunwa, n'ecihango cinyu mwe n'okuzimu cirhâsêre. Amango obuhanya bwazûka, bwammuvungunyula.¹⁹ Ngasi kugera, bwanammugwârha, bulyâla bwâkazigera ngasi sêzi, ngasi mûshi na ngasi budufu, na bwôba bone bwayumvisa obulêbi.²⁰ Neci, encingo yâbâ nyôfi mpu omuntu acilambulirekwo, n'obushiro bwâbâ bunyi mpu omuntu acîbwikebo.²¹ Bulyala, nka kulya ajiraga oku ntondo ya Perasimi, Nyakasane ashigalika; nka kulya ajiraga omu lubanda lwa Gabaoni, akunira hano akol'ajira omukolo gwâge, omukolo gwâge g'okurhangaza, hano akol'ayûkiriza omulimo gwâge, omulimo gwâge gurhankahash'iyumvîkana.²² Lero mulekâge okukagalalamba, Iyo enkoba zinyu zilekisêra nakuyumvîrhe omu kanwa ka Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe: okuherêrekerwa kw'ecihugo coshi mîra kwâlaliragwa.

Omugani gw'omuhinzi

²³ Murhege okurhwiri, muyumve izû lyâni; muhwekêre, muyumve akanwa kani.²⁴ Ka lusiku lwoshi omuhinzi ahinya mpu Iyo arhwêra, atwe emikororongi ornu ishwa lyâge analiberemwo amalongo?²⁵ Erhi aba amagalagaza obudaka, k'arharhwêra enkôle, amîre obulo, akulikize engano n'amahemba, eyindi ngano nzibu emuhûlo gw'ishwa lyâge?²⁶ Nyamuzinda wâge wamuhâga obwo bulenga, ye wanamuyigîrizagya.²⁷ Barhahubûla enkolê n'engâlê, n'emizizi ya bomboro barhayigeza oku bulo; ci karhi bakubirhamwo enkôle, na karhi bakubirhamwo obulo.²⁸ Nka bahûla engano, barhayivungunyula; banayigezekwo emizizi y'engâlê n'ebiterusi, ci barhayituntuma.²⁹ Okwo nakwo eri nshokano ya Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, ye muhanûzi w'okurhangaza, ye na mulenga orhajira lugero.

Jesaja/Isaiah 28: 1

הוֹי עֵטְרַת גֵּאוֹת שִׁכְרִי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים הָלוּמִי יֵין: 2 הֲנֵה חֶזֶק וְאִמְץ לְאֹדֹנִי כְּזֶרֶם בְּרֶד שֶׁעַר קָטַב כְּזֶרֶם מִים כְּבִירִים שְׁטָפִים הַיָּיִם לְאֶרֶץ בְּיָד: 3 בְּרִגְלִים תִּרְמָסְנָה עֵטְרַת גֵּאוֹת שִׁכְרִי אֶפְרַיִם: 4 וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים כְּכֹרֶה בְּטָרֶם לְיֵץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרָאָה אוֹתָהּ בְּעוֹדָה בְּכַפּוֹ יִבְלַעְנָה: 5 כִּי הִוא יִהְיֶה יְהוָה

^v28.10 Abadâhwa babî n'abalêbi h'obunywesi bashekera Yeshayahu n'okukaziderha mpu ngasi bamuyumvirhiza boshi banali bana barho bonebone; mpu ciru anakolesc enderho ziri nka mwana wayiga okudâda. Yeshayahu abayeresire, erhi: «Ciru ninyu Nyamuzinda amuyigîriza omu lulimi lw'ihanga (kwo kuderha omu lulimi lw'abasirika b'e Asûru).

צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו: 16 ולרוח משפט ליושב על-המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שפעה: 8 וגם-אלה ביין שגו ובשכר תעו כהן ונביא שגו בשכר נבלעו מן-היין תעו מן-השכר שגו בראה פקו פלילה: 8 כי כל-שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום: 9 את-מי יורה דעה ואת-מי יבין שמועה גמולי מחלב עתיקי משדים: 10 כי צו לצו צו לצו קו לקו לקו זעיר שם זעיר שם: 11 כי בלעגי שפה ובלשון אחרת ידבר אל-העם הזה: 12 אשרו אמר אליהם זאת המנוחה הניחו לעלי וזאת המרגעה ולא אבוא שמוע: 13 והלה להם דבר-יהוה צו לצו קו לקו לקו זעיר שם זעיר שם למען ילכו וכשלו אחור ונשברו ונוקשו ונלכדו: 14 לכן שמעו דבר-יהוה אנשי לצון משלי העם הזה אשר בירושלם: 15 כי אמרתם כרתנו ברית את-מלכות ועם-שאלו עשינו חזה שיש שוטף כי-עבר לא יבואנו כי שמנו קרב מחסנו ובשקר נסתננו: 16 לכן זה אמר אדני יהוה הנני יסד בציון אבן אבן בן פנת יקרת מוסד מוסד המאמין לא יחיש: 17 ושמתי משפט לקו וצדקה למשקלת ויעה ברד מחסה קרב וסתר מים ישטפו: 18 וכפר בריתכם את-מלכות וחזותכם את-שאלו לא תקום שוט שוטף כי יעבר והייתם לו למרמס: 19 מדי עברו יקח אתכם כי-בבקר בבקר יעבר ביום ובלילה והיה רק-זענה הבין שמועה: 20 כי-קצר המצע מהשתרע והמסכה צרה כהתכנס: 21 כי כהר-פרצים יקום יהוה כעמק בגבעון ירגז לעשות מעשהו זר מעשהו ולעבד עבדו נכריה עבדו: 22 ועתה אל-תתלוצצו פן-יחזקו מוסריכם כי-כלה ונחרצה שמעתי מאת אדני יהוה צבאות על-כל-הארץ: 23 האזינו ושמעו קולי הקשיבו ושמעו אמרתי: 24 הכל היום יחלש החרש לזרע יפתח וישדד אדמתו: 25 הלא אם-שנה פניה והפיץ קצח וכמן יזרק ושם חטה שורה ושמערה נסמן ונסמית גבלתו: 26 ויסרו למשפט אלהיו יורנו: 27 כי לא בחרוץ יודש קצח ואופן עגלה על-כמן יסב כי במטה יחבט קצח וכמן בשבט: 28 להם יודק כי לא לגצח אדוש ידושנו והמם גלגל עגלתו ופרשיו לא ידקנו: 29 גם-זאת מעם יהוה צבאות יצאה הפליא עצה הגדיל תושיה: 8

29

Obulêbi buyerekire Yeruzalemu

¹ Buhanya kuli Ariyeli, Ariyeli, lula lugo Daudi ali ahanziiremwo! Muyushûlee omwâka oku gundi mwâka, ensiku nkulu ziyûse zakulikirana, ² najira Ariyeli buligo: âhinduka ndûlu na mirenge, ânabe omu masû gâni nka luhêro bayôkeraho enterekêro. ³ Nkolaga natwa icumhi omu marhambi gâwe mwoshi, nka kula Daudi ajiraga, nkugorhe nnankufukire enjira y'okuhûna oburhabâle. ⁴ Wafunyâla weshi, izu lyâwe lyakarhenga omu idaho, lyâkâyumvikana omu budaka nka bihunzi. Nk'izu lya mwômoka, izû lyâwe lyakarhenga omu kuzimu. lyâkâyumvikana omu budaka nk'izu ly'odwîrhe wahwehwerheza. ⁵ Engabo z'abashombanyi bâwe kwo zâyîsh'iba hitulo hishengeshere, n'engabo y'ababisha bâwe nka nnundo y'ebyâsi yayehûlwa n'empûsi. Oku irindo liguma, oku caligumiza, ⁶ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe akurhandûla omu mikumgulo, omu misisi, omu cihogêro, omu mpûsi ya kalemêra, omu mulaba n'omu ngulumira y'omuliro yâja yasingônola byoshi. ⁷ Nka bilôrho, bila omuntu abona budufu, kwo omwandu gw'amashanja goshi gakag'irhêra Ariyeli gwâbè, na balya boshi bakâg'imulwisa n'okumugorha n'okumuhindibuza. ⁸ Kwo byâbè nka kula omuntu oshalisire alôrha adwîrhe alya, ci erhi asinsimuka, ayumve enda eri bwâmwe; nisi erhi nka kula omuntu ogwerhwe n'enyôrha alôrha adwîrhe anywa, ci erhi asinsimuka, ayumve abengire anayumûsire omumiro. Ntyo kwo gwâbâ ogwôla mwandu gw'amashanja gadwîrhe galwisa entondo ya Siyoni. ⁹ Murhangâle munarhemuke, mube mihûrha munabule okukâbona; mube balalwe, ci arhali ba mamvu, muje mwandandabagana, ci arhali kuba mwanwîre, ¹⁰ bulya Nyakasane anammuhiziremwo omûka gw'obudandaguzi; anammuhizire olubwîbwî omu masû -mwe balêbi-, anammufunika irhwe -mwe banyakubona ebifulike-. ¹¹ Ngasi bulêbi byammuberire nka binwa bya lwandiko luzirike. Erhi bankaluhereza omuntu oyîsh'isoma, bamubwire, mpu: «Sornaga», anashuza, erhi: «Ntakahasha, bulya olwandiko luli luzirike». ¹² Lero banalushumbiriza omuntu orhish'isoma, bamubwire, mpu: «Somaga»; ci anashuza, erhi: «Ntish'isoma». ¹³ Nyakasane amaderha, erhi: «Kulya kuba olula lubaga ludwîrhe lwa-nyegêra omu nderho zône n'okunkuza n'akanwa kône, nobwo omu-rhima gwâbo guli kulî nâni, na kulya kuba obukenge bankenga liba irhegeko na nyigîrizo zirhenga emw'abantu, ¹⁴ nkolaga nashub'ikasomeza olu lubaga n'ebirhangâzo byâni, na ntyo butulutumbe oburhimanya bw'abarhimanya, bunahirigirhe obukengere bw'ab'obukengere bunji.

Obushinganyanya bwahima

¹⁵ Buhanya bwâbo abacibundika mpu bafulike Nyakasane emihigo yâbo, abajirira ebijiro byâbo omu mwizimya, baderhe, mpu: «Ndi odwîrhe warhubona? Ndi orhumanyire?» ¹⁶ Kurhi okwo mwaderha butuli! Ka omubumbi ankâgererwa oku ibumba? Ka akalugu kankabwira omubinjiri wako, erhi: «Arhali ye wambijaga»? Nisi erhi enyungu ebwire omubumbi wayo, erhi: «Ntaco ayishi»? ¹⁷ Kali kasanzi kasungunu konene kacisigire Libano âhinduke ishwa lya milehe, n'ishwa ly'emilehe bamanye mpu gukola muzirhu!

^w29.16 Olu lwiganyo lwalikolêsibw bwenêne n'abalêli omu kulonza okuderha oku omuntu, Nyamuzinda ayegemera na kandi oku okuvunika kw'omuntu kuba kulemhu nka kulaenyungu erhimang'ibereka.

¹⁸ Mw'olwôla lusiku, ebihuli byayumva ebinwa biri omu citabu, n'amasu g'emihûrha, hano gaba gâmarhenga omu lubwîbwî n'omu mwizimya, gâbona. ¹⁹ Abagalugalulu bakaz'ibona amasîma ngasi mango muli Nyakasane, nabo abakenyi omu bantu bakaz'icîshingira Omutagatifu w'Israheli. ²⁰ Bulya harhâcibè mwâmi kalibuza, abagalalambi bahirigirha, na ngasi boshi balingûza amabî baherêrekera: ²¹ bo balya bashobeka abandi omu nderho zâbo, balya barhegera omutwî w'emanja aha muhango, n'abalanza okuheza omwêru-kwêru. ²² Co cirhumire, kwo adesire ntayâla Nyakasane Nyamuzinda w'enyu-mpa ya Yakobo, olya wacungulaga Abrahamu: «Kurheng'ene Yakobo arhakacirhâ omurhima, n'omu busu bwâge nta nshonyi zacimubè, ²³ bulya hano abona abana bâge, gwo mukolo gw'amaboko gâni, akuza izîno lyâni, akuza Omutagatifu wa Yakobo, arhînya Nyamuzinda w'Israheli. ²⁴ Ab'omurhima gw'obuhalanjisi, bâyiga oburhimanya, nabo baburhunduli bâyiga obumanye».

Jesaja/Isaiah 29: 1

הוֹי אֲרִיאל אֲרִיאל קְרִית חֲנָה דָּד סָפוּ שָׁנָה עַל-שָׁנָה חֲגִים יִקְפוּ: 2וְהִצִּיקוּתִי לְאֲרִיאל וְהִיתָה תִּצְוֶיָהּ וְאֵלֶיהָ וְהִיתָה לִּי כְּאֲרִיאל: 3וְחֲנִיתִי כְדֹר עָלֶיהָ וְצִרְתִּי עָלֶיהָ מִצָּב וְהִקִּימְתִּי עָלֶיהָ מִצְרֹת: 4וְשִׁפְלֹתַי מֵאֲרֶץ תִּדְבָּרִי וּמַעְפָּר תִּשָּׁח אֶמְרֹתָהּ וְהִיא כְּאֹב מֵאֲרֶץ קוֹלָהּ וּמַעְפָּר אֶמְרֹתָהּ תִּצְפָּצֶף: 5וְהִיא כְּאֶבֶק דֶּק הֶמְוֶן זָרִיךְ וְכִמְץ עֶבֶר הֶמְוֶן עָרִיצִים וְהִיא לִפְתַּע פְּתָאִם: 6מַעַם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפְקֹד בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גְּדוֹל סוּפָה וְסַעֲרָה וְלֶהֱבֹא אֶשׁ וְאוֹכְלָה: 7וְהִיא כְּחֹלֶם חֲזוֹן לֵילָה הֶמְוֶן כְּלִי-הַגּוֹלִים הַצְּבָאִים עַל-יִשְׂרָאֵל וְכִלְ-צִבְיָהּ וּמִצְדָּתָהּ וְהַמְצִיקִים לָהּ: 8וְהִיא כְּאֶשֶׁר יִחַלֵּם הָרֹעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהַקִּיץ וְרִיקָה נִפְשׁוֹ וְכֹאשֶׁר יִחַלֵּם הַצָּמָא וְהִנֵּה שֹׁתֵה וְהַקִּיץ וְהִנֵּה עֹף וְנִפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֵּן יְהִי הֶמְוֶן כְּלִי-הַגּוֹלִים הַצְּבָאִים עַל-הָעָר: 9וְהַתְּמַהֲמָהּ וְהַתְּמָהּ וְהַשְׁתַּעֲשֻׁעַ וְשָׁעוֹ שִׁכְרוֹ וְלֹא-יִין נָעוּ וְלֹא שִׁכְרוּ: 10כִּי-נִסְכָּךְ עָלֶיכֶם יְהוָה רוּחַ תִּרְדְּמָה וְיַעֲצֶם אֶת-עֵינֵיכֶם אֶת-הַנְּבִיאִים וְאֶת-רָאשֵׁיכֶם הַחַזִּים כָּסָה: 11וְהָיָה לָכֵן חֲזוֹת הַזֶּל קְדָבֵרִי הַסֹּפֵר הַחֲתוּם אֲשֶׁר-יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל-יְיָ וְדַע הַסֹּפֵר לֹאמֹר קָרָא נֹא-יָדָע וְאֹכֵל לֹא אוֹכֵל כִּי חֲתוּם הוּא: 12וְנִתְּנוּ הַסֹּפֵר עַל-אֶשֶׁר לֹא-יָדַע סֹפֵר לֹאמֹר קָרָא נֹא-יָדָע וְאֹכֵל לֹא יִדְעֵתִי סֹפֵר: 13וְיֹאמֶר אֲדֹנָי יֵשׁוּ כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִיו וּבִשְׁפָתָיו כְּבֹדִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי וְהָיָה יִרְאֵתָם אֹתִי מִצֹּת אֲנָשִׁים מִלְּמַדָּה: 14לֹכֵן הִנְנִי יוֹסֵף לְהַפְלִיא אֶת-הָעַם-הַזֶּה הַפְּלִא וְפִלֵּא וְאֶבְדָּה חֻקְתָּם חֻקְמֵי וּבִינָת נִבְנִי וְתִסְתַּתֶּר: 15וְהָיָה הַמַּעֲמִיקִים מִיְּהוָה לִסְתֵּר עֲצָה וְהָיָה בְּמַחְשָׁב מַעֲשֵׂיהֶם וְיֹאמְרוּ מִי רָאֵנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ: 16וְהַפְּלִא אֶם-כִּתְּחַמֵּר הַיָּצֵר יִחְשֹׁב כִּי-יֹאמֶר מַעֲשֵׂה לַעֲשֹׂה לֹא עָשִׂי וְיִצֵּר אֶמֶר לִיּוֹצְרוֹ לֹא הָבִין: 17הַלֹּא-עוֹד מַעַט מִזֶּעַר וְשֹׁב לִבְנוֹן לִכְרֶמֶל וְהַכְרֶמֶל לִיעַר יִחְשֹׁב: 18וְשָׁמְעוּ בְיֹם-הַהוּא הַחֲרָשִׁים דְּבַר-סֹפֵר וּמֹאפֵל וּמַחְשָׁב עֵינֵי עוֹרִים תִּרְאֶינָה: 19וְיֹסְפוּ עֲנִיִּים בֵּיתָהּ שְׂמִחָהּ וְאִבּוֹנֵי אָדָם בְּקִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יִגִּילוּ: 20כִּי-אֶפֶס עָרִיץ וְכֹלֵה לֶץ וְנִכְרָתוֹ כְּלִי-שִׁקָּדִי אָנוּ: 21מַחֲסִיאי אָדָם בְּדָבָר וְלִמּוּכִים בְּשַׁעַר יִקְשֹׁן וְיִטּוּ בְתֵהוּ צִדִּיק: 22לֹכֵן כֹּה-אֶמֶר יְהוָה אֶל-בֵּית יִעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת-אֲבֹתָהֶם לֹא-עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּגַי יְחֹרֵר: 23כִּי כִּרְאוֹתָו יִלְדּוּ מַעֲשֵׂה יָדִי בְּקִרְבּוֹ יִקְדִּישׁוּ שְׁמִי וְהַקְדִּישׁוּ אֶת-קִדּוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת-אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ: 24וְיִדְעוּ תַעֲרִיחוֹ בִּגְוָהּ וְרוֹגֵנִים יִלְמְדוּ-לִקְחִי:

30

Okunywâna na Misiri kuli kurhamira busha

¹ Buhanya bwâbo abana bagomi! Nyakasane okudesire. Banakarhoôa emihigo erhali yâni n'okujira ebiragâne ntababwîrâga, na ntyo balundiye obubî oku bundi. ² Badwîrhe barhôla enjira y'okuja e Misiri barhanandôsizi, mpu balongeze oburhabâle emwa Faraoni banalongeze olwâkiro omu cihôho ca Misiri, ³ Ci oburhabâle bwa Faraoni burhabâlêrhere ezirhali nshonyi, n'olwâkiro omu cihôho ca Misiri lwababumba ntemu. ⁴ Neci, abaluzi bâge bali e Sowâni, n'abaja-bugo bâge bahika cingana e Hanesi. ⁵ Boshi boshi badwîrhe barhebwa n'olubaga lurhankabakwânana cici; olurhankabalerhera burhabâle nisi erhi bunguke, ci nshonyi zône zône n'entemu. ⁶ Obulêbi buyerekire ensimba z'e Negebu. Omuhugo c'amalibuko n'amaganya, omu cihugo cilûmbamwo entale nkazi n'endume, omu cihugo c'empiri n'enkuba-joka yâja yâbalala nka kanyunyi, b'âbo badwîrhe obuhirhi bwâbo oku ndogo-mi, n'ebirugu by'engulo ndârhi oku ngamiya, babihêkera olubaga lurhâbakwânane cici: ⁷ oburhabâle bw'abanya-Misiri buli bwa burhebanyi bunali bwa busha. Co cirhumire nyîrika eco cihugo elya «Rahabu ntahuligana»!

Endagâno

⁸ Ci lero ogendage, oj'iandika ako kanwa embere zabo oku hipaho, okasiribe omu citabu, lyo buyîsh'iba buhamirizi bw'ensiku n'ama-ngo omu nsiku zayîsha. ⁹ Bulya luli lubaga lugoma, bali bana balyâlyâ, bana barhalanza okuyumva amarhegeko ga Nyakasane. ¹⁰ Banakaz'ibwîra abalêbi, mpu: «Murhalêbaga!» na banyakubona ebifulike, mpu: «Murharhufulûliraga eby'okuli, murhubwire ebya okurhusimîsa, mubone eby'oburhebanyi!» ¹¹ Murhenge omu njira, muyegûke omu mulimbwa, munarhenzeho Omutagatifu w'Israheli! ¹² Co cirhumire, ntyâla kwo adesire Omutagatifu w'Israheli: «Ebwa kuba mwagayaguzize akâla kanwa, mwacîkubagira obu-nywesi n'obulyâlâ mwanabuyêgemera, ¹³ eco câha cikola câmmuhindukira nka bubere buberisire omu lukûta lulîrî; lunayôrhe nka kurhunda lwamarhunda, lero obone oku kuhongoka lwamahongoka oku caligumiza. ¹⁴ Olwo lukûta kwo lwâbâ buvunguvungu nka kula akabindi k'omubumbi kavungunyuka buzira owâkafâ lu-kogo, obone barhankacirhômamwo ehijo hy'okudahulirakwo

omuliro ecîko, nisi erhi okulegerakwo amîshi omu cidêka». ¹⁵ Bulya ntyâla kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda, Omutagatifu w'Israheli: «Omu kugaluka emunda ndi n'omu kuyôrha murhulwire mwo mwarhenga obucire bwinyu; omu kudêkerera n'omu kundangalira mwo mwarhenza oburhwâli bwinyu», ci murhalonzagya! ¹⁶ Ci mwehe, mpu: «Nanga! Rhwashona oku biterusi, rhuciyâkire!» Neci, kuyâka mwanayâka! Kandi, mpu: «Rhwashona oku ngâlè mbidu!» Ci abammuminisire baba bahidu kummulusha! ¹⁷ Ecihumbi c'abantu câminikwa na muntu muguma; bantu barhanu bammulibisa, kuhika abâbe basigîre muli mwe bayôrhe nka nturûro ngwîke ah'irhwerhwe ly'entondo, nka cimanyîso ciri oku hirhondo.

Olukogo lwa Nyakasane

¹⁸ Ci Nyakasane adwîrhe alinga amango ammubabalira; co cirhumire amayîmuka mpu ammuyereke olukogo lwâge, bulya Nyakasane aba Nyamuzinda mushinganyanya; iragi lyabo ngasi boshi bamulangalira! ¹⁹ Neci, wâni lubaga lwa Siyoni luba omu Yeruzalemu, orhakacirhoza mulenge bundi. Mango okabanda endûlu, âkufâ lukogo, mango âkayumva izû lyâwe, akushuza. ²⁰ Omu ntânya, Nyakasane ammuha omugati, n'omu malibuko, ammuha amîshi. Omuyigîriza wâwe arhakacicifullika bundi, n'amasû gâwe gakola gakabona Omuyigîriza wâwe. ²¹ Amarhwiri gâwe gânayumve baderha omu nyuma zâwe, mpu: «Eyi yo njira, muyishimbe, abe ebwa kulyo erhi ebwa kumoshol!» ²² Mwâkaz'ilola nk'izinga enshushano zinyu zâtulagwa n'amarhale n'ensalamu zinyu nshige masholo. Okabikabulira kulî nk'izinga, obibwîre, erhi: «Rhengi!» ²³ Akuniêkeza enkuba oku mburho wânarhwere omu idaho; ebiryo byânarhenge omu budaka byaluga binanune; mw'olwo lusiku, amaso gâwe ganayabukire omu kahasi kagali. ²⁴ Enkafu n'endogomi zihinga idaho, zâkalya akahasi kalimw'omuloba, kabêrûle bwinja n'akasale n'olwîbo. ²⁵ Oku ngasi ntongo ndîrî na ngasi karhondo kayînamusire, kwâbâ emigezi n'enyîshi, olusiku lw'okumalirwa kw'omwandu gw'abantu, amango enkingi zâhongoka. ²⁶ Obulângale bw'omwezi bwahinduka nka bulângale bw'izûba, n'obulângale bw'izûba buyushuke kali nda, nka bulângale bwa nsiku nda, olusiku Nyakasane anarhube ebihulu by'olubaga lwâge anayumye enzigo z'ebibande byâlwo.

Okuhererekera kw'Asîriya

²⁷ Ala oku izîno lya Nyakasane ly'eryo lyarhenga erhali hôfi; ayîsha ankuza n'oburhe bunji burhankalindwa. Akanwa kâge kayunjwire bukali, n'olulimi lwâge lwayisha lwalaza nka ngulumira ya muliro. ²⁸ Omûka gwâge gugwerhe omuhûsi guli nka gwa nshalalo ya lwîshi yankahika omuntu omu igosi. Ayîshir'iyerûla amashanja n'olwîbo lw'okubamalîra n'okubahira akacîkirizo k'okubahabula omu mishaya. ²⁹ Mwarhondêra okuyimba, nka kula banajira obudufu bw'olusiku lukulu; mwayumva amasîma emurhima, nka kula bangenda baziha orhurhêra amango baja oku ntongo ya Nyakasane, Lwâla lw'Israheli. ³⁰ Nyakasane âyumvisa izû lyâge ly'irenge, anayerekane obuzirho bw'okuboko kwâge, omu bukunizi bunene n'omu ngulumira y'omuliro, omu milazo, omu nkuba y'ecihûsi n'ey'olubula. ³¹ Asîriya ageramwo ornusisi hano ayumva izu lya Nyakasane, ol'imushûrha n'akarhi kâge. ³² Ngasi muhûsi gwa karhi Nyakasane amurhimba gwakulikirwa n'engoma, ennanga. Amulwisa anadwîrhe azunguza okuboko. ³³ Neci, ennundo y'enshâli eri nteganye kurhenga mîra; erheganyizîbwe mwârni naye. Omu mwîna rnuliri na mugali, enshâli mwandu z'okutwâna omuliro ziri nnunde. Omûka gwa Nyakasane, nka nshalalo ya cibiriti, gwahirakwo omuliro.

Jesaja/Isaiah 30: ¹

הוֹי בְּנֵי סוּרְיָה נְאֻם יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִצָּה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מִסֵּכָה וְלֹא רוּחִי לְמַעַן סְפוֹת חֲטָאת עַל־הַלֵּכִים לְדֶרֶת מִצְרַיִם וְכִי לֹא שְׂאֵלִי לַעֲזוֹת בְּמַעֲזוֹת פְּרַעֲה וְלַחֲסוֹת בְּצֵל מִצְרַיִם לְכַלְמָה: 2 כִּי־הוֹי בְּצֵעַן שָׂרִיו וּמַלְאָכָיו חֲגֹס יָגִיעוּ: 3 כָּל הַבְּאִישׁ עַל־עַם לֹא־יִוָּעִילוּ לָמוֹ לֹא לַעֲזֹר וְלֹא לְהוֹעִיל כִּי לְבַשְׁת וְגַם־לְחַרְפָּה: 4 מִשָּׂא בְהִמּוֹת גָּגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה וְצוּקָה לְבִיא וְלִישׁ מֵהֶם אָפְעָה וְשָׂרָף מַעוּפָּף יִשְׂאוּ עַל־צִתָּף עֲרִיִם חִילָהֶם וְעַל־דְּבָשֶׁת גְּמִלִים אוֹצְרֵתָם עַל־עַם לֹא יִוָּעִילוּ: 5 וּמִצְרַיִם הִבֵּל וְרִיק יַעֲזְרוּ לֹכֵן קִרְאֵתִי לִזְמַת רַהֲבָה הִם שָׁבֹת: 6 עֲתָה זֹא כְתֹבָה עַל־לִוִּחַ אֲתָם וְעַל־סֹפֵר חֲקָה וְתֵהִי לְיוֹם אַחֲרָיו לַעֲד עַד־עוֹלָם: 7 כִּי עִם מֶרִי הוּא בְּנִים פְּחָשִׁים בְּנִים לֹא־אֲבוֹ שְׂמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָה: 8 אֲשֶׁר אָמְרוּ לְרֵאִים לֹא תֵרְאוּ וְלַחֲזִים לֹא תִחַזְּוּ־לָנוּ נִכְחוֹת דְּבָרוֹ־לָנוּ חֲלָלוֹת חַזּוֹ מִהַתְּלוֹת: 9 וְסוּרוֹ מִנִּי־דָרֶךְ הַטּוֹ מִנִּי־אַרֶּחַ הַשְּׁבִיתוֹ מִפְּנֵינוּ אֶת־קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: 10 לָכֵן זֶה אָמַר קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יַעַן מֵאֲסֹכֶם בַּדְּבָר הַזֶּה וּתְבַטְחוּ בַּעֲשָׂק וְנִלְוֹז וְתִשְׁעֲנוּ עָלָיו: 11 לָכֵן יְהוָה לָכֵם הָעוֹן הַזֶּה כִּפְרָץ נָפֶל בְּעֵינֵי בְּחוּמָה נִשְׁגְּבָה אֲשֶׁר־פִּתְאֵם לִפְתָּע יָבוֹא שִׁבְרָה: 12 וְשִׁבְרָה כְּשֶׁבֶר גָּבֹל יוֹצְרִים כְּתוֹת לֹא יִחַמֵּל וְלֹא־יִמָּצֵא בִּמְכַתְּלוֹ חֶרֶשׁ לַחֲתוֹת אֵשׁ מִקִּלֹּד וְלַחֲשָׁף מִיָּם מִגָּבֹא: 13 כִּי כֹה־אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹבָה וְנִחַת תִּשְׁלַעוּן בַּהֲשִׁקָּט וּבִבְטָחָה תִּהְיֶה גְבוּרַתְכֶם וְלֹא אֲבִיתֶם: 14 וְתִאֲמְרוּ לֹא־כִי עַל־סוֹס נָסוּס עַל־כֵּן תִּנּוֹסוּן וְעַל־קֶל נִרְכָּב עַל־כֵּן יִקְלוּ רַדְפֵיכֶם: 15 אֲלֹף אֶחָד מִפְּנֵי גְעֵרַת אֶחָד מִפְּנֵי גְעֵרַת חֲמִשָּׁה תִּגְסוּ עַד אִם־נִוְתַרְתֶּם כְּתֹרֶן עַל־רֹאשׁ הַהָר וְכִנָּס עַל־הַגְּבָעָה: 16 וְלָכֵן יִסְכֶּה יְהוָה לְחַנְּכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֲמֶכֶם כִּי־אֵלֵהִי מִשְׁפָּט יְהוָה אֲשֶׁר־כָּל־חֹכִי לוֹ: 17 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלַם בְּכֹל לֹא־תִבְלֶה חֲנוּן יְחִנֵּךְ לְקוֹל זַעֲקֶךָ כְּשִׁמְעֵתוֹ עָנָה: 18 וְנָתַן לָכֶם אֲדָנִי לָחֵץ וְלֹא־יִכְנַף עוֹד מוֹרִיד וְהוֹי עֵינֶיךָ רְאוֹת אֶת־מוֹרִיד: 19 וְאֲזַיֵּךְ תִּשְׁמַעְנָה דְּבַר מֵאֲחֵרֶיךָ לֹא־מֶרֶז הַדֶּרֶךְ לִכֹּן בּוֹ כִּי תִאֲמִינוּ וְכִי תִשְׁמָאִילוּ: 20 וְטִמְאֵתֶם אֶת־צִפּוֹי פְּסִילִי כִסְפָּךְ וְאֶת־אֲפֻדַּת מִסְכַּת זָהָב תִּזְרַם כְּמוֹ דָּוָה צֹא תֹאמַר לוֹ: 21 וְנָתַן מֶטֶר זֶרַעַךְ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה וְלִחֶם תִּבּוֹאֵת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָּשֵׁן וְשִׁמְן יִרְעָה מִקִּנְיֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא כִּרְחֹב:

24 והאלפים והערים עבדי האדמה בליל חמיץ יאכלו אשר-זרה ברחת ובמזרה: 25 והיהו על-כל-הר גבה ועל כל-גבעה נשאה פלגים יבלי-מים ביום הרג רב בנפל מגדלים: 26 והיה אור-הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ביום חבש יהוה את-שכר עמו ומחץ מכתו ירפא: 27 והנה שם-יהוה בא ממרוק בער אפו וכבד משאה שפתיו מלאו זעם ולשונו כאש אכלת: 28 ורוחו כנחל שוטף עד-צואר יחצה להנפה גוים בגפת שוא ורסן מתעה על לחי עמים: 29 השיר יהיה לכם כליל התקדש-חג ושמחת לבב כהולך כחליל לבוא בהר-יהוה אל-צור ישראל: 30 והשמיים יהוה את-הוד קולו ונחת זרועו יראה בזעף אף ולהב אש אוכלה נפץ וזרם ואבן ברד: 31 כי-מקול יהוה יחת אשור בשבט יכה: 32 והיה לל מעבר מטה מוסדה אשר ימים יהוה עליו בתפים ובכנרות ובמלחמות תנופה גלחם-בה 33 כי-ערור מאתמול תפתה גסה הוא למלך הוכן העמיק הרחב מדרתה אש ועצים הרבה נשמת יהוה כנחל גפרית בערה בה: 30

31

Abanya-Misiri bali bantu kwône

¹ Buhanya bwâbo abayandagali'e Misiri mpu bagend'ilongezayo obu-rhabâle. Bacikubagira ebiterusi byâbo, balangalira engâlè zabo mpu kwe-nge ziri nyinyi, n'abashona oku biterusi mpu kwenge bali bazibu, ci barhagalamira emunda Omutagatifu w'Israheli ali, barhanadôsa Nya-kasane. ² Nobwo naye aba murhimanya: anahash'ilêrha obuhanya, arhanashuba omu kanwa kâge! Azûka, âhagaliwe ogwo murhwe gw'abantu babî n'oburhabâle bwa banyankola-maligo. ³ Omunya-Misiri ali muntu kwône, ci arhali nyamuzinda; ebiterusi byâge biri bya bûnya-mubiri, ci birhali bya bunya-mûka. Hano Nyakasane aba nk'alambûla okuboko, omurhabâzi adungubeja, na nyakurhabâlwa âhenganuke: bombi na bombi bâherêrekera. Nyakasane ye muciza wa Yeruzalemu ⁴ Neci, ntyâla kwo Nyakasane ambwîzire: «Nka kula entale erhi omwana w'entale elumba mpu efungire omunyama gwâyo, ciru bangere banji bankayîshagamukira, erhayôboha izû lyâbo erhanayâka akahababo kâbo, ntyo kwo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe anayandagali'e oku ntongo ya Siyoni, oku hirhondo hyâge, al'ikozakwo entambala. ⁵ Nka kula ebinyunyi bilambûla ebyûbi byâbyo, ntyo kwo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe afungira Yeruzalemu; âmufungira ânamucize, âmubabalira anamulikuze. ⁶ Galuki emwa olya mwali mugomire, bene Israheli! ⁷ Neci, muli olwo lusiku, ngasi muguma âkabulira enshushano zâge z'amarhale n'ensanamu zâge z'amasholo, ezi mwatulaga n'amaboko ginyu manya-byâha. ⁸ Asîriya ayîrhwa n'engôrhu, ci erhali ya muntu; agera omu dôji bw'engôrhu, ci arhali ya muntu; Asîriya âkûla idârhi abona eyo ngôrhu, n'abana bâge b'emisole bâgwarhwa mpira. ⁹ Ecôba cârhuma alekêrera olwâla lwâge, n'abarhambo b'abasirika bâge, omu kutwika omurhima, barhiba ecimanyîso câbo. Akola kali ka Nyakasane, ojira omuliro gwâge aha Siyoni, n'ecibêye câge aha Yeruzalemu.

Jesaja/Isaiah 31: 1

הוֹי הַיִּדִּים מְצִיבִים לַעֲזָרָה עַל־סוֹסִים יִשְׁעֵנּוּ וַיִּבְטְחוּ עַל־רֶכֶב כִּי רַב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עֲצָמוֹ מֵאֵד וְלֹא שָׁעֲנוּ עַל־קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרְשׁוּ: 2 וְגַם־הוּא חָכַם וַיָּבֹא לָע וַאֲתִדְבָּרָיו לֹא הִסִּיר וְקָם עַל־בֵּית מִרְעִים וְעַל־עֲזָרָת פְּעָלֵי אֱוֹן: 3 וּמִצִּירִים אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוֹסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא־רוּחַ יְהוָה יִטֶּה יָדוֹ וְכָשַׁל עֲזָרָתוֹ וְנָפַל עֶזְרָתוֹ וַיִּחַדּוּ כָלָם יַכְלִינּוּ: 4 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה אֱלֹהֵי כְאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאָרֶץ וְהַכְּפִיר עַל־טִרְפוֹ אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מֵלֹא רַעִים מִקּוֹלָם לֹא יִחַת וּמִהֲמוֹנָם לֹא יַעֲגֶה כֹּן יִדָּל יְהוָה צָבָאוֹת לִצְבָא עַל־הֶרֶץ וְעַל־גְּבֻעָתָהּ: 5 כִּצְפָרִים עֹפוֹת כֹּן יִגֹּן יְהוָה צָבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלַם גִּנוֹן וְהִצִּיל פֶּסֶם וְהִמְלִיט: 6 שׁוּבוּ לְאֲשֶׁר הָעֲמִיקוּ סֶרֶה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 7 כִּי בְיוֹם הַהוּא יִמָּאֶסֶן אִישׁ אֶלִּילִי כִסְּפוֹ וְאֶלִּילִי זָהָב וְאֲשֶׁר עָשׂוּ לָכֶם יִדְּכֶם חֲטָא: 8 וְנָפַל אֲשׁוּר בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ וְחֶרֶב לֹא־אָדָם תִּאָּכְלֶנּוּ וְגַם לֹא מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבְחֻרָיו לְמַס יִהְיוּ: 9 וְסִלְעוֹ מִמֶּגֶר וְעִבּוֹר וְחֲתוּ מִנֶּס שִׁגְרֵיו נֶאֱמַר־יְהוָה אֲשֶׁר־אֲדוֹר לוֹ בְּצִיּוֹן וְתִנּוֹר לוֹ בִּירוּשָׁלַם: 30

32

Mwâmi mushinganyanya

¹ Ala oku hayisha omwâmi mushinganyanya n'abaluzi barhambula nk'oku binashingânîne. ² Ngasi muguma abè nka kacikirizo ka mpûsi na lwâkiro bayâkiraho enkuba y'ecihûsi, bâba nka nyîshi omu budaka buyumûsire, nka cihôho ca lwâla lunenene omu cihugo c'idûrhu likali. ³ Amasû ga banyakubona garhakacihûrha, n'amarhwiri g'abumvirhizi gakola gakayumva bwinja. ⁴ Abarhacija emurhima bakola bakacîrhegereza, n'olulimi lw'engagamizi lwâkaderha bwinja. ⁵ Omugalugalu arhakaderhwa mpu ye muluzi, nisi endyâlya mpu ye muhanyi.

Omugalugalu n'omuntu nkana

⁶ Bulya omugalugalu bigalugalu aderha, n'omurhima gwâge bubi gukengera: anakajira nka nyankola-maligo n'okujacira Nyakasane, anakaleka omushalye afa n'ishali n'okuyîma ogwerhwe n'enyorha ecinyôbwa. ⁷ Endyâlya yôhe, ebijiro byâyo biba bibi: enakahiga emigabo y'okuherêrekeza

abanyinyi omu kuhamîriza eby'obunywesi, ciru abakenyi bakabâbahashire okuyerekana oku bo bayâzize.

⁸ Ci omuntu nkana, migabo nkana ahiga, arhanajira ebirhali bijiro nkana.

Oku bakazi bolo

⁹ Mwe bakazi balera-ngolo, yîmuki, muyumve izù lyâni! Mwe binyere birhashibirira bici, murhege okurhwiri, muyumve akanwa kâni! ¹⁰ Enyuma lya mwâka muguma na nsiku nsungunu, mwâgeramwo omusisi, wâni balera-ngolo, bulya harhacibe kuhumbûla emizâbîbu nisi erhi okusarûla emyâka. ¹¹ Mujugume, wâni balera-ngolo, mudirhimane. mwe murhashibirira bici! Muhogole emyambalo yinyu, muyôrhe busha, mushwekere sunzu ecibunu. ¹² Mucikomombe ecifuba, mulakire amashwa ginyu minjinja n'emizâbîbu yinyu yakazag'iyâna bwenêne. ¹³ Mulakire obudaka bw'olubaga lwâni, omudwîrhe mwamera emishûgi n'amarhadu, mulakire ciru n'enyumpa zoshi z'amasîma n'olula lugo lw'enshagali lwoshi. ¹⁴ Bulya enyumpa y'ebwâmi yalekêrerwa, ecishagala cakag'idudûsa cashuba bigûkâ, olugo lwa Ofeli n'enkingi yalwo y'ebulabi byahinduka bulumba bwa nsimba oku nsiku n'amango, bicibêre ishûbûkiro ly'endogomi na lwabuko lw'amaso.

Omurhûla yo mburho y'obushinganyanya

¹⁵ Ci buzinda rhwâbulagirwakwo omûka gw'enyanya. Obwo irungu lyanahinduka ishwa lya milehe, n'ishwa ly'emilehe bamanye mpu gukola muzirhu! ¹⁶ Obucîranuzi bwayîsh'iyîma omw'irungu n'obushinganyanya bwayûbaka omu ishwa ly'emilehe. ¹⁷ Emburho y'obushinganyanya gwâbâ murhûla, n'obushinganyanya bwâlerha obuholo n'akahwenyenye ensiku n'amango. ¹⁸ Olubaga lwâni lwayûbaka ahantu h'omurhûla, omu nyumpa zirimwo akahwenyenye, n'omu ndâro zirimwo obuholo, ¹⁹ ciru enkuba y'olubula yankakundula omuzirhu, erhi olugo luhongoke. ²⁰ Iragi linyu mwe mwâkamîra emburho ngasi hoshi hali amîshi n'okukâleka enkafu n'endogomi zinyu zayâbuka nk'oku zilonzize!

Jesaja/Isaiah 32: ¹

הַן לְצִדֵּק יִמְלֹךְ וְלִשְׁרִים לְמִשְׁפָּט יִשְׁר׃ 2 וְהָיָה אִישׁ כְּמַחְבֵּא רוּחַ וְסֵתֶר זֶרֶם כְּפִלְגֵי-מַיִם בְּצִיּוֹן כָּצֵל סֹלֶעַ-קֶּבֶד בְּאַרְץ עֵיפָה׃ 3 וְלֹא תִשְׁעִינָה עֵינֵי רָאִים וְאָזְנִי שְׁמַעִים תִּקְשְׁבֶנָּה׃ 4 וּלְבָב נְמַהֲרִים יִבִּין לְדַעַת וְלִשְׁוֹן עֲלִיָּם תִּמְהַר לְדַבֵּר צְהוּת׃ 5 לֹא יִקְרָא עוֹד לְנֶכֶל נָדִיב וְלִכְלִי לֹא יֵאמָר שׁוּעַ׃ 6 כִּי נָכַל נִכְלָה יִדְבֹר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה-אֵוֶן לַעֲשׂוֹת חֲנֹף וְלִדְבָר אֵל-יְהוָה תוֹעָה לְהַרְיֹץ נֶפֶשׁ רָעַב וּמִשְׁקָה צָמָא יַחֲסִיר׃ 7 וְכֻלִּי כִלְיוֹ רָעִים הוּא זְמוּת יַעֲץ לְחַבֵּל עֲנוּיִם בְּאִמְרֵי-שִׁקָּר וּבְדִבְרֵי אֲבִיוֹן מִשְׁפָּט׃ 8 וְנָדִיב נְדִיבוֹת יַעֲץ וְהוּא עַל-נְדִיבוֹת יָקוֹם׃ 9 נָשִׁים שְׂאֲנָנוֹת קָמְנָה שְׁמַעֲנָה קוֹלִי בְנוֹת בְּטָחוֹת הֶאֱזִנָּה אִמְרָתִי׃ 10 מַיִם עַל-שִׁנָּה תִרְגַּזְנָה בְּטָחוֹת כִּי קָלָה בְּצִיר אֶסֶף בְּלִי יָבוֹא׃ 11 חֲרָדוֹ שְׂאֲנָנוֹת רָגְזָה בְּטָחוֹת פִּשְׁטָה וְעָרָה וְחִגּוּרָה עַל-חֲלָצִים׃ 12 עַל-שִׂדִּים סִפְדִּים עַל-שִׂדִּי-חֲמִיד עַל-גִּפְסֹן פָּרְיָה׃ 13 עַל אֲדָמַת עֲמִי קוֹץ שְׁמִיר תַּעֲלֶה כִּי עַל-כָּל-בֵּתִי מִשׁוֹשׁ קָרָה עֲלִיָּהּ׃ 14 כִּי-אַרְמוֹן נָטַשׁ הַמּוֹן עִיר עָזָב עָפֹל וּבָחַן הָיָה בְּעַד מַעְרוֹת עַד-עוֹלָם מִשׁוֹשׁ פְּרָאִים מַרְעָה עֲדָרִים׃ 15 עַד-יַעֲרָה עֲלִינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם וְהָיָה מִדְבָּר לְכַרְמֶל וּכְרָמֶל לִיעָר יִחְשַׁב׃ 16 וְשָׁקֵן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּבְכַרְמֶל תִּשָּׁב׃ 17 וְהָיָה מַעֲשֶׂה הַצִּדִּיקָה שְׁלוֹם וְעִבְדֹת הַצִּדִּיקָה הַשְׁקֵט וְנִבְטַח עַד-עוֹלָם׃ 18 וַיֵּשֶׁב עַמִּי בְּנוֹה שְׁלוֹם וּבְמִשְׁכָּנוֹת מִבְּטָחִים וּבְמִנוּחַת שְׂאֲנָנוֹת׃ 19 וּבִרְדּוֹת בְּרִדֹת הִיעָר וּבִשְׁפֵלָה תִשְׁפֹּל הָעִיר׃ 20 אֲשֶׁרֵיָּם זִרְעֵי עַל-כָּל-מַיִם מִשְׁלָחִי רִגְלֵה-הַשּׁוֹר וְהַחֲמֹר׃ 21

33

Obuyôkoke bwa Yeruzalemu

¹ Buhanya bwâwe, we kashâba orhashâbirwa, we mulenzi orhalenganywa! Amango wâbâ wamayus'ishâba, nâwe washâbwa, amango wâbâ wamayus'ilenganya, nâwe wâlenganyibwa! ² Yagirwa Nyakasane, orhufe lukogo, rhucîkwibagire! Okazibâ kuboko kwirhu ngasi sêzi na bucire bwirhu omu mango g'amalibuko. ³ Zikayumva babanda akakû, embaga zinakûle idârhi; erhi wankanayîmuka ntya, amashanja ganashandabane. ⁴ Ebi wanyagaga kwo babiguka nka kula baguka amahanzi; kwo bacîhunika kuli byo nka hitû hya nzige. ⁵ Nyakasane alengerîre, bulya endâro yâge yo eba emalunga; ayunjuza Siyoni obucîranuzi n'obushinganyanya. ⁶ Ye nyamwegemerwa w'ensiku z'obuzine bwâwe. Obugale bwankaciza, bwo burhimanya n'obumanye; okurhînya Nyakasane, bwo buhirhi bwâwe. ⁷ Ala oku abantu b'e Ariyeli badwîrhe babandira orhuhababo omu njira; abaja-bugo b'omurhûla bayîsha balaka banalakûla. ⁸ Omu mirimbwa murhaciymbwa ndi, ntâye ocidwîrhe wagera omu njira. Bavunyire eciragâne, bagayaguza abahamirizi, barhacikenga ndi. ⁹ Ecihugo ciri omu mishîbo, cidwîrhe cafananda; Libano enshonyi zàmubumbire, ayumûsire Saroni kwo akola acibêra nk'irungu; Bashani na Karmeli barhacimerakwo hyâsi. ¹⁰ «Lero nkolaga nayimanga, Nyakasane okudesire, nkolaga nayîmuka, nkolaga nalengerera. ¹¹ Mwabire izîmi ly'akahasi, mwaburha ebijangala; omuka gwâni gwammusingônola nka muliro. ¹² Amashanja gâsingônoka, gashube nka luvu lwa nshwagara; nka mishûgi mirhemagule, bâkwebwa omu muliro, egulumire. ¹³ Mwe muli kufi, muyumve ebi najizire, ninyu mwe muli hôfi, mumanye oburhwâli bwâni!»

¹⁴ Omu Siyoni, abanya-byâha bamârhungwa n'obwôba; banyankola-maligo bamageramwo omusisi, mpu: «Ndi mulirhwe wankahash'ibêra mw'eco cibeye cayâka ensiku n'amango?» ¹⁵ Omuntu oshimba enjira y'obushinganyanya, anaderhe ebishingânîne, -oshologorhwa n'eby'obunyazi anashuba okuboko kwâge alek'iyungukira oku bandi; -ofuka amarhwiri gâge alek'iyumva, ebinwa by'obwîsi, azibe n'amasû gâge alekâbona ebibî, ¹⁶ oyo ye wâbere ahalengerire, enyâla nzibuzibu zibe lwâkiro lwâge, akâbona eci alya, akâbona n'eci anywa.

Okuyagalukira e Yeruzalemu

¹⁷ Amasû gâwe gâkasinja mwâmi omu bwinja bwâge, gakâbona ecihugo cigaligali. ¹⁸ Wakâcij'emurhima, ocîdôse n'ecôba, erhi: «Ngahi ali olya wakâg'ija aganja? Ngahi ali olya wakâg'ija agera obuzirho? Ngahi ali olya wakâg'ija alola engerero z'abasirika?» ¹⁹ Nta mango wânacibone olwo lubaga lurhakenga ndi, lubaga luderha olulimi lurhayumvikana, lubaga lujira iderha ly'ihanga lirhankamanywa. ²⁰ Sinza Siyoni, lugo lw'ensiku nkulu zirhu! Amasû gâwe gâbona Yeruzalemu, ndâro erhabâmwo kadugundu, cihando cirhashegûka, cirhakûlwamwo mitungo cirhakatwikamwo nrugozi ciru n'eliguma. ²¹ Bulya aholo ho Nyakasane arhuyereka irenge lyâge, aholo ho hahulula enyîshi n'emigezi migaligali. Harhakagera nkuge zivugamwa n'engasi, harhakanayîkirwa n'amârho manênênê. ²² Neci, Nyakasane ye mucîranuzi wirhu, ye na murhegesi wirhu. Nyakasane ye mwâmi wirhu, ye na mucunguzi wirhu. ²³ Emigozi yawe mîra yashumûkaga, erhacisêza omutungo gw'enkuge; erhanacimanika ecimanyîso. Okubundi banarhondêra okugabâna omunyago munji-munji; ciru n'abakunagizi nabo bahagula. ²⁴ Nta mulungu waciderhe, erhi: «Ndi mulwâla». Olubaga lw'omu Yeruzalemu lwakûlirwa obubî bwâlwo.

Jesaja/Isaiah 33: ¹

הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שׁוֹדֵד וּבֹגֵד וְלֹא-בֹגֵדוּ בְּכַהֲנֶיךָ שׁוֹדֵד כְּנֹלֶתְךָ לְבָגֶד בִּגְדֹי-כֶּה: 2 הֵן הָיָה קָהֵן לְךָ קָהֵן הָיָה זֶרַעַם לְבָקָרִים אֶף-יִשׁוּעֶתְנוּ בַּעַת צָרָה: 3 מִקּוֹל הַמָּוֶן נִדְדוּ עַמִּים מִרוֹמְמֹתָךְ נִפְצוּ גִּוִּים: 4 וְאַסָּף שְׁלָלָם אֲסָף הַחֲסִיל כְּמִשְׁק גְּבִים שִׁיקָק בּוֹ: 5 נִשְׁגַּב יְהוָה כִּי שָׁכַן מִרוֹם מֵלֵא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וְצִדְקָה: 6 הָיָה אֲמוֹנֶת עֲתִיד חֶסֶן יִשׁוּעַת חֲכֵמַת נִדְעַת יְרָאת יְהוָה הִיא אוֹצְרוֹ: 7 הָיָה אֲרָאֵלִם צִעְקוֹ חֲצָה מִלֵּאכִי שְׁלוֹם מֶרֶ יִבְכִּיּוּ: 8 נִשְׁמָו מִסְּלוֹת שְׁבַת עֶבֶר אֲרַח הַפֶּר בְּרִית מֵאֵס עָרִים לֹא חֲשָׁב אָנוּשׁ: 9 אֶבֶל אֲמַלְלָה אֶרֶץ הַחֲפִיר לִבְנוֹן קֶמֶל הָיָה הַשְּׂרֹן כְּעֶרְבָה וְנֶעַר בֶּשֶׂן וְכֶרְמֶל: 10 עֲתָה אֲקוּם יֹאמֶר יְהוָה עֲתָה אֲרוֹמֵם עֲתָה אֲנַשָּׂא: 11 תִּהְיֶה חֲשֵׁשׁ תִּלְדוּ קֶשׁ רוּחָם אֵשׁ תֹּאכְלֵם: 12 וְהָיוּ עַמִּים מִשְׁרָפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסוֹחִים בְּאֵשׁ יִצְתּוּ: 13 שְׁמַעוּ רְחוּקִים אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי וְדַעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי: 14 פָּתְחוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים אֲחֻזָּה רָעָה נִחְפִּים מִי יִגְדֹר לָנוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה מִי־יִגְדֹר לָנוּ מוֹקֵדִי עוֹלָם: 15 הֲלֹךְ צִדְקוֹת וְדָבָר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאֵס בְּבַצַּע מַעֲשִׂקוֹת נֶעַר כָּפִיו מִתְמַךְ בִּשְׂחָד אֲטֹם אֲזֶנּוּ מִשְׁמַע דְּמִים וְעֵצֶם עֵינָיו מִרְאֹת בָּרַע: 16 הִוא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן מִצְדוֹת סִלְעִים מִשְׁגָּבוֹ לַחֲמוֹ נָתַן מִימִיו נְאֻמִּים: 17 מֶלֶךְ בִּיפִי תִחְצִינָה עֵינֶיךָ תִּרְאִינָה אֶרֶץ מִרְחָקִים: 18 לִבְנֶה יִהְיֶה אִמָּה אִיָּה סֹפֵר אִיָּה שֹׁקֵל אִיָּה סֹפֵר אֶת-הַמַּגְדָּלִים: 19 אֶת-עַם נוֹעַז לֹא תִרְאֶה עִם עֲמָקֵי שְׁפָה מִשְׁלוּעַ נִלְעַג לִשׁוֹן אֵין בִּיגָה: 20 הֲתָה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֶנּוּ עֵינֶיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם כִּנֹּה שְׁאֵן אֶהֱל בַּל-יִצְעַן בַּל-יִסָּע יִתְדִיתִּי לִנְצַח וְכָל-חֲבָלָיו בַּל-יִנְתָּקוּ: 21 כִּי אִם-שָׁם אֲדִיר יְהוָה לָנוּ מְקוֹם-נִהְרִים יֹאֲרִים רִחְבִּי יָדִים בַּל-תִּלָּךְ בּוֹ אִנִּי-שִׁיט וְצִי אֲדִיר לֹא יַעֲבֹרֵנוּ: 22 כִּי יְהוָה שִׁפְטֵנוּ יְהוָה מִחֲקֻקֵּנוּ יְהוָה מִלִּבְנוּ הִוא יוֹשִׁיעֵנוּ: 23 נִטְשׁוּ חֲבָלֶיךָ בַּל-יִחַזְקוּ כֵּן-תִּתְרַנֵּם בַּל-יִפְרֹשׁוּ לָס אֵז חֲלָק עַד-שִׁלָּל מִרְבֵּה פִסְתִּים גָּזְזוּ בָּז: 24 וּבַל-יֹאמֶר שָׁכַן חֲלִיתִי הֵעָם הַיֹּשֵׁב בָּהּ נִשָּׂא עוֹן:

34

Edomu atwîrwa olubanja

¹ Mwe mashanja, yegeri, muyumve; mwe mbaga, murhege amarhwiri! Igulu liyumve haguma na ngasi libiâamwo byoshi, amahanga na ngasi bagabâmwo boshi! ² Bulya Nyakasane akunirîre amashanja goshi, engabo z'abalwî zâbo zoshi azikalihîre. Ahizire okubamalira boshi n'okubalongôlana ebwa ibâgiro. ³ Abânigwa muli bo bâkabulirwa oku mpinga, akabayo kâkarhenga omu mirhumba yâbo, n'entondo zakâhulula muko gwâbo. ⁴ Engabo y'abalwî b'emalunga yoshi yajonga, amalunga gazingwa nka kula bazinga ecitabu, n'engabo yâgo yahungumuka nka kula ebyâsi by'omuzâbîbu bihu-ngumuka, nka kula ebyâsi by'omulehe bihungumuka. ⁵ Neci, engôrho yâni yamajâmwo orukara emalunga: yamahonera kuli bene-Edomu, lulya luhaga natwîruga okuherêrekera, Iyo nduhana. ⁶ Engôrho ya Nyakasane ekola eyunjulirîne muko, ekola nshige mashushi n'omuko gw'abanabuzi n'ogw'ebihebe, n'amashushi g'ensiko z'engandabuzi. Bulya Nyakasane adwîrhe arherekêrwa enterekêro e Bosra, badwîrhe bamubâgira omu cihugo ca Edomu. ⁷ Embogo nazo zahenanguka haguma n'orhunina n'empanzi; ecihugo câbo cayunjulirana muko, n'obudaka buyîgurhe mashushi. ⁸ Neci, lusiku lwa Nyakasane lw'okucihôla, guli mwâka gwa kutwîra abashombanyi ba Siyoni olubanja. ⁹ Enyîshi zâge zâhinduka bulembo, obudaka bwâge bwâhinduka cibiriti, n'ecihugo câge cihinduke bulembo budwîrhe bwadurha muliro. ¹⁰ Oli mûshi, oli budufu, gurrhâzima, n'omugi gwâgo gusôkera burhahusa emalunga. Kurhenga oku ihurha kuja oku lindi,

eco cihugo cafananda, cirhakacifa cagêzirwemwo n'omuntu.¹¹ Ebihunira n'ebishekeshe byâyîmamwo, n'ebirifufu na bahungwe bakâyabukiramwo. Nyakasane âcilambûlirakwo omugozi g'okucijira bwâmwa n'oluge-ro lw'okucijira bwerûlê.¹² Murhakac'iyimbwa baluzi b'okucishoga omwâmi, n'abarhambo bâhirigirhamwo boshi.¹³ Omu nyumpa z'ebwâmi mwâmera amashaka g'emishûgi. n'omu ngerero z'abasirika mumere orhulunzi n'amakererhe. Cashuba bulumba bwa banyambwê n'ishubûkiro ly'amakozî.¹⁴ Emisimbisimbi yakâbugânamwo banyamugunga, n'ebihebe bikâvakuzanya. Omwôla mwo rnuzimu -kazi Liliti agwîka icumbi lyâge, mwo aluhûkira.¹⁵ Omwôla mwo enjoka zakâjira enyôgo zâzo, zirhere, na hano ziba zamalâlîra amaji gâzo omu cihôho, zigaberagule. Omwôla mwo n'enkongôro zishubûkira, zibugânane n'ezâbo.¹⁶ Mulongereze omu citabu ca Nyakasane, musomemwo: Ntâyo ciru n'enguma ebulikine muli zo, ntâyo yayôboha mpu eyâbo erhahali, bulya kanwa kâge kâkurhegekaga, na mûka gwâge gwâzishubulizagya haguma.¹⁷ Yêne ye wâyesheraga ngasi muguma ecigole, na kuboko kwâge kwâzigereraga n'okuzigabira ecihugo. Zacirya emyâka n'emyaka, bânacîberemwo kurhenga oku ihurha kuja oku lindi».

Jesaja/Isaiah 34:¹

קָרְבוּ גוֹיִם לְשִׁמְעַת וְלֹאֲמִים הַקְשִׁיבוּ תִשְׁמַע הָאָרֶץ וּמִלֵּאָה תִּבְּלֵן וְכָל־צָאֲצָאִיהָ: 2 כִּי קָצַף לַיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחִמָּה עַל־כָּל־צָבָאֵם הַחֲרִימִם וְתִגְמֹם לְטִבַּח: 3 וְחִלְלִיָּהֶם יִשְׁלְכוּ וּפְגָרֵיהֶם יַעֲלֶה בְּאֵשׁם וְנִמְסוּ הָרִים מִדְּמָם: 4 וְנִמְקְוּ כָל־צָבָא הַשָּׁמַיִם וְנִגְלוּ כֶסֶף הַשָּׁמַיִם וְכָל־צָבָאֵם יָבוֹל כְּנֹבֶל עַלָּה מִגִּפֹּן וּכְנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה: 5 כִּי־רִוְתָהּ בְּשָׁמִים חֲרָבִי הִנֵּה עַל־אָדָם תִּדְרֹךְ וְעַל־עַם חֲרָמִי לְמִשְׁפָּט: 6 תִּחַרֵּב לַיהוָה מִלֵּאָה דָם הַדָּשָׁנָה מִחֶלֶב מִדָּם כְּרִים וְעִתּוֹדִים מִחֶלֶב כָּלִיּוֹת אֵילִים כִּי צָבַח לַיהוָה בְּבִצְרָה וְטִבַּח גְּדוֹל בְּאֶרֶץ אֲדָם: 7 וְיִרְדּוּ רִאמִּים עִמָּם וּפְרִים עִם־אֲבִירִים וְרוֹתָהּ אֲרָצָה מִדָּם וְעִפְרָם מִחֶלֶב יִדָּשׁוּ: 8 כִּי יוֹם נֶקֶם לַיהוָה שְׁנַת שְׁלֹמִים לְרִיב צִיּוֹן: 9 וְנִהְפְּכוּ נִחְלִיָּה לְזִפְתָּה וְעִפְרָה לְגִפְרִית וְהִיָּתָה אֲרָצָה לְזִפְתָּה בְּעֵרָה: 10 לִילָּה וְיוֹמָם לֹא תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׂנָה מִדָּוָר לְדוֹר תִּחַרֵּב לְנֶצַח נִצְחִים אֵין עֹבֵר בָּהּ: 11 וִירְשׁוּהָ קֶאֱת וְקִפּוֹד וְיִנְשׁוּף וְעָרֵב יִשְׁכְּנוּ־בָּהּ וְנִטָּה עָלֶיהָ קוֹ־תָהּ וְאֲבִי־בָּהּ: 12 חֲרָבִי וְאֵין־שָׁם מִלּוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֵיָהּ יִהְיוּ אָפִס: 13 וְעִלְתָּה אֶרְמְנֵיהָ סִרְיִים קִמּוּשׁ וְחוֹם בְּמִבְצָרֶיהָ וְהִיָּתָה נֹה תָנִים חֲצִיר לִבְנוֹת יַעֲנֶה: 14 וּפְגָשׁוּ צִיִּים אֶת־אֵיִם וְשָׂעִיר עַל־רֵעֵהוּ יִקְרָא אֶרֶץ־שָׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָה לָהּ מָנוֹחַ: 15 שָׁמָּה קִנְנָה קִפּוֹז וְתִמְלֹט וּבִקְעָה וּדְגָרָה בְּצִלָּהּ אֶרֶץ־שָׁם נִקְבְּצוּ דְּלִיּוֹת אֲשֶׁה רְעוּתָהּ: 16 דָּרְשׁוּ מַעַל־סֹפֶר יְהוָה וְקִרְאוּ אֶחָת מֵהֵנָּה לֹא נַעֲדָרָה אֲשֶׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקְדוּ כִי־פִי הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן: 17 וְהוּא־הִפִּיל לֶהָן גּוֹרֵל וְיָדוּ חִלְקָתָהּ לָהֶם בְּקֹו עַד־עוֹלָם יִרְשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָּהּ: 18

35

Masiha ayîsh'icungula Israheli

¹ Irungu n'ebiharabuga bishagaluke, obulambo bwâcishinga bunameremwo akahasi^x. ² Bwâmeramwo obwâso, busîme bunabande empundu. Bwahâbwa irenge Iya Libano n'obwinja bwa Karmeli n'obwa Saroni. Bâbona irenge Iya Nyakasane n'obukuze bwa Nyamuzinda wirhu. ³ Muzibubye amaboko garhîre enjinga, n'amadwi gadwîrhe gakomanya mugakomeze. ⁴ Mubwire ab'emirhima erhozire, mpu: «Muzibuhe, murhayôbohaga! Nyamuzinda winyu oyu! Ayîshir'icîhîla, adwîrhe obuhane bwa Nyamuzinda. Yêne ye oyîshir'immuciza». ⁵ Obwo amasû g'emihurha gahurhûka, n'amarhwiri g'ebihuli gâzibûke. ⁶ Okubundi abakunagizi bakaz'ihama nka kashafu n'olulimi lw'akaduma lubande akabûli. Amîshi gakâhulula omu irungu n'enyîshi zifunûnuke omu bulamho. ⁷ Obudaka buyumûsire bwahinduka ciyanja, n'ecihugo c'enyôrha cishube nshoko ya mîshi. Ahali hakola ishubûkiro Iya banyambwê hamera amasheke n'enfinjo. ⁸ Hâyîsh'iba omulimhwa gwakûz'iderhwa njira ntatagifu. Abarhacîri barhakayigeramwo, bulya Nyakasane yene wayîsh'iyîgula eyo njira, n'orhudundaguzi rhurhakaderha mpu rhwâhabukiramwo. ⁹ Murhakabonekana ntale, na nta nsimba nkali yanalabarhemwo; nanga, erhakabonekanamwo, ci abacungule bo bakâyigeramwo. ¹⁰ Aba Nyakasane ayîsh'iba alikuzize bâgaluka, bahike omu Siyoni bayîsha baband'empundu banabarhwîre amasîma g'ensiku n'amango oku irhwe. Bâyunjula mwishingo n'amasîma; emirhanyo n'endûlu byâhirigirha.

Jesaja/Isaiah 35:¹

יִשְׁשׂוּם מִדְּבַר וְצִיָּה וְתִגֵּל עֲרָבָה וְתִפְרַח כְּחִבְצֵלֶת: 2 פְּרִים תִּפְרָח וְתִגֵּל אֶף גִּילֵת וְרָגֵן כְּבוֹד הַלְבֹנוֹן תִּתֵּן־לָהּ הַדָּר הַכִּרְמֶל וְהַשָּׁרֹן קֵמָה יִרְאוּ כְבוֹד־יְהוָה הַדָּר אֱלֹהֵינוּ: 3 וְהָיוּ רִפּוֹת וּבִרְכִּים כְּשִׁלּוֹת אֲמָצִי: 4 אֲמָרוּ לְנִמְהָרֵי־לֵב חֲזְקוּ אֶל־תִּירְאוֹ הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נֶקֶם יָבוֹא גָמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיִשְׁעֵכֶם: 5 אֲזַז תִּפְקְחֶנָּה עֵינֵי עוֹרִים וְאֲזַיִן חֲרָשִׁים תִּפְתַּחֲנָה: 6 אֲזַז יִדְלַג כְּאַיִל פֶּסֶם וְתִתֵּן לָשׁוֹן אֶלֶם כִּי־נִבְקְעוּ בַּמִּדְבָּר מַיִם וְנַחֲלִים בְּעֲרָבָה: 7 וְהָיָה הַשָּׂרֵב לְאֵגָם וְצִמְאֹן לְמִבְעֵי מַיִם בְּנֹה תִבְנֶה רִבְצָה חֲצִיר לִקְנֶה וְגִמְאָה: 8 וְהָיָה־שָׁם מִסְּלִיל וְדָרֶךְ וְדָרֶךְ הַקִּדְוֹשׁ יִקְרָא לָהּ לֹא־יַעֲבְרֶנּוּ טָמֵא וְהוּא־לִמּוֹ הַלֵּךְ דֶּרֶךְ וְאֵילִים לֹא יִתְעוּ: 9 לֹא־יִהְיֶה שָׁם אֲרִיָּה וּפְרִיץ חִיּוֹת בְּלִי־עֵלָּה לֹא תִמָּצֵא שָׁם וְהָלְכוּ גְּאוּלִּים: 10 וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשְׁבֹּן וְצִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שִׁשְׁן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְגִסּוֹ יִגֹּן וְאֲנָחָה: 11

^x35.1 Eci cigabi cirhuhugulire gurhi abalulize bayagaluka kurhenga e Babeli (bigabi 40-55).

Senakeribu arhêra Yeruzalemu

¹ Omu mwâka gwa kali ikumi na kani gw'obwami bwa Hizkiyahu^y, Senake-ribu, mwâmi w'e Asîriya, ayîsh'ikoza ebishagala bizibu-zibu byoshi by'o-mu bwâmi bwa Yuda, anabigwârha. ² Kurhenga e Lakishi, oyôla mwâmi w'e Asîriya arhuma omurhambo w'omu lurhamba lwâge, ye n'engabo nyinji y'aba-lwî, emwa mwâmi Hizkiyahu e Yeruzalemu. Anacicumbika hôfi h'omugezi gw'eciyanja ciri enyanya, oku njira ejire omu ishwa lya Cimeshûla. ³ Omurha-mbo w'oku bwâmi, Eliyakimu, mwene Hilikiya, boshi n'omwandisi Shebuna na Yowahi, mwene Asafi, mubîsi w'ebitabu, bamujâyo. ⁴ Omurhambo w'omu lurhamba ababwira, erhi: «Mugend'ibwîra Hizkiyahu, mpu: Ntyâla kwo adesire omwâmi mukulu, mwâmi w'e Asîriya: Bulangalire buci obula ocikubagire? ⁵ K'ocikebirwe mpu ebinwa byône byanaha omuntu ihano n'oburhwâli bw'okulwa amatumu? Ndigi ocikubagire ntyo obûla wacišhomya okungomcra? ⁶ Ala oku ocikubagire Misiri, lula lusheke lushenyusire lurhula n'okuyâgaza e-nfune za ngasi oluyegemeza. Kwo ali ntyo Faraoni, mwâmi w'e Misiri, kuli ngasi boshi bacîmwikubagira. ⁷ Mmanyire neci oku mwanshuza, mpu: «Nyaka-sane Nyamuzinda wirhu ye rhucîkubagire!» K'arhali ye olya Hizkiyahu a-shabiraga empêro n'enyûsho, erhi abwîra abantu b'omu lya Yuda n'ab'e Yeru-zalemu, erhi: «Ahâla luhêrero ho mwâkaharamya!» ⁸ Kwokwo, mushigânanage mwe na nnâhamwirhu, omwâmi w'e Asîriya: nakuhâ biterusi bihumbi bibiri, akaba wankabona abasirika bâkabishonakwo. ⁹ Kurhi wankahash'ihagalika woyu ciru omunyi w'omu barhambo ba nnâhamwirhu? Onadwîrhage waciûku-bagira Misiri obwo mpu ye wakuhe engâlê n'abashona oku biterusi! ¹⁰ Ciru n'okundi, ka buzira buyemere bwa Nyakasane nyîshir'ikoza eci cihugo nti nciherêrekeze? Nyakasane yene wambwiraga, erhi: «Ojîkoza eci cihugo n'oku-ciherêrekeza!» ¹¹ Eliyakimu, mwene Hilikiya, Shebuna na Yowahi banacibwîra omurha-mbo w'olurhamba, mpu: «Oderheze bambali bâwe omu maharamiya, bulya rhunagayumve, ci omanyê orharhuderhezagya omu mayahudi, olu lubaga luli uku lukûta lwankayumva». ¹² Ci olya nyamurhambo w'olurhamba anacishuza, erhi: «Ka wamanya mpu nnâhamwinyu nisi erhi we nnawirhu antumirekwo mpu nderhe ebyo binwa? K'arhali abala bantu batamire oku lukûta, badwîrhe bâlya amazi gâbo n'okunywa amashû gabo haguma ninyu?» ¹³ Okubundi olya murhambo w'olurhamba anaciyîmanga, ayakûza n'izû linene omu mayahudi, aderha, erhi: «Muyumve ebinwa bya mwâmi mukulu, ye mwâmi w'e Asîriya! ¹⁴ Ntyâla kwo mwâmi adesire: Mumanye mwarhebwa na Hizkiyahu, bulya nta buhashe agwerhe bw'okummukûla omu marhabi! ¹⁵ Hizkiyahu arhammushumikaga okucîkubagira Nyakasane, mpu: «Kwo binali, Nyakasane arhuyôkola; eci cishagala cirhagwârhe n'omwâmi w'e Asîriya!» ¹⁶ Murhayumvaga Hizkiyahu, bulya kwo adesire ntyâla omwâmi w'e Asîriya: «Mukome obwîra nâni, munacîlerhe mwene emunda ndi, lyo ngasi muguma muli mwe ahash'ilya oku muzâbîbu gwâge na lyo ngasi muguma muli mwe aha-sh'ilya oku mulehe gwâge, lyo ngasi muntu ahash'inywa oku mîshi g'omu iriba lyâge ¹⁷ kuhika nyîsh'immurhola, mmuhêke omu cihugo nk'eci cinyu, cihugo ca ngano n'idivayî, cihugo ca mugati n'emizâbîbu. ¹⁸ Hizkiyahu arhammurhebaga, mpu: «Nyakasane arhuciza!» Ka banyamuzinda b'agandi mashanja bahashire okuciza ngasi muguma echugô câge n'okucîrhenza omu maboko gw'omwâmi w'e Asîriya? ¹⁹ Ngahi baligi balya banyamuzinda b'e Hamati n'ab'e Arpadi? Ngahi baligi balya banyamuzinda b'e Sefarayimi? Ka balikûzize Samâriya omu maboko gâni? ²⁰ Muli abo banyamuzinda boshi ba ebyôla bihugo, bahi bâha-shire okulikûza echugô câbo omu maboko gâni, lyo Nyakasane alikûza Yeru-zalemu omu maboko gâni? ²¹ Bacîhulikira, barhashuzagya cici, bulya mwâmi ali arhegesire, erhi: «Murhamushuzagya cici». ²² Okuhandi, omurhambo w'oku bwâmi, Eliyakimu, mwene Hilikiya, boshi n'omwandisi Shebuna na Yowahi, bashubira emunda Hizkiyahu ali n'emyambalo misharhule, banacimurhondêreza birya binwa by'omurhambo w'olurhamba.

Jesaja/Isaiah 36: ¹

וַיְהִי בְּאַרְבַּע עָשָׂר שָׁנָה לְמֶלֶךְ חֲזַקְיָהוּ עָלָה סַנְחֶרִיב מֶלֶךְ-אַשּׁוּר עַל כָּל-עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְּפָשֶׂם: 2 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ-אַשּׁוּר אֶת-רַב־שָׁקָה מֶלֶךְ-יְרוּשָׁלַיִם אֶל-הַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ בְּחֵיל כָּבֵד וַיַּעֲמֵד בְּתַעֲלַת הַבִּרְכָּה הָעֲלִיזָה בְּמִסְלַת שַׁדָּה כּוֹס: 3 וַיֵּצֵא אֵלָיו אֲלֵיקִים בֶּן-חֲלָקְיָהוּ אֲשֶׁר עַל-הַבֵּית וַשְׁבָּנָא הַסֹּפֵר וַיֹּאחַז בֶּן-אַסָּף הַמְזָכִּיר: 4 וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶם רַב־שָׁקָה אֶמְרוּ-נָא אֶל-חֲזַקְיָהוּ זֶה-אֹמֵר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבְּטָחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בְּטֻחָת: 5 אֲמָרְתִּי אֶרְד־בְּרָשָׁפְתִּים עֲצָה וַאֲבֹרָה לְמַלְחָמָה עִתָּה עַל-מִי בְטָחַת כִּי מַרְדָּת בִּי: 6 הִנֵּה בְטָחַת עַל-מִשְׁעָנֶת הַקָּנָה הַרְצוּץ הַזֶּה עַל-מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסְמָךְ אִישׁ עָלָיו וְגַם בְּכַף וְנִקְבָּה בֶן פָּרְעֹה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם לְקַל-הַבְּטָחִים עָלָיו: 7 וְכִי-תֹאמַר אֵלַי אֶל-יְהוָה אֵלֵהֶינוּ בְּטָחֵנוּ הַלּוֹא-הוּא אֲשֶׁר הִסִּיר חֲזַקְיָהוּ אֶת-בְּמִתּוֹ וְאֶת-מַזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לַיהוָה וַיִּרְוּשָׁלַם לִפְנֵי הַמַּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲוּ: 8 וְעִתָּה הַתַּעֲרָב נָא אֶת-אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאִתְּנָה לָךְ אֶלְפִים סוּסִים אִם-תּוֹלֵל לָתֵת לָךְ רַכְבִּים עֲלֵיהֶם: 9 וַיֹּאֶר תִּשְׁיֵב אֶת פָּנָי פָּתַח אֶחָד עֲבָדֵי אֲדָנִי הַקְּטָנִים וַתִּבְטַח לָךְ

^y36.1 Ecigabi ca 36 kuhika ca 39, kuleka 38; 9-20, birhushambalire oku myanzi erya yonênê yabulaga bugendekera muli 2Bam 18, 13-20. Ebigabi bya Yeshaya'hu biyerekine emizobôlo y'ebiri omu 2Bam

על־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים: 10 וַעֲתָה הַמְבַלְעָדִי יְהוָה עָלִי תִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אָמַר אֵלֵי עָלָה אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ: 11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וְשָׁבָנָא וַיֹּאחַ אֶל־רַב־שָׁקָה דְּבַר־נָא אֶל־עַבְדֵּיךָ אֲרַמִּית כִּי שְׂמַעִים אָנְחָנוּ וְאֶל־תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוּמָה: 12 וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקָה הָאֵל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלַחְנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֵלֵא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחוּמָה לֵאמֹר אֶת־חֲרָאֵיהֶם וּלְשָׁתוֹת אֶת־שִׁינֵיהֶם עִמָּכֶם: 13 וַיַּעֲמֵד רַב־שָׁקָה וַיִּקְרָא בְּקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּ אֶת־דְּבָרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר: 14 כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אֶל־יִשְׂאֵא לָכֶם חֲזַקְיָהוּ כִּי לֹא־יִכָּל לְהַצִּיל אֶתְכֶם: 15 וְאֶל־יִבְטַח אֶתְכֶם חֲזַקְיָהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הֵצֵל יִצְיָלָנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: 16 אֶל־תִּשְׁמָעוּ אֶל־חֲזַקְיָהוּ סִפִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עָשׂוּ־אֶתִּי בְּרַכָּה וַצָּאוּ אֵלַי וְאָכְלוּ אִישׁ־גִּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וְאִישׁ מִי־בֹרֹו: 17 עַד־בָּאִי וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם אֶל־אָרֶץ פָּאֶרְצָם אָרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אָרֶץ לֶחֶם וְכֶרֶם: 18 פְּנִי־סִית אֶתְכֶם חֲזַקְיָהוּ לֵאמֹר יְהוָה יִצְיָלָנוּ הֵצִילָנוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אֲרָצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: 19 אֵלֶּה אֱלֹהֵי חֶמֶת וְאַרְפָּד אֵלֶּה סִפְרָיִם וְכִי־הִצִּילוּ אֶת־שִׁמְרוֹן מִיַּד: 20 מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אֲרָצָם מִיַּד כִּי־יִצְיָל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיַּד: 21 וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא־עָנּוּ אֹתוֹ דְּבַר כִּי־מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ הָיָא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֶהוּ: 22 וַיָּבֹא אֱלֹהִים בְּ־חֲלֻקָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבֵּית וְשָׁבָנָא הַסּוֹפֵר וַיֹּאחַ בֶּן־אַסָּף הַמִּזְכִּיר אֶל־חֲזַקְיָהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיִּגִּידוּ לוֹ אֶת דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה: 0

37

Hizkiyahu aj'idôsa omulêbi Yeshayahu

¹ Erhi mwâmi Hizkiyahu abiyumva, asharhula emyambalo² yâge, aya- mbala sunzu, aja omu ka-Nyamuzinda. ² Arhuma omurhambo w'oku bwami, Eliyakimu n'omwandisi Shebuna, bo n'abagula b'abadâhwa emw'omu-lêbi Yeshayahu, mwene Amotsi; bânacigenda bayambirhe sunzu. ³ Bânacimubwira, mpu: «Kwo adesire ntyâla Hizkiyahu: Olu lusiku lwamâba lusiku lwa marhânya, lwa buhane n'enshonyi, bulya abana bahika aha luhugurhu, ci abazire babula emisi y'okubaburha. ⁴ Kwankaba Nyakasane Nyamuzinda wâwe ayu- mva ebinwa by'omurhambo w'olurhamba orhumirwe na nnuhamwabo. o- mwâmi w'e Asîriya, mpu ayish'ijacira Nyamuzinda ozine! Kwankanaba amuhanira ebyo binwa Nyakasane Nyamuzinda wâwe anayumvirhe! Mashî osengcrnngc aga mahunga g'olubaga)wage gacisigire!»

⁵ Erhi abambali ba mwâmi Hizkiyahu bamuhikaho. ⁶ Yeshayahu anacibabwira, e-rhi: «Mugend'ibwêira nnâhamwinyu, erhi: Kwo adesire ntyâla Nyakasane: O-rharhemukaga n'ebinwa oyumvirhe, ebinwa abaganda b'omwâmi w'e Asîriya bandogorhiremwo. ⁷ Ala oku namamuhiramwo omuzimu wamuzimuha: o-mwanzi ayumu gwarhuma aashubira omu cihugo câge. Omu cihugo câge namuneshera, anigwa n'engôrho. Omurhambo w'olurhamba ajirhimâna mwâmi w'e Asîriya ⁸ Omurhambo w'olurhamba anacigaluka, agend'ibugâna omwâmi w'e Asîriya e Libna. erhi yo arhabâlire, kulya kuba ali amayumva oku arhenzire e Lakishi. ⁹ Bulya Senakeribu ali ayumvirhe ogu mwanzi guyerekire Tiraka, mwâmi w'e Kushi, mpu: «Ye oyo omu njira, ayishir'okurhêra.

Senakeribu aashubirhumira Hizkiyahu abaja-bugo

Kwo na kushub'irhumira Hizkiyahu, abaja-bugo, erhi: ¹⁰ «Muj'ibwîra Hizkiyahu, mwâmi w'e Yudeya, mpu: Omanyê Nyamuzinda wâwe ocikubagire akurheba, mpu: Yeruzalemu arhagwârhwâ n'omwâmi w'e Asîriya. ¹¹ Wayu-mvirhe ebi abâmi b'e Asîriya bakolire ebihugo byoshi banabiherêrekeza, wanagal'imanya mpu wehe wafuma! ¹² Ka banyamuzinda bâbo balikûzize ama- shanja balarha baherêrekezagya e Gozani, e Harani, e Resefu, na bene-Edeni babâ e Telasari? ¹³ Ngahi akola aba omwâmi w'e Hamati, omwâmi w'e Arpadi, omwâmi w'ebishagala by'e Sefarayimi, e Hena n'e Yiva?» ¹⁴ Hizkiyahu anaci-rhôla galya maruba omu maboko g'abaja-bugo. agasoma. Okubundi ayinamu-kira omu ka-Nyamuzinda, âgabungulira embere za Nyakasane. ¹⁵ Hizkiyahu ârhondêra ashenga Nyakasane, erhi: ¹⁶ «Nyakasane w'Emirhwe, Nyamuzinda w'Israheli, we bwarhala enyanya za Bakerubi, wene we Nyamuzinda dolodolo w'amâmi g'igulu goshi, we walemaga amalunga n'igulu. ¹⁷ Orhege okurhwiri, Yagirwa Nyakasane, oyumve; ozibûle amasû. Yagirwa Nyakasane, ocibonere! Oyumve ebinwa bya Senakeribu orhumire abayîsh'ijacira Nyamuzinda ozîne. ¹⁸ Neci, kwo binali, Yagirwa Nyakasane, abâmi b'e Asîriya baherêrekîze amashanja goshi n'ebihugo byâbo. ¹⁹ Badûlisire banyamuzinda bâbo muliro, bulya barhali banyamuzinda bw'okuli, ci mukolo gw'amahoko g'abantu, mirhi erhi mabaâe; na ntyo babavunyangula. ²⁰ Ci wehe, Nyakasane Nyamuzinda wiîrhu, orhuyôkole omu maboko gâge, Iyo amâmi g'igulu goshi gamanya oku wene we onaba Nyamuzinda, Yagirwa Nyakasane!»

Obulêbi bwa Yeshayahu

^{37.1} Erhi bayumva oburhe bunene bayumva n'ecifufu. Abayahudi bâsharhula myambalo yaão kurhengerera omu igosi, kuhika oku mukaha; ciru nkaba bayambala na sunzu; n'okucîshiga oluvu.

²¹ Yeshayahu, mwene Amotsi, anacirhuma abagend'ibwîra Hizkiyahu, erhi: «Ntyâla kwo adesire Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli, wâsengeraga oku biyerekiye Senakeribu, mwâmi w'e Asîriya. ²² Alaga akanwa Nyakasane adesi-re kuli ye: Amakugayaguza, amakushekera, omubikira, omwana-nyere Siyoni; amakukengula omwana-nyere Yeruzalemu! ²³ Ndi olya wajaciraga? ndi olya walôgorheraga, ndi olya walengerezagya izû n'okumumôlera amasû g'obucîbone? Kali Mutagatifu w'Israheli? ²⁴ Wakolesize bambali bâwe mpu ojacire Nyakasane, ene oderha, mpu: «N'omwandu gw'engâlè zâni nasôkire oku ntondo, nahika cingana oku irhwerhwe Iya Libano. Natwîrekwo enduluma z'emirhi n'ensindani zâge nyinjinja. Nahisire oku masongezo gage mazindazinda, omu busâne bwâge bw'emirhi. ²⁵ Niene nahumbire amaliba, nananywa amîshi g'amashanja g'ihanga; n'olushando lw'amagulu gâni naganyize enyîshi z'omu Misiri zoshi». ²⁶ K'orhamanyiri oku kurhenga emyâka erhi byoshi kurheganya mbirheganya, n'oku kurhenga mîra erhi kuhiga mpiga eyo mihigo? Bunôla nkola nayiyunjuliza. Omukolo gwâwe kwali kuhindula ebishagala bizibuzibu bishube bigûkâ. ²⁷ Abantu bâmwô bayumva barhacigwerhi misi, barhungwa n'obwôba n'enshonyi zababumba, bayôrha nka hyâsi hy'omu ishwa, nka kahasi k'omu bulambo, nka lubala lumezire oku nyumpa lubabuka n'empûsi y'ebushoshokero bwîzûba. ²⁸ Okayimanga erhi okatamala, okahuluka wagenda erhi okagaluka, mmanyire, ciru n'amango onkuniire. ²⁹ Kulya kuba onkuniire na kulya kuba obucibone bwâwe bwayumvikine omu marhwiri gâni, nkolaga nakuhira ehigondo hyâni omu izûlu n'omurhamba gwâni ekanwa, nkugalule omu njira wâishagamwo.

Obuhane bwa Asîriya

³⁰ N'ecira co cimanyîso wahâbwa: guno mwâka balya emburho zarhogaga, mwâka irhondo ezacîrnezagya zône, ci omwâka gwa kasharhu, mumîre munasârûle, murhwere emizâbîbu munalye oku mburho yayo. ³¹ Amâhunga g'omu nyumpa ya Yuda gasigala, gashub'imera emizi omu idaho ganayâne emburho enyanya. ³² Neci, omu Yeruzalemu mwârhenza âbasigala n'oku ntondo ya Siyoni kwâyimanga âbafulumusire olufu. Buzigire buyunjwire bwâgalwa bwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe bwâkola ebyôla! ³³ Co cirhumire amaderha ntyâla Nyakasane oku biyerekiye omwâmi w'e Asîriya: Arhalabarhemwo eci cishagala arhânalashemwo mwampi, arhanacigorhe n'engurhu. ³⁴ Omu nira âyishagamwo mwo anagaluka; ârhalabarhemwo eci cishagala. Kwo adesire ntyo Nyakasane! ³⁵ Nafungira eci cishagala nnacyîkole, irenge lyâni lirhumire na mwambali wâni Daudi orhumire».

Senakeribu ahanwa anagandûla

³⁶ Okubundi Malahika wa Nyakasane anacipamuka, anigûza bantu bihumbi igana na gali munani na birhanu omu icumbi ly'Abasîriya. Erhi buca sêzi, erhi boshi bafire ekola mirhumba! ³⁷ Senakeribu, mwene Asîriya, agandûla, ashubira e Ninive, abêrayo. ³⁸ Kwanaciba lusiku luguma, erhi adwîrhe aharâmya omu nyumpa ya nyamuzi-nda wâge Nisiroki, bagala bâge Adarameleki na Sarazêri bamufunda engôrhu banacîyâkira omu cihugo ca Ararati. Omugala Asarahadoni ayîma ahali hâge.

Jesaja/Isaiah 37: ¹

וַיְהִי כַשְׁמֶלֶח הַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְּקֵם בִּשְׂקֵי יָבֵּא בֵּית יְהוָה: 2 וַיִּשְׁלַח אֶת־אֱלִיָּהוּם אֲשֶׁר־עַל־הַבָּיִת וַאֲתָּא שְׁבָגָא הַסּוֹפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְּכַסִּים בִּשְׂקִים אֶל־יִשְׁעָהוּ בֶן־אַמּוּץ הַנָּבִיא: 3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זֶה אִמְרֵי חֲזַקְיָהוּ יוֹסֵף צָרָה וְתוֹכָהּ וְנֹאצָּה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָּאוּ בְנֵיהֶם עַד־מִשְׁבֵּר וְכֵן אֵין לָלֶדֶה: 4 אוֹלֵי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה אֲשֶׁר שָׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֵדְנִי לְחַרֵּף אֱלֹהִים חֵי וְהוֹלִים בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁאָת תְּפִלָּה בְּעַד הַשְּׂאֲרִית הַנִּמְצָאָה: 5 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ אֶל־יִשְׁעָהוּ: 6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִשְׁעָהוּ זֶה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם זֶה אִמְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אוֹתִי: 7 הֲגִנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהִפְלִיתוּ בְּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ: 8 וַיִּשָּׁב רַב־שָׁקָה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר נֹלָחַם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מֶלְכִּישׁ: 9 וַיִּשְׁמַע עַל־תְּרֻקָּהּ מֶלֶךְ־פוֹל לֵאמֹר יֵצֵא לְהִלָּחֵם אִתָּךְ וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חֲזַקְיָהוּ לֵאמֹר: 10 זֶה תֹאמְרוּן אֶל־חֲזַקְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אֶל־יִשְׁאָף אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אִתָּךְ בּוֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: 11 הִנֵּה אִתָּךְ שְׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשָׂה מֶלְכִי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאִתָּךְ תִּנְצֹל: 12 הִהְצִילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁתִּיתוּ אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חֶבֶן וְכִזְבּוּן וְכִזְבּוּן אֲשֶׁר בִּתְלַשָּׁר: 13 אִיָּה מֶלֶךְ־חֲמַת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לַעִיר סַפְרַיִם הִנֵּעַ וְעוֹה: 14 וַיִּקַּח חֲזַקְיָהוּ אֶת־הַסִּפְּרִים מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאָהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרֹשֶׁהוּ חֲזַקְיָהוּ לִפְנֵי יְהוָה: 15 וַיִּתְּפַל חֲזַקְיָהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: 16 יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרִבִּים אִתָּךְ־הוּא אִתָּךְ־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ אִתָּךְ עֲשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ: 17 הִטָּה יְהוָה אֶזְנוֹ וְשָׁמַע פִּקְחַי יְהוָה עֵינָיו וַיֵּרָא וְשָׁמַע אֵת כָּל־דְּבָרֵי סַנְחֲרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחַרֵּף אֱלֹהִים חֵי: 18 אֲמַנָם יְהוָה הִחְרִיבוּ מֶלְכִי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת וְאֶת־אַרְצָם: 19 וְנָתַן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בְּאֶשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים חֵמָה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עַץ וְאָבֶן וְאִבָּדוֹם: 20 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנו מִיָּדוֹ כָּל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ כִּי־אִתָּךְ יְהוָה לְבַדְּךָ: 21 וַיִּשְׁלַח יִשְׁעָהוּ בֶן־אַמּוּץ אֶל־חֲזַקְיָהוּ לֵאמֹר זֶה־אִמְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סַנְחֲרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר: 22 הִדְּבַר אֲשֶׁר־דָּבַר יְהוָה עָלָיו בְּזֶה לָךְ לַעֲגָה לָךְ בְּתוֹלַת בֵּית־צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הַנִּיעָה בֵּית יְרוּשָׁלַם: 23 אֶת־מִי חִרְפְּתָּ וְגִדְּפְתָּ וְעַל־מִי הִרְמוֹתָהּ קוֹל וְתִשָּׂא מְרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: 24 בְּיַד עַבְדֶּיךָ חִרְפְּתָּ אֶדְנִי וְתֹאמַר כָּבֵד רַבְּכִי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יִרְכָּתִי לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת קוֹמַת אֶרְצוֹ מִבְּחַר בְּרִשְׁיוֹ וְאִבּוֹא מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר כְּרַמְלִי: 25 אֲנִי קִרְתִּי וְשִׁתִּיתִי מַיִם וְאֶחָרָב בְּכַף־פַּעֲמִי זֶל יֹאכֵר מִצּוֹר: 26 הִלּוֹא־שְׁמַעְתָּ לְמַרְחֹק אוֹתָהּ עֲשִׂיתִי מִיָּמִי קִדְּם וּצִרְתִּיהָ עִתָּהּ הַבֹּאֲתִיהָ וְתִהְיֶה לְהִשְׁאָת גְּלִים נָצִים עָרִים בְּצִרְוֹת: 27 וַיִּשְׁבִּיחַ

קצרי־יד חתו ובשו הי' עֶשֶׂב שָׁדֶה וִירֵק דָּשָׁא חֲצִיר גִּלְגֹּל וְשִׁדְמָה לִפְנֵי קֶמֶה: 28 וְשִׁבְתֶּךָ וְצִאתֶךָ וּבֹאֶךָ יִדְעֵתִי וְאֵת הַתְּרֻזָּה אֵלַי: 29 וְעַן הַתְּרֻזָּה אֵלַי וְשִׁאֲנֶנְךָ עָלַי בְּאֲזָנִי וְשִׁמְתִי חֹמִי בְּאֶפְרָי וּמִתְגִּי בְּשִׁפְתֶיךָ וְהִשִּׁיבְתִּיךָ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ: 30 וְזֶה־לְךָ הָאוֹת אֲכֹל הַשֶּׁנֶה סָפִים וּבִשְׁנֵה הַשָּׁנִית שְׁחִיס וּבִשְׁנֵה הַשְּׁלִישִׁית זָרְעוּ וְקִצְרוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאֲכֹל פְּרִיָם: 31 וְנִסְפָּה פְּלִיטַת בֵּית־יְהוֹדָה הַנִּשְׁאָרָה שָׂרֵשׁ לְמִטָּה וְעֵשֶׂה פְּרִי לְמַעְלָה: 32 כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׂאֲרֵית וּפְלִיטָה מִהָר צִיּוֹן קִנְיַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹאת: 33 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי מִלְכָּךְ אֲשׁוּר לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יִנְרָה שָׁם חָץ וְלֹא־יִקְדְּמֶנָה מִגֵּן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סִלְלָה: 34 בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־בָּא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבוֹא נְאֻם־יְהוָה: 35 וְגִלְגֹּתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִי וְלִמְעַן דָּוִד עַבְדִּי: 36 וַיֵּצֵא מִלֶּאךָ יְהוָה וַיָּבֶה בְּמַחְנֵה אֲשׁוּר מֵאָה וּשְׁמֹנִים וְחֲמִשָּׁה אָלֶף וַיִּשְׁכְּמוּ בְּבֹקֶר וְהָנָה כָּלֶם פִּגְרִים מֵתִים: 37 וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סוּחָרִיב מֶלֶךְ־אֲשׁוּר וַיָּשָׁב בְּנִינָה: 38 וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּיתוֹ נִסְרָךְ אֶלֶהִיו וְאֶדְרִמְלֶךְ וּשְׂרָאֲצָר בְּנֵי הַכְּהֵן בְּחֶרֶב וְהֵמָּה גִּמְלָטוּ אֶרֶץ אֲרָרְט וַיִּמְלֶךְ אֶסְר־חֲדָן בְּגֹו תַחְתָּיו: 38

38

Okulwala n'okufuma kwa Hizkiyahu

¹ Mw'ago mango, endwâla yanacigwârha Hizkiyahu, alonz'ifà. Omulêbi Yeshayahu, mwene Amotsi, ayish'imubwira, erhi: «Ntyâla kwo Nyakasane adesire: Rhégûla bwinja enyumpa yawe, bulya okola wafà, orhalame:» ² Hizkiyahu ahindamukira ebwa nyasi, ashenga Nyakasane. ³ Amubwira, erhi: «Maâshi Nyakasane, kengera oku embere zâwe nal'inyôsire mwemezi na wa murhima mwimâna, n'oku nakazâg'ijira ebinja omu masu gâwe». Okuhandi Hizkiyahu anacigwîra avugumula emirenge. ⁴ Lero akanwa ka Nyakasane kanacirhindakwo Yeshayahu, erhi: ⁵ «Genda, oj'i- bwira Hizkiyahu, mpu: Kwo adesire ntyâla Nyakasane, Nyamuzinda wa sho Daudi: Nâyumvirhe omusengero gwâwe, nâbwine n'emirenge yawe. Ala oku nkola nayushula myaka ikumi n'irhanu oku nsiku z'akalamo kâwe. ⁶ Nakulikuûza, we n'ecishagala, omu mfune z'omwâmi w'e Asîriya. Nâfungira eci ci-shagala. ⁷ Alaga ecimanyîso Nyakasane akuhire c'okukuyereka oku Nyakasane ajira okwo adesire: ⁸ Nkola nashubiza ecizunguzungu nyuma mashonezo ikumi, izûba lyâli lyamayandagala oku nsa y'Ahazi. Izûba lyânacishûba mashonezo ikumi oku mashonezo lyâli lyamayandagala.

Hizkiyahu avug'omunkwa

⁹ Olwimbo lw'Hizkiyahu, mwâmi w'e Yuda, erhi alwâla anafuma endwâla yâge:

¹⁰ Nâkag'iderha, nti: Omu kagarhî k'ensiku z'akalamo kâni, nkolaga nagenda; emyâka ecinsigalire nkola nayigereza aha muhango gw'ekuzimu!

¹¹ Nâkag'iderha, nti: Ntakacibonakwo Nyakasane hanôla igulu ly'abazîne; ntakacisinzakwo oderhwa muntu muli aba boshi baba omu igulu!

¹² Ecirâlo câni bacinyazire, bâcikweba kuli nka cigala ca bangere; obuzîne bwâni nabuhunga nka kula omuhunzi ahunga omwenda, bantwire nka kula batwa omulendwe oku muzingo. Kurhenga sêzi kuhika budufu mira wammalîraga!

¹³ Kuhika sêzi erhi kuyâma ndwîrhe nayâma. Nka kula entale enajira, kwo (Nyakasane) adwîrhe akugurha orhuvuha rhwâni rhwoshi. Kurhenga sêzi kuhika budufu erhi mîra wammalîraga.

¹⁴ Ndwîrhe navigîra nka hiremberembe nisi erhi muhangâli, ndwîrhe nagûkubira nka ngûkù. Amasû gampwêrîre emalunga mpenesire. Nkola ngombire, Yagirwa Nyakasane, onfungire!

¹⁵ Ci kurhigi naderha na bici namubwîra? Yene wakolaga ebyo byoshi. Nâheka omutula omu murhima gwâni emyâka yoshi y'obuzîne bwâni.

¹⁶ Aba Nyakasane ali eburhambi, bâbona akalamo; mûka gwâge gulanga ngasi kantu kalimwo obuzîne. Onfumye onanshuhizemwo omûka!

¹⁷ Ala oku amarhabi gâni gamahinduka murhûla! We walanzire obuzîne bwâni bulêk'irhogera omu nyênga, erhi ojugucira ebyâha byani byoshi enyuma z'omugongo gwâwe.

¹⁸ Bulya âbali omu kuzimu barhakukuza, n'emifu erhayimba irenge lyâwe. Abayandagalira omu nshinda barhacîcîkubagira oku oba mudarhebana.

¹⁹ Ocizîne, ocirimwo omûka yeki wankahash'ikukuza, nk'okûla ndwîrhe najira ene. Ababusi bayish'iyigîriza abana bâbo oku we mudarhebana.

²⁰ Yagirwa warnanciza! Rhukolaga rhwakâmukuza n'omulya gw'olulanga ensiku zoshi z'obuzine bwirhu omu ndâro ya Nyakasane!

²¹ Yeshayahu anaciderha, erhi: «Balerhe obuntu bw'amalehe gw'omutini, baburhubire oku kafinjo: âfuma!»

²² Naye Hizkiyahu aderha. erhi: «Cimanyîso cici namanyirakwo oku nashub'ikarheremera omu ndâro ya Nyakasane?»

Jesaja/Isaiah 38 1

בַּיָּמִים הֵלֵם חִלָּה חֲזָקָתָהּ לְמוֹת וַיָּבֹא אֵלָיו יִשְׁעָהּ בֶּן־אֲמוּץ הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צוּ לְבִיתְךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תַחְיֶה: 2 וַיִּסָּב חֲזָקָתָהּ פָּנָיו אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה: 3 וַיֹּאמֶר אָנָּה יְהוָה זְכֹר־נָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בְּאֶמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי וַיִּבֶר חֲזָקָתָהּ בְּכִי גָדוֹל: 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׁעָהּ לֵאמֹר: 5 הֲלוֹךְ וְאִמְרַת אֶל־חֲזָקָתָהּ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אֲבִיר שְׁמֹעִתִי אֶת־תְּפִלָּתְךָ רֵאִיתִי אֶת־דַּמְעֹתֶיךָ הֵנִי יוֹסֵף עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה: 6 וּמִכֶּכָּה מֶלֶךְ־אֲשׁוּר אֶצִּילְךָ וְאֶת הָעִיר הַזֹּאת וְגִזְוֹתֶי עַל־הָעִיר הַזֹּאת: 7 וְזֶה־לָּךְ הָאֹת מֵאֵת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר: 8 הֵנִי מְשִׁיב אֶת־צֶל המַעְלֹת אֲשֶׁר יָרְדָה בְּמַעְלֹת אֶחָד בְּשֶׁמֶשׁ אַחֲרָנִית עֲשֶׂר מַעְלֹת וְתִשָּׁב הַשֶּׁמֶשׁ עֲשֶׂר מַעְלֹת בְּמַעְלֹת אֲשֶׁר יָרְדָה: 9 מִכְּתֵב לְחֲזָקָתָהּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֲלָתוֹ וַיְחִי מִחֲלָיו: 10 אָנִי אֲמַרְתִּי בְדַמִּי מִי אֵלֶכָה בְּשַׁעֲרֵי שָׁאוּל פִּקְדֹתִי יָתֵר שְׁנוֹתַי: 11 אֲמַרְתִּי לֹא־אֶרְאֶה יְהוָה בְּאֶרֶץ הַחַיִּים לֹא־אֶבִּיט אִדָּם עוֹד עִם־יוֹשְׁבֵי חֲדָל: 12 דוֹרִי נָסַע וְנִגְלָה מִנִּי כִּאֲהֵל רַעִי קִפְדֹתִי כֹאֲרָג חֵי מִדְּלָה יִבְצְעֵנִי מִיּוֹם עַד־לִילָה תִשְׁלִימֵנִי: 13 שְׁנוֹתַי עַד־בִּקְרָאִי כֹן יִשְׁבֶּר כֹּל־עֲצָמוֹתַי מִיּוֹם עַד־לִילָה תִשְׁלִימֵנִי: 14 כָּסוּס עָגוּר כֹּן אֶצְפָּץ אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה דָּלוּ עֵינַי לְמָרוֹם אֲדֹנִי עֲשִׂקָה־לִּי עֲרֹבִנִי: 15 מֶה־אֲדַבֵּר וְאֲמַרְלִי וְהָיָה עֲשֶׂה אֲדַבֵּר כֹּל־שְׁנוֹתַי עַל־מֶר נִפְשִׁי: 16 אֲדֹנִי עֲלֵיהֶם יָחִיו וְלִכְלִיבֵהֶן מִי רֹחִי וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵנִי: 17 הִנֵּה לִשְׁלֹם מֶרְלִי מֶר וְאֵתָה חֲשִׁקְתָּ נִפְשִׁי מִשְׁחַת בְּלִי כִי הִשְׁלַכְתָּ אֶחָד גִּזְוֹתֶי כֹּל־חֲסִטָּי: 18 כִּי לֹא שָׁאוּל תִּוָּדַד מוֹת יְהוָה לֹא־יִשְׁבְּרוּ יוֹדֵי־בֹר אֶל־אֲמַתְךָ: 19 מִי הִוא יוֹדֵךְ כְּמוֹנֵי הַיּוֹם אֲב לְבָנִים יוֹדֵעַ אֶל־אֲמַתְךָ: 20 וְהָיָה לְהוֹשִׁיעֵנִי וְנִגְוֹנִתִי נִגְוֹן כָּל־יָמַי מִיָּנִי עַל־בֵּית יְהוָה: 21 וַיֹּאמֶר יִשְׁעָהּ יִשְׁאֹל דְּבַלֵּת תֹּאכִיִּים וְיִמְרָחוּ עַל־הַשָּׁחִין וַיְחִי: 22 וַיֹּאמֶר חֲזָקָתָהּ מֶה אֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה: 23

39

Abaja-bugo b'e Babiloni

¹ Mw'ago mango, Merodaki-Baladani, mwene Baladani, mwâmi w'e Babiloni, anacirhumira Hizkiyahu amaruba n'entûlo, bulya bali bamu-bwizire oku ali mulwâla n'oku akola afumire. ² Hizkiyahu asîma anayereka abajabugo enyumpa y'embîko zâge, amarhale, amasholo, obukû n'amavurha g'engulo ndârhi; âbayereka omu abikira emirasano yâge na ngasi byoshi byali omu mbîko zâge. Nta kantu Hizkiyahu arhabayerekaga oku bwâmi bwâge n'omu cihugo câge coshi. ³ Okubundi omulêbi Yeshayahu anacija emwa mwâmi Hizkiyahu, amudôsa, crhi: «Kurhi abo bantu badesire na ngahi barhengaga?» Hizkiyahu anacishuza, erhi: «Barhengaga kuli omu cihugo c'ihanga e Babiloni». ⁴ Ashubiza, erhi: «Bici ba- bwine omu burhwâli bwâwe?» Hizkiyahu anacishuza, erhi: «Babwine ngasi byo-shi binabâ omu burhwâli bwâni: ntahyo hiba omu mbîko zâni ntabayeresire». ⁵ Okubundi Yeshayahu anacibwira Hizkiyahu, erhi: «Yumva akanwa ka Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe: ⁶ Ensiku ziyiruka, ngasi byoshi biri omu burhwâli bwâwe, ngasi byoshi basho wâwe balunziremwo kuhika olusiku lw'ene, byahêkwa e Babiloni. Harhasigale kantu ciru n'akaguma, kwo Nyakasane adesire. ⁷ N'omu bana bâwe, balya oburha wene, baguma bahêkwa, bagend'ijirwa bi-bwindi by'omu burhwâli bw'omwâmi w'e Babiloni». ⁸ Hizkiyahu ashuza Yeshayahu, erhi: «Kali kinja akola kanwa ka Nyakasane ombwizire!» Bulya akazâg'iderha omu murhima gwâge, erhi: «Kuziga oku ncibâmwo omûka, hâbâ omurhûla n'akalembe!»

Jesaja/Isaiah 39: ¹

בַּעַת הַהוּא שָׁלַח מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּלָאֲדָן בֶּן־בִּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סֹפְרִים וּמְנַחֵה אֶל־חֲזָקָתָהּ וַיִּשְׁמַע עֲלֵיהֶם חֲזָקָתָהּ וַיִּרְאֶם אֶת־בֵּית נִתְּנָה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֶת־הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֶת כָּל־בֵּית כְּלָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֶרְצוֹתָיו לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרָאם חֲזָקָתָהּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מִמְשַׁלְתּוֹ: 2 וַיִּבֹּא יִשְׁעָהּ הַנְּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חֲזָקָתָהּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶה אָמַרְוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאֵין יָבֹאוּ אֵלָיו וַיֹּאמֶר חֲזָקָתָהּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם רַחֲמָה בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל: 4 וַיֹּאמֶר מֶה רָאָה בְּבִיתְךָ וַיֹּאמֶר חֲזָקָתָהּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאָה לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרִאִיתִים בְּאֹרְצֹתַי: 5 וַיֹּאמֶר יִשְׁעָהּ אֶל־חֲזָקָתָהּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת: 6 הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׁאָלוּ כָּל־אֲשֶׁר בְּבִיתְךָ וְאֲשֶׁר אֶצְרֹךְ אֲבִיתְךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בְּכָל לַאֲוִיתְךָ דָּבָר אֲמַר יְהוָה: 7 וּמִכְּבֹדְךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמֶּךָ אֲשֶׁר תוֹלִיד יִקְחוּ וְהָיוּ קְרִיסִים בְּהִכַּל מֶלֶךְ בָּבֶל: 8 וַיֹּאמֶר חֲזָקָתָהּ אֶל־יִשְׁעָהּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר כִּי יְהִי שְׁלֹם וְאַמֶּת בְּיָמָי: 9

40

II. Nyamuzinda âyôkola olubaga lwage

Olubaga lwamanyisibwa oku lwayokolwa

¹ Murhûlulize, murhûlelizc olubaga lwâni, kwo adesire Nyamuzinda winyu. ² Mubwire Yeruzalemu akanwa kamuja omu murhima munabirikire oku obuja bwâge bwahwire, oku ecâha câge câbabalirwe, oku okuboko kwa Nyakasane kwâmuhanyire kabiri oku mabî gâge goshi. ³ Izû lidwîrhe lyayakûza: «Omu irungu murheganyize Nyakasane enjira! Omu bulambo muyumanyize Nyamuzinda wirhu omulimbwa!»

⁴ Ngasi lubanda luyunjuzibwe, ngasi ntondo na ngasi hirhondo bigalagazibwe, ngasi hakubire hakubûlwe,

na ngasi rhubanda-rhubanda zibe njira nnongêdu! ⁵ Okubundi irenge Iya Nyakasane lyâciyerekana na ngasi muntu âlibona, bulya kanwa ka Nyakasane kakudesire». ⁶ Izû lidwîrhe lyaderha, erhi: «Ohamagaze!» nani ntî: «Bici nâhamagaza?» -«Ngasi muntu ali hyâsi n'irenge lyâge lyoshi kwo liri nka bwâso bw'omu ishwa. ⁷ Ehyâsi kuyuma hiyuma, obwâso kugokomba bugokomba omûka gwa Nyakasane gukabigerakwo. Neci, olubaga luli hyâsi! ⁸ Ehyâsi kuyuma hiyuma, obwâso kugokomba bugokomba, ci akanwa ka Nyamuzinda wirhu kayôrha kahabâ ensiku n'amango». ⁹ Sôkera oku ntondo ndîrî, wâni muja-bugo wa Siyoni; longêza izû, osêze, wâni muja-bugo wa Yeruzalemu; longêza izû, orhayôbohaga, obwîre engo za Yuda, erhi: «Ali Nyamuzinda winyu! ¹⁰ Ali Nyakasane Nyamuzinda! Ayîshire n'obuhashe, n'okuboko kwâge kwayîma. Ayîshire n'engalo zâge omu nfune, n'oluhembo lwâge lumushokolire. ¹¹ Aka lungere, kuyâbula ayâbula obuso bwâge, aj'ashubûza abana-buzi n'okuboko kwâge, ababagalire oku cifuba câge, anayîshe ahuga bunyi bunyi ebibuzi byayonsa».

Obukulu bwa Nyamuzinda^a

¹² Ndi okola ogerîre amîshi g'enyanja omu bula bw'enfune yâge, akanakora amakoro g'amalunga n'eminwe yâge? Ndi okola ogerîre akatulo kw'obudaka omu mulengo? Ndi okola odesire mpu agere obuzirho bw'entondo erhi obw'orhurhondo? ¹³ Ndi okola odesire mpu agere omûka gwa Nyakasane, erhi mpu abe muhanûzi w'okumuyigîriza? ¹⁴ Ndi akola adôsize ihano mpu amuyereke kurhi ajira, anamuyigîrize enjira y'obushinganyanya, amubwirize obumanye, anamuyereke enjira y'obwirhonzi? ¹⁵ Ala oku amashanja kwo gali nka ntônyi ya mîshi omu ndômo; kwo gali nka hitulo omu munzani! Ala oku ebirwa kwo biri nka hishano hityanguli ¹⁶ Libano arhankabona enshâli z'okutwâna omuliro, n'ensimba zâmwo zoshi zirhalinganîni enterekêro ekwânîne! ¹⁷ Amashanja goshi kwo gali nka busha embere zâge, garhali kantu, garhali bici omu masû gâge. ¹⁸ Ndi mwankâgererakwo Nyamuzinda? Nshusho nci mwankamulinganyanyizâkwo? ¹⁹ Omubumbi abumba enshushano, omutuzi ayishige amasholo, ayitulire n'emigufi y'amarhale. ²⁰ Orhagwerhi eby'arhûla nterekêro, anacîshoge omurhi guruhankalundwa, aje alonza omubinjî mulenga wankamubinjira enshushano erhadundagana. ²¹ Ka kuhaba mukuhabire? Ka murhasâg'ikuyumva? ka barhasâg'imuganîrîrakwo kurhenga emurhondêro? Ka murhamanyiri ndi wasîmikaga igulu? ²² Atamîre oku ntebe yâge y'obwâmi enyanya ly'ecirêre c'igulu, n'abalibâmwo kwo bali nka nzige. Amalunga âgabungwîre nka mwambalo agalambûla nk'ihêma ly'okucumbikamwo. ²³ Abâmi ye bahindula busha, n'abacîranuzi b'en'igulu ye bafunyâza. ²⁴ Oku banacirhwerwa ntya, oku omulangasi gwabo gwanacirhinda ntya omu budaka, anababûhirakwo omûka gwâge, bayûme, n'empûsi ya kadaga yanabayehukana nka hyâsi. ²⁵ Ndi wankangererakwo, olya rhuyumanîne? Kwo adôsize Omutagatifu. ²⁶ Yinamuliri amasû enyanya mucibonere: ndi wâjiraga ebyo biremwa? K'arhali olya okeresa omurhwe gwâbyo n'okuhamagala ngasi ciguma omu izîno lyâco? Embere z'obuhashe bwâge bunene n'oburhwâli bwâge, ntâco cankabula bwabâho. ²⁷ Cirhumaga ocija waderha, wâni Yakobo, cirhumaga ocikebwa, wâni Israheli, mpu: «Enjira yâni eri nfulike embere za Nyakasane, olubanja lwâni lurhankamanyibwa na Nyamuzinda wâni?» ²⁸ Ka kuhaba okuhabire? K'orhasâg'ikuyumva? Nyakasane ye Nyamuzinda w'ensiku n'amango, ye walemaga igulu kuhika aha lihekera, ye ntaluha ye na ntagoyola n'oburhimanya bwâge burhajira lugero. ²⁹ Ye oluhûla oluhire, Ye ozibuhya engonyi. ³⁰ Abana banarhame n'okurhâ enjingo emisole enadungubeje. ³¹ Ci abacîkubagira Nyakasane, emisi yâbo kuyushûka eyushûka, banamerekwo ebyîbi nka nyunda, banakâlibirha burharhama, banakâgenda burhagoyôla.

Jesaja/Isaiah 40: ¹

נחמו נחמו עמי יאמר אליהם: 2 דברו על-לב ירושלם וקראו אליה כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיד יהוה כפלם בכל-חטאתיה: 3 קול קולא במדבר פנו דרך יהוה ישרו בערבה מסלה לאלהינו: 4 כל-גיא נשא וכל-הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור והרכסים לבקעה: 5 ונגלה כבוד יהוה וראו כל-בשר יחדו כי פי יהוה דבר: 6 קול אמר קרא ואמר מה אקרא כל-הבשר חציר וכל-חסדן כצץ השדה: 7 יבש חציר גבל ציץ כי רוח יהוה גשבה בו אכן חציר העם: 8 יבש חציר גבל ציץ ודבר-אלהינו יקום לעולם: 9 על הר-גבה עלי-לך מבשרת ציון הרימי בפלך קולך מבשרת ירושלם הרימי אל-תיראי אמרי לערי יהודה הנה אלהיכם: 10 הנה אדגי יהוה בחדק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכון אתו ופעלתו לפגיו: 11 כרעה עדרי ירעה בזרעו יקבץ טלאים ובהיקו ישא עלות ונהל: 12 מי-מדד בשעלו מים ושמם בדת תכן וכל בשלש עפר הארץ ושקל בפלם הרים וגבעות במאזנים: 13 מי-תכן את-רוח יהוה ואיש עצתו יודיענו: 14 את-מי נועץ ויבינהו וילמדוהו בארץ משפט וילמדוהו דעת ודרך תבונות יודיענו: 15 הן גוים כמר מדלי וכשחק מאזנים נחשבו הן איים כדק יטול: 16 ולבנון אין די בער וסיון אין די עולה: 17 כל-הגוים כאין נגדו מאפס ותהו נחשבו-לו: 18 ואל-מי תדמיון אל ומה-דמות תערכו לו: 19 הפסל נסך חרש וצרף בדקב ירקענו ורתקות נספ צורף: 20 המסכן תרומה עץ לא-ירקב יבחר חרש חכם יבקש-לו להכין פסל לא ימוט: 21 הלא תדעו הלא

^a40.12 Muli eyi milongo 12-26: Omulêbi akuzize obukulu, obushinganyanya n'obumanye bwa Nyamuzinda; n'obuhashe bwâge bunji bwenêne. Omulêbi alonzize okubwîra Abayahudi mpu bakolere Nyamu-bâho, baleke banyamuzinda b'obunywesi.

תִּשְׁמְעוּ הָלֹא הִגַּד מֶרֶאֱשׁ לָכֵם הָלֹא הִבִּינְתֶּם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ: 22 הַיֵּשֶׁב עַל-חֹג הָאָרֶץ וַיִּשְׁבֶּיָה כְּחֻגְבִּים הַנּוֹטָה כְּדֹלֶךְ שְׂמִימִים וַיִּמְתְּחֶם כְּאֵהֶל לִשְׁבֹּת: 23 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאִין שְׂפָטִי אָרֶץ כִּתְּהוּ עֲשֵׂה: 24 אֶף בַּל-נָטְעוּ אֶף בַּל-זָרְעוּ אֶף בַּל-שָׂרֵשׁ בְּאֶרֶץ גִּזְעָם וְגַם-נִשְׁפָּף בָּהֶם וַיִּבְשׁוּ וַיִּסְעָרָה כֶּקֶשׁ תִּשְׁאָם: 25 וְאֶל-מִי תִדְמִינִי וְאֶשְׁנָה יֹאמֶר קְדוֹשׁ: 26 שְׂאוּ-מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי-בָרָא אֶלֶּה הַמוֹצִיָּא בְּמִסְפָּר צָבָאָם לְכֹלֶם בְּשֵׁם יְקֹרָא מֶרֶב אוֹנִים וְאֶמִּיץ לֹא אִישׁ לֹא נֶעְדָּר: 27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲלֵב וַתִּדְבֹּר יִשְׂרָאֵל נִסְתָּרָה דְרָכִי מִיְּהוָה וּמֵאֲלֹהֵי מִשְׁפָּטִי יַעֲבֹר: 28 הָלֹא יִדְעַת אִם-לֹא שְׁמַעְתָּ אֶלֶּהִי עוֹלָם! יְהוָה בּוֹרָא קְצוֹת הָאָרֶץ לֹא יִיעָף וְלֹא יִיגַע אִין חֶקֶר לְתַבּוּנָתוֹ: 29 נִתֵּן לִיעָף לֹא וְלֹאִין אוֹנִים עֲצָמָה יִרְבֶּה: 30 וַיִּעָפּוּ נְעָרִים וַיִּגְעוּ וּבְחֹרִים כְּשׁוֹל יִכְשֻׁלוּ: 31 וְהוֹרִי יְחִלִּיפוּ לֹא יַעֲפּוּ: 32 אֲבָר כְּנִשְׁרִים יִרְצוּ וְלֹא יִיגְעוּ יִלְכּוּ וְלֹא יִיעָפּוּ: 33

41

Mwâmi Sirusi, ntumwa ya Nnâmahanga

¹ Mwe birhwa, muhwekêre, munyumvirhize! Ninyu mwe mashanja, muzibuhe! Bacihebe eruhya, baderhe! Rhujisanye lubanja! ² Ndi wazûsagya omucîranuzi ebushoshokero bw'izûba, anamuhamagala mpu amushimbe? Arhegesire mpu amashanja gamurhumikire, anarhambule abâmi. Engôrho yâge enabahindule katulo n'omuherho gwâge gubajire nka hyâsi hyayehûlwa n'empûsi. ³ Abakulikîre buhena, amatwîkanya buzira mbaka, amagera omu njira buzira okulabarha oku idaho. ⁴ Ndi wâkolaga n'okuyukiriza okwôla kwoshi? Anali olya olondesa amaburha kurhenga aha murhondêro, niono Nyakasane, nie Murhanzi nie nayish'iba Muzinda omu bazinda. ⁵ Ebirhwa byâbwine, byamarhungwa n'obwôba; amarhwerhwe g'igulu gadwîrhe gagerawo omusisi. Byamaja byayegera, byamahira njira. ⁶ Ngasi muntu adwîrhe agwâsa owâbo, anamubwire, erhi: «Humura!» ⁷ Omubinji adwîrhe aha omutuzi w'amasholo omurhima, owagombeza ecûma n'enyundo adwîrhe aha owacitulira eluganda omurhima, abwîre owacishomeka oku cindi, erhi: «Ntyo!» Anacizibuhya n'embambo lyo cirhadundagana.

Israheli arhacyôbohaga, Nyakasane ye mufungizi wâge

⁸ Ci woyo Israheli, murhumisi wâni, Yakobo, mwishogwa wâni, iburha ly'Abrahamu, mwîra wâni, ⁹ we nagwârhaga kurhenga ebuzinda bw'igulu, nakuhamagala kurhenga emu bihugo by'ihanga, nakubwîra, nti: «Oli murhumisi wâni, nacikwîshozire, ntakulikiriraga!» ¹⁰ Orhayôhohaga, bulya ndi haguma nâwe, orhabaga bihamba, bulya nie Nyamuzinda wâwe. Nakuzibuhize nanakurhabâla, nakugwâsa n'okulyo kw'obucîranuzi bwâni. ¹¹ Ala oku babumbwa n'enshonyi banaturutumbè balya boshi bali bakuhigire. Bahungumuka banafanande balya bakaz'ikulonzâkwo akadali. ¹² Wâbalonza obabule balya bakâg'ikutulakwo entambala. Bâhungumuka banaherêrekere balya bakaz'ikutulirakwo amatumu. ¹³ Bulya niono, Nyakasane Nyamuzinda wâwe, nkugwarhîre oku kuboko kulyo, nankubwizire, nti: «Orhayôbohaga, nie nakurhabâla!» ¹⁴ Orhayôbohaga, wâni muvunyu gwa Yakobo, wâni munyole gw'Israheli! Nie nâkurhabâla, Nyakasane okudesire; côkola wâwe, ye Mutagatifu w'Israheli. ¹⁵ Ala oku nkujizire nka ngâlè y'okuhûla (engano), ngâlè mpyahya ya môji abiri: watuntuma entondo, ozivungunyule, n'orhurhondo orhujire nka hirere. ¹⁶ Wâyerûlarho, empûsi erhuyehûkane, ecihûsi carhushandabanya. Ci wehe wacishingira Nyakasane, wakuzibwa n'Omutagatifu w'Israheli. ¹⁷ Abagalugalu n'abakenyi baja balonza amîshi, ci ntago! Olulimi lwâho lwâyumûsire n'enyôrha. Niono, Nyakasane, nâbayumvirhiza, niono, Nyamuzinda w'Israheli, ntabalîkirire. ¹⁸ Najira enyîshi zihulule oku manga, n'orhubanda rhufunukemwo amaliba; irungu nalihindula lishube ciyanja, n'obudaka buyumûsire bushube nshôko za mîshi. ¹⁹ Omu irungu narhweramwo emirhi mirîmirî, ey'akasiya, ey'omugorhi n'ey'omuzeti. Omu bulambo nahiramwo ensindani haguma n'orhushingishingi n'emikalakala, ²⁰ Lyo bâbona banamanye, barhimanye banayumve oku kuboko kwa Nyakasane kwakolaga ebyo, oku Mutagatifu w'Israheli wabilemaga.

Nyakasane yene Nyamuzinda

²¹ Lerhagi olubanja lwinyu, kwo Nyakasane adesire, bûlanagi, kwo Mwâmi wa Yakobo adesire. ²² Bayegerage hano, barhumanyise ebyâba. Ehyâgezire, babiderhe! Murhubwirebyo, nirhu rhucije emurhima, rhubone erhi byayunjwire! Nisi erhi mubage ebyayîsh'iba byo murhubwîra! ²³ Murhumanyisagye ebyayîsh'iba, nirhu rhumanye oku muli banyamuzinda! Ciru mubage nka mwajira aminja erhi mabî, lyo rhucija emurhima rhunageremwo ecôba! ²⁴ Ci ala oku murhali ciru nka busha bwo bunyi, n'emikolo eri busha! Abacimwîshogaga, nabo banali ba kushologosa! ²⁵ Namuhamagire kurhenga ebulembe, ye oyu oyîshire; kurhenga ebushoshokero bw'izûba, namuyakûza omu izîno lyâge. Ayîsh'alabarha abarhegesi b'ebihugo nka bijondo, kula omubumbi ahinanga ibumba. ²⁶ Ndi wabîre abala ogwo mwanzi kurhenga emurhondêro, mpu rhugumanye? erhi omu kurhenga ensiku za mîra, lyo rhuderha, nti: «Neci, kwo binali»? Nanga, ntâyè wabîre abala ogwo mwanzi; ntâyè wagumanyisize; ntaye

wayumvîrhe ebinwa binyu! ²⁷ Omu Siyoni mwo namanyisagya okwo burhangiriza, narhuma omuja-bugo omu Yeruzalemu. ²⁸ Nanacilola, ci ntabonaga muntu ciru n'omuguma! Muli bo, nta muhanûzi ciru n'omuguma, oyu nankahash'idôsa anashuze! ²⁹ Ala oku boshi bali busha, emikolo yâbo eri busha, enshushano zabo ziri mûsi, ziri ntâco!

Jesaja/Isaiah 41: ¹

הַחֲרִישׁוּ אֱלִי אֵיִם וְלֹא־מִיִּם יַחְלִיפוּ כֹחַ יִגְשׁוּ אֶזְיָדְבָרוּ יַחְדָּו לְמִשְׁפָּט נִקְרְבָה: 2 מִי הָעִיר מִמְזֻרַח צִדְקָה יִקְרָאֶהָ לְרַגְלָהּ יִתֵּן לִפְנֵי גֹוִים וּמִלְכִּים יִרְדֵּךְ יִתֵּן כְּעֶפֶר חֲרֵבָה כְּקֶשֶׁת נֶדֶף קִשְׁתּוֹ: 3 יִרְדָּפֶם יַעֲבֹר שְׁלוֹם אֶרֶץ בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא: 4 מִי־פֹעֵל וְעֹשֶׂה קִרְיָה הַדְּרוֹת מֶרֶאֶשׁ אָנִי יְהוָה רֹאשׁוֹן וְאֶת־אֲחֵרִים אֲנִי־הוּא: 5 רָאוּ אֵיִם וַיִּירָאוּ קִצּוֹת הָאָרֶץ יִחַדְדוּ קִרְבּוֹ וַיֵּאֱתִיּוּ: 6 אִישׁ אֶת־רַעְוָה יַעֲזֹרוּ וְלֹא־חִיו יֹאמֶר חֲזָק: 7 וַיִּסְתַּק חֶרֶשׁ אֶת־צִרְף מַחְלִיק פָּטִישׁ אֶת־הוֹלֵם פָּעַם אָמַר לְדָבָל טוֹב הוּא וַיִּסְתַּקְהוּ בְּמַסְמְרִים לֹא יָמוּס: 8 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עֲבָדִי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחֲרִיתִיךָ זָרַע אֲבָרְהָם אֲהַבִּי: 9 אֲשֶׁר הִחְזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילָהּ קִרְאִיתִיךָ וְאָמַר לְךָ עֲבָדִי־אֵתָהּ בְּחֲרִיתִיךָ וְלֹא מֵאֲסִיתִיךָ: 10 אֶל־תִּירָא כִּי עֹמֵךְ־אֲנִי אֶל־תִּשְׁתַּעַ כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ אֲמַצְתִּיךָ אֶפְעֲרִיתִיךָ אֶפְתַּח־מִתְּכִיתִיךָ בְּיָמִין צִדְקָה: 11 הֵן יִבְשׁוּ וַיִּקְלְמוּ כָּל הַנְּחָרִים כִּי יְהִי כָאֵין וַיִּאֲבְדוּ אֲנָשׁ רִיבֶךָ: 12 תִּבְקָשֶׁם וְלֹא תִמְצָאֻם אֲנָשׁ מִצִּתֶּךָ יְהִי כָאֵין וְכֹאֲפֹס אֲנָשׁ מִלִּחְמֶתֶךָ: 13 כִּי אָנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאָמַר לְךָ אֶל־תִּירָא אָנִי עֲזַרְתִּיךָ: 14 אֶל־תִּירָא תוֹלַעַת יַעֲקֹב מִתִּי יִשְׂרָאֵל אָנִי עֲזַרְתִּיךָ נָאִם־יְהוָה וְגֹאֲלֶךָ קִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל: 15 הִנֵּה שְׁמִתִּיךָ לְמוֹרֵג חֲרוּץ חֹדֶשׁ בְּעַל פִּי־יָדוֹשׁ הָרִים וְתִדֹּק וּגְבָעוֹת כְּמָץ תִּשִּׁים: 16 תִּזְרַם וְרוּחַ תִּשָּׂאֻם וְסֶעֱרָ תִּפְּצֵן אוֹתָם וְאַתָּה תִּגִּיל בִּיהוָה בְּקִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל: 17 הָעֲבָדִים וְהָעֲבוֹלִים מִבְּקָשִׁים מִיִּם וְאֵין לְשׁוֹנֵם בִּצְמָא נִשְׁתַּה אָנִי יְהוָה אֲעֲנֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱזָבֶם: 18 אֶפְתַּח עַל־שְׂפֵי־יָם נְהִלּוֹת וּבְתוֹךְ בִּקְעוֹת מַעֲיָנוֹת אֲשִׁים מִדְּבַר לֶאֱגַם־מִיִּם וְאָרֶץ צִוָּה לְמוֹצָאֵי מִיִּם: 19 אֶתֵּן בְּמִדְבָּר אֶרֶץ שֹׁטָה וְהִדְסָ וְעַץ שָׁמֶן אֲשִׁים בְּעֶרְבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהַר וּתְאֲשֹׁר יְחִדָּו: 20 תִּמְעַן יִרְאוּ וַיִּדְּלוּ וַיִּשְׁיִמוּ וַיִּשְׁלִילוּ יַחְדָּו כִּי י־יְהוָה עָשָׂתָה זֹאת וְקִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָה: 21 קִרְבּוֹ רִיבְכֶם יֹאמֶר יְהוָה הִגִּישׁוּ עֲצָמוֹתֵיכֶם יֹאמֶר מֶלֶךְ יַעֲקֹב: 22 יִגִּישׁוּ וַיִּגִּידוּ לָנוּ אֶת אֲשֶׁר תִּקְרִינָה הָרֹאשׁוֹנוֹת מִה הִנֵּה הִגִּידוּ וְנִשְׁמָחָה לִבֵּנוּ וְנִדְעָה אַחֲרֵיתָן אוֹ הַבָּאוֹת הַשְּׂמִיעָנוּ: 23 הִגִּידוּ הָאֲתִיוֹת לְאֲחֹר וְנִדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם אֶפְתִּיבוּ וְתִלְעוּ וְנִשְׁתַּעַה וְנִרָא יַחְדָּו: 24 הֵן־אַתֶּם מֵאֵין וְפֹעֲלֵכֶם מֵאֲפֶע תוֹעֵבָה יִבְחַר בְּכֶם: 25 הָעִירִיוֹת מִצִּפּוֹן וַיֵּאֱת מִמְזֻרַח־שָׁמֶשׁ יִקְרָא בְּשֵׁמִי וְיָבֹא סֻגִּים כְּמוֹחֲמֶר וְכִמּוֹ יוֹצֵר יִרְמַס־טִיט: 26 מִי־הִגִּיד מֶרֶאֶשׁ וְנִדְעָה וּמִלְפָּנִים וְנֹאמֶר צִדִּיק אֶף אֵין מִשְׁמִיעַ אֶף אֵין אֵין־שֹׁמֵעַ אֲמַרְכֶּם: 27 רֹאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הֵם וְלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׁר אֶתֵּן: 28 וְאַרְאֶה וְאֵין אִישׁ וּמֵאֲלָה וְאֵין יוֹעֵץ וְאִשְׁאֵלֻם וְיִשִּׁיבוּ דְבַר: 29 הֵן כָּלֵם אָנוּ אָפֹס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וְתִהְיֶה נִסְפֵיהֶם: 30

42

Olwimbo lurhanzi lw'Omurhumisi ^b

¹ Oyu ye murhumisi wâni ngwarhîre oku kuboko, ye mwishogwa wâni omurhima gwâni gucîshingira. Namuhiziremwo omûka gwâni; ye wamanyisa amashanja obucîrannzi. ² Arhakabanda kahababo, arhakanaja ahamagaza, izù lyâge lîrhakayumvikana oku irango. ³ Arhakahumanula olusheke luvunisire, arhakanazimya ecirere cidwîrhe catumbûka. Amanyîsa obucîranuzi omu kushimba okunali. ⁴ Arharhame arhanagonyahale, kuhika ayimanze obushinganyanya omu igulu. Ebirhwa bidwîrhe byalinga enyigîrizo zâge. ⁵ Kwo adesire ntyôla Nyamuzinda, Yagirwa Nyakasane, owalemaga amalunga anagabungûla, owazibuhagya igulu n'ebiburhwâmwo, owahâga abantu balibâmwo obuzîne anaha abaligerâmwo omûka: ⁶ «Nie Nyamuzinda nakuhamagalaga omu bushinganyanya, nâkugwârîra oku kuboko, nâkubumba nanakuyimanza nti nkujire ndagâno y'olubaga na bumoleke bw'amashanja, ⁷ Lyo ozibûla amasû g'emihûrha, orhenze abashweke omu mpamikwa n'abali omu ndunduli y'omwizimya obashwekûle. ⁸ Nie Nyakasane, elyo lyo izîno lyâni! Irengye lyâni ntankalihâ wundi, n'obukuze bunkwânîne ntankabulekera enshushano! ⁹ Ebirhanzi mîra byabâga, nankola nammumanyîsa ebiyahya. Mmubwîzirebyo embere birhangire okuba.

Olwimbo Iwa Buhimane

¹⁰ Yimbiri Nyakasane olwimbo luhyahya, kuhika emunda igulu lihekera, muyimbe irengye lyâge mwe muyikira enyanja n'ebiremwa byâmwo byoshi, mwe birhwa n'ababiyûbakakwo boshi. ¹¹ Irungu n'ebishagala byâmwo bibande akahababo; engo za Kedari zicishinge; abayûbaka omu Lwâla babande empundu, bahubulirize oku marhwerhwe g'entondo! ¹² Bahe Nyakasane obukuze, Bayimbe irengye lyage omu birhwa byoshi! ¹³ Nyakasane akomekire nka ntwâli, ayîsh'arûkûza nka mulwî wa ntambala, ayîsh'abanda akahababo k'okukoza ebirha, ababisha bâge abakolera akal'ibala. ¹⁴ Narhanzir'ihulika kurhenga mango garhali manyi, nacîhumbira, navumbika gwahalâla. Lero nkolaga nayâma nka muzire waling'iburha, ndi nk'oli obuhuba, nnandwîrhe nayahagira. ¹⁵ Namalira entondo n'orhubanda, nnanyumyekwo ngasi hyâsi hibishi, Enyîshi nâzihinduka budaka bûmu, n'enziba nziyumye. ¹⁶ Nâgeza emiburha omu njira erhishi, nâyilongolana emu mikaâba erhasâg'igerwamwo bundi. Embere zâbo, omwizimya nâguhindula bulangashane, n'enjira z'orhubanda-rhubanda nzijire nnongêdu. Eyo mihigo

^b42.1 emilongo 1- 4: Ezi nderho ziyerekire Mwâmi Yezu, Masiha.

nâiyunjuza, ntabule bwayiyûkiriza. ¹⁷ Bakola baja bacitunda cinyumanyuma banagwerhwe n'enshonyi balya bacikubagira enshushano, balya bakabwîra ensanamu z'ecûma, mpu: «Mwe banyamuzinda birhu!»

Bene-Israheli, bihuli na mihûrha

¹⁸ Mwe bihuli, muyumve! Mwe mihûrha, mukonole amasû, mulole! ¹⁹ Ndi oli muhûrha, kuleka omurhumisi wâni? Ndi oli cihuli nk'omuja-bugo ntumire? Ndi oli muhûrha ak'olya nâcungulaga na ndi oli cihuli ak'omurhumisi wa Nyakasane? ²⁰ Wâbwine binji, ci orhatwâga ihuzihuzi; wârhezire amarhwiri, ci orhayumvagya akantu. ²¹ Omu bwimâna bwâge, Nyakasane alonzize okuyerekana obwinja n'irenge ly'irhegeko lyâge. ²² Ci luli lubaga lwanyazirwe akibo n'akabale! Boshi bali bashwekere omu nkunda, bayîgalîrwe omu mpamikwa, banyazirwe, na ntâye wâfawungire, bâkolerwa akal'ibala, na ntâye wâdesire, erhi: «Galula!» ²³ Ndi muli mwe wârhegir'ebiyôla okurhiwiri? Ndi wât'ihuzihuzi anayumve kurhenga ene? ²⁴ Ndi wâzigaga Yakobo anyagwa n'Israheli âhagulwa? K'arhali Nyakasane rhwâgomeraga? Barhalonzagya okushimba enjira zâge, barhanayumvagya irhegeko lyâge. ²⁵ Anacidubulirakwo Israheli oburhe bw'obukunizi bwâge n'akadugundu k'ebîrha. Obwo bukunizi bwamuyôhakwo engulumira y'omuliro, ci arhayumvagya, bwamudûlika muliro, ci arhashibiriraga!

Jesaja/Isaiah 42: 1

הַן עֲבָדִי אֶת־מֶלֶךְ בְּחִירִי רִצְתָה נַפְשִׁי נִתְּתִי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לְגוֹיִם יוֹצִיא: 2 לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא יִשְׁמִיעַ בְּחוּץ קוֹלוֹ: 3 קִנְיָה רִצּוֹן לֹא יִשְׁבֹּר וּפְשָׁתָהּ כִּהְיָ לֹא יִכְבְּנָה לְאַמֶּת יוֹצִיא מִשְׁפָּט: 4 לֹא יִכְהֶה וְלֹא יִרְוץ עַד־יֵשִׁים בְּאֶרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אֲיִים יִחִלּוּ: 5 כֹּה־אֲמַר הָאֵל וְהוֹה בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם רָקַע הָאֶרֶץ וַאֲצַאֲנָיָהּ נֶתַן נִשְׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לְהִלְכֵיהֶם כֹּה: 6 אָנֹכִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְּצֶדֶק וּבְחֵן בִּיָּדְךָ וּבְאֶרֶץ וְאֶתְנֶנָּה לְבָרִית עִם לְאוּרִי גוֹיִם: 7 לִפְקֹחַ עֵינַיִם עוֹרוֹת לְהוֹצִיא מִמִּסְגָּר אֲסִיר מִבֵּית כָּלֹא יִשְׁבִי חֹשֶׁךְ: 8 אָנֹכִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לֹא־אֶתֵּן וְתִהְיֶה לִּי לִפְסִילִים: 9 הִרְאֵשׁוּנִי הִנֵּה־בָאוּ וְחִדְשׁוּת אָנֹכִי מִגִּיד בְּטָרִם תִּצְמַחְנָה אֲשִׁמִּיעַ אֶתְכֶם: 10 שִׁירִי לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תִּהְיֶה לְךָ מִקְצֵה הָאֶרֶץ יוֹרְדֵי הַיָּם וּמֵלֵאוּ אֲיִים וְיִשְׁבִּיָּהֶם: 11 יִשְׂאוּ מִדְּבַר וְעָלְיוּ חֲצֵרִים תִּשָּׁב קֶדֶר יִרְנֹן יִשְׁבִי סֹלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יִצְחוּ: 12 יִשְׁיִמוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְתִהְיֶה בָאֲיִים יְגִידוּ: 13 יְהוָה כְּגִבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יַעֲרִי קִנְיָה יִרְעֵ אֶף־יִצְרִים עַל־אֲיָבָיו יִתְגַּבֵּר: 14 הִחְשִׁיתִי מַעֲלוֹם אַחֲרִישׁ אֶתְאַפֵּק כִּי־לִדְהָ אֶפְעֶה אֲשֶׁם וְאֶשְׂאֵף יַחֲדָי: 15 אַחֲרִיב הָרִים וְגִבְעוֹת וְכָל־עֲשָׂבָם אֲוִישׁ וְשִׁמְתִי נְהִירוֹת לְאֲיִים וְאֶגְמִים אֲוִישׁ: 16 וְהוֹלֵכְתִי עוֹרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יִדְעוּ בְּנִיתִיבוֹת לֹא־יִדְעוּ אֲדָרִיכֶם אֲשִׁים מִחֹשֶׁךְ לִפְנֵיהֶם לְאוֹר וּמַעֲקֻשִׁים לְמִישׁוֹר אֶלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתֶם וְלֹא עֲזַבְתֶּם: 17 נִסְגּוּ אַחֹר יִבְשׁוּ בִשְׁתׁ הַבְּטָחִים בְּפֶסֶל הָאֱמֹרִים לְמַסְכָּה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ: 18 הַחֲרָשִׁים שְׁמַעוּ וְהַעֲוָרִים הִבִּטוּ לְרֵאוֹת: 19 מִי עוֹר כִּי אִם־עַבְדִּי וְחָרַשׁ כְּמִלְאָכִי אֲשַׁלַּח מִי עוֹר כְּמִשְׁלֵם וְעוֹר כְּעֶבֶד יְהוָה: 20 רְאוּת רְבוֹת וְלֹא תִשְׁמַר פְּקוּם אֲזַנִּים וְלֹא יִשְׁמַע: 21 יְהוָה חָפֵץ לִמְעַן צִדְקוֹ יִגְדִּיל תּוֹרָה וְיִאֲדִיר: 22 וְהוּא עִם־בְּרִית וְשׁוֹטֵף הַפֶּחַ בְּחוֹרִים כָּלֶם וּבִבְתִּי כָל־אֵים הַחֲבָאוּ הֵיוּ לְבָז וְאִין מִצִּיל מִשְׁפָּה וְאִין־אֱמֹר הַשָּׁב: 23 מִי בָכֶם יִאֲזִין זֹאת יִקְשֹׁב וְיִשְׁמַע לְאֲחֹר: 24 מִי־נִתַּן לְמִשְׁוֹסָה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבִזְזִים הֲלוֹא יְהוָה זֶה חֲטָאוּ לוֹ וְלֹא־אָבוּ בְּדֶרְכֵּי הַלּוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ: 25 וְיִשְׁפֹּךְ עָלָיו חֲמָה אֲפֹ וְיִזְזֹז מִלְחָמָה וְתִלְהַטְהוּ מִסִּבִּיב וְלֹא יִדַּע וְתִבְעֶרְבוּ וְלֹא־יֵשִׁים עַל־לֵב: 26

43

Israheli, murhonyi wa Nyakasane

¹ Lero bunôla ntyâla kwo adesire Nyakasane, owakulemaga, wâni Yakobo, owakubumbaga, wâni Israheli^c: Orhayôbohaga, bulya nâkucungwîre, nâkuhamagîre omu izîno lyâwe: oli wâni. ² Erhi wankalambagira omu mîshi, ndi haguma nâwe, enyîshi zirhankakuzîsa. Erhi wankâgera omu muliro, orhankahya, engulumira yâgo erhankakuyôca. ³ Bulya nie Nyakasane, Nyamuzinda wâwe, nie Mutagatifu w'Israheli, Mucunguzi wâwe. Nahanyire Misiri nti nkucungule, Kushi na Seba ahâli hâwe. ⁴ Kulya kuba orhali munyi omu masû gâni, oli wa citwîro cihamu, ntanahimwa kukurhonya, nahanyire abantu ahâli hâwe nanakuhingâna agandi mashanja. ⁵ Orhayôbohaga, bulya ndi haguma nâwe. Iburha lyâwe nâlihzenza Ebushoshokero, nâlishubûza kurhenga Ebuzikiro. ⁶ Nabwîra Emwênè, nti: «Lerha!» n'Emukondwè, nti: «Orhabahagalike! Galula bagala bâni barhenge omu bihugo b'ihanga, na bali bâni barhenge emunda igulu lihekera, ⁷ ngasi balya boshi bajira izîno lyâni, balya nalemeraga irenge lyâni, nâbabumba nanabajira!

Nyakasane yene ye Nyamuzinda

⁸ Hulusa olu lubaga lw'emihûrha egwerhe amasû, ebi bihuli bigwerhe amarhwiri!» ⁹ Amashanja gashubûzanye goshi, n'ebihugo bibugânane! Ndi muli bo wâmanyisize ebyôla anarhubwira ebyâjiragwa kurhenga mîra? Balerhage abahamirizi bâbo bayerekane oku bo bayâzize! Abâbayumva baderhe, mpu: «Neci, kwo binali ntyo!» ¹⁰ Mwe bahamirizi bâni, kwo adesire Nyakasane, mwe murhumisi wâni

^c43.1 Emilongo 1-13: Erhi ayûs'iyerekana obuzigire bwa Nyamuzinda oku lubaga lwâge lwishogwa, omulêbi akengezize kandi Abayahudi oku Nyamuzinda aba muguma. Bulya abalungu bâbo bakagiharâmya banyamuzinda banjibanji bw'obwihambe, ago gâli mashumi manji oku Bayahudi.

nacishogaga, nti lyo mumanyirira bwinja, munyemere munayumve oku nie nyôrha mbâho: embere zâni nta nyamuzinda wâbumbirwe, n'enyuma zâni ntâye wânacibeho.¹¹ Niono nie Nyakasane; kuleka nie, nta mucunguzi!¹² Niono nie nalêbaga nanalerha obucire, nie nabumanyisagya, ci arhali nyamuzinda w'ihanga ekarhî kinyu. Mwoyo muli bahamirizi bâni, kwo adesire Nyakasane, nâni ndi Nyamuzinda,¹³ oly'obâho ensiku n'amango. Ntaye wankantenza akantu omu nfune; oku nâjiraga, ndi wakacikuhindula?

Obulêbi buyerekire Babiloni

¹⁴ Ntyâla kwo adesire Nyakasane, mucunguzi winyu, Omutagatifu w'Israheli: Mwe mwarhumire ntuma abantu e Babiloni, nâhamûla orhuhamikizo rhw'empamikwa zoshi, empûndu z'omwishingo z' Abakaldeyi zâhinduka ndûlu.¹⁵ Nie Nyakasane, Omutagatifu winyu, Lulema w'Israheli, mwâmi winyu.

Birhangâzo by'olubungo luhyahya

¹⁶ Ntyâla kwo adesire Nyakasane, owatwâga enjira omu nyanja n'omukâba omu mîshi makali bwenêne,¹⁷ owarhumaga engâlê n'ebiterusi oku bîrha, omurhwe gw'abasirika haguma n'abalwî b'entwâlî; bahenanguka burhazûka, bazimangana nka ngoke, baherêrekera.¹⁸ Murhacikengêraga ebyâlî mîra, murhacigerêrezagya ebyâgezire.¹⁹ Ala oku nkola najira akantu kahyahya, ciru na mîra karhangire okuba; ka murhac'ikabona? Neci, nât w'enjira omw'irungu, mpire n'enyîshi omu bulambo.²⁰ Ensimba zânkuza, banyambwe n'enkôngoro, bulya nâhizire amîshi omw'irungu, n'enyîshi omu bulambo, lyo nkanywêsa olubaga lwâni, omwishogwa wâni.²¹ Olwo lubaga niene nâjaga nashubûza lwâkayâlîza irenge lyâni.

Israheli arhavugag'omunkwa

²² Ci orhanshengaga, wâni Yakobo, orhacirhamagya mpu wanshîbirira, wâni Israheli.²³ Orhantûlaga abana-buzi bâwe mbâgwa, orhanankuzagya n'enterekêro zâwe. Ntakulibuzagya n'enshângi.²⁴ Ntarhumaga waheza ebirugu byâwe omu kugula omugavu^d, orhananyîgusagya n'amashushi g'enterekêro zâwe. Ci nie wâjizire muja wâwe n'ebyâha byâwe, wanantamya n'amabî gâwe.²⁵ Niono, niene nkola nazûza amabî gâwe, n'ebyâha byâwe ntacibiyîbuka bundi.²⁶ Onkengêze, rhuje lubanja rhwembi; orhang'iderha we murhanzi lyo oyâza!²⁷ Sho wâwe murhanzi âjizire ecâha, n'abalagizi bâwe bangomîre.²⁸ Lero nanacikolera abakulu b'aka-Nyamuzinda kâni nka banyankola-maligo; nâlekêrera Yakobo nti bamuherêrekeze n'Israheli nti bamujâcire.

Jesaja/Isaiah 43 1

וַעֲתָה נְהֵא־אִמֶּר יְהוָה בְּרֹאךְ יַעֲקֹב וְיִצְרָךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־תִּירָא כִּי גִאלְתִּירְךָ קְרָאתִי בְּשֵׁמִךָ לִי־אֶתָּה: 2 כִּי־תַעֲבֹר בְּמִיַּם אֶתְּר־אֲנִי וּבְנְהַרֹתַי לֹא יִשְׁטָפוּךָ כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ לֹא תִקָּה וְלֹהֲבָה לֹא תִהְבֶּה בָּךְ: 3 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַךָ נִתְּתִי כְּפָרֶךְ מִצְרַיִם כּוֹשׁ וְסִבָּא תַחֲתֶיךָ: 4 מִמָּאֲשֶׁר יִקְרָת בְּעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וְאֲנִי אֶהְבֵּתֶיךָ וְאֶתָּן אֶדָם תַּחֲתֶיךָ וְלֹא־מִיָּמִים תַּחַת נִפְשֶׁךָ: 5 אֶל־תִּירָא כִּי אֶתְּר־אֲנִי מִמִּזְרַח אֲבִיא זֶרְעֶךָ וּמִמַּעַרְבִי אֶקְבָּצֶךָ: 6 אִמֶּר לִצְפוֹן תֵּנִי וְלִתְיֹמָן אֶל־תִּקְלָאִי הִבִּיאי בְנֵי מִרְחֹק וּבְנוֹתַי מִקֶּצֶה הָאָרֶץ: 7 כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יִצְרָתִיו אֶף־עֲשִׂיתִיו: 8 הוֹצִיא עַם־עוֹר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֹרָשִׁים וְאַזְגִּימִם לְמוֹ: 9 כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ יַחְדוֹ וַיִּאֲסָפוּ לְאֻמִּים מִי בָהֶם יִגִּיד זֹאת וְרַאשֹׁנוֹת יִשְׁמַעְנוּ יִתְּנוּ עֲדִיהֶם וַיִּצְדְּקוּ וַיִּשְׁמְעוּ וַיֹּאמְרוּ אִמֶּת: 10 אַתָּם עַד־נָאִם יְהוָה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר בְּחֶרְתִּי לִמְעַן תִּדְעוּ וְתִאֲמַיְנוּ לִי וְתִבְיִנוּ כִּי־אֲנִי הוּא לִפְנֵי לֹא־נוֹצַר אֶל וְאֶחָדִי לֹא יִהְיֶה: 11 אֲנִי אֲנִי יְהוָה וְאֵין מִבְּלַעַדִּי מוֹשִׁיעַ: 12 אֲנִלִּי הִגֵּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זֶר וְאַתָּם עַד־נָאִם יְהוָה וְאֶנִּי־אֵל: 13 גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא וְאֵין מִיַּדִּי מִצִּיל אֶפְעַל וּמִי יִשְׁכַּנָּה: 14 נְהֵא־אִמֶּר יְהוָה גֹּאֲלֶכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם שְׁלַחְתִּי בְכֹלָה וְהוֹרֵדְתִּי בְּרִיחִים כָּלֵם וְכִשְׁדִּים בְּאֲנִיּוֹת רִנָּתָם: 15 אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרָא יִשְׂרָאֵל מִלְּכֶכֶם: 16 נְהֵא אִמֶּר יְהוָה הִנֵּנוּן בְּיָם דָּרָךְ וּבְמִיָּם עֲדִים נִתְיָבָה: 17 הַמוֹצִיא רֶכֶב־וְסוּסִים תִּלִּי וְעֲזִיזִי יַחְדוֹ יִשְׁכְּבוּ בַל־יִקְוֹמוּ דַּעְכוּ כַּפְשֵׁתָה כְּבוֹ: 18 אֶל־תִּזְכְּרוּ רַאשֹׁנוֹת וּקְדַמְנוֹת אֶל־תִּתְבַּנְּנוּ: 19 הִנֵּנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עִתָּה תַצְמַח הַלֹּזָא תִדְעוּיָה אֶף אֲשִׁים בְּמִדְבַּר דָּרָךְ בְּיִשְׁמוֹן נְהַרֹת: 20 תִּכְבַּדְנִי חֵית הַשָּׂדֶה תִּנִּים וּבְנוֹת יַעֲגָה כִּי־נִתְּתִי בְּמִדְבַּר מִיָּם נְהַרֹת בְּיִשְׁמוֹן לְהִשְׁקוֹת עַמִּי בְּחִירִי: 21 עַם־זֶר וְיִצְרָתִי לִי תִהְלֶתִי יִסְפְּרוּ: 22 וְלֹא־אֶתִּי קְרָאתִי יַעֲקֹב כִּי־יִגַּעַת בִּי יִשְׂרָאֵל: 23 לֹא־הִבִּיאֶתְךָ לִי שֶׁה עֲלִיתֶיךָ וְזִבְחֶיךָ לֹא הִעֲבַדְתִּירְךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּירְךָ בַּלְבוֹנָה: 24 לֹא־קָנִיתִ לִי בְכָסֶף קֹנָה וְחֹלֵב זִבְחֶיךָ לֹא הָרוּתִנִּי אֶךְ הִעֲבַדְתִּנִּי בְּחִטָּאוֹתֶיךָ הוֹגַעְתִּנִּי בְּעוֹנֹתֶיךָ: 25 אֲנִי הוּא מִחָה פֶשַׁעֶיךָ לְמַעַנִּי וְחִטָּאוֹתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: 26 הִזְכִּירְנִי נִשְׁפָּטָה יַחַד סָפַר אֶתָּה לְמַעַן תִּזְדַּק: 27 אֲבִיר הָרֶאשׁוֹן חֲטָא וּמִלִּיצֶיךָ פָּשַׁעוּ בִּי: 28 וְאֶחָלָל שָׂרִי קָדַשׁ וְאַתָּה לְחָרֵם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְגִדּוּפִים: 29

44

Omugisho kuli Israheli

¹ Ci lero oyumvagye, wâni Yakobo, murhumisi wâni, nâwe Israheli, mwishogwa wâni! ² Kwo adesire ntyâla Nyakasane, wakulemaga, ye wakubumbaga kurhenga omu nda ya nyoko ye na murhabâzi wâwe:

^d43.24 Abapagani bakagikolesa amasheke gagwerhe obuhumule bwinja amango bagashâniza banyamuzinda bâbo b'obwihambe. Rhulole muli Eze 27, 19; Lwi 4, 14.

Orhayôbohaga, wâni murhumisi wâni Yakobo, wâni Yeshuruni, mwishogwa wâni! ³ Bulya nkola nabulagira amîshi oku cihugo cifire n'ecûmwe, nnampuluze enyîshi omu budaka buyumûsire. Nabulagira omûka gwâni oku buko bwâwe, n'obwanga bwâni oku iburha lyâwe. ⁴ Bâmera banakule nka byâsi by'omu mîshi, nka masheke g'oku burhambi bw'olwîshi. ⁵ Muguma anâderhe, erhi: «Ndi wa Nyakasanel» Owundi anâlonze okukâderhwa izîno Iya Yakobo. Hajire n'owayandika omu mfune zâge, erhi: «Wa Nyakasane», ayîrikwe izîno ly'Israheli. Nyamuzinda ali muguma yene ⁶ Kwo adesire ntyala Nyakasane, mwâmi w'Israheli, muyokozi wage, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe: Nie murhanzi, nie na muzinda, nta wundi nyamuzinda kuleka nie! ⁷ Ndi wankacinyigererakwo? Ajag'eruhya! aderhc anampugûlire nâni, arhondêreze ciguma ciguma ebyâbire kurhenga nsinga olubaga Iwa mîra ga Kêra; arhubwire n'ebiyâciyisha! ⁸ Murhajugumaga, murhayôbohaga! Ka ntakubwiraga n'okukumanyisakwo kurhenga mîra? Muli bahamirizi bâni; ka hali owundi nyamuzinda kuleka nie? Nanga, ndi wundi Kabuye! Ntâye mmányire ciru n'omuguma!

Banyamuzinda b'obwihambe!

⁹ Abatula ensanamu, boshi bali busha^e, n'emikolo y'obulenga bwâbo nta bu-kwânane bwâyo! Yo eri bahamirizi bâbo, ci bali bahamirizi barhabona ba-rhanayîshi kantu; enshonyi zâbahumba. ¹⁰ Ndi obumba nyamuzinda w'obwihamba mbe n'okutula enshushano arhanalangeliri bunguke? ¹¹ Ala oku abashimbulizi bâge boshi enshonyi zababumba; ababinji nabo banali bantu nka bandi. Ba- shubuzanye boshi, bachihebe eruhya; barhungwe n'obwôba, n'enshonyi zibabu-mbe! ¹² Omutuzi anatulire embasha oku makala, ayikombeze n'enyundo. Ayitula n'emisi y'okuboko kwâge. alinde ashalike n'emisi emuhwere; n'akaba arha-nywiri mîshi, wanabona yeshi amahenanguka! ¹³ Naye omubinja w'emirhi anayanka omugozi, ajire enshushano n'akalamu, ayibinjûle n'enkololo yâge anayigezekwo olugero; ayihe iranga ly'omuntu, iranga linjinja ly'omuntu, mpu Iyo ebêra omu nyumpa. ¹⁴ Anatwa emirhi mirî-mirî, acishoge omujimbu n'omuhumbahumba, ayireke ekule enazibuhe haguma n'eyindi mirhi y'emuzi-rhu. Kandi anarhwêra omuberebere, enkuba eyish'igumeza. ¹⁵ Ebyo byoshi omuntu abikolesa nka nshâli za kutwâna omuliro: anarholakwo, akalûke; a-twâne omuliro, aduge obuntu. Kandi anabinjamwo enshushano, ayifukamire. ¹⁶ Ecihimbi, anacidulike muliro, ayôkerekwo enyama, alye, ayigurhe. Okubu-ndi anarhondêra okukaluka, aderhe, erhi: «Awa! namakaluka, namayumva idûrhu!» ¹⁷ Ecihimbi cicisigire, anabinjamwo nyamuzinda, ajire enshusho akâz'iharâmya; anayifukamira, ayishenge, aderhe, erhi: «Oncize, bulya we nyamuzinda wâni!» ¹⁸ Barhishi barhanagerêreza, bulya olubwîbwî lubali ebusû lurhankaziga babona, olubali omu murhima lurhankaziga barhimanya! ¹⁹ Ntâye muli bo wankacij'emurhima, ntâye wankamanya anakengêre okucidôsa, erhi: «Kali cihi-mbi ciguma nacistwanyire muliro, nadugirakwo obuntu nanayôkerakwo eyi nyama ndwîrhe nalya, n'ecihimbi cisigire nkolaga narhenzamwo akantu k'oku-shologosa! Kali lushâli olu nafukamira!» ²⁰ Mulyi w'oluvu! Murhima muhûrha na muhera! Ntâko ankacihasha okucîciza n'okuderha, erhi: «Akâla kantu mfu-mbasire, ka burhali bunywesî?»

Omanyè wankayibagira

²¹ Okengêre ebyôla, Yakobo, nâwe Israheli, bulya oli murhumisi wâni. Niene nakubumbaga, oli murhumisi wâni; Israheli, nta mango nakuyîbagire! ²² Nazazize amabî gâwe nka lwikungu, n'ebiyâha byâwe nka citû. Shubira emunda ndi, bulya nie nakuyôkolaga. ²³ Muband'empundu, mwe malunga, bulya Nyakasane akozire akirumê! Mukome kagasha, mwe nyenga z'ekuzimu! Mubande orhubûli, mwe ntongo, ninyu mwe mizirhu n'emirhi emmubâmwo! Bulya Nyakasane ayôkwire Yakobo, ayerekine irenge lyâge omu Israheli.

Nyamuzinda ye Lulema

²⁴ Kwo adesire ntyâla Nyakasane. mucunguzi wâwe, owakubumbaga kurhenga omu nda ya nyoko: Niono, nie Nyakasane naleмага byoshi; nienene nabungûlaga amalunga, nanazibuhya igulu buzira kurhabâlwa na ndi. ²⁵ Nie ntulutumbya amalêbi g'abashonga, nie njira abalaguzi rhutumbaguzi; nie ngeza abarhimanya cinyuma-nyuma n'amenge gabo ngahindule isirhe. ²⁶ Nie nyunjuza akanwa k'omurhumisi wâni nnanyûkirize emihigo y'abaja-bugo bâni; nie mbwira Yeruzalemu, nti: «Washub'iyunjula bantu», n'ebishagala bya Yuda, nti: «Mwashub'iyûbakwa, n'ebishabûkiza byâge nashub'ibiyimanza!» ²⁷ Nie mbwira emihengere y'enyanja, nti: «Ganûki, nayumûsa enyîshi zinyu!» ²⁸ Nie mbwira Sirûsi, nti: «Oli mungere wâni!» Ayûkiriza obulonza bwâni bwoshi, omu kubwîra Yeruzalemu, erhi: «Washub'iyûbakwa», n'aka-Nyamuzinda, erhi: «Washub'iyimanzihwa!»

^e**44.9** - 44. 9: Omulêbi ali arhonda abapagani, abayeresire oku bali bahwinja bala baharâmya ensa-namu bône babinjaga, zirhabâzizîne: eba misingala ya marhale, biba bihimbi bya mirhi byône- byône.

ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו: 2 כה-אמר יהוה עשך ויצרך מבטן יעזרך אל-תירא עבדי יעקב וישרון בחרתי בו: 3 כי אצק-מים על-צמא ונזלים על-יבשה אצק רוחי על-זרעך וברכתי על-צאצאיי: 4 וצמחו בבין חציר כערבים על-יבלי-מים: 5 וזה יאמר ליהוה אני וזה יקרא בשם-יעקב וזה יכתב ידו ליהוה ובשם ישראל יכנה: 6 כה-אמר יהוה מלך-ישראל וגאלו יהוה צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים: 7 ומי-כמוני יקרא ויגידה ויערכה לי משומי עמ-עולם ואתיות ואשר תבאנה יגידו למו: 8 אל-תפחדו ואל-תרהו הלא מאז השמעתיך והגדתי ואתם עדי היש אלוה מבלעדי ואין צור בל-ידעתי: 9 יצרי-פסל כלם תהו וקמדיהם בל-יועילו ועדיהם המה בל-יראו ובל-ידעו למען יבשו: 10 מי-יצר אל ופסל נסר לבלתי הושיל: 11 הן כל-חבריו יבשו וחרשים המה מאדם יתקבצו כלם יעמדו יפחדו יבשו יחד: 12 חרש ברזל מעצד ופעל בפסם ובמקבות יצרהו ויפעלהו בזרוע כלו גס-רעב ואין לם לא-שתה מים וייעף: 13 חרש עצי גטה קו יתארהו בשרד יעשהו במקצעות ובמחוגה יתארהו ויעשהו כתבנית איש כתפארת אדם לשבת בית: 14 לכתל-לו ארזים ויחך תרזה ואלון ויאמץ-לו בעצי-יער נטע ארן וגשם יגדל: 15 והיה לאדם לבער ויחך מהם ויחם אף-ישיק ואפה לחם אף-יפעל-אל וישתחו עשהו פסל ויסגד-למו: 16 חציו שרף במו-אש על-חציו בשר יאכל יצלה צלי וישבע אף-יחם ויאמר האח חמותי ראתי אור: 17 וישאריהו לאל עשה לפסלו יסגוד לו וישתחו ויתפלל אליו ויאמר הצילני כי אלי אתה: 18 לא ידעו ולא יבינו כי טח מראות עיניהם מהשפיל לבתם: 19 ולא ישיב אל-לבו ולא דעת ולא-תבונה לאמר חציו שרפתי במו-אש ואף אפיתי על-גחליו לחם אצלה בשר ואכל ויתרו לתועבה אעשה לבול עץ אסגוד: 20 ורעה אפר לב הותל הטהו ולא-יציל את-נפשו ולא מחיתי קעב פשעיו וקעגן חטאותיו שובה אלי כי גאלתי: 23 ורזו שמים כי-עשה יצרתיו עבד-לי אתה ישראל לא תנשני: 22 מחיתי קעב פשעיו וקעגן חטאותיו שובה אלי כי גאלתי: 23 ורזו שמים כי-עשה יהוה הריעו תחיתות ארץ פצחו הרים רזה יער וכל-עץ בו כי-גאל יהוה יעקב וב-ישראל יתפאר: 24 כה-אמר יהוה גאלך ויצרך מבטן אנכי יהוה עשה כל נטה שמים לבדי רקע הארץ מי אתי 25 מפל אתות בדים וקסמים יהולל משיב חקמים אחור ודעתם ישכל: 26 מקום דבר עבדו וצעת מלאכיו ישלים האמר לירושלם תושב ולערי יהודה תבנינה וחרבותיה אקומם: 27 האמר לצולה חרבי ונהרתיו אוביש: 28 האמר לזורש רעי וכל-חפצי ישלם ולאמר לירושלם תבנה והיכל תוקד: 29

45

Sirusi, mwishogwa wa Nyakasane

¹ Ntyâla kwo Nyakasane abwîzire Sirusi, âshigaga amavurha g'obwâmi, erhi: «Namugwarhîre oku kuboko kulyo, nti agombye amashanja anayimûle abâmi; nti ayigule emihango embere zâge, mpu na nta lumvi lwacyôrha luli luhamike. ² Niene nakushokolera nti enjira za rhubanda-rhubanda nje nazijira nnongêdu; enyumvi ng'omulinga nazijonjoga n'orhuhamikizo rhw'ecûma ntuvungunyule. ³ Nakugabira ngasi buhirhi bufulike na ngasi mbîko mbishe, lyo omanyâ oku nie Nyakasane okuhamagire omu izîno lyawe, Nyamuzinda w'Israheli. ⁴ Mwambali wâni Yakobo n'omwishogwa wâni Israheli bo barhumire nkuhamagala omu izîno lyawe nnankuha obushashe, n'obwo orhanyishi. ⁵ Nie Nyakasane, nta wundi, kuleka nie, nta wundi nyamuzinda! Nakuyîmisire, n'obwo orhanyîshi, ⁶ lyo kurhenga ebushoshokero kuhika ebuzikiro bw'izûba, bamanya oku nta wundi aha nyuma zâni: niono, nie Nyakasane, nta wundi. ⁷ Nie njira obulangashane, nie nandema omwizimya, nie mpâna iragi ndêrhe n'obuhanya, niono, nie Nyakasane okola e-byo byoshi.

Omusengero

⁸ Mwe malunga, murhoze olume kurhenga enyanya,
n'ebitu birhengemwo obushinganyanya;
idaho lifunuke, buyeremwo obucunguzi,
bunameremwo obushinganyanya caligumiza!
Nie Nyakasane naleмага ebyo».

Oburhegesi bukulu bwa Nnâmahanga

⁹ Buhanya bwâge owakadalika n'owâmubumbaga, n'obwo hiri hijo omu rhundi rhujo rhw'ebidaka! K'ibumba lyankabwîra omubumbi walyo, erhi: «Bici ebyo wâjira? Omukolo gwâwe gurhagwerhi kamalo!»
¹⁰ Buhanya bwâge owankabwîra ishe, erhi: «Cici eci wâbusire?» Nisi erhi nnina, erhi: Cici eci câkurhenzire omu nda?»
¹¹ Ntyâla kwo adesire Nyakasane, Omutagatifu w'Israheli na Lulema wâge: «Wabona, mwalonza okundôsa oku biyerehire abana bâni, n'okuntegeka oku biyerehire omukolo gw'amaboko gâni!
¹² Nie nâjiraga igulu nanalema abantu balibâmwo nie nabungulaga amalunga n'amaboko gâni, nie nnantegeka emirhwe ebâmwo yoshi. ¹³ Nie nâmuzûsagya omu bushingayanya, nie nânakombêza amajira gâge goshi. Ye washubiyûbaka olugo lwâni analike abalulize bâni bagaluke buzira kujuha encûngulâ erhi luhembo», kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

Amashanja g'abapagani gâyemera Nyamuzinda

¹⁴ Kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Emburho y'omukolo gw'abanya Misiri, obunguke bw'oburhunzi bwa bene-Kushi, n'obw'abantu bali-bali b'e Seba bâkulerherabyo, bibe byâwe. Bakuyîsha nyuma bali bashweke, bacîrhimbe aha magulu gâwe, bakukunge, mpu: «Mâshi emwâwe yône eba Nyamuzinda! Nanga, ntà wundi, nta wundi nyamuzinda!» ¹⁵ Kwo binali, we Nyamuzinda mfulike Nyamuzinda w'Israheli, Yagirwa Còkola! ¹⁶ Babumbwa n'enshonyi banaturutumbe oku banali boshi, bagendana ecihemu ebusù balya batula enshushano. ¹⁷ Israheli ayôkolwa na Nyakasane, ayôkolwa oku nsiku n'amango. Murhakacifa mwabwine nshonyi murhakanacifa mwaturutumbire. ¹⁸ Bulyala kwo adesire ntyâla Nyakasane, owalemaga amalunga, Nyamuzinda wabumbaga anajira igulu, ye wanaliyimanzagya. Arhalilemaga mpu liyôrhe bwerûlè, ci àlibumba mpu baliyûbakemo. Nie Nyakasane, nta wundi! ¹⁹ Ntaderhaga bwifulikwe, omu hantu h'omu cihugo c'omwizimya, Ntabwiraga obuko bwa Yakobo, nti: Munongeze aharhankabonekana bici!» Nie Nyakasane, nie nderha ebishingânîne, nie manyîsa eby'okuli!

Nyamuzinda, Lungwe w'igulu.

²⁰ Shubûzanyi, muyîshe, muyegere eno, mwe mâhunga g'amashanja mwasigîre! Bali bahwinja abaja babarhula enshusho zâbo z'emirhi, abakashenga nyamuzinda orhankaciza ndi. ²¹ Lerhagi olubanja lwinyu, muhirane, ciru munadôsanye Ndi wamanyisize ebyôla kurhenga mîra, ndi wabifulwire kurhenga ago mango? K'arhali nie, Nyakasane? Nta wundi nyamuzinda kuleka nie! Nyamuzinda mushinganyanya na muciza, nta wundi kuleka nie! ²² Muyerekerage emunda ndi, Iyo mucira mwe bihugo byoshi by'enigulu! Bulya nie Nyamuzinda, nta wundi! ²³ Ncigashire ecihango câni, ekanwa kâni erhenga ebishingânîne, erhenga oluderho lurhankacishubirwâmwo: Ngasi idwî lyânfukamira na ngasi lulimi lwâcinyigashira endahiro, mpu: ²⁴ «Muli Nyakasane mwône muba obushinganyanya n'emisi» Bayîsha emunda ali bayunjwîre nshonyi balya boshi bali bamukunîrîre. ²⁵ Muli Nyakasane mwo iburha lyoshi ly'Israheli lyakûla obuhime n'irenge.

Jesaja/Isaiah 45: ¹

פֶּה־אֲמַר יְהוָה לְמַשִּׁיחוֹ לְכוּרֶשׁ אֲשֶׁר־הִצַּקְתִּי בְיָמָיו לְרַד־לְפָנָיו גּוֹיִם וּמַתְנִי מַלְכִּים אֶפְתָּח לְפָתָח לְפָנָיו דְּלָתִים וְשַׁעֲרִים לֹא יִסָּגְרוּ: ² אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֶיךָ וְהַדּוּרִים אוֹשֶׁר דְּלָתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיתִי בְרִזָּל אֲגַדֵּעַ: ³ וְנִגְתִּי לָךְ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמִסְתָּמִי מִסְתָּרִים לְמַעַן תִּדְּעַ כִּי־אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא בְשִׁמְךָ אֶלְהִי יִשְׂרָאֵל: ⁴ לְמַעַן עֲבָדִי יַעֲלֶב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי וְאֶקְרָא לָךְ בְּשִׁמְךָ אֲכַנֶּךָ וְלֹא יִדְעִנִי: ⁵ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זִוְלָתִי אֵין אֱלֹהִים אֲאַזְרֶךְ וְלֹא יִדְעִנִי: ⁶ לְמַעַן יִדְּעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעַרְבָּה כִּי־אֶפְסָ בְּלַעְדִּי אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד: ⁷ וְיוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָּל־אֵלֶּה: ⁸ וְהַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וְשִׁחֲקוּם יִצְרוּ־צֶדֶק תַּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֵשַׁע וְצֶדֶק תַּצְמִיחַ: ⁹ וְהוּא יִרְבֵּ אֶת־יִצְרוֹ חֶרֶשׁ אֶת־חֶרֶשִׁי אֲדַמָּה הַיֵּאֱמָר חֶמֶר לִיצְרוֹ מִה־תַּעֲשֶׂה וּפְעָלָהּ אֵין־יָדָם לוֹ: ¹⁰ הוּא אֱמַר לֵאב מִה־תּוֹלִיד וְלֹא־שָׂא מִה־תַּחֲלִילִין: ¹¹ כֹּה־אֲמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיִצְרוֹ הָאֱתִיּוֹת שְׂאֵלוֹנִי עַל־בְּגִי וְעַל־פַּעַל יָדִי תַצְנִי: ¹² אֲנִי עֹשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בְּרָאתִי אֲנִי יָדִי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צִבְאִם צִיּוֹתֵי: ¹³ אֲנִי הַעִירְתִּיהוּ בְּצֶדֶק וְכָל־דֶּרֶכָיו אֵישֶׁר הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגִלּוֹתֵי יִשְׁלַח לֹא בְמַחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אֲמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ¹⁴ כֹּה־אֲמַר יְהוָה יִגְיַע מִצְרַיִם וְסַח־כּוֹשׁ וְסִבְאִים אֲנָשִׁי מִדֶּה עָלֶיהָ יַעֲבְרוּ וְלֹךְ יִהְיֶה אַחֲרָיהָ יִלְכּוּ בְּצִדִּים יַעֲבְרוּ וְאֶלֶּיךָ יִשְׁתַּחֲוּ אֵלֶיךָ: ¹⁵ אֲנִי אֶפְסָ אֱלֹהִים: ¹⁶ כְּבוֹשׁוּ וְגַם־נִקְלְמוּ כָּלֶם יַחֲדוּ הַלְכוּ בְּכִלְמָה חֶרֶשִׁי צִירִים: ¹⁷ יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁעַ בִּיהוָה תִּשְׁוַעַת עוֹלָמִים לֹא־תִבָּשׁוּ וְלֹא־תִקְלְמוּ עַד־עוֹלָמִי עַד: ¹⁸ כִּי כֹה אֲמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הַאֱלֹהִים יִצֵּר הָאֶרֶץ וְעֹשֶׂה הוּא כוֹנֵנָה לֹא־תִהְיֶה בְּרָאָה לְשִׁבְתִּי יִצְרָה אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד: ¹⁹ לֹא בְסֹתֵר דִּבְרִיתִי בְּמִקּוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ לֹא אֲמַרְתִּי לְזָרַע יַעֲקֹב תִּהְיֶה בְּקִשּׁוֹנִי אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מְגִיד מִשְׁרִים: ²⁰ הִקְבֵּצוּ וּבֹאוּ הַתְּנַגְּשׁוּ יַחֲדוּ פְלִיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יִדְּעוּ הַנְּשָׂאִים אֶת־עַץ פֶּסֶלִים וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: ²¹ הַגִּידוּ וְהִגִּישׁוּ אֶף יוֹעֲצוּ יַחֲדוּ מִי הַשָּׁמַיִם לֹא־אֶת מִקְדָּם מֵאֵז הַגִּידָה הַלּוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵין־עוֹד אֱלֹהִים מִבְּלַעַדִּי אֶל־צִדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אֵין זִוְלָתִי: ²² פְּנוּ־אֵלַי וְהוֹשְׁעוּ כָל־אֶפְסֵי־אֶרֶץ כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד: ²³ כִּי נִשְׁבַּעְתִּי יָצָא מִפִּי צֶדֶקָה דִּבַּר וְלֹא יִשׁוּב כִּי־לִי תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשְׁבַּע כָּל־לָשׁוֹן: ²⁴ אֲךָ בִּיהוָה לִי אֲמַר צִדְקוֹת וְעַד יוֹ יִבָּשׁוּ כָּל הַנְּחָרִים בּוֹ: ²⁵ בִּיהוָה יִצְדָּקוּ וְיִתְהַלְלוּ כָל־זָרַע יִשְׂרָאֵל:

46

Okuherêrekeera kwa banyamuzinda b'obwihambi

¹ Bàli agondamire, Nebo^f aherhemire: enshusho zâbo zahizirwe oku bihesi, oku mugongo gw'ensimba! Emizigo mwakazagibarhula mwene, ekola yabarhulwa n'ensimba zikoyire! ² Baherhamire, bagondamire, boshi caligumiza, ntâko bankahashiciza ebibabarhwirhe, nabo bône kululizibwa balulizibwe. ³ Yumvi nyumpa ya Yakobo, na ninyu mweshi mucisigîre b'omu nyumpa y'Israheli, mwe nâbagaliraga okuburhwa

^f46.1 46, 1: Bàli na Nebo bàli banyamuzinda b'obwihamhe b'e Babeli, nshanga za bazimu Abanya-Babiloni bakazâg'iharâmya.

kwinyu nanammuhêka kurhenga muciri omu nda. ⁴ Kuhika obushosi bwinyu, nayôrha ndi nie n'olya, kuhika mumere emvi kubagalira ncimmubagalira. Niene nâkolaga ebyo, niene nammushibirira, niene nâmmugwâsa nammucize. ⁵ Ndi mwankangererakwo erhi ndi mwankaderha mpu rhuyumânîne rhweshi? Ndi mwankashushanya erhi ndi mwankaderha mpu rhulingânîne? ⁶ Haligi abacîhuma omu nshoho barhenzemwo amasholo, banagerere amarhale oku munzâni, bayumvanye n'omutuzi w'amasholo mpu abatulire nyamuzinda, barhangire okufukama n'okuharâmya. ⁷ Banamubarhula aha lurhugo, bamuhêke, bagendimudêkereza halya anabêra, buzira kuhinya erhi okucidunda mpu ashegukire handi. Ciru bankayâma mpu bamusengere, arhankashuza; ntâyê ankarhenza omu marhabi! ⁸ Mukayîbuka okwo, muzibuhe omurhima! Mucij'emurhima, ezi ndyâlya! ⁹ Kengeri ebyâbire kurhenga amango ga mîra, bulya nie Nyamuzinda, nta wundi. Nie Nyamuzinda, nta wundi oli akâni. ¹⁰ Kurhenga aha murhondêro, nnamanyise okwayishibâ, n'ebirhasâgibâho, nnambe nabiderha mîra embcee bwenêne. Nnanderhe, nti: «Omuhigo gwâni gwayunjula, na ngasi oku nnonzize nakujira». ¹¹ Kurhenga ebushoshokero bw'izûba, nâhamagala enyunda, na kurhenga ecihugo c'ihanga, omuntu wâyukiriza emihigo yâni. Oku nâdesire kwo nnanjira, Oku mpiga kwo nnanyûkiriza. ¹² Muyumvagye, mwe b'emirhima mizibu, mwe muli n'obushinganyanya. ¹³ Nâshegeza obushinganyanya bwâni hofi, burhali kufi, n'obucire bwâni burhalegame. Nâhira obucire bwâni omu Siyoni n'îrene lyâni omu Israheli. Jesaja/Isaiah 46: ¹

כָּרַע בֵּל קָרַס נָבו הִיוּ עֲצִיבֵיהֶם לַחִיָּה וּלְבִהֶמָּה נִשְׁאֲתִיכֶם עֲמוּסוֹת מִשָּׂא לַעֲיָפָה: 2 קָרַסוּ כָּרְעוּ יַחְדָּו לֹא יָקְלוּ מִלֵּט מִשָּׂא וּנְפֹשִׁים בִּשְׂבִי הִלְכָה: 3 שָׁמְעוּ אֵלֵי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שִׂאֲרֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הָעַמִּים מִי־בֶטֶן הַנְּשָׂאִים מִי־רָחֹם: 4 וְעַד־זִקְנָה אָנִי הָיִיתִי וְעַד־שִׁיבָה אָנִי אֶסְבֵּל אָנִי עֲשִׂיתִי וְאָנִי אֲשָׂא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט: 5 לִמֵּי תַדְמִינִי וְתִשְׁוּוּ וְתִמְשְׁלוּנִי וְנִדְמָה: 6 הִזְלִים זֶהָב מִלִּים וְכֶסֶף בִּקְנָה יִשְׁקְלוּ יִשְׁכְּרוּ צוּרָף יַעֲשֶׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אֶף־יִשְׁתַּחֲוּ: 7 שְׂאֵהוּ עַל־כִּתְּף יִנְיָהוּ תַחְתִּי וְנַעֲמֵד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ אֶף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרְתּוֹ לֹא יוֹשִׁיעֵנו: 8 זָכְרוּ־זֹאת וְהִתְאַשְׁשׁוּ הַשִּׁיבוּ פִּוְשָׁעִים עַל־לֵב: 9 זָכְרוּ רֵאשׁוֹת מַעֲלָם כִּי אָנֹכִי אֵל וְאֵין לֹד אֱלֹהִים וְאַפֶּס כְּמוֹנִי: 10 מִגִּיד מְרֹאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נִעְשׂוּ אִמֵּר עֲצִי תִקּוּם וְכָל־חֶפְצִי אֲעֲשֶׂה: 11 לָרָא מִמִּזְרָח לַיִּט מִמָּרָץ מְרַחֵק אִישׁ עֲצָתוֹ אֶף־דְּבָרָתִי אֶף־אֲבִיאָנָה יִצְרָתִי אֶף־אֲעֲשֶׂנָּה: 12 שָׁמְעוּ אֵלֵי אֲבִירֵי לֵב הָרָחוֹקִים מִצִּדְקָה: 13 קִרְבֹּתִי צִדְקָתִי לֹא תִרְחֹק וְתִשְׁוַעֲתִי לֹא תִאָּחַר וְנִתְתִּי בְּצִיּוֹן תִּשְׁוַעֲתִי לִישְׂרָאֵל תִּפְאָרָתִי: 13

47

Obuhane bwa Babiloni

¹ Honoka, obwâr hale omu katulo, wâni mubikira, munyere w'e Babiloni! Bwâr hala oku idaho, buzira entebe yâwe y'obwâmi, we munyere w'Abanya-Kaldeya bulya nta mango banacikuderhe mpu we mutûdu; mpu we na mwinjinja. ² Rhola nkagasi ibiri, oshwe enshano; bwîkula obusû bwâwe, ofunye ebishumiro by'omwambalo gwâwe, obwikûle ebibero, oyikire enyîshi. ³ Obushugunu bwâwe bubonekane onayôrhe bwâmwe. Nkolaga nacihôla, harhajire owampagalika. ⁴ Còkola wirhu ye Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, ye Mutagatifu w'Israheli! ⁵ Tamala omu kahwenyenye, ocîfulike omu mwizimya wâni munyere w'Ahanya-Kaldeya bulya barhakacifa bakuderha mwâmi-kazi w'amâmi. ⁶ Nali nkunirire olubaga lwâni, naleka bahemula akashambala kâni, nakulikiraga. Wêhe orhabafaga lukogo, ciru n'abashosi wabavondamya n'omuzigo gwâwe! ⁷ Wakazidera, erhi: «Nayôrha mbâ mwâmi-kazi ensiku n'amango» Ci orhacîjaga emurhima mpu okengêre ehyôla, orhatwâga ihuzihuzi oku byânayishe. ⁸ Yumvagya lero, wâni mwîfa w'amasîma, we otamire bwinjinja orhulwîre, we odwîrhe wacîdôsa, erhi: «Niene, nta wundi! Ntaganya kukana, ntaganya kufisa abana!» ⁹ Ago mahanya gali mahanya gâkurhindakwo gomhi oku caligumiza omu lusiku luguma: okuffirwa n'abana n'okukana byakurhibukira oku irindo liguma ciru wankacîkubagira obunji bw'amalozi gâwe n'obuhashe bw'amakurungu gâwe. ¹⁰ Wakâgiyegemera olugendo lwâwe lubî, wakâderha, erhi: «Ntaye odwîrhe wambona». Burhimanya bwâwe na bwenge bwâwe byo byakuhabwire. Wakaziderha obwo omu murhima gwâwe, erhi: «Niene, nta wundi!» ¹¹ Obuhanya bwakurhibukirakwo, ohabe kurhi wâburhanga: ibala lyâkurhogerakwo, ohabe kurhi waliyâka; nyamanja acikwîhondakwo oku irindo liguma orhanamanyiri. ¹² Ocîhanganage oku makurungu n'oku malozi gâwe warhindibukiraga kurhenga obusole bwâwe. Kwankanaba warhenzamwo obunguke, kwankanaba byarhuma bakurhinya! ¹³ Wakozire n'omwandu gwabahanûzi bâwe! Bayishage bakulikuze balya baja bagera emalunga, balya bakazilolêreza enyenyêzi balya bakazimanyisa aha ngasi kubaluka kw'omwezi ebyakuyishira! ¹⁴ Ala oku kwo bali nka bijangala: omuliro gwabasingônola, barhafume oyôla nyanduma w'engulumira! Garhâbe makala ga kukaluka, nisi erhi muliro gwa kutamalwâkwo eburhambi! ¹⁵ Ntyôla kwo bâbâ abashonga bâwe wakâgikoyera kurhenga obusole bwâwe. Bagenda myahu-myahu, ngasi muguma lwâge lunda, ntâyê ciru n'omuguma wakulikûza! Jesaja/Isaiah 47: ¹

רָדוּ וּשְׁבִי עַל-עֹפֹר בְּתוֹלַת בֶּת-בְּבֶל שְׁבִי-לְאָרֶץ אִין-כְּסָא בֶת-כְּשָׁדִים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ-לָךְ רֶכֶּה וְעִנְיָהּ: 2 קְחִי רָחִים וְטַחֲנִי קֶמֶחַ גָּלִי צַמְתָּךְ חֲשִׁפִי-שִׁבְלִי גַלִי-שׁוֹק עֲבָרִי נְהִירוֹת: 3 תִּגְלֵל עֲרוֹלָתְךָ גַּם תִּרְאֶה חֲרָפְתְּךָ נֶקֶם אֶלֶךְ וְלֹא אֶפְגַּע אִדָּם: 4 אֲגַלְלֶנּוּ יְהוָה צָבָאוֹת שְׁמוֹ קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: 5 שְׁבִי דוֹמָם וּבְאִי בְחֹשֶׁךְ בֶּת-כְּשָׁדִים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ-לָךְ גְּבֵרֶת מִמְלָכוֹת: 6 קַצְצֹתִי עַל-עַמִּי חִלְלֹתִי נִחְלֹתִי וְאַתָּנָם בִּידְךָ לֹא-שָׁמַתְּ לָהֶם רַחֲמִים עַל-זִלְזוֹן הַכְּבֹדֶת עָלֶיךָ מֵאָדָם: 7 וְתֹאמְרִי לְעוֹלָם אֱהִיֶּה גְבֵרֶת עַד לֹא-שָׁמַתְּ אֵלֶּה עַל-לִבְךָ לֹא זָכַרְתָּ אַחֲרֵיתָהּ: 8 וְעַתָּה שְׁמַעֲזֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֵׁבֶת לְבֶטֶח הָאֶמְרָה בְּלִבָּהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד לֹא אֲשַׁב אֶלְמָנָה וְלֹא אֲדַע שְׂכוֹל: 9 וְתִבְאֵנָה לָךְ שְׁתִּי-אֶלֶּה רִגַע בְּיוֹם אֶחָד שְׂכוֹל וְאַלְמָן כְּתֻמָּם בָּאוּ עֲלֶיךָ בְּרַב כְּשָׁפִיךָ בַּעֲצַמַת חֲבֵרֶיךָ מֵאָדָם: 10 וְתִבְטַחֲתִי בְרַעֲתֶךָ אֲמַרְתְּ אִין רֹאגִי חֲכַמְתָּךְ וְדַעְתָּךְ הִיא שׁוֹבְבַתְךָ וְתֹאמְרִי בְּלִבָּהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד: 11 וְבָא עֲלֶיךָ רָעָה לֹא תִדְעִי שְׁחָרָה וְתִפֹּל עֲלֶיךָ הַזֶּה לֹא תִוְכְּלִי כִפְרָה וְתִבָּא עֲלֶיךָ פֶּתָאִים שׁוֹאֵה לֹא תִדְעִי: 12 עַמְדִי-גַּם בְּחֲבֵרֶיךָ וּבְרַב כְּשָׁפִיךָ בְּאֶשֶׁר יִגְעַת מִנְעוּרֶיךָ אוֹלִי תִוְכְּלִי הוֹשִׁיל אוֹלִי תַעֲרוֹצִי: 13 נִלְאִית בְּרַב עֲצָתֶיךָ יַעֲמְדוּ-נָא וְיוֹשִׁיעַךְ הִבְרוּ שָׁמַיִם הַחַזִּים בְּזוֹכְבִּים מוֹדִיעֵם לְחֻדְשִׁים מֵאֶשֶׁר יָבֹאוּ עֲלֶיךָ: 14 הִנֵּה הֵיוּ קִקְשׁ אֶשׁ שְׂרָפְתָם לֹא-יִצְּלוּ אֶת-נַפְשָׁם מִיַּד לְהִבֶּה אִין-גְּחֹלֶת לְחֻמָּם אֲדָר לִשְׁבֶּת נִגְדוּ: 15 כֵּן הִיוּ-לָךְ אֶשֶׁר יִגְעַת סִחְרֶיךָ מִנְעוּרֶיךָ אִישׁ לְעִבְרוֹ תִּלְעוּ אִין מוֹשִׁיעֶךָ: 16

48

Nyakasane, Còkola w'Israheli

¹ Yumvi, wâni nyumpa ya Yakobo, mwe mulimbira izîno ly'Israheli, mwe mwarhengaga omu mîshi ga Yuda, mwe mukazilahira oku izîno lya Nyakasane munashenge Nyamuzinda w'Israheli ci arhali nk'oku kukwânîne kunashingânîne. ² Neci, balimbira izîno ly'ecishagala citagatifu banayemera Nyamuzinda w'Israheli, oderhwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe! ³ Ehirhanzi-rhanzi mîra nâhimanyisagya, omu kanwa kâni byarhegaga, nanali erhi nammubwîzirebyo. Erhi ncibikola, byâba ho n'aho. ⁴ Bulya nyishi oku oba cigamba⁹, - oku ecikanyi cawe kwo cizibuha nka cuma n' oku obusu bwâwe buli bwa mulinga, ⁵ Lero naba nakumanyisâbyo, naba nakubwirabyo embere bibe, nti lyo irhondo orhaja waderha, erhi: «Nshanga yabijiraga, nshushano yâni na nsalamu yâni yabirhegekaga». ⁶ Wayumvirhe wanabona ebyôla byoshi; ka murhalonzizi okubihamiriza? Bunôla nkolaga nakumanyîsa ebintu bihyahya byâli bifulike orhanali obiyîshi. ⁷ Bunôla lyo bicilemirwe, ci arhali kurhenga nîra; ernbere ly'olu lusiku lw'ene, nta mango waliyurnvîrhe, lyo olekiderha, erhi: «Kali nalimbirnanyire!» ⁸ Ci orhalisâgibiyumva orhalisâgibimanya na nta mango warhezire okurhwiri, bulya nyôrha nyishi oku oba ndyâlya, n'oku izîno lyawe we «Mugoma kurhenga omu nda ya nyoko»! ⁹ Izîno lyâni lyo lyarhumire ntangicîka obukunizi bwâni, irenge lyâni, lyo lyarhumire nkulembera, nti ntakumalira. ¹⁰ Ala oku nakucêzeza kula bacêkeza amarhale omu ciko, nakurhangulîre omu cibeye c' amalibuko. ¹¹ Niene nta wundi, niene narhumaga nkola ebyo bulya ntalembera okubona izîno lyâni lya gayaguzibwa. Irengere lyâni ntankaliha wundi!

Nyamuzinda acishozire Sirusi

¹² Yumva wâni Yakobo, wâni Israheli niene nahamagalaga! Nie ono, nie murhanzi, nie na muzinda. ¹³ Kuboko kwâni kwagwîkaga igulu, kulyo kwâni kwabungûlaga amalunga. nkaba nka nabihamagalaga, binayishe bulibirha. ¹⁴ Shubûzanyi mweshi, muyumve! Ndi muli mwe wamanyisize ebyôla? Omurhonyi wa Nyakasane âyunjuza emihigo yâge. Kuli Babiloni n'iburha ly'Abanya-Kaldeya. ¹⁵ Niene, neci niene nkudesire, niene nâmuhamagalaga, nânurhumiza nanarhuma abêrwa omu majira gâge.

Ebyali bibikîrwe Israheli

¹⁶ Munyegere, muyumve ebîra: Kurhenga emurhondêro, ntâco naderhire omu bwifulikwe; Kurhenga birhangira okuba erhi ho ndi. Bunola Nyakasane Nyamubâho ye ontumire n'omûka gwâge. ¹⁷ Kwo adesire ntyâla Nyakasane, Còkola wâwe, Omutagatifu w'Israheli: Nie Nyakasane Nyamuzinda wâwe, nie nkuyigîrize ebikukwânîne, nie nankushokolera omu njira ogeremwo. ¹⁸ Ociyumvagya amarhegeko gâni, singa omûhula gwâwe kwo guhulula nka lwîshi, n'obushinganyanya bwâwe nka mivumba y'omu nyanja. ¹⁹ iburha lyâwe singa kwo liri nka mushenyi, n'abana b'omu nda yâwe nka mwandu gw'emogomogo! Singa izîno lyâwe lirhankazâzibwa emalanga gâni.

Abalulize bâgaluwa omu cibugo câbo

⁹48.4 Ngasi mango abalêbi bakazigikalihira Abayahudi erhi kurhayumva kwâbo kurhumire, Israheli luli lubaga lwa cikanyi cirhagomha. Rhulole muli Lub 2. 9; Lush 9. 13; 2 Barn 17, 14; Yer 7, 26.. lwacijizire muhûrha, lurhayumva: Iz 6, 9-10; 42, 19-20; 43, 8, erhi lulahira mpu lurhakakolera Nyamuzinda n'omu kuvuna amarhegeko, Yer 2, 20; 5, 5. Olubaga lw'Israheli lwâhanwa, lwârhindibuzibwa n'olubaga lw'ilianga, Lush 28, 48. Cikwône Nyakasane arhalikirira olubaga lwage.

²⁰ Rhengi omu Babiloni, muyâke Abanya-Kaldeya! Mubande orhubuli rhw'omwishingo, muyâlîze munamanyîse ogu mwanzi; mugulumîze kuhika emunda igulu lihekera muderhe mpu: Nyakasane ayôkwire Omurhumisi wâge Yakobo!» ²¹ Barhagwârthagwa na nyôrha omu bihugo by'irungu abahêkaga. Abashalaliza amîshi omu lwâla: Ahahanyula ibuye, n'amîshi gahulula. ²² Nta murhûla kuli banyankola-maligo, kwo Nyakasane adesire.

Jesaja/Isaiah 48: ¹

שמעו־זאת בִּית־יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמִּי יְהוּדָה יֵצְאוּ הַנִּשְׁבָּעִים בְּשֵׁם יְהוָה וּבִלְהִי יִשְׂרָאֵל יִזְכְּרוּ לֹא בְּאֵמַת וְלֹא בַּדָּקָה: 2 כִּי־מַעִיר הִקְדָּשׁ נִקְרָאוּ וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמְכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: 3 הִרְאִישׁנוֹת מֵאֵז הַגְּדֵתִי וּמִפִּי יֵצְאוּ וּאֲשַׁמְעֵם פִּתְאֹם עֲשִׂיתִי וְתִבְאֵנָה: 4 מִדַּעֲתִי כִי קָשָׁה אֶתָּה וְגִיד בְּרָזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצָּחֶךָ נְחוּשָׁה: 5 וְנֹאגִיד לְךָ מֵאֵז בְּטָרִם תִּבְּאוּ הַשְּׁמַעְתִּיךָ פֶּן־תֵּאמַר עֲצָבִי עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צָוִם: 6 שְׁמַעַתְּ הַזֶּה כָּלָה וְאַתָּם הִלּוּא תִּגִּידוּ הַשְּׁמַעְתִּיךָ הַדְּשׁוֹת מַעֲתָה וְנִצְרוֹת וְלֹא יִדְעֻם: 7 עֲתָה נִבְרָאוּ וְלֹא מֵאֵז וְלִפְנֵי־יָוִם וְלֹא שְׁמַעְתָּם פֶּן־תֵּאמַר הִנֵּה יִדְעִיתִי: 8 גַּם לֹא־שְׁמַעְתָּ גַּם לֹא יִדְעַתָּ גַּם מֵאֵז לֹא־פִתְתָה אֲזִנֶּךָ כִּי יִדְעִתִּי בְּגֹד תִּבְלֹד וּפֶשַׁע מִבֶּטֶן קָרָא לָךְ: 9 לִמְעַן שְׁמִי אֲאָרִיךְ אֹפִי וְתִהְלֶתִי אֶחְסֹם־לָךְ לְבַלְתִּי הַכְרִיתֶךָ: 10 הִנֵּה צָרְפְּתִיךָ וְלֹא בְּכֶסֶף בְּחֶרֶתִּיךָ בְּכֹר עֲנִי: 11 לִמְעַן לְמַעַן אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ יִחַל וּכְבוֹדִי לֹא־אֶתֵּן: 12 שְׁמַע אֱלִי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מִקְרָאִי אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אֶף אֲנִי אַחֲרוֹן: 13 אֶף־יְדִי יִסְדֶּה אֶרֶץ וְיָמִינִי טָפְתָה שָׁמַיִם קָרָא אֲנִי אֱלֹהִים יַעֲמִדוּ יְחִדָּי: 14 הִקְבֹּצוּ כָל־כֶּסֶם וְשִׁמְעוּ מִי בְּהֵם הַגִּיד אֶת־אֱלֹהֵי יְהוָה אֲהַבּוּ יַעֲשֶׂה חֲפָצוֹ בְּכָל וְזָרְעוּ כְּשִׂדִּים: 15 אֲנִי דִבַּרְתִּי אֶף־קִרְאֹתִי הִבִּיאתִיו וְהִצֵּלִים דְּרָכּוֹ: 16 קִרְבּוּ אֱלִי שְׁמַעו־זֹאת לֹא מֵרָאשׁ בְּסֶתֶר דְּבָרִתִּי מַעַת הָיוּתָה שָׁם אֲנִי וְעַתָּה אֲדַבֵּר יְהוָה שְׁלַחְנִי וְרוּחוֹ: 17 זֶה־אֲמַר יְהוָה גְּאֻלָּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִלְמַדְךָ לְהוֹעִיל מִדְרִיכֶךָ בְּדֶרֶךְ תִּלְךָ: 18 לֹא־הָיָה הַקִּשְׁבָּת לְמִצּוֹתֵי וְיָהִי כִנְהַר שְׁלֹמֹךְ וְיִצְדָּקְתָּ כְּגִלִּי הַיָּם: 19 וְיָהִי כְחוֹל זֶרְעֶךָ וְצִאֲצָאִי מַעִיךְ כְּמַעֲתִיו לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־יִשְׁמַד שְׁמוֹ מִלְפָּנַי: 20 צֵאוּ מִבְּכָל־בְּרָחוֹ מִכְּשָׁדִים בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְּׁמִיעוּ זֹאת הוֹצִיאֶה עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ אֲמַרְוּ גְּאֻל יְהוָה עֲבָדָיו יַעֲקֹב: 21 וְלֹא צֵמְאוּ בְּחֶרְבוֹת הַיּוֹלִים מִיָּם מִצּוֹר הַיָּל לָמוֹ הַגִּידוּ הַשְּׁמִיעוּ זֹאת הוֹצִיאֶה עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ אֲמַרְוּ גְּאֻל יְהוָה עֲבָדָיו יַעֲקֹב: 22 אֵין שְׁלוֹם אֲמַר יְהוָה לְרֹשְׁעִים: 23

49

Olwimbo lwa kabirhi lw'Omurhumisi

¹ Mwe birhwa, munyumve, mwe mashanja g'ihanga, muyumvirhize! Nyakasane àmpamagire kurhenga omu nda ya nyâma, kurhenga omu nda ya nyâma, aderha izîno lyâni. ² Akanwa kâni akajizire nka ngôrho nyôji, anfulisire omu cihôho c'okuhoko kwâge, anjizire mwampi mugôye ananfulika omu murhana gwâge. ³ Ambwîra, erhi: «Oli murhumisi wâni, Israheli, we nkolêsa oku kuyerekana irenge lyâni». ⁴ Ci niehe nanaciderha, nti: «Busha nâramire, husha nâkoyire buzira bunguke. Ci kwône olubanja lwâni omu maboko ga Nyakasane luli, n'oluhembo lwâni omu maboko ga Nyamuzinda luli. ⁵ Bunôla Nyakasane amaderha ye wâmbumbaga kurhenga omu nda ya nyâma mpu mbe murhumisi wâge, mpu mmugalulire Yakobo nnâmushûbûlize Israheli. Neci, ecitwîro câni cirhali cinyi omu masû ga Nyakasane, na Nyamuzinda wâni ye misi yâni. ⁶ Aderha, erhi: «Kuli kunyi okukujira mrhumisi wâni, nti ogend'iyimanza amashanja ga Yakobo, onagend'igalula abâfumire olufu, muli bene-Israheli. Nkujizire kamole k'amashanja, lyo olumîza obucunguzi bwâni kuhika ebuzinda bw'iguu!» ⁷ Kwo adesire ntyâla Nyakasane, Côkola na Mutagatifu w'Israheli, âkubwîra oyu bagayaguza, oshombwa n'abantu, Omuja w'abarhegesi, erhi: «Hano abâmi babona, bâyimuka, nabo abaluzi bâfukama, mpu bayereke Nyakasane obukenge bwâbo, ye mudahemuka, ye Mwimâna w'Israheli wakwishogaga.»

Okugaluka kw'abalulize

⁸ Kwo adesire ntyâla Nyakasane: Omu mango gawkwânîne nakuyumvirhîze, om lusiku lw'obucire nakurhabîre. Nakubumbire nanakuyimanza nti nkujire ndagâno y'olubaga, lyo oyinamula ecihugo, oyîme omu byâli byamasârûlwa, ⁹ onabwire abashwêke, erhi: «huluki!» n'abali omu ndunduli y'omwizimya, erhi: «Ciyerekani!» Bayabukira omu njira, banatwîre akahasi oku rhurhondo. ¹⁰ Barhakacigwârhwâ n'ishali barhakanacifa nyôrha; oli ehidurhu hy'empûsi, oli izûba, birhakacibajira kurhi; bulya âbafa lukogo ye wanabalongôlana, abahêke aha maliba g'amîshi. ¹¹ Entondo zâni zoshi nazihindula zishube milimbwa, n'enjira zâni zoshi zakombêzibwa. ¹² Bâbo barhenga ihanga, baguma emwênê n'ebuzikiro, abandi omu cihugo c'e Sinimi. ¹³ Muband'empundu, mwe malunga, ocishinge, we, igulu, mubande orhubûli, mwe ntondo! Bulya Nyakasane ârhulirîze olubaga lwâge, n'abakenyi bâge âbafâ bwonjo. ¹⁴ Siyoni akag'iderha, erhi: «Nyakasane andikirîre, Nnâhamwirhu anyibagire! ¹⁵ K'omuzire anayibagire akabonjo adwîrhe ayonsa, k'omwana w'omu nda yâge ankabula bwamufa lukogo? Ciru bankayibagira, niêhe ntakuyibagire!» ¹⁶ Ala oku nakuyandisire omu bula bw'enfune zâni, n'olugo lwâwe luyôrha luli embere zâni ngasi mango. ¹⁷ Abashub'ikuyûbaka babo bayishire bulibirha, abakushâbaga banakuhagula baciye gulira kuli nâwe.

^h 49.15 Eyi milongo ibiri 14-15, Lola 40, 27; 54, 4-10; Hoz 11. 8-9.

¹⁸ Lola eburhambi bwâwe: boshi bashubûzînye, bayishire emunda oli. Mb'ofa obuzine bwâni, Nyakasane okudesire, akaba orhacihundikiribo boshi nka mwambalo gwa bulimbi, n'akaba orhabazongizi ecibunu nka mukaba, kula omunyere waheruka ajira. ¹⁹ neci, engo zâwe nshâbe, ebígûkà byâwe, ecihugo câwe cirhacibâmwo nyumpa, bikola binyihire oku bantu bayûbakamwo, nabo balya bakag'ilonza okukuherêrekeza bâyâkira erhali hofi. ²⁰ Abana bâli bamakunyaga bashub'ikakuwhewerheza, mpu: «Namâfundêra, obe nka wayegûka hitya, Iyo mbona nâni aha nabêra.» ²¹ Okuhandi ocidôse obwo, erhi: «Ndi wamburhiraga abaâa? Ntâcigwerhe bana nanâli ngumba, nali ndulizîbwe nanâli nshombe-kazi; abâla ndigi wabaleraga? Nâli nsigire buhumba, abâla ngahigi bâli?» ²² Kwo adesire ntyâla Nyakasane Nyamuzinda: «Ala oku nayinamulira okuboko kwâni emunda amashanja gali, nayimanza ecirnanyîso câni omu mbaga: bâyisha babagalire bagala bâwe omu maboko, na bâli bâwe bayishe babaherhe emugongo. ²³ Abâmi bo bâbâ balezi bâwe, n'abaluzi-nyere babe balîsa bâwe. Bakufukamira, bahwêre oku idaho, bamîme akatulo k'amagulu gâwe. Ntyo wamanya oku nie Nyakasane, n'oku abacînyîkubagira nta mango bankabulabula.» ²⁴ K'entwâli bakayirhîla omunyago gwâyo? K'omushwêkwa ankacîkûla omu maboko g'owamuhiraga omu mpamikwa? ²⁵ Kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Neci, omushwêkwa w'entwâli amâkûlwa ornu maboko, na cîri-misi arhîlwa omunyago gwâge. Niêhe nkola nalwîsa abanzi bâwe, abana bâwe niene nabalikûza. ²⁶ Abadwîrhe bakulibuza, nâbalîsa enyama z'emibiri yâbo, bâlaluka omuko gwâbo nka kula banalaluka amamvu manunu. Ngasi muntu amanya obwo oku nie Nyakasane, Mucunguzi wâwe, oku nie Ntwâli ya Yakobo, Cîkola wâwe.»

Jesaja/Isaiah 49: ¹

שִׁמְעוּ אֵימָה אֵלַי וְהִקְשִׁיבוּ לְאָמְרִים מִרְחוֹק יְהוָה מִבְּטֶן קִרְאֵנִי מִמַּעַי אֲמִי הִזְכִּיר שְׁמִי: 2 נְיָשָׁם פִּי כְּתֹרֵב חֹדֶה בְּצֶל יְדֵי הַחֲבִיאֲנִי וְיִשְׁמְעִנִי לַחֵץ בְּרֹדֶר בְּאִשְׁפֹּתַי הַסִּתְרִנִּי: 3 נִיאֲמַר לִי עַבְדֵּי-אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-בְּךָ אֶתְפָּאֵר: 4 וְאַנִּי אֲמַרְתִּי לְרִיק יִגְעַתִּי לְתֹהוּ וְהִבֵּל כְּחִי כְלִיתִי אֲכֹן מִשְׁפָּטִי אֶת-יְהוָה וּפְעַלְתִּי אֶת-אֱלֹהֵי: 5 וְעַתָּה אֲמַר יְהוָה יִצְרִי מִבְּטֶן לַעֲבָד לִי לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלַי וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִסָּפֵף וְאֶכְבֵּל בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֱלֹהֵי הָיָה עָדִי: 6 וְיֹאמַר נָקֵל מִהִיּוֹתֶךָ לִי עֹבֵד לְהַקִּים אֶת-שִׁבְטִי יַעֲקֹב וְנִצְרִי יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וּנְתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם לְהָיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד-קֶצֶה הָאָרֶץ: 7 כֹּה אֲמַר-יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁ לְבַז־זֶה-נִפְשׁ לְמַתָּעַב גּוֹי לַעֲבָד מַשְׁלִים מַלְכִים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׂרִים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמַן קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל וּבְחֶרֶךְ: 8 כֹּה אֲמַר יְהוָה בָּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ וְאַצְרֶךָ וְאַתְּנֶךָ לְבְרִית עִם לְהַקִּים אֶרֶץ לְהַנְחִיל נְחִלֹת שְׁמֹמֹת: 9 לֹאֲמַר לְאֹסְרִים צֹא לְאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ הִגְלוּ עַל-דְּרָכִים יָרְעוּ וּבְכָל-שְׁפִימִם מְרַעֲיֵתָם: 10 לֹא יָרְעוּ וְלֹא יִצְמְאוּ וְלֹא יִכָּסוּ שָׂרֵב וְשֹׁמֵשׁ כִּי-מִרְחָמָם יִנְהַלְם וְעַל-מִבְּוֵעֵי מַיִם יִנְהַלְם: 11 וְשִׁמְתִּי כֶל-הָרִי לְדֶרֶךְ וּמִסְלֵתִי יִרְמֹן: 12 הִנֵּה-אֵלֶּה מִרְחוֹק יָבֹאוּ וְהִנֵּה-אֵלֶּה מִצִּפּוֹן וּמַיִם וְאֵלֶּה מֵאֶרֶץ סִינַי: 13 רָגְוּ שְׁמַיִם וְגִיל אֶרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים רָגָה כִּי-נָחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִי יִרְחַם: 14 וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי יְהוָה וְאִדְנִי שָׁכַנְתִּי: 15 הִתְשַׁכַּח אֲשֶׁר עוֹלָה מִרְחָם בְּנִבְטָה גַם-אֵלֶּה תִשְׁלַחנָה וְאֲנֹכִי לֹא אֲשַׁכַּח: 16 הֵן עַל-כִּפִּים חִקְתִּיךָ חוֹמֹתֶיךָ נִגְדִי תַמִּיד: 17 מִהֲרִי בְּגִיד מִהֲרֹסֶיךָ וּמִחֲרָבֶיךָ מִמָּוֶה יִצְאוּ: 18 שְׁאִי-סָבִיב עֵינֶיךָ וְרֹאִי קֶלֶם נִקְבְּצוּ בְּאוֹיְלֶךָ חִי-אֲנִי נֹאֵם-יְהוָה כִּי כָלֵם כַּעֲדִי תִלְבְּשִׁי וְתִקְשְׁרִים כִּפְלָה: 19 כִּי חֲרַבְתִּיךָ וְשִׁמְמַתִּיךָ וְאַרְץ הַרְסִיתִיךָ כִּי עַתָּה תִצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרַחֲקוּ מִבְּלַעֲיֶיךָ: 20 עוֹד יֹאמְרוּ בְּאֶזְנוֹךָ בְּנִי שִׁכְלֶיךָ צֶרֶף-לִי הַמְקוֹם גִּשְׁה־לִּי וְאַשְׁבֵּה: 21 וְאַמְרֶךָ בְּלִבְּךָ מִי יִלְד־לִי אֶת-אֵלֶּה וְאֲנִי שִׁכְוִלָה וְגִלְמוֹתָהּ גָּלְהוּ וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבָדִי אֵלֶּה אֵיפֹה הֵם: 22 כֹּה-אֲמַר אֲדִנִּי יְהוָה הִנֵּה אֲשָׁא אֶל-גּוֹיִם יְדִי וְאֶל-עַמִּים אֲרִים נָסִי וְהִבִּיאוּ בְנֵיךָ בַּחֹץ וּבִנְתִיךָ עַל-כֶּתֶף תִּנְשָׂאנָה: 23 וְהִיוּ מַלְכִים אֲמִנִּיךָ וְשָׂרֵי-הַיָּם מִיִּנְקִלְתֶּיךָ אֲפִים אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ וְעַפְרָה רִגְלֶיךָ יִלְחָכוּ וְיִדְעוּל כִּי-אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא-יִבָּשׁוּ לָקוּ: 24 הִיָּקַח מִגְבוֹר מַלְקוֹם וְאִם-שָׁבִי צִדִּיק יִמְלֹט: 25 כִּי-כֹלָה אֲמַר יְהוָה גַּם-שָׁבִי גְבוֹר יִקָּח וּמַלְקוֹם עָרִץ יִמְלֹט וְאֶת-יְרִיבָךָ אֲנִי אֶרִיב וְאֶת-בְּנֶיךָ אֲנִי אוֹשִׁיעַ: 26 וְהִאֲכַלְתִּי אֶת-מוֹנִיךָ אֶת-בְּשָׂרְךָ וְעַסְסִי דָמָם יִשְׁכְּרוּן וְיִדְעוּ כֹל-בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעַךָ וְגֹאֲלֶךָ אֲבִיר יַעֲקֹב: 26

50

Obuhane bw'Israheli

¹ Kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Ngahi cîri ecerheⁱ c'okuvuna obuhya cihamiriza oku nahulusize nyoko? Nisi erhi emwa ndi nammuguzize buja nti Iyo mmulyûla emyenda mmubâmwo? Mabî ginyu garhumaga muguzibwa, bugoma bwinyu bwarhumaga nyoko ahulusibwa. ² Amango nayîshaga, carhumaga ntabugana ndi? Erhi mpamagala, carhumaga barhanyakûza? K'okuboko kwâni kuligi kofi bwenêne, na ntyo kwayabirwa okummulikûza, nisi ka misi mbuzire y'okummuciza? Kali nkakaliha hitya, nnanganye enyanja, n'enyîshi nzihindule irungu. Lero obwo amîshi ganacibulikana, efi zimubâ zânarhangira okubola, zife n'enyôrha. ³ Nie mbwikira amalunga n'omwizimya nnangahundikire sunzu.

¹50.1 Ecerhe: Nyamuzinda arhal'ikiriraga Abayahudi; kunali nka kulya omukazi wahulusibwe n'iba buzira cerhe c'okuvuna obuhya, anagaluka amango amacyunjuza. Abayahudi nabo erhi bakacyu-njuza bakagalukira Nnâmahanga, anabayankirira anabashibirire buhyahya nka bana bâge. Ecerhe c'okuvuna obuhya: Lola muli Mt 5, 31; 19, 7; Mk 10. 4 ...

Olwimbo lwa kasharhu lw'Omurhumisi¹

⁴ Nyakasane Nyamuzinda ampîre olulimi lw'omushimbulizi, Iyo mpasha okuyegemeza ngasi obengire. Ngasi sêzi anamparhule amarhwiri, Iyo mpash'iyumvirhiza nka mushimbûlizi. ⁵ Nyakasane Nyamuzinda anzibwîre amarhwiri, nani ntahambiraga, ntanashubiraga nyuma, ⁶ Abanshurhaga nabarhezire ebirhugo, n'abangûgulaga obwânwa nabarhega amarhama. Ababakag'injacira n'abakag'intwîra ebusû ntaderhaga nti nabayâsa amalanga gâni. ⁷ Nyakasane Nyamuzinda ye burhabâle bwâni, co cirhuma ntabulabula; co cirhumire nzibuhya obusû bwâni nk'ibuye, nnamanyire oku ntâbone nshonyi. ⁸ Owampa olubanja ali hofi; ye ndigi waciderha mpu ambûlanya? Rhujâge eruhya rhwebi naye! Ye ndigi walonza okumpeka lubanja? Acihandage emalanga gâni! ⁹ Nyakasane Nyamuzinda ye burhabale bwâni; ndigi wankaciderha mpu anyâza? Kali boshi kwo bashâja nka bwikunje banalîbwe n'ebibungu! ¹⁰ Ndi muli mwe orhînya Nyakasane, anayumve izû ly'omurhumisi wâge, agende omu mwizimya buzira kubona obumoleke ciru n'obusungunu? Acikubagire izîno Iya Nyakasane anacishwêkere kuli Nyamuzinda wage! ¹¹ Ci mwe mweshi mudwîrhe mwayâsa omuliro, mwe mudwîrhe mwacibambiza n'emyampi y'engulumira, muje omu ngulumira y'omuliro gwinyu, omu kagarhî k'emyampi mudwîrhe mwadukumbîsa! Kuboko kwâni kwammukolera ebyôla: amababale go gashuba ncingo yinyu!

Jesaja/Isaiah 50: ¹

כֹּה אָמַר יְהוָה אֵי זֶה סֹפֵר כְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהֶן אוֹ מִי מְנֹשִׁי אֲשֶׁר־מִכְרַתִּי אֶתְכֶם לֵאמֹר בְּעֹנִיתְכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחְתִּהֶן אִמְכֶם: 2 מִדּוֹעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קֹרָאתִי וְאֵין עֹנֶה הַקְצֹר קִצְרָה יְדִי מִפְּדוּת וְאִם־אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל הֵן בְּגַעַרְתִּי אֶחְרִיב־יָם אֲשֶׁים נְהָרוֹת מִדְּבָר תִּבְאֵשׁ דָּגְתֶם מֵאֵין מַיִם וְתִמָּת בְּצִמָּא: 3 אֲלֹכֵי שָׁמַיִם קְדְרוֹת וְשֶׁקֶ אֲשֶׁים כְּסוּתֶם: 4 אֲדֹנִי יְהוָה גִּתָּן לִי לְשׁוֹן לְמוֹדִים לְדַעַת לַעֲוֹת אֶת־יַעֲרֹ דְּבַר יַעֲרֹ בְּבִקָּר בְּבִקָּר יַעֲרֹ לִי אֲזֶן לִשְׁמֹעַ כְּלִמּוֹדִים: 5 אֲדֹנִי יְהוָה פֶּתַח־לִי אֲזֶן וְאֲנֹכִי לֹא מִרִיתִי אַחֲזֹר לֹא נְסוּגְתִי: 6 גִּלְגִּי נִתְּתִי לְמַלְאִים וְלַחֲטִי לְמִרְטָיִם כֹּנֵי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְלֻמוֹת וְרָק: 7 וְאֲדֹנִי יְהוָה יַעֲזֹר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלַמְתִּי עַל־כֵּן שְׁמִתִּי כֹנֵי כַחֲלָמִישׁ וְאֲדַע כִּי־לֹא אֲבוֹשׁ: 8 קְרוֹב מִצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אֶתִּי גַּעַמְדָה יִחַד מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי יִגֹּשׁ אֵלַי: 9 הֵן אֲדֹנִי יְהוָה יַעֲזֹר־לִי מִי־הוּא יִרְשִׁיעֵנִי הֵן כָּל־עֵשׂ יִכְבֹּד יִבְלֶי עֵשׂ יֵאָכְלֶם: 10 מִי בָכֶם יָרָא יְהוָה שְׁמֹעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר הִלֵּךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין נֹגֶה לֹא יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשְׁעֵן בְּאַלְהֵיו: 11 הֵן כָּל־כֶּם קִדְּשִׁי אֲשֶׁר מֵאֲזִירִי זִיקוֹת לְכֹחַ בְּאוֹר אֲשַׁכֶּם וּבְזִיקוֹת בְּעֶרְתֶּם מִי־דִי הִיתֶם־זֹאת לְכֶם לְמַעַבְדָּה תִשְׁכַּבּוּ: פ

51

Israheli ac[ikubagira Nyakasane

¹ Muyumvirhize, mwe mushimba obushinganyanya, mwe mulongereza Nyakasane. Lolêrezi ibuye mwarhengagamwo n'enyenga mwakulagwâmwo. ² Lolêrezi Abrahamu, sho winyu, na Sara wammuburhaga. Ali yene erhi mmuhamagala, ci namugisha, najira ayôloloka. ³ Neci, Nyakasane ababalîre Siyoni, ababalîre ebigûkâ byâge byoshi. Irungu lyâge alijira aka Edeni, n'idaho lyûmu alihindula ishwa Iya Nyakasane. Bâbonamwo obushagaluke n'amasîma; bâkaz'ivugiramwo omunkwa n'okuzihiramwo ennanga.

Obushinganyanya bwa Nyamuzinda bwâgandaza

⁴ Onyumve bwinja, we lubaga lwâni, we ishanja lyâni, ontege okurhwiri. Bulya irhegeko likola lyarhenga emunda ndi, n'obushinganyanya bwâni bwaba kamole k'amashanja. ⁵ Obucîranuzi bwâni buli hofi. obucire bwâni buyîruka n'amaboko gâni gakola gatwa emmanja z'amashanja. Ebirhwa byampebakwo obulangalire bwâbo, na ntyo bicîkubagire okuboko kwâni. ⁶ Galamiri emalunga, mulole igulu bwandagala, bulya amalunga gâyishicîberamwo nka mugi, igulu lyâyôrha mirendwe nka mwambalo, n'abayûbaka muli Iyo, nabo bagukumuka nka nzi. Ci obucire bwâni bwayôrha buli ho ensiku n'amango, n'obushinganyanya bwâni burhakayôrha. ⁷ Munyumve bwinja, mwe muyishi obushinganyanya, wâni lubaga lubîkirira irhegeko lyâni emurhima. Murhayôbohaga ebijaci by'abantu, murharhemukaga ebwa kuba bamammulogorhera. ⁸ Bulya kwo baba nka mushangi gwalîrwe n'enshwa, na nka môya gamalîrwe n'ecibungu. Ci obushinganyanya bwâni bwâyârha bubâho ensiku n'amango, n'ohucire bwâni kurhenga iburha kuhika oku lindi.

Butulûko bwa Nyakasane

⁹ Zuka, zuka, cihundikire emisi yâwe, wâni kuboko kwa Nyakasane!

ZUka nka omu nsiku za mîa, nka omu myaka yageraga!

¹⁰ K'arhali w'olya watumirhaga Rahabu wanarhulungula Wankuba-joka?

¹50.4 emilongo, 4-11: gali mafulûlo kuli Masiha, Nnawirhu Yezu Kristo.

K'arhali w'olya waganyagya enyanja n'amîshi g'ekuzimu?
K'arhali w'olya watwâga enjira emuhengere mpu lyo balya wacungulaga bayîkira?
¹¹ Abalikûzibagwa na Nyakasane bâyish'igaluka,
bâyish'ija omu Siyoni erhi banayisha babanda orhubababo rhw'obu-shagaluke,
n'obusîme bw'ensiku n'amango bwamoleka amalanga gâbo;
obushagaluke n'omwishingo byâbayunjula,
amalibuko n'endûlu byâhirigirha.

Nyamuzinda ye Murhûliriza

¹² Niene, niene nie ndwîrhe nammurhuliriza!
Oligi ndi wayôboha omuntu wânafe,
omuntu oburhwa n'owundi, oli nka hyâsi?

¹³ Wayibagire Nyakasane wakulemaga,
owabungulaga amalunga anasimika igulu;
wakayôrha wa juguma omulegerege gwoshi
erhi bukali bw'okakurhindibuza burhuma,
bulya ko ali nk'odwîrhe wacirheganya okukuherêrekeza.

Ci ngahigi buli obukunizi bw'olya odwîrhe akulibuza?

¹⁴ Omushwêkwa ali hofi ashwêkulwe,
arhacîre omu mpamikwa, arhanacibule eci alya,

¹⁵ Nie ono nie Nyakasane, Nyamuzinda wâwe,
ovanganya enyanja n'empimbi z'amîshi gâyo.
Izîno lyani, nie Nyakasane, Nyamuzinda w'Emirhwe,

¹⁶ Mpizire ebinwa byani omu kanwa kawe,
nnankubwikire n'ecihôho c'okuboko kwâni, omu kugwîka amalunga,
omu kusinga igulu n'omu kubwîra Siyoni, nti: «We lubaga lwâni!»

Yeruzalemu ayimanzibwa na Nyakasane

¹⁷ Zilka, zuka, yimanga, wâni Yeruzalemu,
we wanyweraga omu maboko ga Nyakasane akahe k'obukunizi bwage,
we wanywaga wanashongôza akabehe k'okudandabaganya!

¹⁸ Ciru nta muguma wamuhabwîre muli balya bagala aburhaga,
ntaye ciru n'omuguma wamugwarhîre oku kuboko
muli balya bana boshi aleraga!

¹⁹ Alaga mahanya abiri gacihondire kuli we: ndi wakulakira?
Okuhagulwa n'okushabirhwa, ishali n'engôrho: ndi wakurhuliriza?

²⁰ Abana bâwe babengîre, bakola balamlûkîre omu ngasi marhambi g'e- njira zoshi,
bakola bali nka kula akashafu kagwârha omu murhego,

bamazigânwa n'obukunizi bwa Nyakasane,
n'omuhigo gwa Nyamu-zinda wâwe.

²¹ Co cirhumire, yumvagya okûla, oyu muhanya,
oyu mulalwe, ci arhali ndalwe ya mamvu!

²² Kwo adesire ntyâla, Nyakasane Nyamubâho,
Nyamuzinda wâwe, ofungira olubaga !wage:
«Ala oku nkola narhenza akabehe k'okudandabaganya omu nfune zawe,
akabehe k'obukunizi bwâni; orhakacikanywakwo bundi,

²³ Nakahira omu nfune z'abanzi bâwe, balya bakag'ikubwira,

mpu: Gwishira oku idaho, rhukugerekwo!
Na ntyo wakaz'herhamya omugongo gwâwe nka njira y'oku idaho,
nka mulimbwa bakaz'igeramwo».

Jesaja/Isaiah 51 1

שמעו אלי רדפי צדק מבקשי יהוה הבטיח אל-צור חצבתם ואל-מקבת בור גקרתם: 2 הבטיח אל-אברהם אביכם ואל-שרה תחוללכם פיאחד קראתיו ואברהם וארבה: 3 כי-נחם יהוה ציון נחם כל-חרבתי נישם מדברה פלעון וערבתי פגו-יהוה ששון ושמחה ימצא בזה תודה וקול זמרה: 4 הקשיבו אלי עמי ולאומי אלי האזינו כי תורה מאתי תצא ומשפטי לאור עמים ארגיע: 5 קרוב צדקי יצא ישעי וזרעי עמים ישפטו אלי אלים יקוו ואל-זרעי ייחלון: 6 שאר לשמים עיניכם והביטו אל-הארץ מתחת כי-שמים פגשן נמלחו והארץ כנגד תבלה וישביה כמו-כן מותחן וישועתי לעולם תהיה וצדקתי לעולם תהיה צדק עם תורתי בלבם אל-תיראו חרפת אנוש ומגדפתם אל-תחתו: 8 כי כנגד יאכלם עש וכצמר יאכלם 9 וצדקתי לעולם תהיה וישועתי לדור דורים: 9 עורי עורי לבשי-על זרוע יהוה עורי כימי קדם דרות עולמים הלוא את-היא המחצבת רהב מחוללת תבין: 10 הלוא את-היא המחצבת אם מי תהום רבה השמה מעמקי-ים דרך לעבר גאולים: 11 ופדויה יהוה ישוּבון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על-ראשם ששון ושמחה ישיגון גסו יגון ואנחה: 12 אנכי אנכי הוא מנחמכם מי-את ותיראי מאנוש ימות ומבן-אדם חציר ינתן: 13 ותשלח יהוה עשך נוטה שמים יסד ארץ ותפחד תמיד כל-היום מפני חמת המציק כאשך כונן להשחית ואיה חמת המציק: 14 מהר צעה להפכים ולא-ימות לשתח ולאי-יחפר לחמו: 15 ואנכי יהוה אלהיך רגע היום ויהמו גליו יהוה צבאות שמו: 16 ואשים דברי בפיך ובצל יד כסיתך לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי-אתה: 17 הנה תעוררי התעוררי קומי ירושלם אשר שתית מיד יהוה את-כוס חמתו את-קבעת כוס התרעלה שתית מציון: 18 אין-מנהל לה מכל-בנים ילדה ואין מחזיק בידה מכל-בנים גדלה: 19 שתים הנה קראתיו מי יגיד לה השד והשבר והרעב והחרב מי אנהמה: 20 בנור עלפו שכבו בראש כל-חוצות כתוא מקמר המלאים חמת-יהוה גערת אלהיך: 21 לכן שמע-גא זאת עניה ושכרת ולא מיו: 22 כה-אמר אדוני יהוה ואלהיך יריב עמו הנה לקחתי מידך את-כוס התרעלה את-קבעת כוס חמתי לא-תוסיפי לשתות עוד: 23 ושמתי ביד-מוליך אשר-אמרו לנפשה שתי ונעברה ותשימי כארץ גור וכוץ לעברים: 23

52

Nyakasane anacishubtre e Siyoni

¹ Zuka, zuka, ocihundikire emisi yâwe, wâni Siyoni! Yambala emyambalo yâwe minjinja, wâni Yeruzalemu, lugo lutaga-tifu! Bulya bantakembûlwa n'abantu bagalugalu barhakacija emwâwe. ² Ocigukumule akatulo, oyimuke we wâli muheke buja, wâni Yeruzalemu! Ocishwekûle emigozi ekuli omu igosi, we wâli muheke buja, wâni mwâli wa Siyoni! ³ Neci, kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Busha mwâguzibagwa na kandi buzira kulyûla nsaranga mwaguluûlwal» ⁴ Bulyâla kwo adesire ntyâla Nyakasane Nyamubâho: Olubaga lwâni lwanaciyandagalira e Misiri omu mango ga mîra mpu luj'ibêrayo, kandi Asîriya alulibuzâ buzira igwarhiro. ⁵ Ci bunôla bici ncidwîrhe najira hanôla? Nyakasane okudesire, bulya olubaga lwâni lwâlulizîbwe buzira igwarhiro, abanzi bâge bâyisha babanda orhuhababo, Nyakasane okudesire, na ngasi mango, omulegerege gwoshi, izîno lyâni badwîrhe bali- gayaguza. ⁶ Eco co cirhumire oluhaga lwâni lyâyish'imanya izîno lyâni; olwo lusiku bamanya oku niene nkudesire: «Nie ono!»

Omwanzi gw'akalembe

- ⁷ Neci wâni, gaba minja amagulu g'omuja-bugo omu njira y'oku nto-ndo, omuja-bugo w'omurhûla odwîrhe emyanzi y'akalemhe n'obucire, odwîrhe wabwira Siyoni, erhi: «Nyamuzinda wâwe aylimirel»
- ⁸ Abalanzi bâwe badwîrhe bayakûza boshi haguma, banadwîrhe bahamagala n'izû linene, kulya kuba bamabona n'amasû gâbo oku Nyakasane ashubîre e Siyoni.
- ⁹ Mushagaluke, munacîshinge haguma, mishaka y'e Yeruzalemu, bulya Nyakasane amarhûliriza olubaga !wâge, amayôkola Yeruzale-mu.
- ¹⁰ Nyakasane abwikwîre okuboko kwâge kutagatifu embere z'amashanja goshi, n'ebihugo byoshi by'ebuzinda bw'igulu byabwîne obucire bwa Nyamuzinda wirhu.
- ¹¹ Gendi, gendi, rhengi hano, nta higalugalu muhumagekwo. Huluki omwôla, muciyôbôle, mwe muhêka ebirugu bya Nyakasane!
- ¹² Murhagendaga n'empa, murhanabaga nk'abayâka, bulya Nyakasane ayish'alambagira embere zinyu, n'omurhwe gwinyu muzinda ali Nyamuzinda w'Israheli.

Olwimbo lwa kani lw'Omurhumisi

- ¹³ Ala oku Omurhumisi wâni
aba n'omugisho omu majira gage,
ayushûka, akula anaj'irenge bwenêne.

¹⁴ Nka kulya banji barhemukaga erhi bamubona,
bulya obusù bwâge burhaciri nka bwa muntu
n'enshusho yâge erhaciri nka ya mwene-Adamu,
¹⁵ ntyôla kwo âyôbohya amashanja manji,
abâmi bâhûmbarhala embere zâge,
ebwa kuba bamabona ebi barhasag'ibwîrwa
bamanayumva ebi barhasag'iyumva baderha.

Jesaja/Isaiah 52: ¹

עורי עורי לבשׁי עֲדָךְ צִיּוֹן לְבָשִׁי בְּגָדֵי תִפְאֶרֶתְךָ יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף יְבֹא־כֶּךָ עוֹד עַד וְהִתְנַעֲרִי מֵעַפְרֵי קוֹמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם הַתַּפְתָּחִי מוֹסְרִי צוֹאֲרֶךְ שְׂבִיָּה בַת־צִיּוֹן: 3 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה חֲנֹם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכָסֶף תִּגְאָלוּ: 4 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה מִצְרַיִם יֶרֶד־עָמִי בְרָאשֶׁנָּה לְגוֹר שָׁם וְאִשׁוּר בְּאֶפֶס עָשְׂקוּ: 5 וְעַתָּה מִי־לִי פֹה נָא־יְהוָה כִּי־לָקַח עָמִי חֲנֹם מִשְׁלֹו יְהִלִּיל וְנָא־יְהוָה וְתַמִּיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מִנְאֶץ: 6 לֵכָן יֵדַע עָמִי שְׁמִי לֵכָן בְּיוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־הוּא הַמַּדְבֵּר הַגָּבִי: 7 מִה־נָּאוּ עַל־הַהָרִים רִגְלֵי מְבַשֵּׁר מִשְׁמִיעַ שְׁלֹום מְבַשֵּׁר טוֹב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אָמַר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיהָ: 8 קוֹל צִפִּירָה גִּשְׁאוֹ קוֹל יִחְדּוֹ יִרְנְנוּ כִּי עֵין בְּעֵין יֵרְאוּ בְּשׁוֹב יְהוָה צִיּוֹן: 9 פָּצְחוּ רִנְנוּ יִחְדּוּ חֲרָבוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי־נָחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאֹל יְרוּשָׁלַם: 10 חֲשׂוֹף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קֹדְשׁוֹ לַעֲבִי כָל־הַגִּזְיֹם וְרָאוּ כָל־אֶפְסֵי־אָרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: 11 סוּרוּ סוּרוּ צֵאוּ מִשָּׁם אֶל־תִּגְעוּ צֵאוּ מִתּוֹכָה הַבְּרוֹ נִשְׁאֵי כָלִי יְהוָה: 12 כִּי לֹא בַחֲפֹזֹן תִּצְאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלַכְוּ כִּי־הֵלֶךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמֵאֶסְפֶּכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 13 הִנֵּה יִשְׁכְּלֵי עַבְדֵי יְהוָה וְנִשְׂא וְגִבָּה מֵאֵד: 14 כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֹּן־מִשְׁחַת מְאִישׁ מְרָאֵהוּ וְתֹאֲרֹ מִבְּנֵי אָדָם: 15 יִדָּה גִזְיֹם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיָּהֶם כִּי אֲשֶׁר לֹא־סָפַר לָהֶם רָאוּ וְאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הַתְּבוֹנִנוּ:

53

¹ Ndi wayemire oku rhwabwiragwa, n'okuboko kwa Nyakasane emwa ndi kwacyerekine?

² Akula embere zâge nka mburho yamera, nka muzi gwashoshôka omu idaho lyûmu. Arhagwerhe iranga nisi erhi bwinja buci bwankarhumire rhwamu- manyîrira, erhi nshusho yankarhumire rhwamusîma.

³ Agayaguzibwa ananenwa n'abantu; âli muntu wa malumwa, arhahusagya kubabala; âli ashushire olya abandi bacibwîkira obusù omu kumubona; âli agayaguzibwe, na ntyo nirhu rhwamulola nka bikabulirwa^k.

⁴ N'obwo malumwa girhu al'ichîhêsiz anacibarhuza amalibuko girhu. Rhwehe rhwamulola nka muntu muhane, oshûsirwe na Nyamuzinda anarhohibwa.

⁵ Ci yehe atumirhwa erhi mabi girhu garhuma, avungunyulwa erhi bugoma bwirhu burhuma. Ahanyirwe mpu lyo rhubona omurhûla, na bibande byâge byarhufumize.

⁶ Rhweshi rhwali rhushandabine nka bibuzi bihezire, na Nyakasane amubarhuzize amabî girhu rhweshi.

⁷ Erhi alibuzibwa, yehe acirhohya, arhabumbûlaga kanwa; nka mwana-buzi waj'ibâgwa, nka cibuzi caguguma embere z'owacigûgula amôya, arhabumbûlaga kanwa.

⁸ Bamugwârha mpu bamubohe banamutwîre olubanja: ndi wamushibiîrî? Bàmukuzire omu igulu ly'abazîne, bàmushûrha erhi bubî bw'olubaga lwâge burhuma.

⁹ Bahûrmba ecûsho câge ekarhî ka banyankola-maligo, n'enshinda yâge ekarhî k'abagale, n'obwo nta bubî ajizire, na nta bunyvesi bwârhenzire omu kanwa kâge.

¹⁰ Nyakasane âlonzize okumuvungunyula n'amalibuko: akâhana obuzîne bwâge mpu bube nterekêro y'okukûla ebyâha, âbâ n'iburha anayushûle ensiku z'obuzîne bwâge, n'obulonza bwa Nyakasane bwagendekera erhi ye rhuma.

¹¹ Hano âbâ âmarhangulwa, âbona obulangashane ânabêrwe. Omu bumanye bwâge, Omurhumisi wâni mwêru kwêru ayôkola ba-nji, âcîbarhuza amabî gâbo.

¹² Co cirhumire namugabira omwandu gw'abantu, âgabana omunyago bo na baciri-misi, bulya acihânyire kuhika okufa anaganjirwa omu banyankola-maligo. Abarhwîre ebyâha by'omwandu gw'abantu, anasengerera abanya-byâha.

Jesaja/Isaiah 53: ¹

מִי הָאֶמֶן לְשִׁמְעַתְנוּ וְזָרוּעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלֶתָה: 2 וַיַּעַל כַּוְנֶךָ לְפָנָיו וְכִשְׁרָשׁ מֵאָרֶץ צִיָּה לֹא־תֵאָר לֹו וְלֹא הִדָּר וְנִרְאָהוּ וְלֹא־מְרָאָה וְנִחְמַדְתָּה: 3 נִבְדָּה וְנִחְדַּל אִישִׁים אִישׁ מִכְּאֲבוֹת וַיְדוּעַ חָלִי וְכִמְסִתָּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְדָּה וְלֹא חֲשַׁבְתָּה: 4 אַגֵּן חֲלִינֹו הוּא נִשָּׂא וּמְכַאֲבִינוּ סִבְלָם וְאַנְחֵנוּ חֲשַׁבְתָּהוּ נִגְוַע מִכָּה אֱלֹהִים וּמַעֲנָה: 5 וְהוּא מַחְלֵל מִפְּשָׁעֵנוּ מְדַכָּא מַעֲוֹנוֹתֵינוּ מוֹסֵר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבִחְבָרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ: 6 כִּלְכְּלוּ כִצְאוֹן תַּעֲלִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנֵינוּ יְהוָה הִפְגִיעַ בּוֹ אֶת עֵון כָּלָנוּ: 7 נִגְשׁ וְהוּא נִעְנָה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו כִּשְׁה לְטַבַּח וַיִּבֹּל וַיִּכְרַחֵל לְפָנֵי גִזְיָה נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו: 8 מִמַּעַצֵּר וּמִמִּשְׁפָּט לָקַח וְאֶת־דִּדְרֹו מִי יְשׁוּחֹם כִּי נִגְזַר מֵאָרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע עָמִי נִגַּע לָמוּ: 9 וַיִּתֵּן

^k53.3 Lola muli Lul 22, 6-7.

אַת־רָשָׁעִים קָבְרוּ וְאֶת־עֲשִׂיר בְּמִתְיוֹ עַל לֹא־חַמֵּס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בָּפוּי: 10 וַיְהִי־הָהָר חָפֵץ דָּכָאֻ הַחֲלִי אִם־תִּשְׁמַע אֶשֶׁם נִפְשׁוֹ יִרְאֶה זָרַע יֵאָרֶךְ יָמִים וְחָפֵץ יִהְיֶה בְּיָדוֹ יִצְלַח: 11 מִמַּעַמֵּל נִפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׁבָּע בְּדַעְתּוֹ יִצְדִּיק צְדִיק עַבְדִּי לְרַבִּים וְעוֹנֵתָם הוּא יִסְבֹּל: 12 לֵלֶךְ אֶחָלֶק־לּוֹ בְּרָבִים וְאֶת־עַצְמוֹתַי יַחְלֶק שְׁלֵל תַּחַת אֲשֶׁר הָעֵרָה לְמוֹת נִפְשׁוֹ וְאֶת־פְּשָׁעִים נִמְנָה וְהוּא חֹטֵא־רַבִּים נָשָׂא וּלְפָשָׁעִים יִפְגִּיעַ: o

54

Yeruzalemu muhyahya

¹Oband'empundu, we ngumba erhaburha; ohubulize, ocishinge, we orharhulaga izîmi, bulya abana b'omushombe-kazi bo bakola banji kulusha ab'ogwe-rhe omulume, Nyakasane okudesire!² Galihya ecihando câwe, shanjula ebisîka by'enyumpa yâwe, orhayûbakiraga bwôlo-kazi! Olihye emigozi, osêze n'emitungo, ³bulya wayunjulirana ebwa kulyo n'ebwa kulembe; iburha lyawe lyâhima amashanja linayûbake ebishagala byâli bikola bwerûlè. ⁴Orhayôbohaga, bulya ntâko wankabulabula; orhabâga nshonyi, bulya ntâco cankacikuhemula. Neci, wâyibagira enshonyi zâli zikugwerhe amango waciri musole, orhacikengere n'ezakubumbaga erhi okana. ⁵Bulya owakulemaga ye balo, izîno lyâge ye Nyakasane w'Emirhwe, n'Omucunguzi wâwe ye Mutagatifu w'Israheli, oderhwa Nyamuzinda w'igulu lyoshi. ⁶Neci, nka mushombe-kazi oli omu ntanya, Nyakasane akuhamagire, erhi: «Ka omuhya w'obusole ankalekêrerwa?» Nyamuzinda wâwe oku-desire. ⁷Nâbâga nka nakuleka hisanzi hitya, ci nâshub'ikuyankirira n'olukogo lunji. ⁸Omu bukunizi bwâni, nâkufulika obusu bwâni hisanzi hisungunu, ci nkola nâkufa bwonjo^m erhi buzigire bwâni bw'ensiku n'amango bu-rhuma, kwo adesire Nyakasane, Mucunguzi wâwe. ⁹Kwo nâberwa kulya byabâga omu nsiku za Nuhu, erhi ncîgasha nti amîshi ga Nuhu garhacifaga gamirîre igulu bundi: kwo nshubir'icîgasha nti ntakacikukûnirira bundi ntakanacikuhîgira amabî. ¹⁰Neci, ciru entondo zakâcîyegûla n'orhurhondo rhundagane, obuzigire bwâni nta mango bwankakulîkirira, n'endagâno yani y'omurhûla nta mango yankadundagana, kwo adesire Nyakasane okuli lukogo. ¹¹Ewâni, nyakubula-iragi, we wadundagwa n'empûsi wanabula ecarhûliriza, ala oku nadekereza amabuye omu bisika nnankuyûbakire oku mabuye g'enshangabuye! ¹²Enkingi zâwe nâzîjira zibe za mabuye ga masholo, n'enyumvi zâwe zibe za mabuye ga cilolero, n'omu ntambi zoshi wâyûbakwa n'amabuye g'engulo ndârhi. ¹³Bagala bâwe boshi baba baganda ba Nyakasane, n'omurhûla gwâbana bâwe gwaba murhûla munene. ¹⁴Wasimikira oku bushinganyanya; na bulya orhaciri na mirhanyo, ntâco wankacifufumuka; nta kuciba n'obwôba, bulya burhankacikuyegera. ¹⁵Erhi hankajira okurhabâlire, ntali muli okwo ciru n'ehitya; n'owaderhe mpu akurhêra, ahenanguka. ¹⁶Ala oku nie nalemaga omutuzi, nti akaz'ibuhereza amakala gadurha omuliro anakûlemwo omurasano akûlemwo eci alonzize. Kandi nie nalemaga kashanda, nti akaz'ishâba. ¹⁷Ngasi murasano gwatulwe mpu bakurhêremwo, kufananda gwakaz'i-fananda, na ngasi kalimi kânakujise lubanja, kuyâga wânakayâze. Ogwôla gwo mulagi gw'abarhumisi ba Nyakasane, ecôla co cigabi mbashobôzize, kwo adesire Nyakasane.

Jesaja/Isaiah 54 1

רָנִי עֲקָרָה לֹא יִלְדָה פֶּצִחִי רִגְהָ וְצִהְלִי לֹא־חֵלָה כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְּעוּלָה אָמַר יְהוָה: 2 הִרְחִיבִי מְקוֹם אֱהָלֶךָ וִירֵעוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ: 3 וְיֹאֵל־תַּחֲשִׁכִּי הָאֵרִיכִי מִיְּתִירֶךָ וַיִּתְּדֶיךָ תִּדְקֶ: 3 כִּי־יִמִּין וְשִׁמְאוֹל תִּפְרָצִי וְזִרְעֶךָ גּוֹיִם יִלְשׁוּ וְעָרִים נִשְׁמָוֹת וְיֹשְׁבֵי: 4 אֶל־תִּירָאִי כִּי־לֹא תִבּוֹשִׁי וְאֶל־תִּכְלָמִי כִּי לֹא תִחַפְּרִי כִּי בְּשֵׁת עֲלוֹמִיךָ תִּשְׁכַּח וְחִרְפַּת אֱלֹמֹתֶיךָ לֹא תִזְכָּר־עוֹד: 5 כִּי בְּעֲלִיךָ עֲשִׂיךָ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמֹו וְגִאֲלֶךָ קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקְרָא: 6 כִּי־כֹאשָׁה עֲזוּבָה וְעֲצוּבַת רוּחַ קָרָאךָ יְהוָה וְאִשֶּׁת נְעוּרִים כִּי תִמְאָס אָמַר אֱלֹהֵיךָ: 7 בְּרַגְעַת קָטָן עֲזַבְתִּיךָ וּבְרַחֲמִים גְּדִלִים אֶקְבָּצֶךָ: 8 בְּשִׁצְצָךָ לְצַף הִסְתַּרְתִּי כִּנִּי לִגַּע מִמֶּךָ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רָחַמְתִּיךָ אָמַר גִּאֲלֶךָ יְהוָה: 9 כִּי־נָח זָאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מִעֲבָר מִיָּנֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ כִּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקֶּצֶף עֲלֶיךָ וּמִגֶּעֶר־כָּבֹד: 10 כִּי הִהְרִים יִמּוּשׁוּ וְהִגְבְּעוֹת תִּמּוּטְנָה וְחֶסֶדִי מֵאֲתֶר לֹא־יִמּוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תִמּוּט אָמַר מִרְחֹמַי יְהוָה: 11 עֲנִיָּה סִעָרָה לֹא נִחְמָה הִנֵּה אֲנִי מִרְבִּיץ בְּפוּךְ אֲבִנֶיךָ וַיִּסְדַּתִּיךָ בִּסְפִירִים: 12 וַיִּשְׁמָתִי כִּדְכֹל שְׁמִשְׁתֶּיךָ וַיִּשְׁעֶרֶךָ לֵאבְנִי אֶקְדַּח וְכָל־גְּבוּלֶךָ לֵאבְנֵי־חָפֵץ: 13 וְכָל־בְּנֶיךָ לִמּוּדִי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בְּנֶיךָ: 14 בְּצִדְקָה תִּפְגְּגִי רַחֲמֵי מַלְשָׁל כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמַּחְתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֱלֹהֶיךָ: 15 הֵן גֹּוֹר יִגְוֹר אֶפְסֵי מֵאוֹתֵי מִי־גַר אֲתֶר עֲלֶיךָ יְפוּל: 16 הֵן אֲנִכִּי בְּרֹאשִׁי חֹרֵשׁ נִפְחֵ בְּאֵשׁ פֶּחִם וּמוֹצִיא כָּלִי לְמַעֲשָׂהוּ וְאֲנִכִּי בְּרֹאשִׁי מִשְׁחִית לְחִבְלִי: 17 כָּל־כְּלִי יוֹצֵר עֲלֶיךָ לֹא יִצְלַח וְכָל־לִשׁוֹן תִּקְוַם־אֲתֶר לְמִשְׁפַּט תִּרְשִׁיעִי זָאת נִחַלְתָּ עַבְדִּי יְהוָה וְצִדְקָתְךָ מֵאֲתִי נֹאֵם־יְהוָה: o

¹54.1 Yeruzalemu muhyahya: Nkakula entumwa Paolo akudesire, olu lwiganyo luyerekire aka-Nyamuzinda kâli e Yeruzalemu muhyahya (GI 4, 27).

^m54.8 Nakufa bzonjo: Oku omulume azigira omwana wâge, lwanaba lwiganyo lw'obuzigire bwa Nyamuzinda oku lubaga lwâge (Hoz 1,6; 2, 1; Yer 31, 20; Iz 49, 14-16). • Obuzigire bwa Nyamuzinda rhwanabushushanya n'obuzigire omuntu ajira kuli mukâge. • Obuzigire bwa Nyamuzinda kuba kufa obwonjo. • Omu buzigire, Nyamuzinda akashobôza omuntu n'akamuhamagala, arhacigalula akanwa kâge.

Yishi mweshi mwe mugwerhwe n'enyorha

- ¹ Mweshi mwe mugwehwe n'enyôrha, muyishe ebwa mishi;
 ciru na ninyu mwe murhagwerhi nsaranga, muyishe!
 Mugule munanywe amamvu n'amarha buzira nsaranga na buzira kulyula bici!
- ² Cirhuma muheza ensaranga oku gurhali mugati munarhindibukire ebirhayîgusa?
 Munyumvirhize Iyo mukaz'irya ebinunu, munacishinge omu kulya ebishushagîre.
- ³ Murhege okurhwiri munayishe emunda ndi; muyumvirhize Iyo mubona akalamo!
 Nafundika endagâno y'ensiku n'amangoⁿ haguma ninyu,
 yo mihigo erhakahigûlwa nalaganyagya Daudi.
- ⁴ Loli oku ye nayimanzize, nàmujira muhamirizi w'amashanja,
 muluzi w'okurhambula embaga.
- ⁵ Ala oku wahamagala ishanja orhayishi,
 n'ishanja lirhakuyishi lyakulibirhira
 erhi Nyakasane Nyamuzidna wâwe orhuma,
 Mutagatifu w'Israheli, ye wâkuhire irenge.
- ⁶ Mulongereze Nyakasane oku aciri aboneka,
 mumushenge oku aciri hofi.
- ⁷ Omubî aleke okwâge, na nyankola-maligo akabulire enkengêro zâge,
 agaluke emwa Nyakasane, naye amubabalira,
 agaluke emwa Nyamuzinda wirhu,
 bulya aba wa bwonjo bunji.
- ⁸ Bulya enkengêro zâni zirhali zo nkengêro zinyu,
 n'enjira zâni zirhali zo njira zinyu, kwo adesire Nyakasane
- ⁹ Nka kula amalunga gali kulî enyanya ly'igulu,
 kwo enjira zâni ziri kulî n'enjira zinyu,
 kwo n'enkengêro zâni ziri kulî enyanya ly'enkengêro zinyu.

¹⁰ Nka kula enkuba n'olubula birhoga emalunga birhanagalukayo birhanaj'ibombêza idaho n'okuliyêza
 n'okumezâmwo emburho, lihe omurhwezi emyâka n'oshalisire eci alya, ¹¹ ntyo kwo nalo lululuderho
 lurhenga omu kanwa kâni: lurhankangalukira busha, ci lwanajira eci nalonzagya, lunayûkirize oku
 lwârhumagwa. ¹² Neci, mwâgenda muyunjwire bushagaluke munaje nwayerekwa enjira y'omurhûla;
 entondo n'orhurhondo byâkaz'immukomera kagasha, n'emirhi yoshi y'erubala ekûbize. ¹³ Ahantu
 harhasag'imera mishûgi hakola hamera ensindani, n'ahantu hàmeraga olushusha hakola hamera omurhi
 gw'obukû. Lyâbâ irenge kuli Nyakasane na cimanyîso cirhazâzika ensiku n'amango.

Jesaja/Isaiah 55 1

הוֹי כְּלִי-צֶמֶא לִכְנֹ לַמַּיִם וְאִישׁ אֵין-לּוֹ כֶּסֶף לְכֹ שִׁבְרוֹ וְאֵלּוֹ וְלִכְנֹ שִׁבְרוֹ בְּלוֹא-כֶּסֶף וּבְלוֹא מַחִיר יֵין וְחֶלֶב: 2 לֵמָּה תִשְׁקְלוּ-כֶּסֶף
 בְּלוֹא-לֶחֶם וְיִגְיעֲכֶם בְּלוֹא לְשִׁבְעָה שְׁמֹעַ שְׁמֹעַ אֵלַי וְאֶכְלוּ-טוֹב וְתִתְעַנֵּג בְּדָשָׁן נִפְשְׁכֶם: 3 הֵטוּ אֲזֻכְכֶם וְלִכְנֹ אֵלַי שְׁמֹעַ וְתַחֲיִי נִפְשְׁכֶם
 וְאֶכְרֶתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חֶסֶד דָּד הַנְּאֻמִּים: 4 הֵן עַד לְאוֹמִים נִתְּתִיו נְגִיד וּמִצִּיּוֹן לְאֻמִּים: 5 הֵן גֹּי לֹא-תִדְעַל תִּקְרָא וְגֹי לֹא-יִדְעוּךָ
 אֵלַי יִרְצוּ לִמְעַן יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פָאֲרָה: 6 וּדְרָשׁוּ יְהוָה בְּהִמְצָאוֹ קִרְאֵהוּ בְּהִיוֹתוֹ קְרוֹב: 7 יַעֲזֹב רֶשַׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֶן
 מִחֲשַׁבְתּוֹ וְיֵשֶׁב אֶל-יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל-אֱלֹהֵינוּ כִּי-יִרְבֶּה לִסְלוֹם: 8 כִּי לֹא מִחֲשַׁבּוֹתַי מִחֲשַׁבּוֹתֵיכֶם וְלֹא דְרָכֵיכֶם דְּרָכֵי נֶאֱמַר יְהוָה:
 9 כִּי-יִגְבְּהוּ שָׁמַיִם מֵאֲרָץ כֵּן גִּבְהוֹ דְּרָכֵי מִדְּרָכֵיכֶם וּמִחֲשַׁבְתֵּי מִמִּחֲשַׁבְתֵּיכֶם: 10 כִּי כָאֲשֶׁר יִרְדֵּי הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן-שָׁמַיִם וְשִׁמְרָה לֹא
 יָשׁוּב כִּי אִם-יִהְיֶה אֶת-הָאֲרָץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיתָהּ וְגַת לִזְרַע וְלֶחֶם לֹא-כָל: 11 כֵּן יְהִי דְבַרִּי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא-יָשׁוּב אֵלַי רִיקָם
 כִּי אִם-עֲשֵׂה אֶת-אֲשֶׁר חָפְצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּיו: 12 כִּי-בִשְׁמִחָה תֵצְאוּ וּבְשָׁלוֹם תִּגְבְּלוּן הַהָרִים וְהַגְּבֻעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֶיכֶם רִנָּה
 וְכָל-עֵצֵי הַשָּׁדָה יִמְחֲאוּ-כָף: 13 תַּחַת הַנֶּעֱצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ תַּחַת הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הַדָּס וְיִהְיֶה לִיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת: 14

ⁿ55.3 Endagâno y'ensiku n'amango: yo ndagâno mpyahya: Lola muli Yer 31, 31.

III. Israheli ayish'iyagaluka Aka-Nyamuzinda kaguma oku mashanja goshi.

¹ Ntya kwo Nyakasane adesire: «Mushimbe amarhegeko munakaz'ijira okushingânîne, bulya obucunguzi bwâni buyiruka n'obushinganyanya bwâni bukola bwâciyerekana.»² Iragi lyâge omuntu okajira ntyo na mwene-Adamu ocîshwêkera kuli ebyo, olanga olwa-sabato buzira kuluhemukira analange okuboko kwâge kulek'ijira amabî. ³ Mwene-ecigolo ocishwêkirekwo Nyakasane, arhaderhaga, erhi: «Ntâco carhuma arhanyegûla omu lubaga lwâge!» N'enkone erhaderhaga, erhi: «Kali niehe ncîbêrire murhi mumu!» ⁴ Bulyala ntyâla kwo Nyakasane adesire, erhi: «Enkone zilanga ensiku zâni za sabato, ezishimba obulonza bwâni zinacishwêkera oku ndagâno yani, ⁵ nazihêra omu nyumpa yâni n'omu byôgo byâni irenge n'izîno bilushire abana-rhabana n'abana-nyere; naziha izîno ly'ensiku n'amango lirhakazâzika. ⁶ Nabo bene-ebigolo bacîshwêkerakwo Nyakasane, omu kumurhumikira n'omu kuzigira izîno lya Nyakasane, mpu lya bahinduka bambali, na ngasi boshi bâkaz'ilanga olwa-sabato buzira kuluhemukira banacishwêkere oku ndagâno yâni, ⁷ nâbahêka oku ntondo yâni ntagatifu nnâbasimikize omu nyumpa yâni y'okushenga^p. Embâgwa zâbo n'enterekêro zâbo zâyankirirwa bwinja aha luhêrero lwâni, bulya enyumpa yani yakaz'iderhwa nyumpa amashanja goshi gakaâshengeramwo. ⁸ Kwo adesire ntyâla Nyakasane Nyamubûho, oshubûza bene-Israheli bâli bashandabîne: «Nâshubûliza abandi haguma na balya bâli bamashubûka.»

Abarhamho bagalugalu

⁹ Mweshi, mwe nsimba^q z'erubala, muyishe mufonfomere! Nwe nsimba z'emuzirhu, muyishe mweshi!
¹⁰ Abalalizi bâge babire mihûrha, boshi boshi barhishi cici; boshi boshi kwo bali nka rhubwa rhuduma rhurhankahash'imoka; rhunakaz'ilôrhera halya rhunagwishire, rhusima okuhunira. ¹¹ Orhwo rhubwa rhugwerhe omumiro muhubu rhurhanahûga, bo bangere barhankahash'iyumwa cici! Boshi banakaz'ishimba ngasi muguma enjira yâge, ngasi muguma anakalonza obunguke bwâge: ¹² «Yishi, nkola nalerha amamvu, rhunywe rhunalaluke; n'irhondo kwo na kuguma: gacisigîre manji!»
Jesaja/Isaiah 56: ¹

כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁמִרְוּ מִשְׁפָּט וְעֵשׂוּ צְדָקָה כִּי־קָרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לְבֹא וְצִדְקָתִי לְהַגְלִיתִּי: 2 אֲשֶׁר־יִגְדֹּל וְכִן־אֲדָם יִחְזִיק בָּהּ שְׁמִר שְׁבֶת מִחֻלָּו וְשִׁמְר יְדוֹ מִעֲשׂוֹת כָּל־רָע: 3 וְאַל־יֵאמֶר בֶּן־הַנֶּגֶז הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הִבְדֵּל יְבִדְלִי מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֵאמֶר הַפָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ: 4 כִּי־כֵּן הָאָמַר יְהוָה לְפָרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שְׁבֻתוֹתַי וְבָחֲרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצֵתִי וּמִחְזִיקִים בְּבְרִיתִי: 5 וְנִתְּתִי לָהֶם בְּבִיתִי וּבְחֻמּוֹתַי יְד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לָו אֲשֶׁר לֹא יָכֹרֶת: 6 וּבְנֵי הַנֶּגֶז הַנִּלְוִים עַל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וְלֵאמֹר אֶת־שֵׁם יְהוָה לְהִיּוֹת לוֹ לְעֲבָדִים כָּל־שְׁמִר שְׁבֶת מִחֻלָּו וּמִחְזִיקִים בְּבְרִיתִי: 7 וְהִבְיֹאוּתִים אֶל־הָר קֹדֶשׁ וּשְׁמִחֻתִים בְּבֵית תַּפְלָתִי עוֹלִתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵית־תַּפְלָה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים: 8 בְּנָאֵם אֲדָנִי יְהוָה מִקְדָּשׁ נִדְחִי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֶקְבֹּץ עָלָיו לְנִקְבְּצוֹ: 9 כֹּל חֵיתוֹ שָׂדִי אֲתִי לְאָכֹל כָּל־חֵיתוֹ בְּיַעַר: 10 צִפּוֹ עוֹרִים כָּלֵם לֹא יִדְעוּ כָּלֵם כָּלֵם נִדְחִים אֲלֵמִים לֹא יִכְלּוּ לִנְבֹּחַ הַזֵּים שְׂכָבִים אֲהַבִּי לָנוּם: 11 וְהַכְּלָבִים עַד־נִפְשׁ לֹא יִדְעוּ שְׂבָעָה וְהֵמָּה רָעִים לֹא יִדְעוּ הַבָּיִן כָּלֵם לְדַרְכָם פֹּה אִישׁ לְבַצֵּעַ מִקְצָה: 12 אֲתִי אֶקְהַל־יָיִן וְנִסְבָּאָה שִׁכָּר וְהִנֵּה כִּזָּה יוֹם מִקֹּר גְּדוֹל יִתֵּר מֵאֹד:

57

¹ Omushinganyanya amaherêrekera, na ntaye ciru n'omuguma omu-shibirîre; abantu bajira aminja badwîrhe bahirigirha, n'okwôla kurhama-nyikini! Neci, bubî budwîrhe bwarhuma omushinganyanya ahirigirha! ² Acigendera n'omurhûla, na balya bakulikira enjira y'obushinganyanya baluhûkira omu ncingo zâbo.

Okucilanga oku by'obukurungu

³ Ci mwehe muyegere hano, aba bana b'omukazi mukurungu, er'iburha lya citwamba n'ecishungu! ⁴ Ndi mudwirhe mwashâsa? Ndi mudwîrhe mwafôkafôkera mwanalashira olulimi? Ka murhali bana ba bugoma n'iburha lya bulyâlya? ⁵ Munakaz'ishumikana aha musinga n'aha ngasi murhi mubishi! Mudwîrhe mwagend'ibâgira abana^r binyu omu rhubanda, omu nyâla z'amabuye! ⁶ Amabuye makombêze g'omu nshalalo z'amîshi go gakola gaba mwanya gwâwe, go ganakola cigabi ocîkubagira! Kuli go kwo okôla

^q56.1 Ezi nderho za Nyamuzinda ziyalizize obucunguzi bw'amashanja goshi.

^p56.7 Enyumpa y'okushenga: Rhulole muli Mt 21, 13.

^q56.9 Ezo nsimba, luli lwiganyo lw'abakulu n'abashombanyi b'Israheli. Abâli bakulire olubaga embere z'olubungo, barhâlî bantu nkana.

^r57.5 Hali amango erhi abana babâzirwe amango g'obugashânize bw'ecipagani; kwâlî kuga-shâniza banyamuzinda b'obunywesi na b'obwihambi, bazimu n'enshanga abapagani bacîkumbabo. Rhulole muli Lub 18, 21.

ojirira enterekêro z'embulaga kwo onakola ohânira ezindi ntûlo! Ka nakaziga kwa bene okwôla? ⁷ Oku ntondo nnene enalihûsire kwo wajir'itwa encingo yâwe! N'eyôla munda yo okaz'isôkera okwôla wajir'herekêra! ⁸ Enyuma ly'olumvi n'ely'omulirango wâjire wahirayo ecimanyiso caâwe. Kulî na nâni wârhondêra okukûla emyambalo, washona, washanjula encingo yâwe; wayumvanya mweshi na balya orhonyeza encingo, warhondêra okulolêza. ⁹ Wajire emwa Mêleki erhi odwîrhe amavurha haguma n'omwandu gw'emvange y'obukû. Wâlikirayo entumwa erhi onaciri kulî, wâcinyihya kuhika wâhwera omu kuzimu. ¹⁰ Okuja wagenda kwarhuma warhama, ci orhaderhaga, erhi: «Kurhamira busha kuno!» Wâyushula okucîhangana, buzira kuyabirwa. ¹¹ Ndi wakâg'irhinya, ndi wakâg'iyôboha, owarhumaga onteba onaleka okukaz'inyibuka n'okukaz'inshibirira? Ka niehe ntacihulikiraga kurhenga mîra? Ci w'oyo orhantinya! ¹² Cikwâne nâyâliza obushinganyanya bwâwe n'emikolo yâwe, eyi orhakulagamwo bunguke buci. ¹³ Mango okayâma, bakulikuzagye abôla banyamuzinda b'obwihambe banji-banji! Boshi bayehûkanwe n'empûsi, bayehûlwè n'omuyaga! Ci ngasi yeshi olongeza olwâkiro aha burhambi bwâni, ayîma omu cihugo anabêre oku ntondo yâni ntagatifu.

Nyamubâho ayôkola olubaga lwâge

¹⁴ Bayish'ikaz'iderha, mpu «Mutwe, mutwe enjira, mukombêze omuli-mbwa! Murhenze ngasi cihanzo omu njira y'olubaga lwâni!» ¹⁵ Neci, kwo adesire ntyâla Ow'Enyanya emalunga, oyôrha abâho ensiku n'amango; izîno lyâge liri litagatifu: «Nie mba enyanya omu ndâro ntagatifu; ci mbêra haguma n'omuntu ocîyunjuzize n'ow'omurhima mwirhôhwe, lyo mpira obuzîne omu myûka y'abirhôhwe, lyo nnampira obuzîne omu mirhima y'abaciyunjuzize. ¹⁶ Bulya ntalonza nkaz'iyôrha naja kadali, erhi okukaz'iyôrha nkunire ngasi mango, singa embere zâni omûka n'obuzîne nalemagu byanafananda. ¹⁷ Obubî bwâge bwarhumire nakunira, nâmushûrha erhi nnandwîrhe nafulika obusû bwâni, nâkunira bwenêne; ci yehe aciberera omu buhalanjisi bwâge, âkaz'ishimba oku omurhima gwâge gunamubwizire. ¹⁸ Nâbwine enjira zâge, ci nâmfumya, nâmulongolana nnâmuyunjuze burhulirize, ye n'abâge bali omu mishîbo. ¹⁹ Nâbaha okukaz'iderha omu kanwa kâbo, mpu: «Buholo! buholo oku bali kuli n'oku bali hofi, kwo adesire Nyakasane! Neci, nâbafumya!» ²⁰ Ci abantu babî kwo bali nka nyanja yamatulûla erhankanacihasha oku-rhulûla; emihûsi y'emilaba yâge yanakaz'iyisha ekumbirikinye omushenyi n'ebijondo. ²¹ Nta murhûla oku bantu babî, kwo adesire Nyamuzinda wâni!

Jesaja/Isaiah 57: ¹

הַצִּדִּיק אָבָד וְאֵין אִישׁ שֶׁם עַל-לֵב וְאִנְשֵׁי-חַסֵּד נֶאֱסָפִים בְּאֵין מְבִין כִּי-מִפְּנֵי הַרְעָה נֶאֱסָף הַצִּדִּיק: 2 בָּבוֹא שְׁלוֹם יְבוּחוּ עַל-מִשְׁכְּבוֹתָם הַלֵּךְ נְחִי: 3 וְאַתֶּם קְרִבִּי-הֵנָּה בְּנִי עֲנֵה זָרַע מִנָּאף וְתִזְנֶה: 4 עַל-מִי תִתְעַנֶּה עַל-מִי תִרְחִיבוּ פֶה תִּפְרִיכוּ לְשׁוֹן הַלֹּא אַתֶּם יְלָדֵי-פֶשַׁע זָרַע שָׁקֵר: 5 הַנְּחִמִים בְּאֵלִים תַּחַת כָּל-עֵץ רַעְגָן שִׁחָה יְלָדִים בְּנִחִים תַּחַת סֶעֱפִי הַסְּלֵעִים: 6 בַּחֲלִי-גִחַל הַחֲלֹקֶה הֵם הֵם גּוֹרֵלָה גַם-לָהֶם שַׁפְכָת נֶסֶף הַעֲלִית מִנְחָה הַעַל אֶלֶּה אֲנָחֶם: 7 עַל הַר-גִּבְעָה וְנִשָּׂא שְׁמָת מִשְׁכְּבָה גַם-שָׁם עָלִית לְזִבְחַ זֶבַח: 8 וְאַחֵר הִדְלִיל וְהִמְזִיזָה שְׁמָת זָכְרוֹנָה כִּי מֵאֲתִי גִלִּית וְתַעֲלִי הַרְחִבְת מִשְׁכְּבָה וְתִכְרַת-לָהּ מִחֵם אֶהְבֵּת מִשְׁכְּבָה יָד חֲזִית: 9 וְתִשְׁרִי לְמַלְךְ בִּשְׁמֹן וְתִרְבִּי רֶקֶתִּיךְ וְתִשְׁלַחִי צִרְיִךְ עַד-מִרְחֹק וְתִשְׁפִּילִי עַד-שְׂאוֹל: 10 בְּרֹב דֶּרֶךְ יִגְעַת לֹא אֶמְרָת נֹאשׁ חֵית יִדָּךְ מִצֵּאת עַל-כֵּן לֹא חֲלִית: 11 וְאַתְּ מִי דֹאגָת וְתִירָאִי כִי תִכְזְּבִי וְאוֹתִי לֹא זָכַרְת לֹא-שְׁמָת עַל-לִבְךָ הֲלֹא אֲנִי מִחֲשֶׁה וּמַעֲלִים וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי: 12 אֲנִי אֲגִיד צִדְקָתְךָ וְאַתְּ מַעֲשֶׂיךָ וְלֹא יוֹעִילוּךָ: 13 בְּזַעַקְךָ יִצִּילֶךָ קְבוּצֶיךָ וְאַתְּ כָּלֵם יִשְׂאֵרִים יִקְחֶהָ הַבֵּל וְהַחֲסֶה בִּי יִנְחַל-אֶרֶץ וַיִּירֶשׁ הַר-קִדְשִׁי: 14 וְאַמֵּר סֶלֶוֹ-סֶלֶו פְּנוּ-דֶרֶךְ הַרִימוּ מִקְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי: 15 כִּי לֹא אֶמְרָ גַם וְנִשָּׂא שֶׁכֶן עַד יִקְדֹּשׁ שְׁמוֹ מְרוֹם וְקִדְּשׁ אֶשְׁכֵּן וְאַתְּ דֹּכָא וּשְׁפִלִּים לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפִלִּים וְלַהֲחִיּוֹת לֵב נִדְכָּאִים: 16 כִּי לֹא לְעוֹלָם אֲרִיב וְלֹא לְנֶצַח אֶקְצֹף כִּי-רוּחַ מִלִּפְנֵי יַעֲטוּף וְנִשְׁמוֹת אֲנִי עֲשִׂיתִי: 17 בָּעוֹן בָּעוּ קִצְפֹּתִי וְאַכְהֶה הַסֵּתֶר וְאֶקְצֹף וַיִּלֶּךְ שׁוֹבֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ: 18 דִּרְכִּי רִאֲיִתִּי וְאַרְפָּאֶהוּ וְאַנְחֶהוּ וְאַשְׁלֶם נְחִמִים לוֹ וְלֹא-בִלְוִי: 19 בִּזְרָא נֹב שְׁפָתַי שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֹק וּלְקְרִיב אֶמְרָ יְהוָה וּרְפָאֵתִיו: 20 וְהִרְשַׁעִים כִּים נִגְרַשׁ כִּי הִשְׁקֵט לֹא יוֹכֵל וַיִּגְרָשׁוּ מִמִּיּוֹ רֶפֶשׁ וְטִיט: 21 אֵין שְׁלוֹם אֶמְרָ אֶלֶּהִי לְרִשְׁעִים: 22

58

Okucîshalisa kusimîsa Nyakasane

¹ Oyakûze n'izu linene burhahusa, oshekêreze nka mushekera, obwire olubaga lwâni ebyâha byâlwo, n'enyumpa ya Yakobo amabî gâyo. ² Nie bakaz'ilonza ngasi lusiku, banacifinje okumanya enjira zâni, nk'ishanja lishimba obushinganyanya lirhanasâg'ilekerera Nyamuzinda walyo. Banakaz'indôsa oku biyerehire amarhegeko gashingânîne, banacifinje okuyegera Nyamuzinda. ³ «Cici cankarhuma rhwacîshalisa akaba orhakubwini? cici cankarhuma rhwacîbabaza akaba orhakumanyiri?» Ewe, kali omu lusiku lwinyu lw'okucîshalisa, munabe binyu binyu byo mukola mugugumirizekwo n'okurhindibuza

^{58.1} Obuyemere nkana: burhanzi kali kantu k'omu murhima, ci arhali kubonekana embuga konene. (Lola muli Am 5, 21).

abarhumisi binyu boshi! ⁴ Neci, omu mirongwe n'omu ntambaJa mwo mugereza okucîshalisa kwinyu, munakaz'ishurhana ebifundo bikali. Murhacihîra mukacîshalisa nk'olw'ene mukalonza izù linyu liyumvikane enyanya! ⁵ Ka kwo kucîshalisa nnonza okwôla! Ka luligi lusiku omuntu ankaderha mpu acîshalisizemwo olwôla? Okulegerera okubire igosi nk'ishasha, okucibwîka sunzu n'okucîshiga oluvu: ka okwôla kwo odesirage kucîshalisa, kulyâla kwankasimîsa Nyakasane? ⁶ Okucîshalisa nnonza ka kurhali kw'okûla: okushwêkûla enkoba z'obubî, Okutwa obudagulê okulîka abali omu mpamikwa n'okutwa ngasi budagulê? ⁷ Kali kuli kukâgabana ebiryo byâwe n'oshalisire, okukâhandisa abakenyi barhajira nyumpa, okukâyambika ab'obwine barhambirhi buzira okuyâka owinyu muntu? ⁸ Ntyo wânalangashana nka buce bwa sêzi, ebibande byâwe byanafuma dubaduba, obushinganyanya bwâwe bwanakaz'ikushokolera, n'irenge Iya Nyakasane Iyanakaz'ikukulikira. ⁹ Obwo wânayakûza na Nyakasane âkushuze, wânahamagala, naye âderhe, erhi: «Nie ono!» Erhi wankarhenza budagulê emwâwe, okaleka okukaz'ishunga omunwe n'okuderha ebinwa bibî; ¹⁰ erhi wâkahà omushalye akalyo wankasimîre olye, n'erhi wankayigûsa oli omu malibuko, akamole kawe kânayâka omu mwizizi, n'omwizimya gwâwe gwânabâ nka kasirahinga, ¹¹ Nyakasane ânakaz'ikushokolera ngasi mango ânakuyiguse omu irungu; anakomeza amavuha gâwe, obe nk'ishwa lidômerirwe na nk'iriba lirhahubamwo mîshi. ¹² Ebyâlî bigûkâ byânashub'ihinduka mûbako, wânashub'iyimanza emyûbako kurhenga oku iburha kuja oku lindi; bâkuyirika elya Cûbaka ciyûbaka eyali ekola yalangala, elya Nyamuhambûla-njira zâlî zikola zihambire, mpu Iyo babona aha bayûbaka.

Olwa Sabato

¹³ Erhi wankaleka okukaz'ilambagira olwa sabato n'okujiira eby'oburhimbûzi bwâwe omu lusiku lwânî lutagatifu, erhi wankayirika olwa-sabato «masîma» n'olusiku lutagatifu Iwa Nyakasane «lukengwa», erhi wankalukenga, okaleka okukâgenda n'okukâjira eby'oburhunzi bwâwe n'okuja wadalika, ¹⁴ Obwo wanabona omwishingo muli Nyakasane, nânakulengeza oku ngâlê omu nkuba-karhî y'ecihugo, nkushobôze akashambala ka sho Yakobo, olye oyigurhe. Neci, kanwa ka Nyakasane kakudesire!

Jesaja/Isaiah 58 1

קרא בגרון אל-תחשך כשופר הרם קולך והגד לעמי פשעם ולבית יעקב חטאתם: 2 ואותי יום יום ידרשון ודעת דרכי יחפצון כלֹי אשר-צדקה עשה ומשפט אלהיו לא עזב ישאלוני משפטי צדק קרבת אלהים יחפצון: 3 למה צמנו ולא ראית עינינו נפשנו ולא תדע הן ביום צמכם תמצאו חפץ וכל-עצביכם תנגשו: 4 הן לריב ומצה תצומו ולהכות באגרף רשע לא-תצומו כיום להשמיע במרום קולכם: 5 הן צום אברהם יום ענות אדם נפשו הלך כאגמון ראשו ושק ואפר יציע הלזה תקרא צום ויום רצון ליהוה: 6 הלא זה צום אברהם פתח חרצבות רשע החר אגדות מוטה ושלח רצוצים חפשים וכל-מוטה תנתקו: 7 הלא פרס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית כי-תרעה ערם וכסיתו ומבשרך לא תתעלם: 8 אז יבקע כשחל אורך וארבתך מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד יהוה יאספך: 9 אז תקרא ויהוה יענה תשוע ויאמר הנני אם-תסיר מותך מלפני יצא יד-בר-און: 10 ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח בחשך אורך ואפלתך כצהרים: 11 ונתך יהוה תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמתך יחליץ והיית כגן רנה וכמוצא מים אשר לא-יכזבו מימיו: 12 ובגו ממך חרבות עולם מוסדי דור-דור תקומם וקרא לך גדר פרך משגב נתיבות לשבת: 13 אם-תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש יהוה מכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממוצא חפצך ודבר דבר: 14 אז תתענג על-יהוה והרכבתך על-במותי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי יהוה דבר: 15

59

Okucîyunjuza kwo kulerha obucunguzi

¹ Nanga! Okuboko kwa Nyakasane kurhali kofi kwa kubaciza, n'okurhwiri kwâge kurhaba na buzibu bwa kuyumva! ² Ci mabî ginyu go garhuma murhaba hofi na Nyamuzinda winyu, n'ebyâha binyu byo bimmufulika obusû bwâge, mubule kumuyu-mva. ³ Bulya amaboko ginyu gâhemusire omu kubulaga omuko, n'eminwe yinyu yâhemusire n'amabî. Orhunwa rhwinyu rhunakaz'iderha eby'obunywesi, n'olulimi lwinyu ludwîrhe lwahwehwerheza eby'obulyâlyâ. ⁴ Ntaye ciru n'omuguma wankaderha mpu aheka aha kagombe oluba-nja kushingânîne, ntâyê obûlana omu kuderha eby'okuli; banakâyegemera ebyâzo birhali byo n'okuderha eby'obunywesi, banahige obuhanya, baburhe obubî. ⁵ Banakaz'iberaguza amaji ga cibugusha, baluke n'enyôgo za nyalwirhangulira. Ngasi yeshi olyakwo amaji gâbo, anafe; n'owâgalabarha, ganarhengamwo empiri. ⁶ Enyûzi zâbo zirhankarhengamwo mwambalo, barhankanacibwîka ehy'omu bushanja bwâbo. Obushanja bwabo buli bushanja bwa mabî gonene, na bijiro bibî byône bibaba omu nfune. ⁷ Amagulu gabo kugend'ijira amabî galibirhira, barhanahimwa okubiduha nka bagend'ibulaga omuko gw'omweêru-kwêru. Enkengêro zâbo ziri za mabî gône; okushanda n'okunyaga byône bibî omu njira zâbo! ⁸ Enjira y'omurhûla barhayiyishi, n'obushinganyanya burhabâ omu majira gâbo. Enjira zabo

banazijire za binzongonzongo; ngasi ozigeramwo arhabona murhûla. ⁹ Okwo kwo kwarhumire obucîranuzi bwacîyegûla nirhu n'obushinganyanya burharhuhikayo. Rhwakâg'ilingûza obulangashane, lero gwâbire mwizimya go guyi-sha! Rhwakâg'ilingereza omulengezi, lero omu ndûnduli y'omwizizi mwo rhudwîrhe rhwalambagira! ¹⁰ Rhudwîrhe rhwatunduzi nka mihûrha yaja yamâmârha oku cizi-mbêro; rhwaja rhwamâmârha nka bantu barhajira masû! Rhunaje rhwadungubeja omu kasirahinga nka bantu baja bafûfûrha cajingwe; kwo rhuli nka mifû n'obwo rhurhalwâla! ¹¹ Rhunaje rhwalumba nka ngoromora, rhurhahwa kulugûrha nka ngûkû. Rhunalingêze oku rhwatwîrwa olubanja, rhukubule! rhunalingûze obucunguzi, ci bucîyegûle kuli nirhu! ¹² Okwôla ebwa kuba obugoma bwirhu bwâlûzire embere zâwe, n'ebyaâ birhu byône byarhushombanyîsize. Neci, ebyâa birhu birhuli emalanga, n'amabî girhu rhurhagababiri. ¹³ Rhwalenganyize, rhwagomire Nyakasane, rhwayerekîze Nyamuzinda wirhu omugongo. Rhwagwîra okukaderha eby'okushâba n'eb'y'obugoma, okukâhiga n'okukâlalira eby'obunywesi omu murhima. ¹⁴ Ntyo rhwakwêba obucîranuzi enyuma, n'obushinganyanya rhwabuyimanza erhali hofi. Okuli kurhaciderhwa aha kagombe, n'obushinganyanya bwo hahe: burhacihayerekera! ¹⁵ Okuli kwâhirigisire, n'owaderha mpu yêhe arhajira kubî erhi kwo na kucînyagîsa! Nyakasane âbwine okwôla naye, anashologorhwa n'okwôla kubula obucîranuzi. ¹⁶ Abwine oku nta muntu ciru n'omuguma, asômerwa n'okubona oku ntâye wadesire mpu ahanze abâbo. Lero okuboko kwâge kwâmugwâsa, n'obushinganyanya bwâge yâbâ yo nsimiko yâge. ¹⁷ Acihundikira obushinganyanya nka mpenzi, n'obucire yâbâ yo nsirha y'omu irhwe lyâge. Ayambala emyambalo y'olwihôlo nka cirondo, âcîhundikira n'olûji nka cishûli. ¹⁸ Ahembera ngasi muntu ebi âkozire: obukunizi oku bashombanyi bâge n'obubane oku banzi bâge; ebirhwa abirheganyize olwihôlo. ¹⁹ Kurhenga ebuzikiro bw'izûba barhinya izîno Iya Nyakasane, n'irenge lyâge kurhenga ebuzûk'izûba, bulya kwo ayisha nka lwîshi luhumbarhaze lwayisha lwatundugurhwa n'omûka gwa Nyakasane. ²⁰ Omuciza wa Siyoni amayisha, al'iciza balya bene Yakobo baleka obugoma bwâbo, Nyakasane okudesire. ²¹ Oku bwâni, Nyakasane okudesire, alaga endagâno yâni rhweshi nabo: Omûka gwâni gukulimwo n'ebinwa byâni nâhiraga omu kanwa kâwe, birharhenge omu kanwa kâwe, n'omu kanwa k'abana bâwe, nisi erhi omu kanwa k'iburha lyâwe, Nyakasane okudesire, bunôla na kuhika emyâka n'emyâka.

Jesaja/Isaiah 59 1

הן לא־קָצְרָה יְדֵי־הַתְּהוֹמָשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אֲזָנוֹ מִשְׁמֹעַ: 2 כִּי אִם־עֲוֹנוֹתֶיכֶם הִיוּ מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם וְחַסְאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִפְּנֵי מִשְׁמֹעַ: 3 כִּפְיֶכֶם נִגְאָלוּ בָדָם וְאַצְבָּעוֹתֵיכֶם בָּעֵץ שִׁפְתוֹתֵיכֶם דְּבַר־שֹׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עוֹלָה תִּהְיֶה: 4 אִין־קָרָא בְּצֶדֶק וְאִין נִשְׁפָּט בְּאַמּוֹנָה בְּטוֹחַ עַל־תֵּהוּ וְדְבַר־שָׁוְא הָיוּ עֵמָל וְהוֹלִיד אָנוּ: 5 בִּיצִי צַפְעוֹנִי בָקְעוּ וְקוֹרִי עֶכְבִּישׁ יֶאֱרָגוּ הָאֵכָל מִבִּיצִיָּהֶם יָמוּת וְהַזֵּוֹרָה תִּבְקַע אֶפְסָה: 6 קוֹרִיָּהֶם לֹא־יִהְיוּ לְבָגֶד וְלֹא יִתְקַצוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשִׂי־אָנוּ וְעַל חֲמַס בְּכַפֵּיהֶם: 7 רִגְלֵיהֶם לָרַע יֵלְצוּ וְיִמְהָרוּ לִשְׁפָּךְ דָּם נָקִי מִחֻשְׁבוֹתֵיהֶם מִחֻשְׁבוֹת אָנוּ שֶׁד וְשֹׁכֵר בְּמִסְלוֹתָם: 8 דֶּרֶךְ שְׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאִין מִשְׁפָּט בְּמַעֲגֻלוֹתָם נִתְיֹבֹתֵיהֶם עָקְשׁוּ לָהֶם כָּל דֶּרֶךְ בָּהּ לֹא יָדַע שְׁלוֹם: 9 עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תִשְׁיָגוּ צְדָקָה נְקֻהָ לְאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לְנִגְהוֹת בְּאַפְלוֹת נִהְלָךְ: 10 נִגְשָׁשָׁה כְּעוֹרִים קִיר וְכֹאִין עֵינַיִם נִגְשָׁשָׁה כְּשִׁלְנִי בְּצִהְרִים כְּנִשְׁף בְּאַשְׁמֵנִים כַּמְתִּים: 11 נִהְמָה כַּדְבִּים כְּלָנוּ וְכִיוֹנִים הָגָה נִהְגָה נִקְוָה לְמִשְׁפָּט וְאִין לִישׁוּעָה רַחֲמָה מִמֶּנּוּ: 12 כִּי־רָבּוּ כְּשִׁעֵינוּ נִגְדָּךְ וְחַסְאוֹתֵינוּ עָנְתָה בָנוּ כִּי־פִשְׁעֵינוּ אֲתָנוּ וְעוֹנֹתֵינוּ יִדְעוּם: 13 פֶּשַׁע וְכַחַשׁ בִּיהוָה וְנִסְגוּ מֵאַחֵר אֱלֹהֵינוּ דְּבַר־עֲשָׂק וְסִרָה הָיוּ וְהָיוּ מֵלֵב דְּבַר־שֹׁקֶר: 14 הִסַּס אַחֹר מִשְׁפָּט וְצְדָקָה מִרְחוֹק תַּעֲמִד כִּי־כִשְׁלָה בְּרָחוּב אֶמֶת וְנִכְחָה לֹא־תוֹכֵל לְבֹא: 15 וְתִהְיֶה הָאֶמֶת נַעֲדָרַת וְסָר מִרַע מִשְׁתַּלָּל וְיָרָא יְהוָה יִרַע בְּעֵינָיו כִּי־אִין מִשְׁפָּט: 16 וְיָרָא כִי־אִין אִישׁ וְיִשְׁתַּוְּמֶם כִּי אִין מִפְּגִיעַ וְתוֹשָׁע לוֹ זָרְעוֹ וְצְדָקָתוֹ הִיא סִמְכָתָהּ: 17 וְיִלְבֹּשׁ צְדָקָה כְּשִׁיָּן וְקוֹבַע יִשְׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ וְיִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי נֶקֶם תִּלְבָּשֶׁת נֵיעַט כְּמַעִיל קִנְאָה: 18 כַּעַל גְּמֻלוֹת כַּעַל יִשְׁלֵם חֲמָה לְצָרָיו גְּמוּל לֹא־יִבִּי לֹא־יִים גְּמוּל יִשְׁלֵם: 19 וְיִירָא מִמַּעַרְב אֶת־שָׁמַשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־יָבֹא כְּנֶהֱרָ צֶרַח יְהוָה נִסְסָה בּוֹ: 20 וְגַב לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פֶשַׁע בִּיעֲקֹב נָאֻם יְהוָה: 21 וְאַזֵּי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אֲמַר יְהוָה רוחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדְבַרִי אֲשֶׁר־שָׁמַעְתִּי בְּיָדֶךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זָרַעְךָ וּמִפִּי זָרַע זָרַעְךָ אֲמַר יְהוָה מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם: 22

60

Irengc Iya Yeruzalemu muhyahya

¹ Zûka, oyunjule bumoleke! bulya obulangashane bwâwe bw'obwo buyishire, n'irengc Iya Nyakasane lyakumolekire. ² Neci, oku omwizimya guhundikire igulu n'oku omwizizi gubwikire amashanja, kuli we wehe Nyakasane ayimanzire, n'irengc lyâge lyaja lyalangashana muli we. ³ Amashanja g'abantu gahira njira, gashimbûlîre obulangashane bwâwe, n'abâmi bashimbûlîra obumoleke bw'omucêracêra gwâwe. ⁴ Yînamula amasû eburhambi bwâwe, osinze: boshi bashubûzinye, bayishire emunda oli. Bagala bâwe barhenga kuli na bâli bâwe bayishire baherhwe emugongo. ⁵ Hano obona okwôla washagaluka, omurhima gwâwe gwarhwangûka, gushagaluke, bulya amagale g'omu nyanja galêrhwa emunda oli, n'amahirhi g'amashanja bayisha bagalundûlire emunda oli. ⁶ Amasô g'engamiya gakuzunguluka, kuguma n'orhunina rhw'engamiya z'e Madiyani n'ez'Efa. Abarhenga e Saba boshi bayisha bakudwîrhire amasholo

n'ensha-ngi, banayishe bayimba irenge Iya Nyakasane. ⁷ Amasô g'e Kedari goshi gashubûkira emwâwe; engandabuzi z'emwa Nebayoti we wâkaz'izikolêsa; zakasôkera ebwa luhêrero lwâni, zintûlwe. Neci, nakuza endâro y'irenge lyâni! ⁸ Bo bahi bala bayisha bayêrera emalunga nka bitû, baja babalala nka ngûkû ziyerekire ebwa nyôgo zâbo? ⁹ Neci, nie ebirhwa bicikubagîre: amârho g'e Tarsisi go marhangiriza, gâyisha gadîrhe abana bâwe barhenga kuli, bacîyîkîre amarhale n'amasholo gâbo, mpu bajîkuza iziîo Iya Nyakasane Nyamuzinda wâwe, Omwimâna w'Israheli wâkujîsagya irenge. ¹⁰ Abantu b'ihanga bâshub'iyûbaka engo zâwe, n'abâmi babo bâkaz'ikurhumikira. Omu bukunizi bwâni nâkushusire, ci omu bwonjo bwâni nakubîre lukogo. ¹¹ Emihango yâwe ekola yakaz'iyôrha eri miyîgule, erhakayîgalwa n'ôli mûshi n'ôli budufu, Iyo bâkaz'ikulerhera amahirhi g'amashanja gayîsha garhuzirwe n'abâmi. ¹² Bulya ishanja erhi obwâmi byâbule bwakurhumikira byahirigirha, n'amashanja gâgukumûke. ¹³ Irengi Iya Libano lyâja emunda oli, n'omurhi gw'ensindani, omukalakala n'omuberebere bakaz'iyisha bakudwirhireyo haguma, mpu eyinjihye endâro yâni ntagatifu, mpu nkuze halya ndekereza amagulu gâni. ¹⁴ Abana ba balya bakazag'ikulibuza, bâkâyisha emunda oli bafukamire, bakacirhimba aha magulu gâwe ngasi boshi bakazag'ikugayaguza, bâkaz'ikuderha mpu we «lugo Iwa Nyakasane», mpu we «Siyoni w'Omwimâna w'Israheli». ¹⁵ Ahali h'okuba cijandagwa, mushombwa buzira owaderha mpu akugeraho, nkola nâkujira lukengwa lw'ensiku n'amango na nsîko ya busîme kurhenga oku iburha kuja oku lindi. ¹⁶ Wayish'iyonka amônka g'amashanja, wâyish'iyonka amabêre g'abâmi, onamanye oku niêne Nyakasane nie Mucunguzi wâwe, n'oku Omuyôkozi wâwe ye Ciri-misi Ntwâli ya Yakobo. ¹⁷ Ahâli h'omulinga, nakulerhera amasholo, ahâli h'eûuma, nakulerhera amarhale, ahali h'enshâli, âakulerhera omulinga, n'ahali h'amabuye, nakulerhera ecûma. Abacîranuzi nâkuha go Murhûla, n'abarhambo bâwe bwâba Bushinganyanya. ¹⁸ Barhakaciyumva akavulindi kaderhwa omu cihugo câwe, nisi erhi buhaguzi erhi ishabâbê omu mbibi zâwe, Ebizimbêro byâwe wâbiyîrika erya «Bucire», n'emihango yâwe erya «Bukuze». ¹⁹ Izûba arhali Iyo Iyacikaz'ikumolekera mûshi, arhanali mwêzi gwo gwacikaz'ikumolekera budufu: Nyakasane ye okola wâbâ bumoleke bwâwe ensiku n'amango. na Nyamuzinda wâwe ye okola wâbâ irengi lyâwe. ²⁰ Izûba lyâwe lirhakacizika, n'omwêzi gwâwe gurhakacihera, bulya Nyakasane ye okola wâbâ bumoleke bwâwe bw'ensiku n'ama-ngo, n'ensiku z'emishîbo yâwe lero zikola zâhwa. ²¹ Omu lubaga lwâwe murhakacibonekana aharhali bashinganyanya, bayîma omu cihugo ensiku n'amango, yo mimera y'omu ishwa lyâni, gwo na mukolo gw'amaboko gâni, mpu Iyo bayêrekana irengi lyâni. ²² Owali munyi lero akola aj'iba bihumbi n'owali munegeshe lero akola aj'iba ishanja lizibuzibu. Nie ono, Nyakasane, hano amango gahika, okwôla nakujira oku iri- ndo liguma.

Jesaja/Isaiah 60: ¹

קוּמִי אוּרִי כִּי בָּא אוֹרָה וּכְבוֹד יְהוָה עָלֶיךָ זָרַח׃ 2 כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יִכְסֶה־אֶרֶץ וְעֶרְפֶּל לְאֻמִּים וְעָלֶיךָ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלֶיךָ יִרְאֶה׃ 3 וְהִלְכִּו גוֹיִם לְאוֹרָה וּמַלְכִּים לְנֹגַהּ זָרַח׃ 4 שְׂאֵי־סִבִּיב עֵינֶיךָ וּרְאִי כָלֵם נִקְבְּצוּ בְּאוֹלָךְ בְּנֵי־מְרוֹחַ וְיָבֹאוּ וּבְנִתֶיךָ עַל־צֵד תֵּאֱמָנָה׃ 5 אַחַר תֵּרְאִי וְנִהְיֶת וּפְתַח וּרְחֹב לְבָבְךָ כִּי־יִהְיֶה עָלֶיךָ הַמָּוֶן׃ 6 חֵיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ׃ 6 שְׁפֹעֶת גְּמֻלָּים תִּכְסֹּף בְּכֶרֶךָ מִדָּן׃ 7 וְעִפְיָה כָלֵם מִשְׁבָּא יָבֹאוּ זָהָב וְלִבְנוֹהַ יִשְׁאוּ וְתִהְיֶה לְהוֹה יִבְשָׁרוּ׃ 7 כְּלִי־צֶאֱן קִדְר יִקְבְּצוּ לָךְ אֵילִי נְבוֹת וְיִשְׁרָתֶיךָ יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאֶרְתִּי אֶפְאֵר׃ 8 מִי־אַלֶּה כַּעַב תַּעֲוִינֶנָּה וְכִי־וֹנִים אֶל־אַרְבֵּיתֵיהֶם׃ 9 כִּי־לִי אֵיִם יִקְוּ וְאֶנְיוֹת תִּרְשִׁישׁ בְּרֹאשׁנָה לְהִבְיֵא בְנֵי־מְרוֹחַ וְכֶסֶף וְזָהָב אֲתָם לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פִאֲרָה׃ 10 וּבְנוּ בְנֵי־נֹכַח חֲמֹתֶיךָ וּמַלְכֵיהֶם יִשְׁרָתֶיךָ כִּי בִקְצֵי הַכִּיתִיךָ וּבְרָצוֹן רִחַמְתִּיךָ׃ 11 וּפְתַחוּ שַׁעְרֶיךָ תִּמְיֵד יוֹמָם וְלַיְלָה לֹא יִסְגְּרוּ לְהִבְיֵא אֱלֹהֶיךָ חֵיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם נְהוּגִים׃ 12 כִּי־הִגְיִי וְהִמְמַלְכָּה אֶשֶׁר לֹא־יַעֲבֹדוּךָ יֵאָבְדוּ וְהַגּוֹיִם חֹרֵב יִחְרְבוּ׃ 13 כְּבוֹד הַלְבָּנוֹן אֱלֹהֶיךָ יָבֹאוּ בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתִאֲשֹׁר יִחְדָּו לְפָאֵר מְקוֹם מְקֻדְּשִׁי וּמְקוֹם רִגְלִי אֶכְבֹּד׃ 14 וְהִלְכִּו אֱלֹהֶיךָ שְׁלוֹחַ בְּנֵי מַעֲזִיךָ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַל־כַּפּוֹת רִגְלֶיךָ כְּלִי־מִנְאַצִּיךָ וְקָרְאוּ לָךְ עֵיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ 15 תַּחַת הַיּוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּשְׁנוּאָה וְאִין עוֹבֵר וּשְׁמִתֶּיךָ לְגֶאֱזוֹן עוֹלָם מִשּׁוֹשׁ דֹּר וְדוֹר׃ 16 וְיִנְקֹת חֶלֶב גּוֹיִם וְשֵׁד מַלְכִּים תִּיגְדִי יוֹדְעֶת כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעַךְ וְגֹאֲלֶךָ אֲבִיר יַעֲקֹב׃ 17 תַּחַת הַנְּחֹשֶׁת אֲבִיר זָהָב וְתַחַת הַבַּרְזֵל אֲבִיר לָסָף וְתַחַת הַעֲצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת הָאֲבִנִים בַּרְזֵל וּשְׁמִתִּי פְקֻדֹתַי שְׁלוֹם וְנִגְשִׁיךָ צִדְקָה׃ 18 לֹא־יִשְׁמַע עוֹד חֲמֹס בְּאַרְצֶךָ שֵׁד וּשְׁבֵר בְּגִבּוֹלֶיךָ וְקִרְאֵת יְשׁוּעָה חוֹמֹתֶיךָ וּשְׁעָרֶיךָ תִּהְיֶה׃ 19 לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד הַשְׁמֵשׁ לְאוֹר יוֹמָם וְלַלַּיְלָה הֵיכָל לֹא־יֵאִיר לָךְ וְהִי־הָלָךְ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וְהִי־הָלָךְ לְאוֹר עוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ 20 לֹא־יָבֹא עוֹד שִׁמְשׁוֹךְ וּיְרַחֵךְ לֹא יֵאֻסֵּף כִּי יְהוָה יְהִי־לָךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשִׁלְמוֹ יָמִי אֲבָלְךָ׃ 21 וְעַמְּךָ כָלֵם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ בְּצֵר מִטְעוֹ מַעֲשֵׂה יְדִי לְהִתְפָּאֵר׃ 22 הִקֵּטֶן יְהִי־הָלָלְךָ וְהִצְעִיר לְגוֹי עַצוֹם אֲנִי יְהוָה בְּעַתָּה אֲחִישְׁנָה׃ 0

61

Omushigwa wa Nyakasane amanyisa emyanzi y'akalembe

¹ Omûka gwa Nyakasane Nyamubâho guli kuli nie, bulya Nyakasane anshîzire amavurha; antuma mpu ngend'iyigîriza abakenyi emyanzi y'akalembe, n'umye abababîre omu murhima, nyâlîze omwanzi gw'obuyôkozi emwa abali omu buja, n'ambwîre abali omu mpamikwa oku balîkûzibwa; ² ndâlîke omwâka gw'obwonjo bwa Nyakasane n'olusiku lw'olwihôlo Iwa Nyamuzinda wirhu, ntûlîrize abali omu mishîbo boshi; ³ ndêrhere abali aha Siyoni omwishingo, mbayambise ecimanê ahâli h'oluvu, mbashîge amavurha

g'obushagaluke ahâli h'omwambalo gw'emi-shîbo, mbayambise omwenda gw'olusiku lukulu ahâli h'omurhima gwarhanya. Bâyish'ikaderhwa mitudu y'obushinganyanya, ndimiro y'irenge Iya Nyakasane. ⁴Bâshub'iyûbaka ebyali bikola bigûkâ, bashub'iyimanza enyumpa za bashakulûza bâbo zâli erhi zaho-ngosire; bâshub'iyûbaka engo zali erhi zashabûsire n'enyumpa z'abantu b'amaburhwa ga mîra. ⁵Ebigolo byâyish'ikâyâbula amasô ginyu, abantu barhenga ihanga bo baba bahinzi binyu na bakoloji b'e-nkoma zinyu. ⁶Ci mwêhe mwaderhwa badâhwa ba Nyakasane, mwayîrikwa erya barhumisi ba Nyamuzinda wirhu. Mwâkaz'ikalya oku buhirhi bw'amashanja, n'irenge lyâbo mwe mwâliyîmamwo. ⁷Ahâli h'enshonyi, mwâhabwa bigabi bibirhi, n'ahâli h'ebijaci, nabo bakola baband'empundu. Okwo kwârhumu bâyushulirwa kabirhi ogwâbo mwanya omu cihu-go câbo, na ntyo babone amasîma g'ensiku n'amango. ⁸Neci, nie ono Nyakasane, bushinganyanya ntonya, ci ntakwîrwa obushambo n'obulyâlyâ. Nkola nâbahâ empyûlo y'okunali, nnanjire rhweshi nabo endagâno y'ensiku n'amango. ⁹Iburha lyâbo lyâjîrengi omu gandi mashanja, n'obûko bwâbo bwayôloloka omu zindi mbaga; 61. I: Lola muli Lk 4. 18-19. ngasi boshi banâbabone bayish'ikaderha oku liri ishanja ligishwa Iya Nyakasane.

Okuvug'omunkwa

¹⁰ Ndwîrhe nacishinga muli Nyakasane,
omurhima gwâni gwamarhwangûka muli Nyamuzinda wâni,
bulya anyambisize emyenda y'obucire,
ampundikira ecishûli c'obushinganyanya,
nka kula omuhya-mulume ayambala ishungwê,
na nka kula omuhya ajagalira emyambalo yâge.

¹¹ Neci, kulya idaho lifunûkamwo emburho
na kulya ishwa limeramwo emburho,
kwo Nyakasane Nyamubâho ameza obushinganyanya
n'obukuze embere z'amashanja.

Jesaja/Isaiah 61: ¹

רוח אֲדֹנָי יְהוֹה עָלַי יָעַן מִשֶּׁחַ יְהוֹה אֲתִי לְבַשֵּׁר עֲנִים שְׁלֹחֲנִי לְחַבֵּשׁ לְנִשְׁבְּרֵי-לֵב לְקַרְא לְשִׁבּוּיָם דָּרוֹר וְלִאֲסוּרִים פְּקוּדֵי-קוֹחַ: ²לְקַרְא שְׁנֵת-רִצּוֹן לַיהוֹה יוֹם נָקָם לְאַלְהֵינוּ לְנַחֵם כָּל-אַבְלִים: ³לְשׁוֹם לְאַבְלֵי צִיּוֹן לְתֵת לָהֶם פָּאֵר תַּחַת אֶפְרַיִם שְׁמֹן שִׁשׁוֹן תַּחַת אֶבֶל מַעֲטָה תְהִלָּה תַּחַת רִיחַ כֶּהֱן וְקָרָא לָהֶם אֵילֵי הַצֹּדֵק מִטֶּעַם יְהוֹה לְהַתְפָּאֵר: ⁴וּבְנוּ חֲרוּבוֹת עוֹלָם שְׁמֹנוֹת רִאשִׁינִים יְקוּמָמוּ וְחִדְשׁוּ עֵרֵי חָרֵב שְׁמֹנוֹת דָּוִד וְדָוִד: ⁵וְעַמִּדּוּ זְרָעִים וְרָעוּ צֹאנֵכֶם וּבְנֵי גֵזֶר אֶרְצְכֶם וּכְרִמֵּיכֶם: ⁶וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי יְהוֹה תִקְרְאוּ מִשְׁרָתִי אֲלֵהֶם: יֹאמְרוּ לָהֶם חֵיל גּוֹיִם תִּאֲלָלוּ וּבְכַבּוּדִם תִּתְיַמְרוּ: ⁷תַּחַת בְּשִׁתְּכֶם מִשְׁנֶה וּכְלִמָּה יִרְוּ חֲלָקִים לֵכֵן בְּאַרְצֶם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שְׁמֹנוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם: ⁸כִּי אֲנִי יְהוֹה אֱהָב מִשְׁפָּט שֹׁנֵא גָזַל בְּעוֹלָה וְנִתְּתִי פְעֻלָּתָם בְּאֵמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֲכַלּוֹת לָהֶם: ⁹וְנִוְדַע בְּגוֹיִם זֶרַעִם וְצִאצְאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל-רִאשֵׁיהֶם יִכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בְּרַךְ יְהוֹה: ¹⁰וְשׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בִּיהוֹה תִּגְלֵן נַפְשִׁי בְּאַלְהֵי כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְּגָדֵי-יִשְׁעַ מַעֲלֵי צִדְקָה יַעֲטֵנִי כִסֵּת וְכֶהֱן פָּאֵר וְכֹפֶלֶה תַעֲבֶדָה כְּלִיָּה: ¹¹כִּי כֹאֲרָץ תּוֹצִיא צִמְחָה וְכִנְגָה זְרוּעֶיהָ תִצְמִיחַ כֹּן אֲדֹנָי יְהוֹה יִצְמִיחַ צִדְקָה וְתִהְיֶה לְנֶגֶד כָּל-הַגּוֹיִם:

62

Irengi Iya Yeruzalemu

¹ Ntahulike erhi Siyoni orhuma, ntadêkerere erhi Yeruzalemu orhuma, kuhika obushinganyanya bwâge bubonekane n'obwâlagale, n'obucire bwâge bumoleke nka kamole. ² Amashanja gabona obushinganyanya bwâwe, n'abâmi boshi babona irengi lyâwe. Bakuyîrika izîno liyahya akanwa ka Nyakasane kamanyîsa. ³ Wâbâ cimanè calangashana omu nfune za Nyakasane, ishungwê ly'obwâmi omu bula bw'enfune za Nyamuzinda wâwe. ⁴ Barhakacikuderha mpu we «Cijandagwa!» n'ecihugo câwe cirhakaciderhwa mpu «Bigûkâ!» Ci wakâderhwa «Nshagi yâni», n'ecihugo «Muhya», ebwa kuba Nyakasane akurhonya, n'ecihugo câwe câbona owâciyanka. ⁵ Nka kulyâla omulamba anayanka omunyere, kwo n'owâkuyûbaka akuyanka nâwe; na nka kulya omuhya-mulume anashagaluka omuhya orhuhimire, kwo na Nyamuzinda wâwe âshagaluka we orhumire. ⁶ Oku nkûta zawe, Yeruzalemu, nâhizirekwo abalalizi; ôli mûshi ôli budufu, nta mango bankabulika. Ewe! mwe mukaz'iyîbuka Nyakasane, murhagohekaga! ⁷ Murhamulekaga aluhûka, kuhika ashub'iyûbaka Yeruzalemu, kuhika ashub'imujira irengi ly'igulu. ⁸ Nyakasane âcigashire okulyo kwâge n'okuboko kwâge kugala-byoshi, erhi: «Ntakaciziga nti emburho yâwe elibwe n'abashombanyi bâwe; n'abantu b'ihanga barhakac'igorhomera amamvu waluhiraga. ⁹ Ci ngasi abanâsârûle emburho, bo banayiryekwo banakuze Nyakasa-ne, na ngasi abanâtwe emijôco, bo banâyinyekwo amamvu omu bululi bw'endâro yâni ntatagifu». ¹⁰ Mugere, mugere omu

mihango, murheganyize olubaga lwâni enjira; mukombeze, mukombeze omulimbwa, murhenzemwo amabuye; mumanike ecimanyiso c'okushûbûza olubaga! ¹¹ Ala oku Nyakasane amabirikira kuhika ebuzinda bw'igulu, erhi: «Mubwire mwâli wa Siyoni, mpu: 'Omucunguzi wawe oyo oyiruka, ayîshire n'oluhembo lwâge, n'emptyûlo yâge emushokolire'. ¹² Bâkaz'iderhwa 'Lubaga lutagatifu', 'Abacungulagwa na Nyakasane'; nâwe wene bâkâkuderha 'Owakâg'ilongerizibwa', 'Lugo luko-mbêre».

Jesaja/Isaiah 62: 1

למען ציון לא אַחשׂה ולמען ירושלים לא אַשקוט עד-יֵצֵא כְנֶגֶה צְדָקָה וישועתה כְּלִפִּיד יִבְעַר: 2 וְרָאוּ גוֹיִם צְדָקָה וְכָל-מַלְכִּים כְּבוֹדָהּ וְקָרָא לָהּ שֵׁם חֲדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקְרָנוּ: 3 וְהָיִית עֹטְרַת תִּפְאֶרֶת בִּידֵי-יְהוָה וצִנּוֹף מְלוּכָה בְּכַף-אֱלֹהֶיהָ: 4 לֹא-יֵאמֹר לָהּ עוֹד עֲזוּבָה וְלֹא-רָצָה לֹא-יֵאמֹר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָהּ יִקְרָא חֲפִצִּי-בָהּ וְלֹא-רָצָה בְּעוֹלָה כִּי-חֲסָפָץ יְהוָה בָּהּ וְאֶרְצָה תִּבְעַל: 5 כִּי-יִבְעַל בַּחוּר בְּתוּלָה יִבְעֻלֶיהָ בְּגִיד וּמִשּׁוֹשׁ תֵּתֵן עַל-כִּלְיָהּ וְשִׁישׁ עָלֶיהָ אֱלֹהֶיהָ: 6 עַל-חֹמֹתֶיהָ יְרוּשָׁלַם הַפְּקֻדֹתַי שְׁמַרְיָם כָּל-יְהוּדָה וְכָל-הַלֵּילָה תִּמְיֵד לֹא יִחָשׂוּ הַמַּזְכָּרִים אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי דָמִי לָכֵם: 7 וְאֵל-תִּתְּנוּ דָמִי לוֹ עַד-יִכְוֹן וְעַד-יִשִּׁים אֶת-יְרוּשָׁלַם תְּהִלָּה בְּאֶרֶץ: 8 נִשְׁבַּע יְהוָה בְּיָמָיו וּבְזֵרוֹעַ עַזּוֹ אִם-אֶתֵּן אֶת-דִּגְלוֹ עוֹד מֵאֵל לְאֹבִיד וְאִם-יִשְׁתּוּ בְּנֵי-נֹכַר תִּירוּשָׁה אֲשֶׁר יִגְעַת בּוֹ: 9 כִּי מֵאֲסָפוֹ יִאֲכֹלֶהוּ וְהִלְלוּ אֶת-יְהוָה וּמִקְבָּצָיו יִשְׁתּוּהוּ בַּחֲצֹרוֹת קִדְשֵׁי: 10 עֲבְרוּ עֲבְרוּ בַּשָּׁעָרִים פָּנּוּ דְרָךְ הַעָם שְׁלוֹ סְלוֹ הַמַּסְלָה סְקִלוּ מֵאֲבָן הַרִימוּ גֹס עַל-הַעֲמִים: 11 הִנֵּה יְהוָה הַשְׁמִיעַ אֶל-קוֹצֵה הָאֶרֶץ אִמְרוּ לְבַת-צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעָהּ בָּהּ הִנֵּה שְׁכָנוֹ אֵתָּה וּפִעֲלֹתֶיךָ לִפְנֵי: 12 וְקָרָאוּ לָהֶם עַם-הַקֹּדֶשׁ 1 וְאוֹלֵי יְהוָה וְלָהּ יִקְרָא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נִעְזָבָה: 10

63

Obuhane bwa Edomu

¹ Ye ndi oyôla warhenga e Edomu, arhenga e Basra anayambîrhe emyenda yayisha yalaza? Ali mwinja omu myambalo yâge, anayisha akananda n'emisi yâge yoshi: «Niêne¹ nie nderha n'obushinganyanya, nie nt wali omu kuciza». ² Cirhumire omwambalo gwâwc gulikwo akaduku, cirhumire oyambîrhe nka mukanzi? ³ «Aha mukenzi niêne niêne nâliho nâkanda, na ntaye omu lubaga wântabire. Obwo omu burhe bwâni nanacibakanda, nabalabarha omu bukunizi bwâni; omuko gwâbo gwampamira oku mishangi, na ntyo nazinza emyambalo yâni. ⁴ Neci, omu murhima gwâni muli olusiku lw'olwihôlo, n'omwâka gw'obucunguzi bwâni gwamâhika. ⁵ Nâlozire eyi n'eyi: nta murhabâzi! Nâzânwa: ntabonaga burhabâle! Lero okuboko kwâni kwântabâla n'obukunizi bwâni bwânzibuhya. ⁶ Omu burhe bwâni nâlabarha embaga, omu bukunizi bwâni nâbavungunyula, omuko gwâbo nâgubulagira oku idaho.»

Nyamubâho ye Muciza

⁷ Nkola nâkuza engalo za Nyakasane n'irenge Iya Nyamubâho, ngasi kantu Nyakasane arhujirire kwoshi, n'aminja gâge garhajira lugero ajirire enyumpa y'Israheli, Arhuyeresire obwonjo bwâge erhi arhubabalira n'erhi arhushobôza omwandu gw'engalo zâge. ⁸ Anaciderha, erhi: «Neci, bâmaba lubaga lwâni, bana bâni barhankannenganya»; ânacibaciza. ⁹ Omu malibuko gâbo goshi, arhali ntumwa nisi erhi malahika, ci yene wâyishir'ibacungula. Omu buzigire n'omu lukogo lwâge, yene wâbayôkwire; âbararhula, âbahêka yene omu nsiku za mîra zoshi zoshi. ¹⁰ Ci bôhe bamugomera banakuniza Omûka gwâge mwimâna. Lero ânacihinduka mushombanyi wâbo, yene abatulakwo enta-mbala. ¹¹ Obwo bâkengêra ensiku za mîra, amango g'omurhumisi wâge Musa. Ngahi âjirage olya wabayôkolaga omu nyanja, olya lungere w'obusô bwâge? Ngahi aligi olya wâbahiragamwo Omûka gwâge mwimâna? ¹² Ye olya wajag'alusa okulyo kwa Musa n'okuboko kwâge kw'irenge, olya wâgabanyagya amishi ember zâbo, mpu Iyo izîno lyâge likuzibwa ensiku n'amango. ¹³ Ye olya wâbagezagya emuhengere nka citerusi cagera omu irungu, barhanâhuliganaga, ¹⁴ ci bacyôrhera nka bishwêkwa byâyandagalira omu lubanda. Omûka gwa Nyakasane gwabahêka ah'iluhûkiro. Ntyo kwo wâlóngoline olubaga lwâwe, mpu Iyo izîno lyâwe lij'irenge. ¹⁵ Sinza kurheng'emalunga, ocîbonere kurheng'ebwa ndâro yâwe ntagatifu n'ey'iranga. Ngahigi olûji lwâwe n'oburhwâli bwâwe byâjire? K'okuboko kwâwe n'obwonjo bwâwe kuli nie byâhwire? ¹⁶ Neci, we larha! Bulyala Abrahamu arharhuyishi, naye Israheli arhankacirhumanya. W'oyo, Nyakasane, we larha, we Muciza wirhu kurhenga ensiku n'amango, Iyo izîno lyâwe. ¹⁷ Cici cirhumirage, Yagirwa Nyakasane, oleka rhwahabukira kulî, rhwarhenga omu njira zâwe, n'okudundaguza emirhima yirhu ebule kukurhînya? Galuka erhi buzigire bw'abarhumisi bâwe burhuma n'obw'amashanja gw'omwîmo gwâwe. ¹⁸ Gali manyi amango olubaga lwâwe lutagatifu lwayîmiremwo ako ka-shambala; abashombanyi birhu bahumânyize endâro yâwe ntagatifu. ¹⁹ Kurhenga mîra rhurhacyôrhera nka lubaga orhegeka, olurhacijira izîno lyâwe. Acibâga wankabera amalunga, okayandagala! Entondo zânageramwo omusisi embere zâwe!

¹63.1 63, 1: Ezo nderho eri nshambalo ya Nyamuzinda bône omulêbi. Edomu luli lwiganyo lw'aba-shombanyi boshi ba Nyamuzinda.

Jesaja/Isaiah 63: ¹

מִי־זֶה בָּא מֵאֲדוֹם חֲמוֹץ בְּגָדִים מִבְּצֹלָה זֶה הַדּוֹר בִּלְבוּשׁוֹ צֹעָה בְּרֵב כְּחוֹ אֲנִי מַדְבֵּר בְּצִדְקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ: ²מִדְּמוּעַ אֲדָם לְלִבּוֹשָׁךְ וּבְגָדֶיךָ דֶּרֶךְ בָּגָת: ³פְּוֹרָהוּ דֶּרֶכְתִּי לְבָדִי וּמַעֲמִים אֵין־אִישׁ אֵתִי וְאֶדְרָכֶם בְּאִפִּי וְאַרְמָסֶם בְּחִמְתִּי וְיֵז נֶצְחֶם עַל־בְּגָדִי וְכָל־מִלְבוּשִׁי אֶגָּאֵלְתִּי: ⁴כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וְשִׁנְתָּ גְאוּלִּי בָּאָה: ⁵וְאֶבִּיט וְאֵין עֹזֵר וְאֶשְׁתַּוְּמֶם וְאֵין סוֹמֵךְ וְתוֹשָׁע לִי זֶרַעִי וְחִמְתִּי הִיא סִמְכָתִּי: ⁶וְאֶבּוֹס עַמִּים בְּאִפִּי וְאֶשְׁכָּרֶם בְּחִמְתִּי וְאוֹרִיד לְאֶרֶץ נֶצְחָם: ⁷ס חֲסִדִּי יִהְיֶה אֲזִכִּיר תִּהְיֶה לְהוֹלָה כָּל־אֲשֶׁר־גָּמְלָנוּ יְהוָה וְרַב־טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־גָּמְלָם כִּרְחֻמִּיו וְכִרְבַּח חֲסִדָּיו: ⁸וְיֵאמֶר אֶרְעִי הִמָּה בָּנִים לֹא יִשְׁקָרוּ וְיִהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ: ⁹בְּכָל־צָרְתָּם לֹא צָר וּמִלֵּאךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעֶם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחִמְלָתוֹ הוּא גָּאֵלָם וְיִנְטָלֶם וְיִנְשָׂאֶם כָּל־יָמֵי עוֹלָם: ¹⁰וְהִמָּה מָרוּ וַעֲצָבוּ אֶת־רוּחַ קִדְשׁוֹ וַיִּהְפֹּךְ לָהֶם לְאֵיבָה הוּא נִלְחֵם־בָּם: ¹¹וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ אֵינָהוּ הַמַּעֲלָם מֵיָם אֶת רֵעִי צֹאֵנוּ אֵינָהוּ הַשֵּׁם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קִדְשׁוֹ: ¹²מִוִּלִּיךְ לִימִין מֹשֶׁה זָרָע תִּפְאַרְתּוֹ בְּנוֹקֵעַ מֵיָם מִפְּנִיָהֶם לַעֲשׂוֹת לּוֹ שֵׁם עוֹלָם: ¹³מִוִּלִּיכֶם בְּתִהְיוֹתָם כְּסוֹס בַּמִּדְבָּר לֹא יִשְׁלָו: ¹⁴כִּבְהֵמָה בִּבְקָעָה תִרְדּוּ רוּחַ יְהוָה תִּנְיָחֵנוּ כֵּן נִהְיָה עִמָּךְ לַעֲשׂוֹת לָךְ שֵׁם תִּפְאַרְתִּי: ¹⁵הַבֵּט מִשְׁמַיִם וּרְאֵה מִזְבֵּל קִדְשֶׁךָ וּתִפְאַרְתְּךָ אֵינָה קָנֵאתָךְ וּגְבוּרָתְךָ הֵמֹן מַעֲיָר וְרַחֲמֶיךָ אֵלֶי תִתְאַפֵּק: ¹⁶כִּי־אֶתָּה אֲבִינִי כִי אֲבָרְכֶם לֹא יִדְעֻנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִכְרֹנוּ אֶתָּה יְהוָה אֲבִינִי גָאֵלִנוּ מֵעוֹלָם שְׁמָךְ: ¹⁷לָמָּה תִתְעַנֵּנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תִקְשִׁים לִבְנֵי מִירְאָתְךָ שׁוֹב לְמַעַן עֲבֹדֶיךָ שִׁבְטִי נִחְלָתְךָ: ¹⁸לִלְמַצֵּר יְרֻשׁוֹ עִם־קִדְשֶׁךָ צִרְיָנוּ בִּסְסֹוּ מִקִּדְשֶׁךָ: ¹⁹הֲיִינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מִשְׁלֶת בָּם לֹא־נִקְרָא שְׁמָךְ עֲלֵיהֶם לֹא־קִרְעַת שְׁמֵיָם יִרְדֹּת מִפְּנֵיךְ הַרִים קָדְלוּ:

64

¹ Nka kula omuliro gugulumiza enshâli, erhi nka kula gunabirundula obwâlîke, Iyo omanyisa izîno lyawe emwa abashombanyi bâwe: amashanja goshi gâjuguma embere zâwe.

² Erhi ojira ebirhangâzo by'ecifudukwe birhasâg'iboneka bundi, wàyangagala: entondo zâgeramwo omusisi embere zâwe.

³ Nta mango bal'isâg'iyumva, nta mango bal'isâg'ibwirwa, nt'isù lyal'isâgibona oku hali owundi Nyamuzinda aha nyuma zâwe, wankahash'irhabâla omuntu ocimwîkubagira.

⁴ Onayankirire ngasi abasîma okulama omu bushinganyanya na balya bakengêra okushimba enjira zâwe. Neci, wâr hukunirire, bulya rhwâjizire ebyâha; ci omu kushimba enjira zâwe za kurhenga mîra, rhwâcira.

⁵ Rhweshi rhweshi rhukola rhucibêra nka bantu bahemusire, n'ebijiro birhu binja nka mushangi guzinzire. Rhweshi rhuyumirîre nka bijangala, n'amabi girhu kuyehûkana garhuyehûkana nka mpûsi.

⁶ Ntâye ocidwîrhe ayakuza izîno lyâwe, ntâye ociderha mpu azûka acishwêkere kuli we, bulya wâr hufulisire obusu bwâwe, wânaziga amabî girhu garhuyehûkana.

⁷ Cikwône, Yagirwa Nyakasane, we onali larha; rhw'ono rhuli ibumba, nâwe we mubumbi wirhu; rhweshi rhuli bushanja bw'enfune zawe.

⁸ Orhakuniraga okurhalusire, Nyakasane, orhacihîra okayîbuka obubî bwirhu. Ala oku rhweshi rhuli lubaga lwâwe! ⁹ Engo zâwe ntagatifu zikola zicibêra bwêrûlê, Siyoni akola acibêra irungu, na Yeruzalemu akola acibêra bigûkâ.

¹⁰ Enyumpa yirhu ntagatifu n'ey'irenge, mulya balarha bakazâg'ikukuziza, mira yadulikagwa muliro, na ngasi buhirhi rhwâgwerhe bwâherêkire.

¹¹ Ka wabona okwôla kwoshi, onadekerere, Yagirwa Nyakasane? Ka onakolaga wacîhulikira na ntyo orhubonêse enshonyi ku-rhalusire olugero?

Jesaja/Isaiah 64: ¹

כִּקְדָם אֵשׁ הַמֹּסִים מֵיָם תִּבְעֶה־אֵשׁ לְהוֹדִיעַ שְׁמָךְ לְצִירְךָ מִפְּנֵי גּוֹיִם יִרְגָּזוּ: ²בַּעֲשׂוֹתְךָ נִרְאֹת לֹא נִקְוָה יִרְדֹּת מִפְּנֵיךְ הַרִים קָדְלוּ: ³וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ לֹא הִיאָזִינוּ עֵין לֹא־רָאָתָה אֱלֹהִים זִוְלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכֵה־לוֹ: ⁴פִּגְעָתָה אֶת־שֵׁשׁ וְעֹשֶׂה צֶדֶק בְּדֶרֶכֶיךָ יִזְכְּרוּךְ הַנֶּ־אֶתָּה קִצְפָה וְנוֹחָטָא בָהֶם עוֹלָם וְנוֹשָׁע: ⁵וְנֹהִי כְּטֶמַל כָּלֵנוּ וּכְבֶּגֶד עֲדִים כָּל־צִדְקָתֵינוּ וְגָבַל כְּעֹלָה כָּלֵנוּ וְעוֹנֵנוּ כְּרוּם יִשְׁאָנוּ: ⁶וְאֵין־קוֹרָא בְּשִׁמְךָ מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בְּךָ כִּי־הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ מִמָּוֶן וּתְמוֹנָנוּ בִּיד־עוֹנָנוּ: ⁷וְעַתָּה יְהוָה אֲבִינִי אֶתָּה אֲגַחֲנוּ הַחֲמַל וְאַתָּה יִצְרָנוּ וּמַעֲשֶׂה יְדֶךָ כָּלֵנוּ: ⁸אֶל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־מָאֵד וְאַל־לַעֵד תִּזְכֹּר עוֹן הֵן הִבְטָגָא עִמָּךְ כָּלֵנוּ: ⁹עַד־י קִדְשֶׁךָ הִיוּ מִדְבָּר צִיוֹן מִדְבָּר הָיְתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמִמָּה: ¹⁰בֵּית קִדְשֶׁנוּ וּתִפְאַרְתָּנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הִיָּה לְשִׁרְפָה אֵשׁ וְכָל־מִחְמְדֵינוּ הִיָּה לְחִרְבָה: ¹¹הַעֲלֵ־אֵלֶּה וְתִתְאַפֵּק יְהוָה תִּחְשָׁה וְתִתְעַנֵּנוּ עַד־מָאֵד: ¹²וְעַתָּה יִרְאֹת נִרְאֹת לֹא נִקְוָה יִרְדֹּת מִפְּנֵיךְ הַרִים קָדְלוּ:

65

Obuhane bw'abaharamya banyamuzinda bw'obwihambe

¹ Nalembire okuyegerwa n'abarhakag'ind6sa, naycmire okushmanwa n'abarhakûg'innonza. Nanacibwîra ishanja lirhashenga izîno lyani, nti: «Nie onol nie ono!»

² Ngasi lusiku nakuiambulira amaboko gani cbwa lubaga lw'entumva, ebwa balya bakulikira enjira mbi omu kushimba amiru gabo.

³ Luli lubaga lukaz'insholoshonza burhahusa: banakaz'irherekera omu mashwa n'okusing6nolera

obuku oku madofali.

⁴ Banayubakc omu byusho n'okuja bacifulika budufu; banakaz'ilya enyama y'engulube n'okuyunjuza embehe zabo n'ebiryo bigalugalu.

⁵ Banakaz'iderha, mpu: «Ociyegule, orhanyegeraga, bulya ndi mwimana kukulusha!» Ebyola kwo biri nka mugi omu mazulu gani, nka muliro guyorha gwadurha ngasi mango.

⁶ Ala oku biyandisirwe embere z'amasu gani; ntahulike kuhika mpane nnampane lwoshi lwoshi

⁷ amabi ginyu n'amabi ga basho, goshi haguma, Nyakasane okudesire. Bakazag'igend'iyokcra obuku oku ntondo n'okundogorhcra oku rhurhondo; ebijiro bya mira nkolaga nabigerera oku lugero lukwanine.

⁸ Ntyala kwo Nyakasane adesire: Nka kula abamashimana omurhobo omu cihadu c'omuzâbîbu, banaderhe mpu: «Omanyê orhacishcrezagya, bulya muli omugi- sho», ntyola kwo najira erhi barhumisi bani barhuma, ndek'ishereza byoshi.

⁹ Olubaga lwa Yakobo naluha iburha, na muli Yuda nakulamwo owayima omu ntondo zani: abishogwa bani bazihabwa n'abarhumisi bani baziberakwo.

¹⁰ Saroni âhiduka lwâbuko lwa bibuzi, n'olubanda lwa Akori lwâba cirâlo c'enkafu kuli olwôla lubaga lwâni lwakazâg'innongereza.

¹¹ Ci mw'oyo, mwe mwâlekereraga Nyakasane, mwe mwâyibagiraga entondo yâni ntagatifu, mwe mwagwîkiraga Gadi oluhêro mwanakaz'ibumbira Meni akabehe,

¹² ngôrho mmubîkîre. Mweshi mweshi mwânigirwa aha ibâgiro, bulya nâhamagazize murhanayâkuzagya, nâdesire murhanayûmvagya; ebi mbona bibi byo mwajizire, n'ebinsologorha byo mwehe mwaciîshozire,

¹³ Co cirhumire aderha ntyala Nyakasane Nyamubâho; Ala oku abarhumisi bâni bâbona eci balya oku mw'oyo mwahungumuka n'ishali! Ala oku abarhumisi bâni bâbona eci banywa oku mw'oyo mwafâ n'enyôrha! Ala oku abarhumisi bâni bahama n'omwishingo oku mw'oyo enshonyi zammubumba!

¹⁴ Ala oku abarhumisi bâni bâkaz'ibanda empundu z'omwishingo n'obusîme omu murhima oku mw'oyo mwâbanda endulu z'entanya omu murhima, na ntyo mulake munatwike omurhima!

¹⁵ Mwâsiga izîno linyu liyôrhe ndahiro y' abishogwa bâni, bâkaz' iderha, mpu: «Nyakasane Nyamubâho akakurhingamira!» Ci abarhumisi bâge âkabaderha omu lindi izîno.

¹⁶ Ngasi yeshi wânalonze omugisho omu cihugo, ânagishwe na Nyamuzinda w'okuli, na ngasi wânalonze okunywa akasheba omu cihugo, anacîgashe oku izîno lya Nyamuzinda w'okuli . Bulya amalibuko ga mîra gâiyibagirwa, gafulikwe kuli n'amasu gâni.

¹⁷ Ala oku nkola nalema amalunga mahyahya n'igulu lihyahya^u; barhakacikengera ebyâgezire, barhakacibiyîbuka bundi.

¹⁸ Ci mushagaluke munahame n'omwishingo ensiku n'amango erhi ebi nâlema birhuma. Neci, nkola nahindula Yeruzalemu abe mwishingo , n'oluba ga !wage bube busime

¹⁹ Nacishingira Yeruzalemu nnashagaluke erhi lubaga lwâge lurhuma; murhakaciyumvikana ndûlu erhi cihogêro .

²⁰ Murhakacibonekana hibonjo hyalama nsiku nsungunu , nisi erhi mushosi orhâyunjuze ensiku zâge zoshi; bulya omusole gwakaz' ifira oku myaka igana, n'orhahisiri oku myaka igana erhi ali muhehêre.

²¹ Bâkaz'iyûbaka enyumpa banazibêre mwo, bâkaz'irhwêra olukoma lw'e mizâbîbu banalye amalehe gayo.

²² Barhakaciyûbaka enyumpa mpu owundi muntu abe ye oyihandamwo, barhakacirhwêra mpu owundi muntu abe ye obirya; bulya ensiku z'olubaga lwâni zaluga nk'ez'omurhi, n'abishogwa bâni bâkaz'ishajîsa ebyâlukagwa n'amaboko gâbo.

²³ Barhakacirhamira busha, barhanakaciburhira mishîbo; ci bwâba bûko bw'abagishwa ba Nyakasane, bo n'abana bâbo.

²⁴ Niene nâkaz'ibashuza embere bampamagale^v; bâkaz' iba barhaciyusa okuderha erhi mîra nabayumvirhizagya.

²⁵ Ecihazi n'omwana-buzi bakâkerera haguma; entale yakâkera akahasi nka nkafu; n'enjoka yôhe

^u65.17 Lola Maf 21, 1; 2 Pt 3, 13.

^v65.24 65, Rhulolc ccigabi ca 11, 7. 9.

yakâlya omutulo. Nta bubi na nta buligo byacikolwe oku ntongo yâni ntatagifu yoshi, kwo Nyakasane adesire.

Jesaja/Isaiah 65:¹

נִדְרָשְׁתִּי לֵלֹא שְׁאֵלֹ נִמְצָאתִי לֵלֹא בִקְשֵׁנִי אֶמְרֹתִי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל־גֹּי לֹא־קָרָא בְּשִׁמִּי: 2 פִּרְשֵׁתִי יְדִי כִלְהִיּוֹם אֶל־עַם סוֹרֵר הַהֲלָכִים הַדֶּרֶךְ לֹא־טוֹב אַחֵר מִחֻשְׁבֹּתֵיהֶם: 3 הָעָם הַמְכַעֲסִים אוֹתִי עַל־פְּנֵי תַמִּיד זִבְחִים בְּגִזּוֹת וּמִקְטָרִים עַל־הַלְבָּנִים: 4 הַיֹּשְׁבִים בְּקִבְרֵים וּבִנְצוּרִים יֵלִינוּ הָאֲכָלִים בְּשָׂר הַחֲזִיר וּפְרֵק פְּגָלִים כְּלֵיהֶם: 5 הָאֲמָרִים קָרַב אֵלַי אֶל־תַּגְשֻׁבִּי כִי קִדְשְׁתִּיר אֵלֶּה עֲשֵׂן בְּאִפִּי אֲשִׁי יִקְדֹּת כִּלְהִיּוֹם: 6 הִנֵּה כְתוּבָה לִפְנֵי לֹא אֶחְשֶׁה כִי אִם־שְׁלֵמֹתִי וְשְׁלֵמֹתִי עַל־חֵיקֶם: 7 עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְעֹזֹת אֲבוֹתֵיכֶם יִחַדּוּ אִמְרִי הִנֵּה אֲשִׁר קִטְרוֹ עַל־הָהָרִים וְעַל־הַגְּבוּעוֹת חֲרָפוֹנִי וּמִדֹּתַי פְּעֻלָּתָם רָאשָׁנָה עַל חֵיקֶם: 8 לָּהֵן אִמְרִי הִנֵּה כָאֲשִׁר יִמְצָא הַתִּירוֹשׁ בְּאֲשׁוּל וְאִמְרִי אֶל־תִּשְׁחִיתוּהוּ כִי בִרְכָה בּוֹ כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבֹדִי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית הַכֹּל: 9 וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִיְהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרִי וִירֵשׁוּהוּ בְּחִירֵי וְעַבְדֵי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה: 10 וְהִנֵּה הַשְּׂרוֹן לְהִנְחָלָאן וְעַמְק עֶזְרוֹ לְרִכְצָר בְּקָר לַעֲמִי אֲשִׁר דְּרָשׁוּנִי: 11 וְאַתֶּם עֲזָבִי הִנֵּה הַשְׂכָּחִים אֶת־הָרָקִיעַ הַעֲרָכִים לַגֹּד שְׁלֹן וְהַמְמַלְאִים לְמִנִּי מִמֶּסֶר: 12 וּמִנִּיתִי אֶתְכֶם לְחֶרֶב וְכָלְכֶם לְטַבַּח תִּכְלְעוּ יַעַן קִרְאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דְּבָרֹתִי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינִי וּבְאֲשִׁר לֹא־חִפְצֵתִי בְּחֶרֶתָם: 13 לָּן כֹּה־אָמְרוּ אֲדֹנָי הִנֵּה עֲבָדָיו יֵאָלְלוּ וְאַתֶּם תִּרְעֻבוּ הִנֵּה עֲבָדֵי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ הִנֵּה עֲבָדֵי יִשְׁמְחוּ וְאַתֶּם תִּבְשּׁוּ: 14 הִנֵּה עֲבָדֵי יִרְנוּ מִטּוֹב לֵב וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִקָּאָב לֵב וּמִשֹּׁכָר רוּחַ תִּלְלִילוֹ: 15 וְהִנֵּחְתֶם שְׁמֶכֶם לְשִׁבוּעָה לְבַחֲרִי וְהִמִּיתֶם אֲדֹנָי הִנֵּה וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר: 16 אֲשִׁר הַמִּתְבָּרָךְ בְּאַרְץ יִתְבָּרָךְ בְּאֵלֵהִי אֱלֹהֵי וְהַנְשָׁבַע בְּאַרְץ יִשְׁבַּע בְּאֵלֵהִי אֱמֹן כִּי נִשְׁכָּחוּ הַצֹּרוֹת הַרְאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתָּרוּ מֵעֵינַי: 17 כִּי־הִנֵּנִי בּוֹרָא שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאַרְץ חֲדָשָׁה וְלֹא תִזְכְּרֶנָּה הַרְאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלִינָה עַל־לֵב: 18 כִּי־אִם־שִׁישׁוּ וְגִילּוֹ עֲדִי־עַד אֲשִׁר אֲנִי בּוֹרָא כִּי הִנֵּנִי בּוֹרָא אֶת־יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעַמָּה מִשׁוּשׁ: 19 וְגִלְתִּי בִירוּשָׁלַם וְשִׁשְׁתִּי בְעַמִּי וְלֹא־יִשְׁמַע בָּה עוֹד קוֹל בֶּכִי וְקוֹל זַעֲקָה: 20 לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוֹל יָמִים וְזָמָן אֲשִׁר לֹא־יִמְלָא אֶת־יָמָיו כִּי הַזֶּעַר בֶּן־מֶאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוּטָא בֶּן־מֶאָה שָׁנָה יִקְלָל: 21 וּבְנֵי בָתִּים יִשְׁבּוּ וְנִסְתָּעוּ כְרָמִים וְאֲכָלוּ פְרִיָם: 22 לֹא יִבְנוּ וְאֲחֵר יִשָּׁב יִשָּׁב לֹא יִטְעוּ וְאֲחֵר יֵאָכֵל כִּי־כִימִי הָעַץ יָמִי עֲמִי וּמַעֲשֶׂה יְדֵיהֶם יִבְלוּ בְּחִירִי: 23 לֹא יִיָּעַל לְרִיק וְלֹא יִלְדוּ לְבָהֳלָה כִּי זֶרַע בְּרוּכִי הִנֵּה הִמָּה וְצִאֲצִיָהֶם אֲתָם: 24 וְהִנֵּה טָרֶם־יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מַדְבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמַּע: 25 זָאָב וְטֹלָה יִרְעוּ כָאֶחָד וְאֲרִיָה כְבֶּקֶר יֵאָכֵל־תָּבֹן וְנָחֹשׁ עֹפֵר לְחִמּוֹ לֹא־יִרְעוּ וְלֹא־יִשְׁחִיתוּ בְּכָל־הָרָקִיעַ קִדְשִׁי אִמְרִי הִנֵּה: 26

66

Okuharâmya kushingânîne

- ¹ Ntyâla kwo Nyakasane adesire: Empingu yo ntebe yani y'obwâmi, n'igulu co citumbi mpirakwo amagulu. Nyumpa nci mwankanyûbakira na ngahi hankaba buluhûkiro bwaânî?
- ² Ebyôla byoshi maboko gani gabijiraga, biri byâni ebyôla byoshi, Nyakasane okudesire. Alaga oyu ndolakwo: omukenyi n'omunyinyi, ogeramwo omusisi omu kuyumva oluderho lwâni.
- ³ Banarherekêre enkafu bagal'igend'iyîrha omuntu! banarherekêre omwana-buzi banagal'igend'iniola akabwa igosi! Banarhule enterekêro, ci ya mwamba gwa ngulube! Banasirîze enshangi, ci erhi banaharâmya banyamuzinda b'obwiha-mbe!^w Bohe bâcishozire enjira zâbo, n'emirhima yâbo omu bibibibi mwo elongeza amasîma!
- ⁴ Nani nkola nacishoga ebiri bibi kuli bo, nabahondakwo obuhanya badwîrhe barhînya, bulya nahamagire, na ntaye wayakûzize, nadesire, na ntaye wayumvirhe; bajizire ebiri bibi omu masû gâni, n'ebingayisa byo bacishozire.

Obushagaluke omu Yeruzalemu

- ⁵ Yumvagi akanwa ka Nyakasane, mw'oyo mwe murhinya akanwa kaâge! Balya bene winyu bammushôshôba banammulibirhakwo izîno lyani lirhuma, badesire, mpu: «Nyakasane ayerekanage irenge lyâge, Iyo nirhu rhubona obusîme bwinyu!» Cikwône bo enshonyi zabumba!
- ⁶ Akashakanyo kali omu lugo, akahâye kali ebwa ka-Nyamuzinda: izu Iya Nyakasane elyo, al'ihâ abashombanyi bâge oluhembo lubakwânîne.
- ⁷ Embere arhangire okufumba, erhi mira aburhaga; embere arhangire okuyumva emikero, âhebaho omwana-rhabana.
- ⁸ Ndi okola oyumvirhe kwa bene okwôla, ndi okola obwine kwa bene okwôla? Ka ecihugo cankaburhirwa oku lusiku luguma? Ka ishanja lyankaburhwa caligumiza? Oku anacirhangira okufumba, Siyoni amaburha abana bâge.
- ⁹ Ewe! ka nankayigula enda y'omuzire buzira kumubusamwo omwana? Nyakasane okudesire. N'akaba nie mburhîsa, ka nankaderha nti nkola nafunika enda? Nyamuzinda wâwe okudesire.
- ¹⁰ Cishingi mweshi na Yeruzalemu, shagaluke erhi ye orhuma, mweshi mwe mumuzigira! Yunjuli busîme haguma naye, mweshi mwe mwâli omu mishibo haguma naye!

^w66.3 Ebyo byo bijiro by'ecipagani byalihanizibwe n'Irhegeko,

- ¹¹ Iyo muhash'iyonka munayigurhe amonka gâge g'oburhulirize, Iyo munûnugurha munacîshingire ibêre lyâge ly'irenge.
- ¹² Bulyala ntyala kwo Nyakasane adesire, erhi: Ala oku namuyerekeza omurhûla nka kula olwîshi luhulula, namuyerekeza irenge ly'amashanja nka mugezi guyunjulîre. Mwayonkesibwa, muhêkwe emugongo munajûhirizibwe oku madwi.
- ¹³ Nka kula omuzire arhûliriza omwana wâge, kwo nani nammurhûliriza, murhimûkwe e Yeruzalemu.
- ¹⁴ Mwabona okwôla, omurhima gwinyu guyunjule mwishingo; amavuha ginyu, nka kula olubala luyâsa, kwo nago gayâsa. Okuboko kwa Nyakasane kwamanyisibwa omu barhumisi bâge, n'obukunizi bwâge omu bashombanyi bâge.
- ¹⁵ Neci, Nyakasane oyo oyishire omu ngulumira y'omuliro, n'engâle zâge ziri nka mpûsi ya cihûsi, mpu Iyo ayîsh'iyumvisa obukali bw'obukunizi bwâge, n'emihigo yâge omu ndimi z'ornuliro.
- ¹⁶ Neci, ornu muliro atwîra ngasi muntu olubanja, erhi anafumbasire engôrho yage anayiyerekîze ngasi muntu: abanigûsibwa na Nyakasane bali banji!
- ¹⁷ Balya bacicêsa n'okucîshukira omu mashwa, mpu bashimbe olya ogalimwo ekagarhî, ngasi balya banalya enyama y'engulube, ebiryo bigalugalulu n'amalindye, abôla boshi bâhungumukira haguma, Nyakasane okudesire^x.

Amashanja goshi gashubûzibwa

¹⁸ Nie ono manyire ebijiro byabo n'enkengero zabo. Nyishir'ishubûza amashanja goshi n'abantu ba ngasi lulimi, bayisha babone irenge lyâni. ¹⁹ Nâbahebakwo ecimanyîso, na balya bafulumukaga olufû muli bo, nâba-rhuma emw'amashanja: e Tarsisi, e Puti n'e Ludi -emwa balya bafôla omuhe-rho--, nâbarhuma e Tubali, e Yavani n'omu birhwa bya kulî-kulî, birya bi-rhasâg'iyumva naderhwa birhanâsag'ibona irenge lyâni; bâyîsh'imanyisa irenge lyâni. ²⁰ Barhenza bene winyu boshi ebw'amashanja goshi, babalerhe nka nterekêro yarhulwa Nyakasane: bâyisha oku biterusi, oku ngâle, oku bitanda, oku ndogomi n'oku ngamiya, baj'ebwa ntongo yâni ntagatifu, e Yeruzalemu, kwo adesire Nyakasane; na bene Israheli bâyisha badwîrhe entûlo omu rhulugu rhwinjinja, bazihêke omu ka-Nyamuzinda. ²¹ Ciru narhôla muli bo ababa badaâhwa n'abaleviti, kwo adesire Nyakasane.

²² Neci, nk'oku amalunga mahyahya n'igulu lihyahya nâlema byâyôrha bibâho embere zâni, kwo adesire Nyakasane, ntyo kwo obûko bwinyu n'izîno linyu byâyôrha bibâho. ²³ Kurhenga oku mwêzi gwabaluka kuhika oku gundi gwabaluka, na kurhenga oku sabato kuja oku wundi sabato, ngasi muntu ayîsh'ikaz'ifukama embere zâni, kwo adesire Nyakasane. ²⁴ Okubundi obwo banaja bashimâna emirhumba y'abantu bângomeraga, bulya omuvunyu gwâbo guruhâfe n'omuliro gwâbo guruhazimè; bayôrhe bali côba oku bantu boshi.

Jesaja/Isaiah 66 : ¹

כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלִי אֵי-יָזָה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ-לִי וְאֵי-יָזָה מִקְוֶה מְנוּחָתִי: 2 וְאֶת-כָּל-אֶלֶה יְדִי עֲשֹׂתָהּ וַיְהִי כֹל-אֶלֶה נֶאֱמַר יְהוָה וְאֶל-יָזָה אֲבִיט אֶל-עֲנִי וְנִכְהִי-לוֹם וְחָדַד עַל-דְּבָרִי: 3 שׁוּחַט הַשּׁוֹר מִכֶּה-אִישׁ זֹרֵם הַשֶּׁה עֶרְף לֵלֵב מַעֲלָה מִנְחָה דֹם-חֲזִיר מִזְכִּיר לְבָנָה מִבֶּרֶךְ אֵלֶּם גִּם-חֶמֶה בְּחָרֹ בְּדִרְכֵיהֶם וּבְשִׁקְצֵיהֶם נִפְשָׁם חֲפָצָה: 4 גִּם-אֲנִי אֲבָחֵר בַּתְּעַלְלֵיהֶם וּמִגִּוְרֵתָם אֲבִיא לָהֶם יַעַן קִרְאתִי וְאֵין עֹנֶה דְּבָרִתִּי וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינִי וּבְאָשֶׁר לֹא-חֲפָצָתִי בְּחָרֹ: 5 שָׁמְעוּ דְּבָרֵי-יְהוָה הַחֲרָדִים אֶל-דְּבָרֹו אֲמָרוּ אֲחֵיהֶם שְׂנֵאֵיהֶם מִנְדִּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבֹּד יְהוָה וְנִרְאָה בְּשִׁמְחָתְכֶם וְהֵם יִבְשׁוּ: 6 קוֹל שְׁאוֹן מַעִיר קוֹל מִהִיכָל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֵיבָיו: 7 בְּטָרֶם תַּחֲטִיל יַלְדָּה בְּטָרֶם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר: 8 מִי-שָׁמַע כְּזֹאת מִי רָאָה כָּאֶלֶה הַיּוֹחֵל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם-יִלְדָּה גִּוִי פָעַם אֶחָת כִּי-תַחֲלֶה גִם-יַלְדָּה צִיּוֹן אֶת-בְּנֵיהָ: 9 הֵאֲנִי אֲשַׁבֵּר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמַר יְהוָה אִם-אֲנִי הַמּוֹלִיד וַעֲצָרְתִּי אֲמָרוּ אֶל-יְהוָה: 10 שְׁמָחוּ אֶת-יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כֹּל-אֲהֻבֶיהָ שִׂישׁוּ אִתָּהּ מִשׁוּשׁ כֹּל-הַמְתַּאבְּלִים עָלֶיהָ: 11 לְמַעַן תִּינָקוּ וַיִּשְׂבַּעְתֶּם מִשֵּׁךְ תִּנְחַמֶיהָ לְמַעַן תִּמְצְצוּ וְהִתְעַנְּגְתֶם מִזֵּי כְבוֹדָהּ: 12 כִּי-יִכְלֶה אֲמָר יְהוָה הַנְּנִי נִטָּה-אֶלֶיהָ כְּנֹהֵר שְׁלֹום וְכִנְחָל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גִּוִּים וַיִּנְקֹתָם עַל-צֵד תִּנְשָׂאוּ וְעַל-בְּרִכִּים תִּשְׁעֲשַׁעוּ: 13 כָּאִישׁ אֲשֶׁר אָמַן תִּנְחַמְנוּ בָּן אֲנִכִּי אֲנַחֲמָלֶם וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחַמּוּ: 14 וּרְאִיתֶם וְשִׂשׁ לְבָבְכֶם וַעֲצֻמוֹתֵיכֶם כִּדְשָׁא תִפְרֹחְנָה וְנוֹדַעַה יְדִי-יְהוָה אֶת-עַבְדֵּיו וְזָעַם אֶת-אֵיבָיו: 15 כִּי-יִהְיֶה יְהוָה בְּאֵשׁ יָבוֹא וְכִסּוֹפָה מִרְכַּבְתִּיו לְהַשִּׁיב בְּחֶמֶה אִפּוֹ וְגִעְרָתוֹ בְּלִהְבֵי-אֵשׁ: 16 כִּי בֹאשׁ יְהוָה נִשְׁפֹּט וּבְחֶרֶב אֶת-כָּל-בָּשָׂר וְרַבּוֹ חָלָל יְהוָה: 17 הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמְטַהֲרִים אֶל-הַגִּזְוֹת אַחֵר אֶחָד בַּתִּיךְ אֲכָלִי בָשָׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהַעֲכָבִיר וְחָדָו יִסּוּפוּ נֶאֱמַר יְהוָה: 18 וְאֲנִכִּי מַעֲשִׂיהֶם וּמַחֲשַׁבְתֵיהֶם בֹּאֶה לְקַבֵּץ אֶת-כָּל-הַגִּזְוִים וְהַלְשִׁנוֹת וּבִאוּ וְרָאוּ אֶת-כְּבוֹדִי: 19 וְשִׁמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי מִהֶם פְּלִיטִים אֶל-הַגִּזְוִים תִּרְשִׁישׁ פּוֹל וְלֹד מִשְׁכֵּי קֶשֶׁת תִּבֵּל וְגַם הָאִיִּם הָרַחֲקִים אֲשֶׁר לֹא-שָׁמְעוּ אֶת-שְׁמִיעִי וְלֹא-רָאוּ אֶת-כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת-כְּבוֹדִי בְּגִוִּים: 20 וְהִבְיִאוּ אֶת-כָּל-אֲחֵיהֶם מִכָּל-הַגִּזְוִים מִנְחָה לַיהוָה בְּסוּסִים וּבְרֶכֶב וּבַצִּבְיִים וּבַפָּרָדִים וּבַכִּרְכָּלוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַם אֲמָר יְהוָה כָּאֲשֶׁר יִבְיִאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַמִּנְחָה בְּכָל טְהוֹר בֵּית יְהוָה: 21 וְגִם-מֵהֶם אֶקַּח לְפָנֵיהֶם לְלוֹאִים אֲמָר יְהוָה: 22 כִּי כָאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הִתְדָּשִׁים וְהָאָרֶץ הִתְדָּשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עַמִּדִּים לִפְנֵי נֶאֱמַר יְהוָה כֵּן יַעֲמִד זֶרְעֶכֶם וְשִׁמְכֶם: 23 וְהִיא מְדִי-חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמִדִּי שֶׁבַת בְּשִׁבְתּוֹ יָבוֹא כָל-בָּשָׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אֲמָר יְהוָה: 24 וַיֵּצְאוּ וְרָאוּ בַּפְּגִירִי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי כִי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּזֵּה וְהָיוּ דִרְאוֹן לְכָל-בָּשָׂר: